

STORTINGET

Dokument 15:11

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1501–1650

08. – 18.02.2026

Innhold

1501. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. nærmiljøanlegg, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	11
1502. Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsen, vedr. barnevernstiltak, besvart av barne- og familieminister.....	12
1503. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. varsel om stenging av strøm hjemme, besvart av justis- og beredskapsminister.....	13
1504. Fra stortingsrepresentant Arild Hermstad, vedr. EU-traktatens § 42.7 om kollektiv beskyttelse, besvart av utenriksminister.....	14
1505. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. kjærlighetssvindel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	14
1506. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. videreutdanning for sykepleiere til jordmor som får utdanningen finansiert av arbeidsgiver, besvart av helse- og omsorgsminister.....	16
1507. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. sikkerhetsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
1508. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. flaskehalsinntektene, besvart av energiminister.....	17
1509. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. offentlige byggeprosjekter, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	18
1510. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. vannmagasinene, besvart av energiminister.....	19
1511. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vektet pris for spesialisert rehabilitering, besvart av helse- og omsorgsminister.....	20
1512. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. oppholdstillatelse for faglært arbeid, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	21
1513. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utsettelsene for fellesprosjektet FRE16 Ringeriksbanen og ny E16, besvart av samferdselsminister.....	22
1514. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. trygg omkjøringsvei, besvart av samferdselsminister.....	23
1515. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. næringsutvikling i verdsarvområda Geiranger og Nærøyfjorden, besvart av energiminister.....	23
1516. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. dobbeltsporprosjektet Sørli-Åkersvika, besvart av samferdselsminister.....	24
1517. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Ønsketransporten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	25
1518. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. norske asylmottak i 2025, besvart av justis- og beredskapsminister.....	26
1519. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. retten til å delta i offentlig debatt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	27
1520. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. dispensasjonssaker i strandsonen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	28
1521. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. arbeidsplasser og bosetting i Finnmark, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	29
1522. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. brannvesenet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	30
1523. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. ulveforvaltning i forhold til Bernkonvensjonen, besvart av klima- og miljøminister.....	31
1524. Fra stortingsrepresentant Hashim Abdi, vedr. Forbrukertilsynet, besvart av barne- og familieminister.....	32
1525. Fra stortingsrepresentant Morgan Langfeldt, vedr. Billerud Viken sitt prosjekt på Treklyngen i Hønefoss, besvart av klima- og miljøminister.....	34
1526. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. familievernet, besvart av barne- og familieminister.....	35
1527. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. surrogatbarn, besvart av barne- og familieminister.....	36
1528. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. pengespilltilbud, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	37
1529. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. samferdselsprosjekt, besvart av samferdselsminister.....	37
1530. Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsen, vedr. ansvar for å ivareta barnet i situasjoner der slike bagatelliseres eller ikke tas på alvor av helsepersonell, besvart av barne- og familieminister.....	39
1531. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. eiendomsmeglingsutvalgets, besvart av finansminister.....	40
1532. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. innmatingstariffen i regionalnett, besvart av energiminister.....	41
1533. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. effektivisering og bedre ressursbruk ved å flytte klagebehandling for enkelte saker fra statsforvalter til kommunene, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	41

1534. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. endring av fylkestilhørighet for Gran kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	42
1535. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. pasientsikkerhet, besvart av helse- og omsorgsminister	43
1536. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. styreverv, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	43
1537. Fra stortingsrepresentant Bjørn Arild Gram, vedr. Skattefunn, besvart av finansminister.....	44
1538. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. finansieringen av regionale kompetansesentre for dans, besvart av kultur- og likestillingsminister	45
1539. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. utredningen om et tilsynsorgan for antikorrupsjon, besvart av justis- og beredskapsminister	47
1540. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. restarbeidsevnen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	48
1541. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. styrking av de offentlige sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	49
1542. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. toalettforholda på strekninga RV 15 frå Stryn til Otta, besvart av samferdselsminister	49
1543. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. investeringsplikten for strømmetjenester, besvart av kultur- og likestillingsminister	50
1544. Fra stortingsrepresentant Helene Røsholt, vedr. å styrke frivillige organisasjoners beredskapsrolle, besvart av justis- og beredskapsminister	51
1545. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. fylkes tilhørighet for Gran kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister	52
1546. Fra stortingsrepresentant Ida Lindtveit Røse, vedr. svangerskapsuker, besvart av helse- og omsorgsminister	53
1547. Fra stortingsrepresentant Helene Røsholt, vedr. barnevernstiltak, besvart av barne- og familieminister	54
1548. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. nitrogenrensing, besvart av klima- og miljøminister.....	55
1549. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. bompengetakst på strekningen E39 Kristiansand-Mandal, besvart av samferdselsminister	56
1550. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. anbud innen rehabilitering, besvart av helse- og omsorgsminister.....	57
1551. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. pengespillforskriften, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	57
1552. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. Helse Nord og helsetjenestetilbud til landsdelen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	58
1553. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. vareflyten mellom Sør- og Nord-Norge, besvart av finansminister.....	59
1554. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. realfagsstrategi, besvart av kunnskapsminister.....	60
1555. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. kompensasjonsordning for ofre og etterlatte etter Kielland-ulykken, besvart av energiminister.....	61
1556. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. sykdommer og lidelser som kobles direkte til eksponeringen for kjemikalier under arbeidet på sokkelen i pionertiden, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	61
1557. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. snøkrabbefisket, besvart av fiskeri- og havminister	62
1558. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. dobbeltspor til Hamar, besvart av samferdselsminister	63
1559. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. utsleppsfri transport, besvart av klima- og miljøminister.....	64
1560. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	65
1561. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	65
1562. Fra stortingsrepresentant Bjørn Larsen, vedr. nedleggelsen av akutt- og døgnfunksjonene ved Helgelandssykehuset Mosjøen, besvart av helse- og omsorgsminister	66
1563. Fra stortingsrepresentant Ida Lindtveit Røse, vedr. Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	68
1564. Fra stortingsrepresentant Trine Fagervik, vedr. at E6 Straumen-Bognes er betydelig mer utsatt for ulykker enn resten av landet generelt og Nordland spesielt, besvart av samferdselsminister	69
1565. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. praksis med å erstatte busslommer med kantstopp, besvart av samferdselsminister	70
1566. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. investeringsprosjekt, besvart av finansminister.....	71

1567. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. markedsføring og salg av kosmetikk spesielt rettet mot babyer, besvart av helse- og omsorgsminister	73
1568. Fra stortingsrepresentant Trine Fagervik, vedr. kommunesamarbeidet O6 en samarbeidsavtale med formål om å styrke samhandlingen om gode helsetjenester i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	74
1569. Fra stortingsrepresentant Marit Vea, vedr. plastemballasje, besvart av klima- og miljøminister.....	76
1570. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. en pott for tilskudd til samarbeid mellom SFO og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner, besvart av kunnskapsminister.....	77
1571. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. hvor mange som er i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	77
1572. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. hjerteinfarktbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	78
1573. Fra stortingsrepresentant Marit Vea, vedr. bemanningsproblemer, besvart av helse- og omsorgsminister	79
1574. Fra stortingsrepresentant Arild Hermstad, vedr. kutt i støtten til en rekke organisasjoner, besvart av utviklingsminister.....	80
1575. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. midlene for toppet bemanning i barnehagene, besvart av kunnskapsminister	81
1576. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. totalberedskapsmeldingen, besvart av næringsminister.....	81
1577. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. lovverket for tatovører i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	83
1578. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. kraftutveksling per utenlandsforbindelse, besvart av energiminister	84
1579. Fra stortingsrepresentant Marthe Hammer, vedr. Finansklagenemnda, besvart av justis- og beredskapsminister.....	87
1580. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. prosessen med dialog med kommunar og fylkeskommunar, besvart av klima- og miljøminister.....	88
1581. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. debatt om miljø- og utviklingsspørsmål, besvart av utviklingsminister.....	89
1582. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. omleggingen av Siva, besvart av næringsminister	90
1583. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. å legge fram interne ventelister ved alle norske sjukehus, og gjere disse listene offentlege, besvart av helse- og omsorgsminister	91
1584. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. robotstøvsugarar, besvart av helse- og omsorgsminister	96
1585. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. Helfo, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
1586. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyser-Berntsen, vedr. Digital Services Act og KI-forordningen, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	97
1587. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. den urimelige ordningen med bruk av bom på sideveier når nye hovedveier bygges ut, besvart av samferdselsminister.....	99
1588. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. overtredelsesgebyr for avrenning av fisketransport, besvart av samferdselsminister.....	100
1589. Fra stortingsrepresentant Remi Sølberg, vedr. BaneNOR, besvart av samferdselsminister	101
1590. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. FNs spesialrapportør for de palestinske områdene, besvart av utenriksminister	101
1591. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. Politiets utlendingsenhet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	102
1592. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Hjortejakt, besvart av landbruks- og matminister.....	103
1593. Fra stortingsrepresentant Arild Hermstad, vedr. norsk anti-korrupsjonsetat, besvart av justis- og beredskapsminister.....	105
1594. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. å innlemme SFO i skoledagen, besvart av kunnskapsminister.....	106
1595. Fra stortingsrepresentant Aina Stenersen, vedr. unge uføre, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	107
1596. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. stabile barnehagetilbud, besvart av kunnskapsminister.....	109
1597. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. forsvarsindustrien, besvart av barne- og familieminister	110
1598. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. virkemiddel mot at helårsboliger brukes til kontinuerlig korttidsutleie, besvart av landbruks- og matminister	111

1599. Fra stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjursæther, vedr. energieffektiviseringsdirektivene, besvart av energiminister	113
1600. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. den nye digitale våpenforvaltning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	113
1601. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. fusk blant studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	114
1602. Fra stortingsrepresentant Arild Hermstad, vedr. den russiske forskeren Aleksei Dudarev, besvart av utenriksminister	115
1603. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. hormonbehandling for kvinner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	116
1604. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. opplysningskravene for norske varer i transitt (NVIT), besvart av finansminister.....	117
1605. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. oversikt over kostnadene og finansieringa av Hardangerbrua, besvart av samferdselsminister	118
1606. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. KILE-ordning, besvart av energiminister	119
1607. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. prosjektet med to tog i timen mellom Trondheim og Steinkjer, besvart av samferdselsminister	120
1608. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. cybersikkerheten på busser, besvart av samferdselsminister	120
1609. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. en norsk statsborger som sitter fengslet i Spania, besvart av utenriksminister	122
1610. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. vektbegrensningene på Fredrikstadbrua, besvart av samferdselsminister.....	123
1611. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. rettigheter norske innbyggere faktisk har til kommunale helse- og omsorgstjenester under midlertidig opphold i et annet nordisk land, besvart av helse- og omsorgsminister.....	123
1612. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. strekning med dobbeltspor mellom Oslo-(nesten) Hamar , besvart av samferdselsminister	125
1613. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. nasjonale kvalitetskrav eller vurderer refusjonsrett for audiografer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	126
1614. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. pantssystem, besvart av klima- og miljøminister	127
1615. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyen-Berntsen, vedr. systemer for å avdekke grooming, press og utnyttelse av barn, unge og kvinner fra internasjonale overgrepnettverk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	128
1616. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. kriterier som stilles for at staten skal fullfinansiere eksempelvis et teater eller et museum, besvart av kultur- og likestillingsminister	129
1617. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. Olje for utvikling, besvart av utviklingsminister.....	130
1618. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. demokratisk legitimitet å fremme et fredningsforslag, besvart av klima- og miljøminister.....	131
1619. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. bevilgninger til ulike internasjonale stiftelser, tenketanker og utenrikspolitiske institutter siden år 2000, besvart av utenriksminister	132
1620. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. honnørkort, besvart av samferdselsminister	133
1621. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. døgnkvileplassar, besvart av samferdselsminister.....	134
1622. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. antall innvilgede statsborgerskap hvert år i perioden 2021-2025, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	135
1623. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ekspropriasjonslignende erstatning for fiskerne i Oslofjorden, besvart av fiskeri- og havminister.....	135
1624. Fra stortingsrepresentant Ingrid Liland, vedr. økt petroleumsvirksomhet i Barentshavet, besvart av energiminister	136
1625. Fra stortingsrepresentant Ingrid Liland, vedr. mer systematisk bruk av folkepaneler, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	137
1626. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. restaurering Gausadeltaet, besvart av samferdselsminister ...	138
1627. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. fødetilbudet i Alta, besvart av helse- og omsorgsminister.....	139

1628. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. saksbehandlingstid hos Statsforvalteren i Agder, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	140
1629. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. eiendomsgrenser med store avvik fra reelle grenser, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	141
1630. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. dobbeltsporet jernbaneforbindelse mellom Oslo og Stockholm, besvart av samferdselsminister.....	142
1631. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. hvor mye Nav bruker på å kjøpe arbeidsmarkedstiltak fra kommersielle, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	143
1632. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. pågripelser av etiopiere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	144
1633. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. å kjøpe tjenester fra kommersielle aktører innen eldreomsorg, besvart av helse- og omsorgsminister	145
1634. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. avfallsdumping i ferskvann, besvart av klima- og miljøminister	145
1635. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. saksbehandling av søknader om sosialhjelp, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	146
1636. Fra stortingsrepresentant Remi Sølvberg, vedr. å regulere at utenlandske turister kjører på norske vinterveier, besvart av samferdselsminister	147
1637. Fra stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund, vedr. forenkling og effektivisering av plan- og byggesaksprosesser, besvart av kommunal- og distriktsminister	148
1638. Fra stortingsrepresentant Remi Sølvberg, vedr. Stortingets styringsmulighet på jernbaneområdet, besvart av samferdselsminister.....	149
1639. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. om hvordan varselet om Prop. 31 L har blitt behandlet i departementet, besvart av finansminister	150
1640. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. de samlede utgiftene helseforetakene har hatt til tolketjenester de siste fem årene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	150
1641. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. å gi pensjonsleverandørene over tid en gevinst på i størrelsesorden 4 milliarder kroner på bekostning av kundene, besvart av finansminister.....	153
1642. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. hvor mange utrykninger politiet har hatt til Rødbergodden asylmottak de siste to årene, besvart av justis- og beredskapsminister	154
1643. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. å legge jernbanen ved Nesvatnet i en midlertidig trasé, besvart av samferdselsminister	155
1644. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. undervisningstida i småskolen, besvart av kunnskapsminister.....	156
1645. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. å følge opp den nye sikkerhetsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	157
1646. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. tiltaksplan for Rondane villreinområde, besvart av klima- og miljøminister	158
1647. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. forordningen for TEN-E (transeuropeisk energiinfrastruktur), besvart av energiminister	159
1648. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. at regelverket for merverdiavgift kan forbedres for å legge til rette for gjenbruk og sirkulær økonomi, besvart av finansminister	160
1649. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. droneproduksjon i Norge, besvart av forsvarsminister.....	161
1650. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. trafikksikkerheten på E6 ved Hammer, rundt kommunegrensen mellom Steinkjer og Snåsa, besvart av samferdselsminister.....	162

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1501 - 1650) for sesjonen 2025-2026**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Sp Senterpartiet

Abdi, Hashim (A)	1524
Andersen, Alf Erik (FrP)	1540, 1549, 1620
Astrup, Nikolai (H)	1531
Aydar, Seher (R)	1527, 1541, 1633
Bastholm, Une (MDG)	1523, 1582
Bergstø, Kirsti (SV)	1581
Eidsvoll, Sunniva Holmås (SV)	1570, 1575
Eilertsen, Kristian August (FrP)	1611, 1613, 1640, 1642
Fagervik, Trine (Sp)	1564, 1568
Fasteraune, Bengt (Sp)	1646
Fredlund, Anne Lise Gjerstad (SV)	1637
Gram, Bjørn Arild (Sp)	1537
Gulati, Himanshu (FrP)	1528, 1609
Gustavsen, Liv (FrP)	1502, 1530
Hagerup, Margret (H)	1550, 1603
Haltbrekken, Lars (SV)	1511, 1634
Hammer, Marthe (SV)	1579
Helleland, Trond (H)	1529
Henriksen, Mats (FrP)	1535, 1565, 1643, 1650
Hermstad, Arild (MDG)	1504, 1574, 1593, 1602
Hjemdal, Silje (FrP)	1526, 1614
Hoksrud, Bård (FrP)	1513, 1516, 1587, 1588
Høyer-Berntsen, Mirell (SV)	1586, 1615
Indgaard, Oda (MDG)	1608, 1612
Jensen, Siren Julianne (MDG)	1521, 1543, 1567
Johnsen, Tor André (FrP)	1558
Kristiansen, Jørgen H. (KrF)	1520, 1548, 1628, 1630
Krokeide, Finn (FrP)	1534, 1545, 1597, 1600
Langfeldt, Morgan (FrP)	1525
Larsen, Bjørn (FrP)	1562
Larsen, Erlend (H)	1648
Lie, Kathy (SV)	1552
Liland, Ingrid (MDG)	1624, 1625
Limi, Hans Andreas (FrP)	1553
Linnestad, Anne Kristine (H)	1607, 1610
Lønseth, Mari Holm (H)	1507, 1645
Laabak, Bjørnar (FrP)	1560, 1561, 1635
Marhaug, Sofie (R)	1503, 1536, 1578, 1647
Martinussen, Marie Sneve (R)	1631
Melby, Guri (V)	1596, 1601
Molberg, Anna (H)	1649
Moxnes, Bjørnar (R)	1619
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1510

Njåstad, Helge André (FrP)	1533, 1580
Nordtug, Julia Brännström (FrP)	1501, 1506, 1576, 1577
Nyholt, Hege Bae (R)	1626, 1644
Pollestad, Geir (Sp)	1517
Raja, Abid (V)	1538, 1585, 1629
Røse, Ida Lindtveit (KrF)	1546, 1563
Røsholt, Helene (H)	1544, 1547
Sande, Erling (Sp)	1559
Sayed, Jonas Andersen (KrF)	1512, 1590
Sivertsen, Kristoffer (FrP)	1508, 1509, 1616, 1617
Sjursæther, Frøya Skjold (MDG)	1599
Stenersen, Aina (FrP)	1595
Stenvaag, Hanne Beate (R)	1591, 1598
Storbukås, Stian (FrP)	1522
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1627
Stuestøl, Julie E. (MDG)	1505, 1519, 1539, 1632
Staahe, Tom (FrP)	1639, 1641
Sve, Frank Edvard (FrP)	1515, 1542, 1592, 1621
Sveian, Ole Herman (Sp)	1566, 1606
Sølvberg, Remi (R)	1589, 1636, 1638
Thorheim, Bård Ludvig (H)	1572, 1604
Toppe, Kjersti (Sp)	1583, 1584
Trellevik, Ove (H)	1532, 1557, 1605, 1618
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1551
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1554
Vea, Marit (V)	1569, 1573
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1514
Wiborg, Erlend (FrP)	1518, 1571, 1622, 1623
Wold, Morten (FrP)	1555, 1556
Ystebø, Joel (KrF)	1594

STORTINGET

Dokument 15:11

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1501

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 16. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Kulturministeren har hatt et forslag om å ekskludere velforeninger fra muligheten til å søke om tilskudd til nærmiljøanlegg.

Hvordan vil statsråden sørge for at frivillige som bruker tiden sin på å skape trygge møteplasser i sitt nærmiljø fortsatt kan gjøre det, når økonomiske bidrag som spillemidler forsvinner?

BEGRUNNELSE:

Forslaget om å ekskludere velforeninger fra å kunne søke om tilskudd til nærmiljøanlegg og få spillemidler begrunner statsråden med at det er usikkert hvor allment tilgjengelige slike anlegg er. Det er få anlegg som er så allment tilgjengelige som for eksempel en lekeplass i et boligområde. Lekeplassen har ingen åpningstider, ikke krav om medlemskap og er ikke organisert idrett eller kulturaktivitet – som vi vet kan ha andre barrierer ved seg. Det påstås også at boliger i et område som får tilskudd til nærmiljøanlegg kan oppleve boligprisvekst. Det vil i tilfelle være som et resultat av at velforeningen og dens medlemmer har lagt ned fritid i frivillig engasjement for å skape møteplasser for sitt nærmiljø, og blir et vikarierende argument som kan snus på hodet. Når det bygges en ny kommunal skole eller et nytt kommunalt idrettsanlegg, så kan det også påvirke boligprisene i dette området, uten at det påvirker beslutningen om hvorvidt skolen eller idrettsanlegget skal bygges. Velforeninger som har etablert lekeplasser, ballbinger og bålpanner, har alle skapt viktige møteplass-

er i sitt nærmiljø, men som nå forteller at det aldri hadde vært mulig uten denne spillemidler.

Svar:

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) sendte høsten 2025 forslag til forskrift om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet på alminnelig høring. Høringsfristen var 20. januar 2026. Vi fikk inn nesten 400 hørings svar, og departementet arbeider nå med å gjennomgå hørings svarene. Vi har derfor ikke endelig konkludert i spørsmålet om hvem som skal kunne søke i ordningen.

Det er riktig som representanten Brännström Nordtug skriver at ett av forslagene i høringen er å avvike velforeninger som berettigede til å søke om tilskudd til nærmiljøanlegg. Begrunnelsen er at tilskuddsordningen det her er snakk om ble opprettet for at staten skal kunne gi tilskudd primært til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg. Slike anlegg blir i all hovedsak bygget av kommuner og idrettslag. Senere er også anlegg for annen fysisk aktivitet, inkludert friluftsliv når dette innebærer fysisk aktivitet tatt inn i ordningen.

Dette er med andre ord ikke en ordning som er åpen for alle å søke på, og i forbindelse med at tilskuddsordningen nå skal forskriftsfestes er det nødvendig å ha et tydelig skille mellom hvem som kan og ikke kan søke om tilskudd. Vi har derfor foreslått at søkere, med noen særskilte unntak som kommuner og fylkeskommuner, må ha «idrett, fysisk aktivitet eller friluftsliv» som hovedformål for sin virksomhet for å kunne søke. Velforeninger har ikke et slikt formål.

Begrunnelsen for forslaget om å utelate velforeninger fra ordningen er derfor ikke først og fremst at anlegg bygget av velforeninger ikke er allment tilgjengelige, selv om dette også er en faktor. En annen utfordring med å inkludere velforeninger er at det kan være vanskelig å skille disse fra andre typer lokale lag og foreninger, herunder om aktører som selv kaller seg en velforening skal anses som søknadsberettiget.

Representanten Brännström Nordtug synes å være bekymret for om det blir bygget nok lekeplasser dersom velforeningene ikke lenger kan søke om tilskudd. Her kan

jeg opplyse representanten om at det uansett ikke er anledning til å søke om spillemidler til bygging av lekeplasser, så disse vil være uberørt av de foreslåtte endringene i tilskuddsordningen.

Jeg kan også tilføye at velforeningene står for en liten andel av de over 18 000 nærmiljøanleggene som har fått spillemidler. Det er i første rekke kommuner og deretter idrettslag som søker om tilskudd også til nærmiljøanlegg. Jeg er derfor ganske sikker på at det fortsatt vil bli bygget mange nærmiljøanlegg i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1502

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen

Besvart 13. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre om de økte midlene på post 22, slik Stortinget har bevilget dem, også kan benyttes til nødvendige justeringer av bemanning i eksisterende avtaler med private og ideelle barnevernstiltak, når dette er nødvendig for å sikre forsvarlig drift og et trygt tilbud både for barn og ansatte, og videre om statsråden ser at justering av eksisterende avtaler kan være et kostnadseffektivt tiltak fremfor økt bruk av enkeltkjøp?

BEGRUNNELSE:

Private og ideelle institusjoner som leverer barnevernsinstitusjonsplasser rapporterer om en endring i behovsbildet hos ungdommene, med økende forekomst av rusproblematikk, psykiske vansker, trusler, vold og rømming. Nattevakter som er alene på jobb beskriver økt utrygghet, og flere institusjoner dokumenterer et betydelig antall uønskede hendelser, inkludert vold, knivtrusler og selvskading. For å opprettholde forsvarlighet må bemanningen i noen tilfeller justeres. I dialog med Bufdir avvises det at statsbudsjettets økte rammer skal brukes til justering av eksisterende avtaler.

I tildelingsbrevet fra Barne- og familiedepartementet til Bufdir for 2026 fremgår det at økte midler under kap. 855 post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, skal brukes til å dekke flere enkeltkjøp, økte priser på enkeltkjøp og forventede høyere utgifter til rammeavtaler.

Samtidig rapporterer flere privat ideelle institusjoner at Bufdir avviser å justere eksisterende garantikjøps-

og driftsavtaler, selv når endrede behov hos ungdommene krever økt bemanning for å ivareta forsvarlighet og sikkerhet. Denne problemstillingen ble Stortinget, og statsråden, oppmerksom på i fjor ved behandling av statsbudsjett 2026. Det vises til flertallsmerknad (Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti) fra Familie- og kulturkomiteen.

Svar:

Barnevernsinstitusjonene skal være trygge hjem for dem som bor der, og trygge arbeidsplasser for dem som jobber der. Det er en grunnleggende forutsetning for Bufdirs arbeid med og styring av institusjonsbarnevernet.

Samtidig som dette ivaretas, skal Bufdir prioritere ivaretagelse av bistandsplikten, bedre kostnadskontroll og effektiv ressursbruk, slik det framgår av styringssignalene fra departementet. Bufdir skal inngå avtaler om kjøp av institusjonsplasser på faglig grunnlag, for å sikre gode og tilpassede tilbud til barna samtidig som vi bruker fellesskapets midler på en best mulig måte. Innenfor tildelte midler kan Bufdir inngå nye og justere eksisterende rammeavtaler og gjøre enkeltkjøp slik de vurderer det mest hensiktsmessig, der hensynet til behov for fleksibilitet i tilbudet ved endringer i aktivitet også ivaretas. Departementet legger til grunn at Bufdir ivaretar dette i arbeidet med utvikling av kapasitet i institusjonsbarnevernet og i dialogen med leverandørene.

For å ivareta bistandsplikten og sikre et forsvarlig tilbud til barna som trenger det, er bevilgningen til kap.

855, post 22 Kjøp av private barnevernstjenester økt med 534 mill. kroner i 2026. Økningen er begrunnet med et anslått behov for å gjøre flere enkeltkjøp, økte priser på enkeltkjøp og forventede høyere utgifter til rammeavtaler. I budsjettet for 2026 er det ikke lagt inn en satsing på ytterligere oppbygging av grunnkapasiteten, som består av statlige plasser og rammeavtaler med garanti, eller på en generell økning i kvaliteten på eksisterende kapasitet. Bevilgningen er basert på anslått utvikling i antall barn i

institusjon og dagens gjennomsnittlige priser på kjøp fra private leverandører.

Forutsetningene for Stortingets bevilgningsvedtak er ikke i seg selv til hinder for at Bufdir kan inngå eller styrke rammeavtaler fremfor å gjøre enkeltkjøp dersom Bufdir på faglig grunnlag vurderer at det vil være mer kostnadseffektivt. I denne vurderingen må Bufdir imidlertid ta høyde for bl.a. realistiske anslag på kapasitetsutnyttelse, fleksibilitet ved endringer i regionenes behov og eventuelle pukkelkostnader som vil kunne oppstå.

SPØRSMÅL NR. 1503

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre hvilke forutsetninger som gjelder for at folk kan få varsel om stenging av strøm hjemme, og vil statsråden sørge for at det blir kommunisert tydelig til strøm- og inkassobransjen hvem det er som har rett til å sende slike alvorlige varsler?

BEGRUNNELSE:

Dagens forbrukerkjøpslov sier at nettselskapene kan stenge strømmen til folk, om det foreligger vesentlige brudd på kontrakten fra forbrukerens side. Loven sier at dette likevel ikke skal skje om det er fare for liv, helse eller betydelig skade på ting. Før stenging kan skje, skal nettselskapet sende skriftlig varsel. Varselet skal inneholde informasjon om forbrukerens rettigheter, blant annet at man kan få hjelp fra sosialtjenesten/NAV. Likevel blir jeg kontaktet av folk som blir varslet om stenging av strøm fra andre aktører. Det kan være fra strømselskaper eller inkassoselskaper, for eksempel. Disse aktørene ser heller ikke ut til å ha kunnskap om hvilke rettigheter forbrukeren har. Det er særlig skremmende og truende for personer i en vanskelig økonomisk situasjon å få slike trusler om stenging av strøm fra inkassoselskaper. Jeg håper derfor statsråden kan klargjøre hvilke forutsetninger som gjelder for stenging av strøm, og vil sørge for at dette blir tydelig kommunisert til både strømselskaper og inkassoselskaper, og nettselskaper.

Svar:

Jeg vil først peke på at det går et skille mellom hvem som har en plikt til å varsle en forbruker om stenging av strøm, og hvem som har en rett til å varsle om det samme.

Forbrukerkjøpsloven § 48 a har regler om stenging på grunn av forbrukerens kontraktsbrudd ved avtaler om overføring av elektrisk energi. Det følger av bestemmelsens annet ledd at før stenging kan skje, skal nettselskapet sende forbrukeren et skriftlig varsel om stenging. Det er gitt nærmere regler i samme bestemmelse om hva et slikt varsel fra nettselskapet skal inneholde. Dette er en regel om plikt for nettselskapet til å varsle forbrukeren før stenging.

Bestemmelsen kan imidlertid neppe forstås slik at det ikke kan overlates til nettselskapets kontraktsmedhjelpere å sende varselet, eksempelvis et strømselskap eller et inkassoforetak.

Jeg kan derfor ikke se at det kan være aktuelt å sørge for at det blir kommunisert til strømselskapene og inkassobransjen at de ikke har adgang til å sende varsler etter forbrukerkjøpsloven § 48 a annet ledd.

Når det gjelder inkassobransjen, viser jeg til at det kan bli vurdert å være i strid med reglene om god inkassoskikk i inkassoloven § 8 om et inkassoforetak oppgir til skyldneren at strømmen kan stenges raskt eller ved manglende betaling – uten at dette er riktig – for å presse frem betaling av en fordring. Tilsyn med inkassobransjen føres av Finanstilsynet etter reglene i finanstilsynsloven.

SPØRSMÅL NR. 1504**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Arild Hermstad****Besvart 13. februar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil regjeringen en dialog med EU-kommisjonen med mål om at Norge blir omfattet av EU-traktatens § 42.7 om kollektiv beskyttelse?

BEGRUNNELSE:

Ifølge EU-traktatens § 42.7 er hvert medlemsland forpliktet til å hjelpe og bistå et annet EU-land som blir utsatt for væpnet aggresjon «med alle midler de har til rådighet». I november 2025 uttalte EU-parlamentet at Norge bør omfattes denne klausulen, jf. 2025/2116(INI): EU's diplomatic strategy and geopolitical cooperation in the Arctic.

EU-traktatens § 42.7 er langt på vei EUs svar på NATOs solidaritetsklausul, artikkel 5. Å få Norge omfattet av denne EU-klausulen vil kunne gi Norge ytterligere sikkerhet i en stadig mer tilspisset geopolitisk situasjon. Når EU-parlamentet sender tydelige signaler om at Norge bør omfattes av klausulen, mener jeg det vil være fornuftig av regjeringen å følge opp.

NATO er vår viktigste sikkerhetsgaranti, men tilliten til alliansen er svekket etter at USAs administrasjon har truet et annet NATO-lands territorium i forbindelse med Grønland-konflikten. Slik verdenssituasjonen er nå, trenger Norge flere ben å stå på i forsvars- og sikkerhetspolitikken.

Svar:

Traktaten om den europeiske union (TEU) artikkel 42.7 er EUs klausul om kollektiv beskyttelse. Bestemmelsen fastslår at dersom et EU-land utsettes for væpnet angrep på sitt territorium, er de andre medlemslandene forpliktet til å gi hjelp og bistand med alle midler de har til rådighet. Selv om det foreligger en plikt til å hjelpe, er det opp til hvert enkelt land å avgjøre hvordan de hjelper. Aktivering av bestemmelsen må utløses av medlemslandet som er angrepet. Av bestemmelsen fremgår det at den skal anses som komplementær til NATO-pakten, og at for NATO-land gjelder NATO som den primære forsvarsrammen.

Norge er som kjent ikke part til Traktaten om den europeiske union (TEU), og artikkel 42.7 omfattes ikke av EØS-avtalens virkeområde eller av andre avtaler Norge har med EU. Det er kun EUs medlemsland som kan være part til denne, og den definerer hvilke plikter og rettigheter medlemsland har. Regjeringen søker aktivt å videreutvikle samarbeidet med EU om forsvar og sikkerhet under vårt Partnerskap på forsvar og sikkerhet. Samtidig må vi ta inn over oss at det er en forskjell på å være medlem av EU og ikke.

SPØRSMÅL NR. 1505**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 12. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å forebygge, avdekke og straffe-forfølge kjærlighetssvindler og økonomisk vold, og er noen av de nevnte tiltakene i bakgrunnen for spørsmålet vurdert eller på vei?

BEGRUNNELSE:

Søndag kunne vi lese i media om en kvinne som nylig tok sitt eget liv etter å ha blitt svindlet for alt hun eide, og om etterlatte som sitter igjen med sorg, fortvilelse og mange spørsmål om hvordan svindelen kunne pågå i flere år uten å bli stoppet.

Offeret har vært i kontakt med politiet flere ganger om utnyttningen, men de henla saken. Henleggelsen begrundes med at en etterforskning ville vært svært omfattende når bedrageriene har skjedd fra utlandet av personer uten kjent identitet.

Politiet peker på at de i noen tilfeller vil gjenoppta henlagte saker hvis de kan sees i sammenheng med andre saker, eller ved at politiet får opplysninger om gjerningspersonen.

På samme måte som i saker med vold i nære relasjoner kan skam og tabu, sammen med tilknytningen og følelse av avhengighet til gjerningspersonen, påvirke offerets terskel for å fortelle. Bankene sitter derfor på en nøkkelrolle i å fange opp aktiviteter som kan tyde på svindel, og se mønstre.

Svarene fra politi og bank i den aktuelle saken gir imidlertid lite grunn til optimisme for at lignende saker vil bli stanset tidsnok i fremtiden, og viser behovet for en kraftinnsats for å sikre at god hjelp finnes når det trengs.

Flere eksempler på økonomisk vold har vist at enkelte banker avviser saker som er henlagt av politiet, selv om beviskravet skal være lavere i sivile saker. Og at ofrene har vanskeligheter med å hevde sin rett.

Skal vi forebygge omfanget av svindel får så forferdelige konsekvenser som i den aktuelle saken, må antagelig flere tiltak på plass. For eksempel strengere krav til bankene om å beskytte kunder som utsettes for svindel, at politiet sikres kapasitet og kompetanse til å avdekke og irtetteføre alvorlig svindel og å utvide den frie rettshjelpen til å også gjelde svindel og økonomisk vold.

Svar:

Digital kjærlighetssvindel og bedrageri er en kriminalitet i vekst og de økonomiske tapene for ofrene kan være store. Å bli utsatt for kjærlighetssvindel kan være en enorm psykisk belastning og mange lar være å anmelde til politiet fordi de føler skam og selvbebreidelse. Kampen mot denne formen for økonomisk kriminalitet er derfor en høyt prioritert oppgave for regjeringen.

Stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet, som regjeringen la frem i 2024, er et godt og viktig utgangspunkt for å styrke innsatsen på dette området. Meldingen trekker blant annet frem økt forekomst av bedragerier som en særskilt utfordring. For å møte denne utfordringen bevilget regjeringen 15 millioner kroner i statsbudsjettet 2024 til etableringen en nasjonal bedragerienhet på Gjøvik. Enheten åpnet i 2025 og gir mulighet for å kunne avdekke modus og bakmenn herunder å se saker i sammenheng og identifisere bedragerilovbrudd som rammer innbyggere på tvers av politidistrikter og/eller som har internasjonale forgreininger. Enheten har også fokus på effektiv og strukturert bedrageribekjempelse blant annet ved å iverksette forebyggende tiltak i samarbeid med banker og andre aktører i næringslivet. Innsatsen ved

enheten skal også bidra til å styrke etterforskningen av bedragerier som er organisert og systematisk utført. Regjeringen arbeider for en mer kunnskapsbasert politikktvikling for å stoppe profittmotivert kriminalitet. Enheten skal derfor også legge til rette for innspill til departementet vedrørende forslag til regelverksendringer som kan gjøre det enklere både å forebygge og forfølge digitale bedragerier.

Videre er det etablert enklere løsninger for å anmelde digitale bedragerier på politiet.no, og det er etablert arbeidsgrupper for å forbedre informasjonsdeling mellom banker, Finanstilsynet, Datatilsynet og politiet for å stanse transaksjoner raskere.

Det skal påpekes at det er utfordrende for politiet å etterforske digitale bedragerier herunder kjærlighetssvindel. Gjerningspersonene opererer ofte fra land utenfor Norge og Europa hvilket gjør det utfordrende å spore og sikre bevis da gjerningspersonene benytter avansert teknologi for å skjule sin identitet.

Ett av hovedbudskapene i stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet er at bekjempelse av økonomisk kriminalitet må gjøres i fellesskap. Når det gjelder kjærlighetssvindel spesielt er det viktig at banker, interesseorganisasjoner og offentlige myndigheter sammen med enkeltpersoner lærer å gjenkjenne mønstrene og de mellommenneskelige og manipulerende dynamikkene som kjennetegner denne type kriminalitet. Et godt samarbeid mellom alle berørte aktører legger grunnlaget for at vi lykkes i å forebygge denne kriminaliteten.

SPØRSMÅL NR. 1506**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 16. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over hvor mange studenter som tar videreutdanning for sykepleiere til jordmor som får utdanningen finansiert av arbeidsgiver?

BEGRUNNELSE:

Viser til budsjettspørsmål 346 og 347 fra Fremskrittspartiet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2026. Der fremkommer det en oversikt over antall søkere til jordmorutdanning og hvor mange det er i opptak. Undertegnede lurer på hvor mange av disse som får denne utdanningen dekket av arbeidsgiver, som f.eks. et helseforetak.

Svar:

Jordmorutdanningen er en masterutdanning som bygges på bachelorutdanning i sykepleie og minimum ett års

yrkespraksis som sykepleier. Ikke alle jordmorstudenter tar utdanningen mens de er i et arbeidsforhold, men de tar utdanningen som ordinære studenter.

Helseforetakene kan tilby utdanningsstillinger med lønn bl.a. i jordmorfag som finansieres helt eller delvis av arbeidsgiver. Helseforetakene prioriterer utdanningsstillinger med lønn etter hvilket behov de har for nyrekruttering. Tilgang til bl.a. jordmødre og deres kompetanse har vært utfordrende over lang tid. I 2022 ble det derfor bevilget til sammen 64 mill. kroner til opprettelse av utdanningsstillinger for jordmødre og anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleiere i sykehus. Satsingen fortsatte i 2023 med bevilgninger til oppstart av 200 nye stillinger. Samlet ble det bevilget 224 mill. kroner til formålet i 2023, som er videreført.

Det er innhentet oversikt over studenter i jordmorfag som får dekket hele eller deler av utdanningen som jordmor fra de regionale helseforetakene og som kommer frem av tabellen under.

Regionalt helseforetak	2024	2025
Helse Vest RHF	29	26
Helse Midt-Norge RHF	15	10
Helse Nord RHF	42	34
Helse Sør-Øst RHF	59	63

SPØRSMÅL NR. 1507**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 18. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva er status for arbeidet med å iverksette sikkerhetsloven, hvilke tiltak er iverksatt for å intensivere arbeidet med å kartlegge verdier, hvilke frister er satt for å slutføre arbeidet, og hvilken rolle har nasjonal sikkerhetsrådsgiver i dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Viser til artikkel i Dagens Næringsliv 6. februar 2026. I artikkelen fremkommer det fortsatt ikke er avklart hva som skal beskyttes, selv om det er seks år siden sikkerhetsloven tredde i kraft. Formålet med sikkerhetsloven var blant annet å ivareta grunnleggende nasjonale funksjoner mot blant annet spionasje og sikre bedre samarbeid mellom

offentlig og privat sektor. DN's gjennomgang viser at det er store forskjeller mellom departementene. Mange private selskaper venter fortsatt på svar for om deres virksomhet underlegges loven eller ikke. Dette er krevende for den enkelte virksomhet, men det er også svært alvorlig av hensyn til landets sikkerhet.

Riksrevisjonen har kritisert regjeringens manglende implementering av sikkerhetsloven. Det er grunn til å stille spørsmål ved hvilke tiltak som ble iverksatt etter Riksrevisjonens kritikk. Jeg merker meg at statssekretær i Justisdepartementet uttaler at regjeringen har «iverksatt flere tiltak og intensivert arbeidet med å kartlegge verdier både innenfor og utenfor sikkerhetsloven.» Hva dette innebærer, utdypes imidlertid ikke.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Mari Holm Lønseth til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Sikring av kritisk infrastruktur og kritiske verdier og virksomheter er høyt prioritert for regjeringen. Arbeidet har blitt intensivert de siste årene, i takt med endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen. Sikkerhetsloven er et viktig virkemiddel i dette arbeidet, men langt fra det eneste. Sektorregelverket innenfor energiforsyning, elektronisk kommunikasjon og transport har strenge krav til sikkerhet. Regjeringen vurderer kontinuerlig hvordan vi

kan styrke dette arbeidet ytterligere. I budsjettet for 2026 er det satt av over 400 mill. for å sikre den digitale infrastrukturen, og nye krav om bedre reparasjonsberedskap i strømmettet er på høring.

Alle norske virksomheter bør ha oversikt over sine verdier og sørge for et forsvarlig sikkerhetsnivå selv om de ikke er underlagt sikkerhetsloven. Arbeidet etter sikkerhetsloven med å underlegge virksomheter og peke ut skjermingsverdige verdier er en kontinuerlig prosess. Verdiene, truslene og sårbarhetene, og med det også risikoen, forandrer seg blant annet med det sikkerhetspolitiske bildet og endringer i samfunnet for øvrig.

Den nasjonale verdikartleggingen vil derfor aldri ende opp i en statisk liste over objekter og infrastrukturer. Det kan være verdier som er utpekt i dag, som ikke har behov for skjerming i morgen, og det må vurderes og revurderes om det er de riktige verdiene som er utpekt over tid.

For å sikre ytterligere fremdrift i arbeidet med verdikartlegging er regjeringen i gang med å forenkle arbeidsprosessene og begrepsapparatet knyttet til sikkerhetsloven. Dette innebærer blant annet å utnytte mulighetsrommet i sikkerhetsloven for å gjennomføre raskere prosesser for å sikre våre viktigste verdier.

Arbeidet med oppfølging av sikkerhetsloven involverer hele regjeringen. Vi samarbeider også tett med aktuelle virksomheter.

SPØRSMÅL NR. 1508

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 13. februar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Finansdepartementet har tidligere på spørsmål opplyse om hvor store flaskehalsinntektene er selv om de ikke inngår i statsbudsjett.

Kan statsråden derfor likevel opplyse om disse tallene med utgangspunkt i tidsavgrensningene og sammenligningsgrunnlaget som gitt i mitt forrige spørsmål?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål med referanse dokument nr. 15:1402 (2025-2026).

Svar:

Flaskehalsinntekter oppstår når det handles kraft mellom budområder med forskjellig pris, enten innenlands eller mellom land. Handlet volum multiplisert med prisdifferansen utgjør flaskehalsinntektene. På alle utenlandskablene fra Norge, deles flaskehalsinntektene likt mellom Statnett og deres partner i utlandet.

Under følger en oversikt over Statnetts andel av flaskehalsinntektene for de ulike grensene siden 2010 oppgitt i millioner kroner, omregnet til 2025-kroner. Statnetts andel av flaskehalsinntektene blir i helhet ført tilbake til norske nettkunder gjennom fratrukk i tariffgrunnlaget, slik at nettleien blir lavere enn den ellers ville vært.

Det har skjedd til dels store endringer i overføringskapasiteten til utlandet i den aktuelle perioden. Skagerrak 4 til Danmark (700 MW) ble satt i drift oktober 2014, NordLink til Tyskland (1440 MW) ble satt i drift 1. desember 2020, NSL til England (1440 MW) ble satt

i drift 1. oktober 2021, og siden 2023 har kapasiteten på NorNed-forbindelsen til Nederland vært redusert fra 730 MW til 620 MW. I tabellen inngår flaskehalsinntektene mot Finland i flaskehalsinntekten mot Sverige for perioden før 2025.

	Sverige	Finland	Danmark	Nederland	Tyskland	England	Sum
2010	174	-	231	146	-	-	551
2011	174	-	393	428	-	-	995
2012	206	-	330	604	-	-	1140
2013	181	-	228	374	-	-	783
2014	307	-	240	486	-	-	1033
2015	221	-	365	719	-	-	1305
2016	284	-	303	228	-	-	815
2017	329	-	360	356	-	-	1045
2018	169	-	313	326	-	-	808
2019	177	-	317	153	-	-	647
2020	1047	-	1165	723	32	-	2967
2021	832	-	1528	957	1035	948	5300
2022	4166	-	1959	778	2299	2174	11376
2023	1179	-	1144	631	1332	1779	6065
2024	737	-	1795	945	1731	2386	7594
2025	1336	19	1572	628	1728	1982	7265

Statnetts flaskehalsinntekter oppgitt i millioner kroner

Kilde: Statnett. KPI, SSB 2025.

SPØRSMÅL NR. 1509

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 13. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvilke krav til varsling er det til eier, er det en grense for hvor lenge en eiendom kan være beslaglagt i forbindelse med offentlige byggeprosjekter, hvilke dokumentasjonskrav for nødvendighet knyttet til bruk av eiendommen som anleggsplass og vurdering av alternative anleggsplasser er det, og vil statsråden ta initiativ til å gjennomgå dagens regelverk for å styrke private eiendomsiere i møte med det offentlige i slike saker?

BEGRUNNELSE:

Viser til Aftenbladets sak av 21. januar om naboer til bussveien i Stavanger som skal bygges langs Madlaveien

hvor det allerede er velfungerende kollektivfelt, og hvor det er foreslått å beslaglegge eiendommer til midlertidig anleggsområde i inntil ti år.

En slik beslagleggelse av privat eiendom medfører stor usikkerhet for eiere som i praksis vil være låst fra å selge og miste tilgang til deler av egen eiendom.

Svar:

Jeg kan naturlig nok ikke kommentere saken det vises til, men kun uttale meg på generelt grunnlag på spørsmålene fra representanten Sivertsen.

Varsling til eier ved midlertidig bruk eller beslag av privat eiendom i forbindelse med offentlige bygge- og

anleggsprosjekter følger av gjeldende regelverk, herunder plan- og bygningsloven og forvaltningsloven. Eier av en eiendom skal varsles så tidlig som mulig i planprosessen og på en måte som gir reell mulighet til å ivareta egne interesser, herunder til å uttale seg før planvedtak treffes. Varslingen skal inneholde informasjon om tiltakets art, omfang, forventet varighet og rettslig grunnlag.

Det finnes i dag ikke en generell, absolutt tidsgrense i lovverket for hvor lenge en eiendom kan være midlertidig tatt i bruk eller beslaglagt i forbindelse med offentlige byggeprosjekter. Varigheten må imidlertid være saklig begrunnet, forholdsmessig og begrenset til det som er nødvendig for gjennomføringen av tiltaket. Der det fastsettes bestemmelsesområder for midlertidige bygge- og anleggssområder, skal varigheten av den midlertidige bruken angis i reguleringsplanens bestemmelser. Slike områder skal varsles i planprosessen, og grunneiere skal gis anledning til å uttale seg. Grunneiere skal også kunne påklage planen. Langvarig eller gjentatt bruk av en eiendom kan etter omstendighetene utløse krav om formell ekspropriasjon med tilhørende erstatningsregler.

Når det gjelder dokumentasjonskrav, så skal behovet for bruk av privat eiendom som anleggsplass være tilstrekkelig utredet og begrunnet. Dette innebærer blant annet at det skal foretas en vurdering av om tiltaket er nødvendig, samt om alternative løsninger eller alternative anleggsplasser er vurdert og eventuelt forkastet på saklig grunnlag. Slike vurderinger skal dokumenteres i saksbehandlingen og kunne etterprøves, i tråd med kravene til forsvarlig saksbehandling. Det er dessuten en forutsetning at bestemmelsene til reguleringsplanen er nødvendige for å kunne gjennomføre planen.

Jeg er opptatt av at private eiendomsseieres rettssikkerhet ivaretas i møte med det offentlige. Samtidig er det nødvendig å sikre effektive rammer for gjennomføring av viktige offentlige infrastruktur- og byggeprosjekter. Jeg vil på denne bakgrunn følge med på praktiseringen av regelverket, herunder om det er grunnlag for å gjennomgå dagens regler med sikte på å styrke balansen mellom offentlige behov og private eiendomsrettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1510

Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 17. februar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vinterkulden og krafteksport gjør at vannmagasinene tappes. NVE uttaler at de ikke er bekymret for kraftmangel.

Er de og statsråden bekymret for strømprisene, spesielt næringslivet risikerer å betale, og hvilke prisintervaller operer regjeringen med basert på vær og eksportutviklingen framover?

BEGRUNNELSE:

Det er interessant å vite hvor høy prisene potensielt forventes å kunne bli, samt hva statsråden forventer den vil bli framover. I alle prisregioner.

Svar:

NVE vurderer kraftsituasjonen som normal og er ikke bekymret for at det skal bli knapphet på kraft denne vinteren. Dette er en faglig vurdering som jeg legger til grunn.

De siste ukene har fyllingsgraden blitt redusert i hele landet. Hittil i 2026 har vi også sett lavere temperaturer enn normalt. Vinterkulden bidrar til økt oppvarmingsbehov, noe som medfører både økt strømforbruk og høy kraftproduksjon. Dette er imidlertid normalt for årstiden. Samtidig er det på denne tiden av året begrenset hva som kommer av nytt tilsig til magasinene. Nettopp derfor er det vi i årets kaldeste periode tar i bruk reservene fra magasinene for å sikre balansen mellom produksjon og forbruk.

Det høye forbruket bidrar til økte strømpriser og gir kraftprodusentene insentiver til å produsere mer. Alternativet, å spare vannet i magasinene, ville ha medført ytterligere prisstigning. De fremtidige prisene påvirkes av flere forhold, blant annet værutsikter, temperaturer og markedsutviklingen i nabolandene. Også i Europa driver lave temperaturer opp etterspørselen. Fyllingsgraden i Midt- og Nord Norge er for tiden høyere enn i Sør Norge, men også her har kulden gjort seg gjeldende. Perioder med

lav vindkraftproduksjon har bidratt til at kraftprisene i de nordligste områdene har ligget over nivåene i 2025.

Husholdningene vil bli skjermet for de høyeste strømprisene gjennom strømstøtten eller Norgespris.

Næringslivet kan inngå fastprisavtaler for økt forutsigbarhet. I januar kunne næringslivet i NO1, NO2 og NO5 inngå treårig fastprisavtale med flat profil på respektive 65, 70 og 61 øre/kWh.

SPØRSMÅL NR. 1511

Innlevert 29. januar 2026 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 16. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan er det forenlig med kravet til forutberegnelighet og likebehandling at Helse Midt-Norge i en anbudskonkurranse om spesialisert rehabilitering har vektet pris 70 prosent og kvalitet 30 prosent, uten at denne vektingen ble opplyst til tilbyderne, og der forløpstider – som er et direkte prisdrivende element – samtidig inngår som en del av kvalitetsvurderingen, og hvilke tiltak iverksettes for å sikre at kvalitet faktisk får reell og selvstendig betydning i slike anskaffelser?

BEGRUNNELSE:

Gjennom innsyn i anskaffelsen har det kommet frem at Helse Midt-Norge har vektet pris 70 prosent og kvalitet 30 prosent i konkurransen om spesialisert rehabilitering, uten at denne vektingen ble opplyst til tilbyderne underveis i prosessen. Samtidig inngår forløpstider i kvalitetsvurderingen, til tross for at forløpslengde er det mest direkte prisdrivende elementet i tilbudene.

Dette innebærer at kortere forløp gir betydelig uttelling på pris, mens eventuell reduksjon i kvalitet kun får begrenset betydning innenfor kvalitetskriteriet. Resultatet er at konkurransen i praksis favoriserer kortere og mindre ressurskrevende rehabiliteringsopphold, selv der dette kan være faglig omstridt. Dette avviker fra tilsvarende anskaffelser i Helse Sør-Øst, hvor forløpstider var fastsatt på forhånd og kvalitet ble vurdert som et selvstendig faglig kriterium innenfor en kjent vekting. Når et sentralt prisparameter både påvirker pris direkte og samtidig inngår i kvalitetsvurderingen, uten å være kommunisert, reiser det alvorlige spørsmål om forutberegnelighet, likebehandling og om leverandørene har hatt et forsvarlig grunnlag for å utforme sine tilbud.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har forelagt dette spørsmålet for Helse Midt-Norge RHF, som opplyser om følgende:

«I den aktuelle anskaffelsen har tilbyderne gjennomgående innfridd på forhånd definerte kvalitetskriterier. Kvalitetskravene fremkommer i «Konkurransebestemmelsene» og i anskaffelsesdokumentene «Generelle krav til kvalitet» og «Spesifikke krav til kvalitet». Leverandørene fikk anledning til å komme med tilbakemelding på «Konkurransebestemmelsene» og «Generelle krav til kvalitet» før konkurransen ble utlyst.

Vekting 70-30 ble besluttet i intern saksbehandling etter at tilbud var kommet inn og gjennomgått. Det fremgikk klart av tilbudene at alle leverandører hadde levert godt på kvalitet, mens det var store forskjeller i tilbudt pris. Vekting ble benyttet for å få en enhetlig og objektiv evaluering av pris og kvalitet. Dersom flere av tilbyderne ikke hadde oppfylt eller skåret lavt på kvalitetskravene, så ville kvalitet veid tyngre enn pris i evalueringen.

Kvalitet ble vurdert opp mot måloppnåelse på definerte krav som understøttet god klinisk praksis. I anskaffelsen ble det ikke åpnet for å premiere tilbud som gikk utover de forhåndsdefinerte kvalitetskravene, ettersom det ville innebære å akseptere ressursbruk som ikke er etterspurt ut fra et kost-nytteperspektiv. Når alle konkurrerende tilbud skårer godt på de oppgitte kvalitetskravene, vil pris være et viktig element som skiller tilbyderne. Endelig tildeling ble fastsatt etter en samlet vurdering av alle tre tildelingskriteriene: Kvalitet, pris og lokalitet.»

SPØRSMÅL NR. 1512**Innlevert 4. februar 2026 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed****Besvart 11. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere om personer fra land utenfor EØS som har gyldig oppholdstillatelse for faglært arbeid, også kan tillates å ha annet deltidsarbeid ved siden av, så lenge hovedvilkårene for oppholdstillatelsen fortsatt er oppfylt?

BEGRUNNELSE:

Etter dagens regelverk er oppholdstillatelse for faglært arbeid knyttet til én konkret stilling, og gir som hovedregel ikke adgang til annet arbeid ved siden av. Dette innebærer at personer fra land utenfor EØS som er i fullt faglært arbeid, ikke kan ta enkelt deltidsarbeid, for eksempel på kvelder eller i helger.

Jeg er enig i at hovedvilkåret for oppholdstillatelsen må være oppfylt, men ber statsråden vurdere om det bør åpnes for denne typen deltidsarbeid. Det kan være positivt både for den enkelte som ønsker å jobbe litt ekstra, og for bransjer med behov for arbeidskraft, for eksempel innen handel og service.

Svar:

Dagens regler for oppholdstillatelse på grunnlag av arbeid er utformet slik at de ivaretar prinsippene i arbeidsinnvandringspolitikken og andre viktige samfunnshensyn. Det er bred politisk enighet om arbeidsinnvandringspolitikken i Norge. Behovet for arbeidskraft skal først og fremst dekkes gjennom å mobilisere innenlandske arbeidskraftressurser.

Hovedarena for rekruttering av utenlandsk arbeidskraft er det europeiske arbeidsmarkedet. Samtidig er det også lagt til rette for at arbeidsgivere kan rekruttere nødvendig arbeidskraft fra land utenfor EØS (såkalte tredjeland). Utgangspunktet for reguleringen av arbeidsinnvandring fra tredjeland er Norges behov for arbeidskraft og hensynet til en kontrollert og bærekraftig innvandring for å sikre stabil økonomisk og sosial utvikling.

Hovedregelen om at faglærte skal jobbe heltid for kun én arbeidsgiver i Norge, skal sikre ordnede lønns- og arbeidsforhold. Det gjør det også enklere for myndighetene å føre kontroll med at vilkårene for tillatelsen er oppfylt, som igjen motvirker utnyttelse av utenlandske arbeidstakere.

Samtidig er det åpnet for at det kan gjøres unntak fra hovedregelen om én arbeidsgiver etter en konkret

vurdering av stillingens art, jf. utlendingsloven § 23 første ledd bokstav d. Det følger av forarbeidene til utlendingsloven (Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) punkt 8.5.2) at det i vurderingen av om det kan gjøres unntak skal ses hen til hva som er normalt i forhold til den aktuelle yrkesgruppen. I tilfeller hvor også innenlandsk arbeidskraft ofte har flere arbeidsgivere, skal det mindre til for å gjøre unntak enn i tilfeller hvor dette forekommer sjeldnere.

Krav til heltidsarbeid og likeverdige lønns- og arbeidsvilkår for oppholdstillatelse på grunnlag av arbeid skal sikre at arbeidsinnvandrere har en inntekt de og familien kan leve av. Disse kravene skal også motvirke sosial dumping og utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Arbeidsinnvandring skal ikke svekke avtaler og regelverk i norsk arbeidsliv, og arbeidsinnvandrere skal derfor ha inntekt, arbeidstid og fritid på linje med innenlandsk arbeidskraft.

Oppholdstillatelse til faglærte er knyttet til en bestemt type arbeid hvor utlendingens kompetanse må være relevant for stillingen, jf. utf. § 6-1 første ledd bokstav a. Dette innebærer at vedkommende ikke kan jobbe i andre yrker. Vilkåret om at den faglærtes kompetanse må være relevant for stillingen, skal bidra til en kontrollert og behovsstyrt arbeidsinnvandring fra tredjeland.

Rekruttering av arbeidskraft fra tredjeland skal ikke fortrenge ledig innenlandsk arbeidskraft eller arbeidskraft fra EØS. Adgangen til å rekruttere ufaglærte fra tredjeland er meget begrenset. Disse kan bare gis kortvarig oppholdstillatelse for sesongbasert arbeid. Å gi faglærte adgang til å ta andre typer jobber, herunder ufaglærte jobber, vil åpne for omgåelse av arbeidsinnvandringsregelverket og kan føre til sosial dumping og fortrengeing av innenlandsk arbeidskraft. Det gir heller ingen god utnyttelse av arbeidskraften hvis arbeidsinnvandrere gis adgang til å jobbe i stillinger de er overkvalifiserte til.

SPØRSMÅL NR. 1513**Innlevert 4. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 16. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Med bakgrunn i utsettelsene for fellesprosjektet FRE16; Ringeriksbanen og ny E16 har Statens Vegvesen satt som krav at det bygges en ny rundkjøring på dagens E16 ved Sundvollen som skal bygges og finansieres i privat regi. Det oppleves imidlertid at det er manglende prioritering hos Statens vegvesen når det gjelder godkjenning og ferdigstilling av prosjektgrunnlaget.

Vil statsråden ta et initiativ til å få fortgang i grunnlagsarbeidet for prosjektet slik at utbygging av denne rundkjøringen kan komme raskt i gang?

Svar:

Reguleringsplanen for fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 (FRE16) ble vedtatt som statlig reguleringsplan i 2020. Prosjektet ble overført til Nye Veier AS i 2021. I tråd med Stortingets vedtak ved behandling av Nasjonal transportplan 2025-2036, videreføres Ringeriksbanen og E16 Skaret-Hønefoss som et fellesprosjekt under Nye Veier utenfor selskapets ordinære portefølje. Videre gjennomføring av prosjektet er ikke tidfestet og er avhengig av en egen finansiering i statsbudsjettet utover det ordinære tilskuddet til Nye Veier.

Reguleringsplanen forutsetter en ny togstasjon på Sundvollen og en firearmet rundkjøring i krysset E16-Åsaveien, utformet for en framtidig situasjon der nåværende E16 er nedklassifisert og gjennomgangstrafikken redusert.

Hole kommune og private utbyggere ønsker å starte utbygging av boliger rundt det framtidige stasjonsområdet allerede nå, men dagens T-kryss på E16 har allerede dårlig trafikkavvikling og ytterligere utbygging på Sundvollen vil gjøre situasjonen verre i lang tid fram til bygging av Ringeriksbanen og ny stasjon. Det er som kjent ikke avgjort når bygging av Ringeriksbanen vil skje.

Siden E16 er nasjonal hovedveg, krever rundkjøring fravik fra vegnormalene. Kommunens fravikssøknad i 2017 ble godkjent som en midlertidig trearmet løsning med filterfelt. I 2021 ba kommunen på nytt om avklaring om bygging av rundkjøring, også i privat regi. Et møte i 2022 konkluderte med at rundkjøringen må finansieres privat eller kommunalt, med ny prosjektering og gjennomføringsavtale.

Vegdirektoratet ga i 2023 fravik for firearmet rundkjøring uten filterfelt, men løsningen viste seg for kostbar for utbyggerne på grunn av krav til kapasitet på E16. Det

arbeides derfor nå med en enklere løsning, støttet av flere eiendomsutviklere som samarbeider om finansiering.

Statens vegvesen har nå mottatt et forslag som grunnlag for ny fravikssøknad, men trenger mer dokumentasjon før søknaden kan behandles. Statens vegvesen har bedt om avklaringer om trafikkgrunnlaget, betydningen av en nedskalert løsning uten flettefelt, effekten av åpningen av firefelts E16 Bjørum-Skaret i 2025 og hvordan kryssombygging og eventuell kulvertutvidelse ved Kleivbekken bør sees samlet. Etaten har også bedt om vurderinger av hvordan trafikk fra Åsali-utbyggingen og andre prosjekter vil påvirke kapasiteten i ny rundkjøring. Det er viktig at løsningen hensyntar trafikkavvikling både på E16 og fra Sundvollen.

Både kommunen, utbyggere og Statens vegvesen vil trenge noe tid til å utarbeide og gjennomgå dokumentasjonen. Statens vegvesen forsikrer meg om at de vil følge opp saken videre.

SPØRSMÅL NR. 1514**Innlevert 5. februar 2026 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 16. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden raskt sørge for at det kommer en løsning med en trygg omkjøringsvei?

BEGRUNNELSE:

Mandag 26. januar tok jeg opp en bekymring med samferdselsministeren også om fremdrift i bygging av en midlertidig omkjøringsvei. Bekymringen gikk på at Jernbanegata i Stange fungerer i dag som midlertidig omkjøringsveg i forbindelse med arbeid utført av Bane NOR. Beboere i området har vist en utålmodighet på at omkjøringsveien gir betydelig lenger reisevei i hverdagen, men også advart mot trafikksikkerheten på strekningen og uttrykt bekymring for særlig skolebarn.

4. februar 2026 meldte Stangeavisa om en alvorlig hendelse der en skolebuss med 21 barn skled av vegen i Jernbanegata i Stange. Bussen ble stående skjevt i grøfta, og barna kom seg ikke ut på egen hånd fordi snø presset mot dørene. Ifølge vitner var det liten margin før bussen kunne ha veltet, noe som kunne ha ført til omfattende personskader. Også politibil og kjøretøy fra veientreprenør havnet i grøfta på samme strekning.

Så sent som i et møte tidligere samme uke skal beboerne ha fått beskjed om at vegen er trygg, og at det ikke forelå grunn til bekymring. Hendelsen med skolebussen har reist alvorlige spørsmål om trafikksikkerheten, ansvarsforhold og viser at tiltakene som er gjort ikke er tilstrekkelige.

Svar:

Bane NORs aktiviteter får konsekvenser for mange, f.eks. for reisende ved endringer i ruteplaner eller for naboer til byggeprosjekter, og det er viktig at foretaket har god dialog med berørte. Derfor har jeg i foretakets vedtekter slått fast at foretaket skal etterstrebe åpenhet, forutsigbarhet og tidlig involvering i sin dialog med offentlige myndigheter og virksomheter, private aktører samt bransje- og brukerorganisasjoner.

Jeg er kjent med at stengingen av Jernbanegata i Stange skaper utfordringer for lokalbefolkningen, og dette er beklagelig, og sikkerhet kommer først. Bane NOR opplyser til departementet om at foretaket jobber for å redusere konsekvensene av anleggsarbeidene for lokalbefolkningen. Foretaket vurderer tiltak for å optimalisere anleggsarbeidet og bedre trafikksikkerheten, og kartlegger alternative omkjøringsruter. Bane NOR opplyser også om at foretaket sammen med Statens vegvesen og fylkeskommunen har iverksatt flere tiltak for å bedre situasjonen på kort sikt, blant annet styrket vintervedlikehold, fartsreduksjoner og trafikkvakter ved nærliggende barnehage. Bane NOR har anslått at arbeidene vil kreve stenging av Jernbanegata i inntil 2,5 år, men at omfanget av stengingen vil tilpasses anleggsaktiviteten i perioden.

Jeg har tillit til at Bane NOR gjør alt som er praktisk og sikkerhetsmessig mulig for å begrense ulempene for innbyggerne i Stange, samtidig som arbeidet med nytt dobbeltspor går fremover på en trygg og effektiv måte.

SPØRSMÅL NR. 1515**Innlevert 5. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 11. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden gjere greie for når dette vedtaket i Stortinget er tenkt gjennomført fra statsråden og regjeringa sin side?

GRUNNGJEVING:

I behandlinga av Dokument 8:30 S (2021-2022), stortinget 10.02.2022 sak 7, vart følgjande vedtak samrøystes vedteke:

Vedtak 385

«Stortinget ber regjeringen vurdere kva kraftbehov som følger målet om næringsutvikling i verdsarvområda Geiranger og Nærøyfjorden og ferjesambanda der, utan klimagassutslipp, og kome attende til Stortinget med ei sak om korleis regjeringa kan medverke til at kraftbehovet vert dekt.»

Dette er no nokre år sidan og denne saka har glimra med sitt fråvær frå regjeringa og statsråden sin side.

Svar:

Vedtaket representanten viser til er vedtak 385, 15. februar 2022:

«Stortinget ber regjeringa vurdere kva kraftbehov som følger av målet om næringsutvikling i verdsarvområda Geiranger og Nærøyfjorden og ferjesambanda der, utan klimagassutslipp, og kome attende til Stortinget med ei sak om korleis regjeringa kan medverke til at kraftbehovet vert dekt.»

Energidepartementet svarte ut vedtaket i Prop.1 S (2024-20225), og avsluttet med dette rapporteringen til Stortinget:

«Regjeringa innfører krav om nullutslepp i verdsarvområda for skip under 10 000 bruttotonn frå 1. januar 2026. For skip over 10 000 bruttotonn vil kravet gjelde frå 1. januar 2032. Skipa kan bruke biogass for å oppfylle kravet også etter 2032, og det stillast berre krav om bruk av landstraum der dette er tilgjengeleg. Inn-til vidare blir det gitt unntak for fylkeskommunanes rutebåt. Regjeringa vurderer at kraftbehovet i Geiranger og Nærøyfjorden, og tilhøyrande ferjesamband, som følger av vedtak om

nullutslepp for cruiseskip, blir dekt med eksisterande rammer og reguleringar.»

På vegne av Klima- og miljødepartementet, fastsatte Sjøfartsdirektoratet i april 2025 krav om nullutslipp fra turistskip- og ferger i verdensarvfjordene. Forskriftsen- dringene trådte i kraft 1. januar d.å.

For skip som ønsker å benytte strøm som energikilde, viser jeg til at nettselskapet har leverings- og tilknytningsplikt. Alle som ønsker tilknytning til strømmettet, skal få det uten ugrunnet opphold. Om nødvendig skal nettselskapet utrede, omsøke og gjennomføre nødvendige nettinvesteringer for å kunne gi tilknytning. Nettselskapene opplever for tiden stor pågang fra aktører som ønsker å tilknytte seg nettet. Mange risikerer å vente lenger enn ønskelig på tilknytning. Forskriften åpner derfor opp for at Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fra rederiet, kan gi dispensasjon fra kravet om nullutslepp for passasjerskip med bruttotonnasje under 10 000 på visse vilkår. Vilråene er blant annet at rederiet kan dokumentere at kravene ikke kan oppfylles som følge av manglende tilgang til landstrøm, samt at rederiet kan dokumentere en plan for tilgang til landstrøm. Dispensasjonsadgangen gjelder for det enkelte skip og kan bare innvilges for to år om gangen, men likevel ikke lenger enn til 31. desember 2029.

I likhet med klima- og miljøministeren legger jeg til grunn at kravet om nullutslipp vil bidra til teknologitvikling og lavere utslipp, og samtidig sikre de spektakulære verdensarvfjordene som attraktive turistmål.

SPØRSMÅL NR. 1516

Innlevert 6. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 16. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Ifølge medieoppslag skal Bane Nor allerede våren 2025 hatt kunnskap om både kostnadsøkninger og forsinkelser for dobbeltsporprosjektet Sørli-Åkersvika.

Kan statsråden redegjøre for tidslinjen fra Bane Nor først for kunnskap om vanskelighetene i prosjektet og frem til utsettelsen på hele 5 år varsles 15. januar, herunder når statsråden fikk kunnskap om utfordringene i prosjektet?

Svar:

I juni 2023 ble departementet, i forbindelse med rapportering fra Jernbanedirektoratet for første tertial 2023, gjort kjent med at det var risiko for dobbeltsporutbyggingen mot Hamar knyttet til fremdrift i ERTMS. Stortinget ble orientert om denne risikoen i budsjettforslaget for 2024, dvs. i oktober 2023.

Sommeren 2024 ble departementet, i forbindelse med rapportering fra Jernbanedirektoratet og Bane NOR for første tertial 2024, orientert om forsinket ferdigstilling, fra 2027 til 2028. Det var på bakgrunn av at Bane NOR

hadde avdekket utfordringer med grunnforhold ved Åkersvika som ga høy risiko for fremdriften. Stortinget ble orientert om denne forsinkelsen og risikoen i budsjettforslaget for 2025, dvs. oktober 2024.

Våren 2025 ble departementet orientert om at Bane NOR så for seg at strekningen først ville kunne tas i bruk i Sørli-Åkersvika mot slutten av 2029 og realisering av tilbudsforbedring i desember 2030. I svar på et skriftlig spørsmål fra representanten Anna Molberg (nr. 1849, 11. april 2025), opplyste jeg om at tilbudsforbedringen mellom Oslo og Hamar først kunne realiseres fra 2029/2030. Stortinget ble således orientert. Sommeren 2025 opplyste imidlertid Bane NOR at det var nødvendig å gjøre nye vurderinger av bl.a. den tekniske løsningen for å bygge over Åkersvika. Forutsetningene som lå til grunn for prognosen fra før sommeren 2025 var derfor ikke gyldige, og det var heller ikke grunnlag for å fremme forslag om endret kostnadsramme for prosjektet i budsjettforslaget for 2026.

Stortinget ble i budsjettforslaget for 2026, dvs. i oktober 2025, orientert om utfordringene knyttet til prosjektet og arbeidet med å adressere disse. I omtalen av effektpakken Flere og raskere tog på Dovrebanen (Oslo–Hamar) i Prop. 1 S (2025–2026) for Samferdselsdepartementet (side 170 og 171) går det tydelig frem at prosjektet Sørli-Åkersvika er forsinket med minimum ett år og at det er ytterligere risiko for både fremdrift og kostnader. De-

partementet viste til at det er avdekt forekomster av radioaktive masser med høyt organisk innhold på strekningen Stange–Ottestad som det ikke fins deponeringsløsninger for i Europa og at Bane NOR hadde startet et arbeid med å utrede alternative løsninger for gjennomføring. Departementet opplyste om at det gjennom dette arbeidet ville bli avklart når prosjektet kan ferdigstilles og hvilke konsekvenser dette får for kostnaden i prosjektet. Det er i tråd med opplysninger departementet fikk fra Jernbanedirektoratet og Bane NOR om usikkerheten i prosjektet på det tidspunktet budsjettforslaget ble utarbeidet.

I januar 2026 ble jeg og departementet orientert om at Bane NOR har landet på en oppdatert prognose for ferdigstilling av dobbeltsporutbyggingen, som dessverre peker på 2032.

Bane NOR er i full gang med å finne en ny og sikker løsning for infrastrukturen over Åkersvika. Jeg har uttrykt klare forventninger om at Jernbanedirektoratet og Bane NOR må vurdere alle muligheter for å redusere forsinkelsen. Videre har jeg også satt i gang en ekstern gjennomgang av hendelsesforløpet og hva som må til for å sikre at vi får bedre kontroll på kostnader, risiko og fremdrift knyttet til investeringsprosjektene på jernbanen fremover. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om framdriften og kostnadene i prosjektet i budsjettprosessen så snart det foreligger et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 1517

Innlevert 7. februar 2026 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 11. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å finansiere «Ønsketransporten» slik at dette tilbudet kan bli videreført og utvikla?

GRUNNGJEVING:

Ønsketransporten fungerer som eit viktig supplement til dei ordinære helsetenestene. Der helsevesenet primært er retta mot behandling, pleie og nødvendige pasientreiser, tek Ønsketransporten ansvar for dei reisene som fell utanfor det offentlege mandatet – men som likevel har stor betydning for livskvalitet, deltaking og menneskeleg verdigheit.

Tenesta gir personar med alvorleg sjukdom eller sterkt avgrensa rørsleevne høve til å gjennomføre reiser som har emosjonell, sosial eller personleg verdi. Dette kan vere deltaking i ei familiebegivenheit, eit besøk til ein kjær stad eller ei oppleving som gir meistring og glede. Slike reiser blir ofte ikkje prioriterte eller dekte av helsetenesta, sjølv om dei kan ha stor innverknad på den psykososiale helsa til brukaren.

Ønsketransporten tilbyr profesjonell og trygg transport med kompetent personell som kan handtere krevjande helsesituasjonar. Tenesta er bygd på omsorg, respekt og individuell tilrettelegging, og gir brukaren høve til å oppleve fridom og deltaking i ein fase av livet der moglegheitene ofte er sterkt avgrensa.

Som eit ideelt og frivillig initiativ fyller Ønsketransporten eit tomrom i dagens helsetilbod. Ho bidreg til betre livskvalitet, avlastning for pårørende og eit meir heilskapleg omsorgstilbod. Difor er det naturleg å vurde- re statleg støtte: Tenesta leverer samfunnsnytte, avgrensar sosial ulikskap og styrkjer den menneskelege dimensjonen i omsorga – noko som gjer henne til ein verdifull samarbeidspartnar for det offentlege.

Ønsketransporten er ein organisasjon som vert råka av omlegginga frå finansiering på statsbudsjettet til es- øknadsbasert ordning.

Svar:

Frivilligheten leverer viktige bidrag til vår felles helse- og omsorgstjeneste og samspillet med frivillige og ideelle tilbud gir innbyggerne våre en bedre hverdag og et rikt og mangfoldig tilbud.

Økonomiregelverket for staten sier at tilskudd skal gis fra en tilskuddsordning der bevilgningen blir utlyst og fordeles på flere mottakere på grunnlag av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier. Søknadsbaserte til-

skuddsordninger sikrer at søkerne spisser både omtalen av tilbudene og rapporteringen av måloppnåelse.

I 2023 gjorde regjeringen som Senterpartiet var en del av en rekke endringer i ulike tilskuddsordninger, blant annet ble en rekke øremerkede tilskudd til navngitte tilskuddsmottakere fjernet, og åpne ordninger ble prioritert, først og fremst for å sikre rettferdighet og åpenhet. Helsedirektoratet forvalter 38 tilskuddsordninger på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet som frivillige og ideelle organisasjoner søke på. Direktoratet opplyser om at de i 2025 mottok til sammen 447 søknader på de 38 tilskuddsordningene rettet mot frivilligheten, med et samlet søknadsbeløp på 2 431 mill. kroner. Dessverre er det sånn at mange organisasjoner og gode tiltak ikke vil nå opp eller fanges opp gjennom disse tilskuddene.

Stortinget har nå vedtatt budsjettene og rammene for tilskuddsordningene som ligger til grunn i 2026. Jeg vil samtidig understreke at innspill og forslag til endringer alltid er velkomment, og vi jobber kontinuerlig med forbedringer til det beste for fellesskapet.

SPØRSMÅL NR. 1518

Innlevert 7. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 13. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvilke forutsetninger har endret seg så betydelig fra 2025 til 2026 at man valgte å legge ned flere tusen plasser på norske asylmottak i 2025 for så å etablere på nytt i 2026?

BEGRUNNELSE:

Ut fra regjeringens prognoser på asylankomster er det vanskelig å forstå ned, for så oppbyggingen av mottakskapasiteten. Selv om det er grunn til å tro at bosettingen vil gå tregere da flere kommuner sier nei til bosetting, så har regjeringen samtidig varslet flere returer.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI). Som et ledd i dette skal UDI sikre at asylmottakssystemet er fleksibelt for raskt å kunne

møte endrede forutsetninger, som for eksempel raske og uventede økninger i ankomsttallene.

Samtidig skal UDI sikre at mottakssystemet er formåls- og kostnadseffektivt, hvilket innebærer å sikre høyest mulig kapasitetsutnyttelse og unngå utgifter til tomme mottaksplasser over tid. Beleggsprognosene gjennom første halvår 2025 tilsa at den samlede mottakskapasiteten måtte bygges ned. En uventet, brå økning av ankomster av fordrevne fra Ukraina i alderen 18 og 22 år gjennom høsten 2025, medførte imidlertid et svært høyt belegg i asylmottak, og dermed et behov for å bygge opp igjen mottakskapasiteten.

Det vil alltid være stor usikkerhet knyttet til prognosene for ankomster og belegg, men UDI etterstreber til enhver tid å tilpasse kapasiteten til behovet. Jeg har tiltro til at UDI etterlever min forventning om løpende å vurdere behovet for hensiktsmessig innkvarteringskapasitet.

SPØRSMÅL NR. 1519**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 16. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at direktivet er viktig for demokrati- et gjennom å beskytte retten til å delta i offentlig debatt uten å risikere å bli ruinert av et misbrukt søksmål, og er regjeringen villig til å raskt åpne prosessen, invitere til innspill og ta en tydelig beslutning om gjennomføring av direktivet?

BEGRUNNELSE:

EUs nye anti-SLAPP-direktiv fra 2024 er et banebrytende lovverk for å beskytte ytringsfriheten. Direktivet skal hindre misbrukte søksmål – såkalte SLAPPs (Strategic Lawsuits Against Public Participation) – der ressurssterke aktører bruker domstolene til å tie kritikere. Journalister, forskere, aktivister og organisasjoner får gjennom dette et rettslig vern som gjør det enklere å avvise grunnløse søksmål tidlig, kreve sikkerhet for sakskostnader og holde saksøker økonomisk ansvarlig for misbruk. Innen mai 2026 må EU-landene gjøre disse reglene til en del av sin nasjonale lovgivning.

For miljøbevegelsen er dette avgjørende. I USA har Greenpeace blitt idømt milliardbeløp etter søksmål fra oljeselskaper som hevdet at fredelige aksjoner skadet deres virksomhet. Direktivet er utformet nettopp for å hindre slike eksempler i Europa. Spørsmålet er hva Norge vil gjøre. Direktivet faller utenfor EØS-avtalens virkeområde, men regjeringen kan likevel velge å innlemme det i norsk rett.

Da Greenpeace ba Utenriksdepartementet om en avklaring, startet en fem måneder lang runddans mellom flere departementer uten et klart svar.

Denne sendrektigheten er ikke bare et forvaltningssproblem, men et demokratisk problem. EØS-avtalen gir i utgangspunktet et betydelig underskudd på demokratisk medvirkning, ettersom norske myndigheter ikke har plass ved bordet når EUs regler vedtas. Når regjeringen i tillegg lukker dørene for nasjonal behandling av rettsakters EØS-relevans, forsterkes underskuddet. Berørte aktører i samfunnet – enten det er næringsliv, medier eller sivilsamfunn – holdes utenfor. Prosessen er lukket, uforutsigbar og preget av stillhet.

I brev til Greenpeace den 14. januar i år, har Kultur- og likestillingsdepartementet meddelt at departementet i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet på embetsnivå at rettsakten ikke kan tas inn i EØS-avtalen. Regjeringen ser ikke ut til å ha skrevet noe EØS-notat.

Anti-SLAPP-direktivet handler ikke om tekniske standarder eller miljøkrav, men om noe langt mer grunnleggende: rettslig beskyttelse mot at sterke kapitalkrefter misbruker domstolene for å kneble ytringsfriheten.

Svar:

Retten til å delta i offentlig debatt er en grunnlovsfestet rettighet og en bærebjelke i det norske samfunnet. EUs anti-SLAPP-direktiv fra 2024 har som formål å beskytte personer som deltar i offentlig debatt mot å bli utsatt for åpenbart grunnløse eller misbrukende rettsprosesser. Direktivet er vedtatt med hjemmel i Traktat om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) artikkel 81, som gjelder judisielt samarbeid i sivile saker med grenseoverskridende betydning. Dette faller utenfor virkeområdet til EØS-avtalen. Dette er bakgrunnen for at det ikke har vært noen nærmere nasjonal prosess for vurdering av EØS-relevans – i likhet med en lang rekke andre EU-rettsakter som klart faller utenfor EØS-avtalen. Slik har det vært helt siden 1994 da EØS-avtalen trådte i kraft.

Det internasjonale arbeidet mot strategiske søksmål mot offentlig deltakelse berører likevel Norge. Den 5. april 2024 vedtok Ministerkomiteen i Europarådet anbefaling CM/Rec(2024)2 om å motvirke bruken av strategiske søksmål mot offentlig deltakelse. Her anbefales medlemsstatene å styrke eksisterende lovgivningsmessige og politiske rammeverk for å motvirke slike søksmål, særlig når det gjelder strukturelle og prosessuelle garantier, rettsmidler, åpenhet, støtte til mål og ofre, samt utvikling av utdannings-, opplærings- og bevisstgjøringssprogrammer.

Det norske regelverket har allerede gode og fleksible ordninger for å motvirke grunnløse søksmål. Jeg er ikke kjent med at det norske rettssystemet misbrukes på denne måten, eller at retten til å delta i offentlig debatt trues her i landet. Den 13. april 2016 vedtok Ministerkomiteen i Europarådet anbefaling CM/Rec(2016)4 om journalistsikkerhet. Som et ledd i oppfølgingen av anbefalingen lanserte Europarådet en kampanje for journalistsikkerhet (Journalists Matter) i oktober 2023, der Norge deltar. Vårt nasjonale knutepunkt er en representant fra presseorganisasjonene som rapporterer jevnlig på status. I den siste rapporteringen slås det fast at SLAPPs mot journalister så langt ikke har vært et problem i Norge.

Jeg kan også nevne at regjeringens ytringsfrihetsstrategi (Ytringsberedskap – Nasjonal strategi for eit

ope og opplyst offentlig ordskifte) fra september i fjor peker på at ulike grupper og roller kan være særlig utsatt i offentligheten. Eksempler som trekkes fram i strategien, er journalister, folkevalgte og kunstnere. Regjeringen slår fast at den vil «fremje eit inkluderande ytringsrom, mellom anna ved å prioritere utsette grupper og posisjonar

i den førebyggjande innsatsen». Som ledd i dette har Kultur- og likestillingsdepartementet etablert et samarbeid med presseorganisasjonene i form av jevnlig dialogmøter for å følge med på utviklingen og bidra til trygge rammer for alle journalister i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1520

Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen

Besvart 17. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil kommunalministeren redegjøre for hvordan regjeringen vurderer rettssikkerheten for innbyggere og kommuner i Agder når statsforvalteren nå varsler gjennomgang og mulig omgjøring av tidligere godkjente dispensasjonsaker i strandsonen – og hvilke vurderinger som er gjort av kommunenes potensielle erstatningsansvar dersom Statsforvalteren omgjør vedtak som allerede er innvilget, omsøkt i god tro og gitt gyldig tillatelse?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalteren i Agder har de siste ukene varslet lovlighetskontroll i flere allerede godkjente dispensasjonsaker i strandsonen. Dette rammer både kommuner og tiltakshavere som har søkt og fått tillatelse i fullgod tro, basert på kommunale vedtak fattet etter gjeldende plan- og bygningslov. Når statlig nivå går tilbake i tid og vurderer å omgjøre kommunale vedtak, skaper det betydelig usikkerhet om forutsigbarheten i plan- og byggesaksbehandlingen. Kommunene risikerer samtidig å havne i erstatningsposisjon dersom tiltakshavere har innrettet seg etter et lovlig vedtak som senere blir omgjort av staten. Dette kan gi store økonomiske konsekvenser for kommunene, og i ytterste konsekvens for innbyggerne gjennom økt kommunal belastning. En slik praksis kan også oppleves som en uthuling av det kommunale selvstyret i dispensasjonssaker. Det bør være et grunnleggende prinsipp at godkjente tiltak ikke trekkes tilbake med mindre det foreligger særlige og klart rettslige mangler ved saksbehandlingen. Statsforvalteren er selvsagt tilsynsmyndighet, men må samtidig ivareta rimelighet, forutsigbarhet og rettssikkerhet. Når staten nå signaliserer en omfattende opprydding i allerede godkjente saker, oppstår det spørsmål om dette er forenlig med prinsippet om likebehandling

på tvers av fylker. Derfor er det nødvendig å få klarhet i hvilke vurderinger regjeringen har gjort av den rettslige og økonomiske risikoen for kommunene i Agder ved slike tilbakevirkende inngrep.

Svar:

Jeg vil gjøre oppmerksom på at omgjøring i slike tilfeller i praksis kun er aktuelt ved ugyldige dispensasjoner. Kommunens skjønnsutøvelse overstyres ikke dersom statsforvalteren opphever et lovstridig vedtak. Fra mitt svar på spørsmål nr. 1262 gjengis følgende:

«Adgangen til omgjøring i forvaltningsloven er en sikkerhetsventil med strenge vilkår. I disse tilfelle er det i praksis kun dersom en dispensasjon er ugyldig at den kan omgjøres og oppheves. Det er videre ingen automatikk i at ugyldige dispensasjoner oppheves. Dette må vurderes konkret i hver enkelt sak, hvor skyld, innrettelse og tiden som er gått er tre av flere momenter som har betydning. Statsforvalteren har selv uttalt at det skal mye til for at de foretar lovlighetskontroll av et vedtak hvor det for eksempel er gitt tillatelse til å oppføre en fritidsbolig og vedtaket er gjennomført.»

Videre viser jeg til tidligere svar på spørsmål nr. 659, 847, 897, 1124, 1150, 1212, 1262 og 1347 i saken.

Ellers er det slik at erstatningskrav som følge av omgjøring av ugyldige vedtak følger de alminnelige erstatningsreglene. Det må i hver enkelt sak vurderes om det foreligger ansvarsgrunnlag, økonomisk tap og årsaksammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1521**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen****Besvart 16. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen bidra til stabile arbeidsplasser og bosetting i Finnmark, og vil statsråden vurdere å lokalisere flere statlige arbeidsplasser til fylket?

BEGRUNNELSE:

Totalforsvarskonseptet bygger på at Norge har et robust sivilt samfunn som kan understøtte militær innsats i krise og konflikt. Finnmark har en særlig strategisk betydning som Norges nordøstlige grenseområde, med nærhet til Russland, økende alliert tilstedeværelse og økt militær aktivitet i nordområdene. I en mer krevende sikkerhetspolitisk situasjon er stabil bosetting, kompetent arbeidskraft og tilstedeværelse av statlige institusjoner avgjørende for både nasjonal suverenitetshevdelse og samfunnets evne til å fungere under press. Lokalisering av statlige arbeidsplasser er derfor ikke bare et distriktpolitisk virkemiddel, men et sikkerhetspolitisk grep. I lys av Totalforsvarsåret 2026 er det nødvendig å avklare hvordan regjeringen vil bruke statlig tilstedeværelse som et aktivt virkemiddel for å styrke sivil motstandskraft, beredskap og langsiktig stabilitet i Finnmark.

Svar:

Finnmark har en særskilt strategisk betydning som Norges nordøstlige grenseområde, med nærhet til Russland og økende alliert tilstedeværelse og militær aktivitet i nord. Den sikkerhetspolitiske utviklingen de siste årene har tydelig vist hvor avgjørende et robust sivilsamfunn er for Norges samlede forsvarsevne.

Totalforsvaret forutsetter at befolkningen, kritisk infrastruktur og sivile tjenester fungerer også under press, og at nødvendig kompetanse og kapasitet er tilgjengelig lokalt. Regjeringen arbeider derfor bredt med å styrke bosetting, aktivitet, beredskap, kompetanse, infrastruktur og statlig tilstedeværelse.

Det pågår en betydelig satsing på Forsvaret i Nord-Norge. Regjeringen vil sørge for at forsvarsløftet skal gi ringvirkninger og vi har mål om at dette skal gi høyere aktivitetsnivå i lokalt nærings- og samfunnsliv.

Regjeringen erkjenner at Finnmark står overfor særskilte utfordringer og innehar en nøkkelrolle i totalforsvaret. Vi har etablert nasjonal tiltakssone for beredskap i Troms og Finnmark, basert på NATOs forventninger til motstandskraft i kritiske sivile samfunnsfunksjoner.

Formålet er å styrke robustheten i regionen gjennom mer systematisk og samordnet innsats, blant annet gjennom bedre overvåking og kontroll langs grensen, målrettet beredskapsarbeid på tvers av sektorer og økt prioritering av nordområdene i nasjonale beredskapsplaner. Som ledd i dette etablerer vi også en statlig beredskapshub i Kirkenes.

Et lønnsomt og mangfoldig næringsliv i nord er avgjørende for bosetting, verdiskaping, beredskap og sikkerhet. Den aktive næringspolitikken regjeringen fører, skal bygge videre på regionens naturlige fortrinn. Kraft- og industriløftet i Finnmark skal sikre tilgang på fornybar kraft som kan utløse nye grønne investeringer og styrke eksisterende industri. Samtidig legger kvotemeldingen til rette for at verdiene fra havet skal skape aktivitet og arbeidsplasser i kystsamfunnene.

Det finnes ingen enkle løsninger eller enkeltvirkemidler som svarer på utfordringene vi står ovenfor i nord. For å nå regjeringens mål om bosetting og langsiktig samfunnsutvikling lengst nord jobber vi aktivt med flere virkemidler. Her vil jeg nevne innsatssonen i Finnmark og Nord-Troms som har som mål å gjøre regionen attraktiv for bosetting, arbeid og næringsliv. Innsatssonen gir betydelige økonomiske fordeler til både enkeltpersoner og næringsliv. Samlet utgjør virkemidlene vel 7 milliarder kroner i 2026, der de personrettede virkemidlene utgjør vel 2 milliarder kroner og de næringsrettede virkemidlene vel 5 milliarder kroner.

Virkemidlene i innsatssonen er i 2026 styrket med 350 millioner kroner, der 275 millioner kroner går til å styrke næringslivets konkurransekraft gjennom fritak fra arbeidsgiveravgift og fritak fra el-avgift for husholdninger og offentlig forvaltning. De personrettede virkemidlene er sletting av studielån, skattefordeler (finnmarksfradraget og lavere skatt på alminnelig inntekt), tillegg i barnetrygd og gratis barnehage. Oppsummert er fordelene følgende:

- Finnmarksfradraget (skatt) 45 000 kroner
- Lavere skatt på alminnelig inntekt for personer (18,5 prosent, mot 22 prosent i resten av landet)
- Flat sats for gjeldsslette av utdanningslån på 60 000 kroner per år ved avsluttet utdanning
- 20 000 kroner i ekstra avskrivning av utdanningslån for kvalifiserte grunnskolelærere
- Ekstra barnetrygd på 6 144 kroner i året per barn fra 0-17 år
- Gratis barnehage

- Fritak for el-avgift for husholdninger og offentlig forvaltning
- Fritak fra arbeidsgiveravgift

I tillegg har vi særskilte tilskudd til kommuner og fylkeskommuner i Nord-Norge over rammetilskuddet. Her får kommunene i Finnmark mest per innbygger. Regjeringen har også særskilte distriktpolitiske ordninger for næringslivet, der fylkene i Nord-Norge får en relativt stor andel.

I regjeringens nordområdestrategi, som ble lagt fram i fjor, peker regjeringen ut retningen for videre politikk og prioriteringer for å bygge lokalsamfunn og ivareta Norges kjerneinteresser i nord. Nord-Norge skal ha livskraftige lokalsamfunn der folk ønsker å bo, og som bidrar til sikkerhet og beredskap. Gode samfunn skaper muligheter for enkeltmennesker og bidrar til norsk motstandskraft, beredskap og sikkerhet. Strategien legger grunnlaget for arbeidet i årene fremover.

Når det gjelder statlige arbeidsplasser, så er Arbeiderpartiet opptatt av disse skal fordeles rettferdig mellom by og land, og at nye statlige arbeidsplasser skal legges

utenfor Oslo, med mindre helt åpenbare grunner tilsier noe annet.

Regjeringen har felles retningslinjer for statlig lokaliseringspolitik. Retningslinjene skal bidra til å skape robuste arbeidsmarkeder i hele landet. Retningslinjene brukes blant annet ved opprettelsen av statlige arbeidsplasser.

Når nye statlige arbeidsplasser skal opprettes skal det alltid vurderes å legge disse til mindre sentrale kommuner, det vil si kommuner i sentralitetsklasse 3 til 6. Ved omløkalisering eller utvidelse av virksomheter skal flytting og vekst i hovedsak skje utenfor Oslo-området dersom virksomheten har regional struktur.

I veiledningen til retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser står det også tydelig at Finnmark bør vurderes når alternative steder skal foreslås: «Lokalisering i Nord-Noreg, og særleg i Finnmark, bør bli vurdert.»

Det er regjeringens ansvar i fellesskap å følge disse retningslinjene, og med det sørge for at Finnmark kontinuerlig blir vurdert ved opprettelse av nye statlige arbeidsplasser.

SPØRSMÅL NR. 1522

Innlevert 7. februar 2026 av stortingsrepresentant Stian Storbukås

Besvart 13. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Mener statsråden at brannvesenet i dag er tilstrekkelig integrert og finansiert som en likeverdig del av totalforsvaret, sett i lys av økende klima-, beredskaps- og sikkerhetstrusler, og hvis ikke, når vil regjeringen ta initiativ til en tydelig nasjonal struktur og forutsigbar statlig finansiering som gjør brannvesenet i stand til å løse sine stadig flere nasjonale beredskapsoppgaver?

BEGRUNNELSE:

Norsk brannfaglig landsforbund (NBLF) er en interesseorganisasjon og et talerør for ansatte i norske brannvesen og for brannfaglige spørsmål i et samfunnsperspektiv.

Over 12 000 ansatte inngår i en døgnkontinuerlig førstelinjebereidskap. Brannvesenet er representert i alle kommuner og er ofte første nødetat på stedet ved alvorlige hendelser. Oppgaveporteføljen er omfattende og inkluderer blant annet brannsløkking, rednings- og hel-

seoppdrag, trafikkulykker, håndtering av CBRNE-hendelser, USAR (urban søk og redning), terrorhendelser, forebyggende arbeid og befolkningsopplysning. Samtidig har ikke bemanning, kompetanse eller finansiering økt i takt med oppgavene. Resultatet er en beredskap som strekkes til bristepunktet.

Til tross for dette er brannvesenet fortsatt ikke integrert som en likeverdig ressurs i totalforsvaret. Det mangler en tydelig nasjonal struktur som inkluderer brannvesenet på linje med Forsvaret, politiet og helsevesenet. Dette representerer et alvorlig hull i norsk beredskap, særlig i lys av klimaendringer, ekstremvær, terrortrusler og en mer uforutsigbar sikkerhetspolitisk situasjon.

Brannvesenet er i hovedsak kommunalt finansiert, men mange kommuner mangler økonomisk handlingsrom, samtidig som staten pålegger nye oppgaver uten finansiering. Dette er ikke bærekraftig. Skal beredskapen styrkes, må sentrale beredskapsoppgaver sikres gjennom

nasjonal og lovfestet finansiering, slik også Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har påpekt.

Svar:

Jeg vil starte med å understreke at landets kommunale og interkommunale brann- og redningsvesen er en viktig del av totalforsvaret. Totalforsvaret innebærer at sivile ressurser støtter Forsvaret i mottak av allierte styrker i væpnede konflikter og krig. I krig eller når krig truer vil militære styrker ha et særlig behov for sivil støtte. Den norske totalberedskapsmodellen er samtidig basert på at ressurser som er en del av totalforsvaret også har oppgaver ved naturkatastrofer, større ulykker og andre alvorlige hendelser.

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i oppdrag å utarbeide en nasjonal risiko- og sårbarhetsanalyse på brann- og redningsområdet. Oppdraget er en oppfølging av Meld St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen, jf. Innst 242 S (2024–2025), og Meld St. 16 (2023–2024)

Brann- og redningsvesenet, jf. Innst. 413 S (2023–2024). DSB ser i dette arbeidet nærmere på tre områder. Som et ledd i å klargjøre brann- og redningsvesenets rolle i krise og krig og sikre brann- og redningsvesenets rolle i totalforsvaret vil analysen, for det første, gjennomgå oppgavene til brann- og redningsvesenet som kan knyttes til å beskytte sivilbefolkningen i krise og krig. For det andre skal analysen bidra til å gi bedre oversikt over nasjonale utfordringer og behov innen områder som krever betydelig spisskompetanse og utstyr, som blant annet søk og redning i sammenraste bygninger (USAR), CBRNE-hendelser og skogbrann. Analysen vil danne grunnlag for å sikre gripbare nasjonale støtteressurser for brann- og redningsvesen i hele landet. For det tredje vil analysen vurdere om DSB skal få en tydeligere rolle og et tydeligere ansvar som nasjonal brannmyndighet ved store eller samtidige hendelser, hvor behovet for koordinering er stort.

DSB skal etter planen levere den nasjonale risiko- og sårbarhetsanalysen innen 1. april.

SPØRSMÅL NR. 1523

Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 11. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Bernkonvensjonens stående komité har gjennom åpning av en formell overvåkingssak mot Norge slått fast at Norges ulveforvaltning er i strid med Bernkonvensjonen. Komiteen etterlyser reelle og tydelige endringer i ulveforvaltningen i Norge.

Hvilke konkrete tiltak har Klima- og miljødepartementet iverksatt, og hvilke tiltak planlegges i 2026 for å imøtekomme Komiteens anmodninger?

BEGRUNNELSE:

Norges ulveforvaltning ble i 2022 klaget inn til Bernkonvensjonen av NOAH – for dyrs rettigheter og tre privatpersoner. I 2024 konkluderte Bernkonvensjonens stående komité med at Norge bryter konvensjonen, og åpnet en formell overvåkingssak mot Norge. Dette er første gang det er åpnet en slik sak mot Norge under Bernkonvensjonen.

I 2025 fastholdt Komiteen at Norges ulveforvaltning fortsatt er i strid med konvensjonen, og etterlyste tydelige og reelle endringer i ulveforvaltningen.

Oppsummert har komiteén:

- uttrykt sterk bekymring for Norges svært lave bestandsmål for ulv
- anmodet om at bestanden tillates å vokse for å sikre langsiktig overlevelse og levedyktighet
- anmodet om at ulven gis mulighet til geografisk spredning for å kunne oppfylle sin økologiske rolle
- bedt om at ikke-dødelige tiltak og beste praksis for forebygging og konflikt-demping prioriteres
- slått fast at lisensjakt på ulv, begrunnet med konflikt-demping, er i strid med konvensjonen
- oppfordret til økt innsats for å fremme kunnskap og bevissthet om sameksistens

Komiteen understreket videre at en politikk der ulven holdes borte fra om lag 95 prosent av Norges landareal, kombinert med lisensjakt og illegal jakt, holder bestanden «på randen av utryddelse», og dermed bryter

med konvensjonens grunnleggende formål, jf. artiklene 1–3. Komiteen anbefalte en reell dialog mellom alle relevante interessenter for å gjenopprette en tilfredsstillende bevaringsstatus for ulven.

Til tross for Komiteens tydelige konklusjoner har regjeringen fastholdt at Norges ulveforvaltning er i samsvar med Bernkonvensjonen, og har dermed åpent utfordret Komiteens rolle og mandat.

Fortsatt manglende etterlevelse av Bernkonvensjonen vil kunne bidra til å undergrave både Norges internasjonale troverdighet i naturpolitikken og svekke den gjensidige anerkjennelsen og forpliktelsen mellom land til å ta vare på det dyrelivet som hører hjemme på deres territorium. Norges behandling av rovdirene og spesielt ulven setter i dag en svært skadelig internasjonal presedens. Det er derfor behov for endringer i norsk rovdyrpolitikk.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg ser alvorlig på at Norge har en åpen klagesak om norsk ulveforvaltning under Bernkonvensjonen, og at jeg setter pris på den pågående dialogen med konvensjonens byrå og den permanente komiteen om saken.

Samtidig er mitt syn at den gjeldende praksisen for bestandsregulering av ulv er i tråd med Norges forpliktelser etter Bernkonvensjonen. Departementets vedtak om lisensfelling av ulv er behandlet av Høyesterett ved to anledninger, i 2021 og 2023. De rettslige vilkårene for lisensfelling av ulv, både utenfor og innenfor ulvesonen, er i stor grad avklart gjennom disse dommene. Jeg viser til at tolkningen av de folkerettslige forpliktelsene etter Bernkonvensjonen var en sentral problemstilling særlig i dommen fra 2021. I begge sakene fant Høyesterett, basert på en grundig gjennomgang og i tråd med folkerettslige

tolkningsprinsipper, at vedtakene om å tillate lisensfelling var i samsvar med de folkerettslige forpliktelsene etter Bernkonvensjonen. Etter mitt syn svekker ikke komiteens avgjørelser i seg selv eller begrunnelsen for disse betydningen av Høyesteretts vurderinger og konklusjon.

Til spørsmålet om hvilke tiltak jeg har iverksatt for å imøtekomme komiteens anbefalinger, vil jeg særlig trekke frem at norske myndigheter har tatt initiativ overfor svenske myndigheter for å se på mulighetene for mer felles forvaltning av den skandinaviske ulvebestanden. Dette er et sentralt spor fordi ulvebestanden er delt med Sverige.

I tillegg er det sentralt å videreføre tiltak knyttet til de genetiske utfordringene for den sørskandinaviske ulvebestanden, som er alvorlige. Ulvene i bestanden er etterkommere av et fåtall individer, og innavlsgraden i bestanden er i gjennomsnitt omtrent på nivå med avkom til et søskenpar. Derfor er det avgjørende at forvaltningen tilrettelegger for at innavlsgraden reduseres, ved at forvaltningen i størst mulig grad ivaretar genetisk verdifulle individer. For å forbedre måloppnåelsen på dette punktet, har Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide oppdaterte retningslinjer for ivaretagelsen av genetisk verdifulle individer som innvandrer til Norge. Dette arbeidet er fremdeles pågående.

Oppsummert er det vårt mål at denne klagesaken skal lukkes. Samtidig er det min oppgave å følge opp Stortingets føringer om forvaltningen av ulv. Innenfor rammen av nasjonalt lovverk og internasjonale konvensjoner, bygger dagens rovviltpolitikk på en rekke Stortingsdokumenter, blant annet rovviltforlikene fra 2004 og 2011, og flertallsvedtaket om ulv i 2016. Eventuelle endringer i den norske rovviltpolitikken må derfor vedtas av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1524

Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Hashim Abdi

Besvart 13. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Forbrukertilsynet raskt kan sanksjonere for alvorlige brudd på markedsføring mot barn og unge?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet er opptatt av å ivareta barn og unge i den digitale hverdagen. En stortingsmelding om Trygg digital oppvekst er til behandling i Stortinget. I høringsrunden har det kommet frem svakheter ved dagens tilsyn.

I 2017 ble markedsføringsloven endret for å sikre mer effektiv håndheving av forbrukervernreglene og tydeliggjøre Forbrukerombudets rolle som tilsyn. Forbrukerombudet ble i 2018 til Forbrukertilsynet, med styrket myndighet til å fatte vedtak og ilegge gebyrer. Frem til 2017 var saksbehandlingen basert på en forhandlingsmodell, der næringsdrivende i hovedsak skulle gis mulighet til frivillig å innrette seg etter regelverket. Endringen i 2017 fjernet kravet om å forsøke frivillig ordning før vedtak, da dette kunne gi useriøse aktører anledning til å trenere saker. Samtidig uttalte departementet at forhandlinger fortsatt skulle være Forbrukertilsynets primære arbeidsmetode.

Innspill fra Forbrukerrådet tyder på at denne understrekingen som ble gjort fra departementet, har skapt uklarhet som kan begrense Forbrukertilsynets håndheving i saker hvor det er viktig å kunne fatte vedtak raskt. Dette er etter min vurdering ikke i tråd med Stortingets behandling av Prop. 93 L (2016–2017), der en samlet komité understreket behovet for effektiv håndheving og sanksjoner som står i forhold til overtredelsens alvor.

Barn og unge er særlig sårbare for markedsføring, og det er uheldig hvis forhandlingsmodellen medfører usikkerhet rundt Forbrukertilsynets mulighet til å sanksjonere alvorlige lovbrudd. Vi i Arbeiderpartiet er opptatt av at Forbrukertilsynet skal ha reell tilsynsfullmakt og ha mulighet til å sanksjonere åpenbare brudd på markedsføringsforbudet mot barn og unge.

Svar:

Trygghet for barn og unge er en av stolpene i regjeringens plan for Norge, og dette krever også at vi klarer å beskytte barna våre i møte med sterke markedskrefter. Som barne- og forbrukerminister er jeg derfor opptatt av at Forbrukertilsynet har nødvendige lovhjemler til raskt å kunne sanksjonere ulovlig markedsføring mot barn og unge og andre alvorlige brudd på markedsføringsloven. Regjeringen har tatt flere grep for å sikre det. I 2023 ble sanksjonsreglene utvidet og skjerpet for å gi Forbrukertilsynet strengere og mer effektive virkemidler for å stoppe brudd på markedsføringsloven og andre forbrukervernregler. I 2025 fikk Forbrukertilsynet også hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på god markedsføringsskikk overfor barn.

Regjeringen la i 2025 frem stortingsmeldingen om trygg oppvekst i et digitalt samfunn, hvor ett av tiltakene er at regjeringen vil jobbe for et mer koordinert og kraftfullt håndhevingsapparat for barns forbrukervern i digitale medier. Dette tiltaket følges opp på flere måter.

Som representanten peker på, har den såkalte «forhandlingsmodellen» skapt uklarhet som kan gjøre det vanskelig for Forbrukertilsynet å handle raskt i saker der det er viktig å fatte vedtak. Det har derfor kommet forslag fra blant andre Forbrukertilsynet selv om å fjerne

eller begrense denne bestemmelsen i markedsføringsloven. Departementet er på denne bakgrunn allerede i gang med å se på om forhandlingsmodellen skal fjernes eller begrenses, slik at det blir tydeligere at Forbrukertilsynet kan fatte vedtak ved alvorlige lovbrudd. Formålet er å styrke håndhevingen av forbrukervernreglene, særlig ved markedsføring overfor barn og unge.

Det er fremdeles viktig med veiledning om gjeldende regelverk og godt samarbeid mellom forskjellige tilsynsmyndigheter. Forbrukertilsynet har fått i oppdrag å utrede og sette i verk tiltak for å styrke håndhevingsapparatet for barns forbrukervern, legge til rette for mer effektiv håndheving og bedre veiledning og bidra til å senke terskelen for samarbeidsprosjekter mellom relevante tilsyn.

I 2026 er også Forbrukertilsynet styrket med 15 millioner kroner for å utvikle og ta i bruk digitale tilsynsverktøy. Formålet er å styrke tilsynet i digitale medier, med særlig fokus på barns forbrukervern. Regjeringen vil fortsette det viktige arbeidet for å sikre at Forbrukertilsynet raskt kan sanksjonere alvorlige brudd på markedsføring mot barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1525**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Morgan Langfeldt****Besvart 13. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva han tenker rundt resultatet av den altfor lange behandlingstiden av søknader innsendt fra Billerud Viken?

BEGRUNNELSE:

Billerud Viken sitt prosjekt på Treklyngen i Hønefoss ville blitt en av de mest bærekraftige treforedlingsfabrikkene som finnes. Den ville være basert på kortreiste råvarer og gjenbruk av industriområdet på Treklyngen. Prosjektet, som i praksis er en videreføring av virksomheten på industriområdet har hatt bred støtte både politisk, fra partene i arbeidslivet og fra industrien og skognæringen.

Svenske Billerud og Viken Skog har siden 2020 jobbet med å etablere ny fibermassefabrikk i Follum i Ringerike kommune. Planen har vært å produsere 300 000 tonn papirmasse til emballasje, kartong og hygienepapir, med tømmer og kjemikalier som råvarer, nå er disse planene altså skrotet.

Svaret fra klimaminister Bjelland Eriksen er fremdeles ikke kommet.

Stortingsrepresentant Morten Wold (Frp) spurte tidligere klima- og miljøministeren om hva som skjer med Billerud Viken-saken:

– Mener statsråden fortsatt at saksbehandlingstiden for utslippstillatelse til Billerud Viken på Treklyngen på Ringerike er forsvarlig, gitt at prosjektet nå i praksis stoppes opp og investoren er borte?

Nå trekker gigantselskapet Billerud seg fra prosjektet.

Billerud som nå har brukt over 100 millioner kroner på å planlegge en ny papirfabrikk i Hønefoss som ville ha gitt mange arbeidsplasser, har nå trukket seg fra dette prosjektet. Grunnen er at dette grønne industriprosjektet som fikk Enova - støtte som et miljøprosjekt nå har ventet siden våren 2025 på at regjeringen ved klimaministeren skal godkjenne utslippssøknaden til denne fabrikk. Støre var i Hønefoss i 2022 og lovet at saksbehandlingen ville gå fort i denne saken. Det er snart fire år siden, og Billerud som et børsnotert selskap kunne ikke vente lenger og kommer nå sannsynligvis til å bygge denne fabrikk i Sverige i stedet for.

Svar:

Jeg har merket meg at Billerud har valgt å trekke seg fra treforedlingsprosjektet med Viken Skog på Hønefoss, og at selskapet viser til usikkerhet rundt rammevilkår og manglende avklaring i utslippssaken som viktige årsaker til beslutningen. Jeg er opptatt at vi skal foredle mer av norske råvarer her hjemme. Det vil skape flere arbeidsplasser og større verdier i hele Norge.

Denne klagesaken er omfattet av et felleseuropeisk regelverk hvor vi hele tiden har visst at handlingsrommet er lite. Det har vært behov for å gjøre grundige vurderinger av det relevante regelverket og saken. Billerud Viken har underveis i saksbehandlingen sendt både direktoratet og departementet omfattende dokumentasjon i flere omganger – også etter at klagen ble sendt over til departementet for behandling. Dette er gjennomgått og vurdert som en del av saksbehandlingen. Jeg har ikke et ønske om at slike saker skal ta lang tid, men det må gjøres gode og grundige vurderinger. Arbeidet med saken pågår, og målet er å få den avgjort så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1526**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 13. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at familievernnet fortsatt er en landsdekkende og tilgjengelig lovpålagt tjeneste, og hvordan vil regjeringen sørge for at kontorene har tilstrekkelig kapasitet til å møte behovene i familier med økende kompleksitet og konfliktnivå?

BEGRUNNELSE:

Familievernnet er en statlig, lovpålagt og forebyggende tjeneste som skal være tilgjengelig for alle familier i hele landet. Tjenesten består av både statlige og ideelle kontorer, der Stiftelsen Kirkens Familievern (SKF) driver 10 av landets 42 kontorer og utgjør om lag en tredel av tilbudet. De ideelle kontorene leverer samme tjenester som de statlige og mottar årlige tilskudd gjennom driftsavtaler, i tråd med to-spor-systemet som også gjelder for ideelle sykehus.

De siste årene har familievernnet fått redusert kapasitet som følge av manglende kompensasjon for pris- og lønnsvekst, økte pensjonskostnader og høyere driftsutgifter. Dette har ført til færre terapeuter og dermed færre familier som får hjelp, til tross for at utfordringene familiene står i blir mer komplekse. Konsekvensene merkes særlig for barn, og utfordringene risikerer å flytte seg til barnevern, psykisk helsevern og krisesentre – med betydelig høyere kostnader for både familiene og samfunnet.

Situasjonen er særlig alvorlig i distriktene. Flere kontorer er nå så små at de står i fare for ikke å kunne levere et forsvarlig tilbud. Reisetid på over to timer gjør at familier, og særlig barn, i praksis ikke bruker tjenesten. Dette gjelder blant annet kontorene på Otta, Ål og Mosjøen, som dekker store geografiske områder med svært få terapeutårsverk. NOU 2019:20 anbefaler minimum fire fagpersoner per kontor for å sikre forsvarlig drift og trygghet i krevende saker. I dag har enkelte kontorer kun én fagperson på jobb, noe som gjør det umulig å gjennomføre konfliktfylte meklinger og andre lovpålagte oppgaver.

Familievernnet er en liten tjeneste, og selv små budsjettøkninger gir stor effekt. Et terapeutårsverk koster om lag én million kroner og når rundt 600 enkeltpersoner i året. En styrking av kapasiteten vil derfor gi betydelig forebyggende gevinst og redusere presset på andre deler av hjelpeapparatet.

Svar:

Familievernnet er en liten tjeneste som favner bredt. I 2024 fikk over 50 000 familier et tilbud i familievernnet. Familievernnet gjør en viktig jobb for å forebygge og avhjelpe relasjonelle vansker i familiene og styrke oppvekstvilkårene til barn.

Familievernnet er en prioritert tjeneste for regjeringen. I 2026 har familievernnet fått om lag 760 mill. kroner over statsbudsjettet. Denne regjeringen har pris- og lønnsjustert bevilgningen til familievernnet på lik linje med andre poster i statsbudsjettet.

Det er mange som ønsker hjelp av familievernnet, og flere steder i landet er det kapasitetsutfordringer. Årsakene til dette er sammensatte. Bufdir har iblant annet pekt på at flere tar kontakt med familievernnet eller blir vist dit fra andre tjenester, og at tjenesten håndterer mer komplekse saker. Pågangen merkes særlig på kontorene i de store byene, og har ført til at tjenesten har prioritert lovpålagt meklings og familier med hjemmeboende barn under 18 år i de kliniske sakene.

Familievernnet er en relativt liten tjeneste, med rundt 570 ansatte i henhold til tall fra SSB. Til sammenligning var det i 2024 18 500 ansatte i barnevernstjenesten. At tjenesten er liten, med et bredt mandat og mange lovpålagte oppgaver, bidrar til at den har lite å «gå på» når den møter økende etterspørsel. Departementet arbeider med flere tiltak for å sikre god ressursutnyttelse i familievernnet. Dette er sentralt både for å sikre et likeverdig tilbud og for å ha bedre kapasitet til å håndtere de komplekse sakene.

Departementet arbeider blant annet med ny lov om familievernnet. Her ses det på familievernnets formål, målgruppe og oppgaver. Den nye loven vil blant annet kunne bidra til å sikre at familievernnet skal kunne arbeide effektivt og utnytte ressursene på en samfunnsnyttig måte. Familievernets fagsystem skal moderniseres. Dette skal blant annet sikre en mer effektiv tjeneste.

Familievernnet skal være tilstrekkelig tilgjengelig slik at familier i hele landet kan få hjelp der. Dette er også presisert i årets tildelingsbrev for Bufdir. I tildelingsbrevet til Bufdir for 2025 ba departementet Bufdir sikre at alle familievernkontor har en faglig forsvarlig minimumsbemanning. Bufdir fulgte opp dette gjennom disponeringsbrev til Bufetat for 2025 hvor det fremgår:

«For å sikre likeverdige tjenester skal alle familievernkontor ha en faglig forsvarlig minimumsbemanning. Basert på anbefalingene i NOU 2019:20 En styrket familietjeneste skal familievern-

kontorene ha en minimumsbemanning på 4 årsverk. Unntak er utekontor, og avdelingskontorer som er tilknyttet større fagmiljøer gjennom et hovedkontor. Regionene skal innrette budsjettfordelingen slik at familievernkantorene har en forsvarlig minimumsbemanning, samt følge opp at kontorene har en forsvarlig bemanning.»

Bufdir og Bufetat arbeider kontinuerlig for å sikre befolkningen et best mulig tilbud som både er tilgjengelig og har høy kvalitet. I dette arbeidet må flere hensyn balanseres, blant annet krav til forsvarlig minimumsbemanning og store variasjoner i pågangen mellom ulike deler

av landet. I de store byene og tettbygde områdene er etterspørselen høy, noe som ofte fører til lange ventelister for å få time ved familievernkantoret. På mindre steder kan ventelistene være korte, og mange familievernkantor tilbyr et godt og variert tjenestetilbud. Samtidig må også disse kontorene ha en minimumsbemanning som sikrer et tilstrekkelig og robust fagmiljø.

Bufdir og Bufetat vurderer og avveier disse hensynene fortløpende, slik at befolkningen får gode og forsvarlige tjenester, uavhengig av hvor i landet de bor.

SPØRSMÅL NR. 1527

Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 13. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Surrogati er forbudt i Norge, men norske borgere kjøper det andre steder. Dette bygger på global ulikhet: rike bestiller, fattige føder. Surrogati er et marked i vekst. Men det finnes ingen oversikt over hvor mange som benytter seg av dette. Klassekampen har hatt en rekke saker om Colombia som er en del av denne økningen. Stadig flere norske par drar dit for å få barn med surrogati i andre land.

Hvor mange surrogatbarn kommer til Norge hvert år?

Svar:

Jeg har forståelse for ønsket om å etablere en familie med barn, men det er viktig å være oppmerksom på risikoen forbundet med bruk av surrogati i utlandet.

Surrogati er ikke tillatt i Norge, og norsk rett har ikke særskilte regler om fastsettelse av foreldreskap etter bruk av surrogati i utlandet. Dette betyr at de generelle reglene for etablering av foreldreskap etter barneloven og adopsjonsloven gjelder.

Det foreligger ingen statistikk over antall barn født av surrogatmor i utlandet som kommer til Norge hvert år. Måten barn blir til på er ikke gjenstand for registrering verken ved etablering av foreldreskap eller ved registrering i Folkeregisteret. En eventuell slik registrering av en gruppe av barn vil være vanskelig å gjennomføre, og reiser en rekke problemstillinger av praktisk og prinsipiell art.

Tall fra saksbehandlingen i Bufdir kan bidra til å belyse spørsmålet om omfang. Bufdir har opplyst om at

Bufetat i 2025 mottok 39 søknader om stebarnsadoptjon av barn født av surrogatmor i utlandet. I disse sakene er den ene ektefellen eller samboeren rettslig forelder etter barneloven. I tillegg mottok etaten færre enn fem søknader om adoptjon av barn født av surrogatmor der ingen av søkerne (ektepar/samboerpar/enlig) var rettslig forelder til barnet etter barneloven. Dette gir imidlertid ikke en fullstendig oversikt over antallet barn født av surrogatmor i utlandet, som kommer til Norge. Eksempelvis har vi i dag ikke oversikt over antall enslige menn som har benyttet seg av surrogati i utlandet og fått farskap etablert etter norsk rett ved erklæring eller endring.

SPØRSMÅL NR. 1528**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 16. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Vil kulturministeren anbefale utenlandske sider med lisens i EU-land og som tilbyr lovlig spill i EU, og som ikke opererer på norsk språk eller markedsfører seg til norsk spillere men som likevel kan ha noen nordmenn som har valgt å oppsøke disse sidene for å helt lovlig spille på de, om å la være å vise til norske hjelpetilbud som Anonyme Gamblere Norge, Blå Kors Norge eller Hjelpelinjen, og kan sider i denne kategorien av norske myndigheter bli ansett som å rette seg mot nordmenn kun som følge av henvisningen til norske hjelpetilbud?

BEGRUNNELSE:

I svar på mitt spørsmål Dokument nr. 15:1197 (2025-2026) skrev kulturministeren at blant annet følgende momenter kan inngå i vurderingen av om et pengespilltilbud er rettet mot det og tilrettelagt for spillere i Norge: «om spillsiden viser til norske hjelpetilbud som Anonyme Gamblere Norge, Blå Kors Norge eller Hjelpelinjen».

Svar:

Regelverket om DNS-blokkering regulerer kun tilbud som retter seg mot det norske markedet. Jeg har ingen formening om hvordan utenlandske aktører som ikke tilbyr pengespill rettet mot Norge, skal utforme sine nettsider eller hvilken informasjon de bør gjøre tilgjengelig for sine brukere. Jeg gir derfor heller ingen anbefaling om hvorvidt slike tilbydere bør vise til norske hjelpetilbud eller ikke.

Henvisning til norske hjelpetilbud er et av mange momenter som kan inngå i en helhetsvurdering av om et pengespilltilbud er rettet mot Norge. Lotteritilsynet har opplyst til departementet at dersom et pengespillnettsted kun inneholder en henvisning til norske hjelpetilbud, og ikke er rettet mot Norge på noe annet vis, vil det ikke være tilstrekkelig til å kunne bli blokkert. Dette er imidlertid en rent hypotetisk situasjon. Lotteritilsynet er ikke kjent med pengespillnettsteder som kun har en slik henvisning uten at de også har andre elementer som viser en retting mot norsk marked. Slike elementer kan være opplysninger om norsk valuta, norsk flagg, «Norge», «NOK» eller +47 ved registrering, samt tilbud om norsk kundestøtte og betalingsmetoder.

SPØRSMÅL NR. 1529**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 16. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan eg be om ein tabell som viser berekna samfunnsnytte (både NNB og NNV, 2026-kroner) for samferdselsprosjekt over 1 mrd. kroner som har kommunedelplan, reguleringsplan, ligg i Statens Vegvesens portefølje, Nye Veier sin portefølje, Bane NOR sin portefølje eller i utviklingsporteføljen i NTP?

Svar:**Statens Vegvesen**

Statens vegvesen oversendte forslag til prioritering av prosjekt i planporteføljen til Samferdselsdepartementet i mai 2025. Informasjonen som er etterspurd finnes her:

[Porteføljestyring av riksveiinvesteringer](#) | [Statens vegvesen](#)

Følgjande prosjekt som inngår i utviklingsporteføljen til Statens vegvesen har kommunedelplan og/eller reguleringsplan:

- E39 Osli-Figgjo
- E18 Ramstadsletta-Nesbru
- E39 Hordfast (Ådland-Svegatjørn)
- E39 Vik-Molde (Møreaksen)
- E39 Ørskogfjellet-Vik
- E6 Narviktunnelen

Det ligg ikkje føre oppdaterte samfunnsøkonomiske berekningar for den samla utviklingsporteføljen til Statens vegvesen. I tråd med føringane i Nasjonal transportplan

2025-2036 har Statens vegvesen i hovudsak prioritert framdrift og utvikling av prosjekta i planporteføljen.

Nye Veier

Tabellen nedanfor viser Nye Veier sin porteføljeplan med utgangspunkt i den offentlege oversikten som selskapet har gitt ut. Oversikten viser både prioriterte og ikkje-prioriterte prosjekt. Oversikten inneheld ikkje alle prosjekt som inngår i selskapet sin portefølje. Prosjekt som har eit svært umogent plangrunnlag og som har svak samfunnsøkonomisk lønnsemd er ikkje med i tabellen. Det går fram av tabellen hvilket plangrunnlag som ligg føre for det enkelte prosjekt, eller eventuelle pågående planprosesser.

	NNB	Netto nytte mill. 2026-kr	Planstatus
E39 <u>Blørstad-Lyngdal</u>	0,23	1 494	Godkjent reguleringsplan
E6 Ulsberg-Berkåk	0,66	1 740	Godkjent reguleringsplan
E6 Sjoa-Otta	0,18	191	Pågår arbeid med endring av reguleringsplan
E18 Kragerø-Bamble	-0,11	-445	Pågår arbeid med reguleringsplan
E39 Bilstad-Storrshei	-0,11	-1 247	Pågår arbeid med reguleringsplan
E39 Øyna-Bilstad	-0,13	-843	Kommunedelplan
E18 Ytre ringvei	-0,21	-2 586	Godkjent reguleringsplan
E6 Elstad-Frya	-0,37	-971	Pågår arbeid med reguleringsplan
E6 Moelv-Roterud	-0,42	-3 178	Pågår arbeid med reguleringsplan

Bane NOR

Tabellen nedanfor viser effektpakkene/prosjekta som inngår i Bane NOR sin portefølje der bygging ikkje er sett i gang og det ligg føre kommunedelplan/regulering-

splan. For to av effektpakkene ligg det ikkje føre oppdatert berekning av netto noverdi (NNV). Bane NOR og Jernbanedirektoratet arbeider med å få på plass dette.

Prosjekt/effektpakke	NNB	NNV (mill. 2026-kr)
Betre lokal- og regiontogtilbud på Austlandet	-0,59	-16 006
Auka kapasitet for kombigods Oslo-Trondheim	-0,77	-10 518
Fleire tog på Østfoldbanen (Oslo-Fredrikstad)	-0,89	-
Fleire tog på Vestfoldbanen: To regiontog i timen Oslo-Skien	-0,95	-
Fleire tog på Jærbanen: Timinuttersintervall Skeiane-Stavanger	-1,00	-3 426
Auka kapasitet for kombigods Oslo-Bergen og Fleire tog på Vossebanen (samla analyse)	0,41	1 347

SPØRSMÅL NR. 1530**Innlevert 8. februar 2026 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen****Besvart 13. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvem som har ansvar for å ivareta barnet i situasjoner der slike bagatelliseres eller ikke tas på alvor av helsepersonell?

BEGRUNNELSE:

Helsepersonell har meldeplikt til barnevernstjenesten etter helsepersonelloven §33 når det foreligger alvorlig bekymring for et barns omsorgs- eller livssituasjon. Denne plikten gjelder også når et barn selv gir uttrykk for å ha vært utsatt for overgrep.

I tilfeller der barn som er plassert på barnevernsinstitusjon, forteller helsesøster eller annet helsepersonell om overgrep som angivelig skjer på institusjonen, oppstår det imidlertid en særlig utfordrende situasjon. Barnevernstjenesten har da både ansvar for barnets plassering og ofte et tilsyns- eller arbeidsgiveransvar knyttet til institusjonen og de ansatte som eventuelt anklages.

I slike situasjoner er det avgjørende at barnets behov for beskyttelse og oppfølging faktisk blir ivaretatt, også der institusjonen selv er gjenstand for anklager. Manglende tydelighet om ansvar alternative varslingslinjer og uavhengig oppfølging kan medføre at alvorlige forhold ikke avdekkes eller blir liggende ubehandlet, med risiko for at barnet blir stående uten reell beskyttelse.

Svar:

Barn som bor i barnevernsinstitusjon skal gis god omsorg og beskyttelse, og saker om overgrep skjedd i institusjon, er dypt alvorlige og skal følges opp. Etter mitt syn er det ikke uklart hvem som har ansvaret for å ivareta barn som bor på barnevernsinstitusjon, eller hvem som har ansvaret for å føre tilsyn og kontroll.

Hovedoppgaven til den kommunale barnevernstjenesten er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse. For å kunne følge opp dette ansvaret er barnevernstjenesten avhengig av at ansatte i offentlige tjenester og helsepersonell melder fra ved alvorlig bekymring for barn. Ansatte i offentlige tjenester og helsepersonell har derfor en lovbestemt plikt til å melde fra til den kommunale barnevernstjenesten blant annet dersom det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller utsatt for annen alvorlig omsorgssvikt, jf.

barnevernsloven § 13-2 og helsepersonelloven § 33. Når barnevernstjenesten mottar opplysninger om at et barn som bor i en barnevernsinstitusjon ikke får forsvarlig omsorg og behandling, må barnevernstjenesten følge opp dette.

Barnevernstjenesten har imidlertid verken tilsynsansvar eller arbeidsgiveransvar for ansatte i statlige eller private institusjoner.

Det statlige barnevernet har ansvaret for etablering og drift av barnevernsinstitusjoner, jf. barnevernsloven § 16-3. Bufetats ansvar innebærer blant annet at Bufetat har plikt til å bistå kommunene gjennom å tilby en forsvarlig og egnet plass i institusjon når en kommune ber om det. Bufetat ivaretar dette ansvaret gjennom en kombinasjon av etablering og drift av statlige institusjoner og ved kjøp av plasser fra private leverandører. Arbeidsgiveransvaret ligger hos henholdsvis Bufetat og de som driver private institusjoner.

Alle barn som bor på en barnevernsinstitusjon skal gis forsvarlig omsorg og beskyttelse under hele oppholdet, jf. barnevernsloven § 10-1. Både den enkelte barnevernsinstitusjonen og Bufetat har ansvar for dette. I barnevernsloven er det dessuten gitt nærmere regler om institusjonenes ansvar og plikter, og om rettighetene til barn på institusjon. Det er også fastsatt flere forskrifter med utfyllende bestemmelser. I tillegg har barnevernstjenesten i kommunen der barnet hører hjemme, et klart ansvar for å følge opp barn i barnevernsinstitusjon. Dette er regulert blant annet i barnevernsloven kapittel 8 og forskrift om barnevernstjenestens oppfølging av barn på barnevernsinstitusjon.

Ansvaret for å føre tilsyn ligger hos statsforvalteren og Statens helsetilsyn, jf. kapittel 17 i barnevernsloven. Hovedformålet med tilsynet er å bidra til å styrke kvaliteten i barnevernet og til at barnevernsmyndighetene ivaretar barn og foreldres rettssikkerhet og yter forsvarlige tjenester og tiltak. Tilsynsansvaret omfatter både den kommunale barnevernstjenesten, barnevernsinstitusjonene og Bufetat. Det er fastsatt en egen forskrift med nærmere bestemmelser om tilsynet med barnevernsinstitusjoner (tilsynsforskriften). Det er presisert i denne forskriften at tilsynet blant annet omfatter å føre kontroll med at institusjonene gir det enkelte barn forsvarlig omsorg og behandling, og at statsforvalteren ved utøvelse av tilsynet skal ha oppmerksomhet rettet mot alle forhold som har betydning for barnas utvikling, trivsel, velferd og rettssikkerhet. Som en del av tilsynet skal statsforvalter-

en føre regelmessig stedlig tilsyn med alle institusjoner. Ved det stedlige tilsynet skal statsforvalteren kontakte det enkelte barnet og gi barnet tilstrekkelig og tilpasset informasjon om tilsynet. Alle barn kan når som helst kontakte statsforvalteren, og statsforvalteren behandler alle henvendelser både fra barn og foreldre.

Det er dessuten presisert i forskriften at dersom statsforvalteren får kunnskap om hendelser som innebærer fare for liv eller helse, skal dette snarest mulig følges opp. Det samme gjelder dersom statsforvalteren blir kjent med forhold som tilsier at barn ikke gis forsvarlig omsorg og behandling.

SPØRSMÅL NR. 1531

Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 12. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vil finansministeren følge opp eiendomsmeglingsutvalgets forslag om differensierte konsesjonskrav for utleiemeglere, herunder gjennom en forskriftsendring?

BEGRUNNELSE:

Det vises til NOU 2021: 7.

Svar:

Eiendomsmeglingsutvalget evaluerte i NOU 2021: 7 eiendomsmeglingsloven. I hovedtrekk mente utvalget at eiendomsmeglingsloven med forskrift hadde fungert godt. Utvalget så derfor ikke behov for store endringer i loven, og understreket betydningen av at sentrale bestemmelser ble videreført. Utvalget foreslo imidlertid en rekke lovendringer, bl.a. nye regler om budgivning, differensierte konsesjonskrav for ulike typer eiendomsmeglingsvirksomhet, nye kompetanse- og egnethetskrav, opphevelse av advokaters rett til å drive eiendomsmegling og styrkede sanksjonsmuligheter for Finanstilsynet.

Finansdepartementet fulgte i Prop. 41 L (2024-2025) opp utvalgets forslag som gjaldt sikring av klientmidler, oppdragstakers undersøkelses- og opplysningsplikt, oppdragstakers plikter ved budgivningen, enkelte forenklinger i regelverket, krav om egnethetsvurdering av eiendomsmeglerfullmektiger og oppgjørsmehjelpere, samt Finanstilsynets sanksjonsmuligheter. Lovforslaget ble vedtatt i hovedsak i tråd med departementets forslag, jf. Stortingets vedtak i april i fjor på grunnlag av Innst. 178 L (2024–2025). Lovendringene trådte i kraft 1. juli 2025.

Departementet prioriterte i Prop. 41 L (2024-2025) oppfølging av forslag som ble vurdert som effektive til-

tak mot identifiserte svakheter ved rammene for eiendomsmeglingsvirksomhet. Som varslet i proposisjonen, vil departementet vurdere behovet for ytterligere regelverksendringer bl.a. basert på utvalgets øvrige forslag og høringsvarene til disse. Utvalget foreslo bl.a. at det innføres flere konsesjonstyper, slik at eiendomsmeglingsforetak som utelukkende skal utøve næringsmegling eller utleiemegling, kan søke om særskilt tillatelse med mindre strenge konsesjonskrav. Forslaget møtte både støtte og motstand i høringen. Gjennomføring av forslaget vil kreve lovendringer.

Eiendomsmeglingsregelverket fungerer generelt godt og legger bl.a. til rette for at forbrukernes interesser blir ivaretatt, enten de er selgere, kjøpere, utleiere eller leietakere. Departementet har nylig hatt på høring forslag til endringer i eiendomsmeglingsforskriften, bl.a. om sikring av klientmidler og minste akseptfrist i budgivningen. Det er for tidlig å si når departementet kan komme tilbake til behovet for eventuelle ytterligere regelverksendringer for eiendomsmeglingsvirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1532**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 17. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kva er den konkrete grunnen til at innmatingstariffen i regionalnett skal overførast 100 % til Statnett, når regionalnettet blir bygd, eigd og drifta regionalt av det lokale nettselskap?

GRUNNGJEVING:

Viser til svar på spørsmål 1365 fra energiministeren 6. februar 2026.

Svar:

Et generelt prinsipp i det norske kraftsystemet er at overliggende nett tarifferer underliggende nett. Dette betyr

at forbrukskunder som er tilknyttet distribusjonsnettet må betale tariff til både distribusjons-, regional- og transmisjonsnettet. I motsetning til forbruk som altså betaler for alle nettnivå de benytter, betaler kraftprodusenter det samme fastleddet uavhengig av hvilket nettnivå de er tilknyttet. Det er prinsippet om at overliggende nett tarifferer underliggende nett som ligger til grunn for at innmatingstariffens fastledd videreføres til transmisjonsnettet. Dette prinsippet gjelder ikke for distribusjonsnettet som gjennom forskrift om tariff og rapporteringsplikt for omsetningskonsesjonærer har unntak slik at de beholder tariffinntektene fra kraftprodusenter tilknyttet deres nett.

SPØRSMÅL NR. 1533**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 17. februar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Vil statsråden se på effektivisering og bedre ressursbruk ved å flytte klagebehandling for enkelte saker fra statsforvalter til kommunene?

BEGRUNNELSE:

Da kommunal- og forvaltningskomiteen var på komitereise i Oslo fortalte statsforvalter Jan Tore Sanner at Statsforvalteren var klageinstans på saker som søknad om fri fra skole og karakterer osv. Slike saker er ofte ikke ferdigbehandla av klageinstansen før det angikk er utdatert og uaktuelt. Det fremstår som sløsing av ressurser og kunne med fordelt blitt håndtert av kommunene som klageinstans fremfor staten.

Svar:

Regjeringen skal fornye, forbedre og forsterke offentlig sektor. Vi vil sikre best mulig bruk av samfunnets ressurser, og legge til rette for produktivitetsvekst, sterkere velferd og økt velstand. Vi skal fjerne unødvendig byråkrati og tidstyver for å oppnå bedre tjenester og en mer effektiv forvaltning. Det innebærer at vi i enkelte tilfeller vil se på hvilken instans det er hensiktsmessig at er klageinstans. Til orientering har kunnskapsministeren til vurdering de to eksemplene fra opplæringsloven som representanten Njåstad nevner, og vil følge det opp i sitt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1534**Innlevert 9. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide****Besvart 17. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvorfor departementet i Prop. 34 LS om endring av fylkestilhørighet for Gran kommune har valgt å basere seg på tall i Sentios innbyggerundersøkelse som ikke er kvalitetssikret, hvorfor presenteres tallene uten å opplyse om at det finnes to utvalg med forskjeller i kvalitetssikring og resultat, og hvordan vurderes tallbruken og utelatelsen av opplysningene om flere utvalg å være forenlig med utredningsinstruksen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regjeringens forslag om å overføre Gran kommune fra Innlandet til Akershus, jf. Prop. 34 LS. Der presenteres tallene fra Sentios innbyggerundersøkelse, uten at det omtales at undersøkelsen hadde to utvalg – og at kun det ene av disse utvalgene faktisk er kvalitetssikret av Sentio. Det hitsettes fra Sentios uttalelser i rapporten om ekstrautvalget:

«Resultatene bør ses i lys av at utvalgene har forskjellige egen-skaper. Vi har lite kontroll på hvordan rekrutteringen til ekstra-utvalget har foregått.»

Dersom ekstrautvalget som ikke er kvalitetssikret inntas så svarte 49 % Innlandet og 45 % Akershus på spørsmål om ønsket fylkestilhørighet. Dersom bare det kvalitetssikrede hovedutvalget legges til grunn, var svaret 51% Innlandet og 42% Akershus på spørsmål om ønsket fylkestilhørighet.

Det bes forklart hvorfor departementet i Prop. 34 LS har valgt å basere seg på et tallgrunnlag hvor også det ikke-kvalitetssikrede ekstrautvalget er inntatt. Det bes videre besvart hvorfor disse tallene presenteres uten at det opplyses om at det finnes to utvalg med forskjeller i kvalitetssikring og resultat. Avslutningsvis bes det redegjort for hvordan denne tallbruken og utelatelsen av opplysningene om flere utvalg vurderes å være forenlig med Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen).

Svar:

Undersøkelsen er basert på svar fra totalt 4 061 innbyggere i Gran kommune. Svarene fra undersøkelsen kan deles opp i et hovedutvalg og et ekstravalg. I hovedutvalget ble det sendt ut invitasjon til undersøkelsen til alle innbyggere i Gran kommune med tilgjengelig mobilnummer. 3 518 av 6 787 innbyggere svarte i hovedutvalget (en

svarprosent på 52 %). Innbyggere som ikke hadde tilgjengelig mobilnummer på tidspunktet, kunne kontakte kommunen og legge igjen sitt mobilnummer. Disse utgjør ekstrautvalget. Dubletter og nummer som allerede var med i hovedutvalget ble tatt ut. 543 av 635 innbyggere svarte i ekstrautvalget.

I det samlede resultatet inngår både hovedutvalget og ekstrautvalget. Det er det samlede resultatet statsforvalteren har lagt til grunn i sin vurdering, og som jeg har lagt til grunn i min vurdering. Forskjellen mellom de to utvalgene er at Sentio Research ikke har styrt rekrutteringen til ekstrautvalget, og jeg antar at det er dette representanten mener med manglende kvalitetssikring. Sentio Research ga alle innbyggere i Gran kommune over 16 år mulighet til å besvare undersøkelsen, og ikke kun et representativt utvalg. Jeg mener det derfor er hensiktsmessig å legge begge utvalgene til grunn i et samlet resultat, da representativitet ikke er en faktor i dette tallgrunnlaget.

Ekstra-utvalget kan antas å ha et sterkere engasjement for saken, ettersom de har meldt seg for å svare. Jeg synes det er positivt at det ble lagt til rette for at alle innbyggere over 16 år i kommunen ble gitt mulighet til å gi sitt syn på saken, og at det bidro til en høyere svarprosent totalt sett. Det sterke engasjementet kan gjelde både for innbyggere som ønsker at Gran blir værende i Innlandet og for de som ønsker Gran til Akershus. Jeg mener det eneste riktige er å ta med alle innbyggernes synspunkt i departementets vurdering.

Til slutt vil jeg gjenta at min vurdering er basert på alle relevante forhold i saken. Innbyggernes mening er ett av disse forholdene, som må vurderes sammen med andre relevante momenter.

SPØRSMÅL NR. 1535**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Mats Henriksen****Besvart 17. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden konsekvensene disse kuttene kan få for pasientsikkerhet, ventetider og arbeidsbelastningen for helsepersonell i regionen?

BEGRUNNELSE:

Trønder-Avisa meldte 05.02. at Helse Midt-Norge har et innsparingskrav på 1.1 milliard kroner. Som en følge av dette har styret planlagt å kutte 390 stillinger, kombinert med kutt i varekostnader og innleie. Selv med disse kuttene er helseforetaket langt unna innsparingskravet på 1.1 milliard kroner. Beskjeden fra tillitsvalgte er at det oppleves krevende å både bli bedt om å jobbe mer, samtidig som bemanningen skal ned.

Svar:

Som representanten Henriksen viser til i sitt spørsmål, er flere av helseforetakene i Helse Midt-Norge i en vanskelig økonomisk situasjon. Som følge av den vanskelige økonomiske situasjonen har Helse Midt-Norge RHF blant annet sett det som nødvendig å gi Helse Møre og Romsdal HF likviditetslån til drift i 2025. Dette vil også være tilfelle for 2026.

Realisering av planlagt omstilling for å oppnå vedtatte resultatkrav er en forutsetning for å kunne gjennomføre planlagte investeringer i økonomisk langtidsplan. Jeg tar situasjonen i Helse Midt-Norge på alvor, og departementet holder seg orientert om utviklingen og situasjonen. Jeg forstår godt at situasjonen og nødvendige tiltak oppleves som krevende for ansatte og tillitsvalgte. Driften av sykehusene og nødvendige tilpasninger for å sikre at driften er tilpasset de økonomiske rammene Stortinget har vedtatt, er helseforetakenes ansvar. Min og regjeringens oppgave er å sørge for gode og forutsigbare budsjetter, og stille opp med lån når helseforetakene ber om dette.

Denne regjeringen har sørget for flere år med gode budsjetter, og tall fra Teknisk beregningsutvalg for spesialisthelsetjenestens økonomi (TBU) viser at veksten i sykehusbudsjettene i perioden 2022-2026 er høyere enn veksten den forrige regjeringen fikk til i perioden 2016-2021. I oppfølgingen av Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027 har denne regjeringen gjort flere endringer og forbedringer i modellen for sykehusfinansiering og finansieringen av investeringer.

Stortinget vedtok de økonomiske rammene for sykehusene for 2026. Jeg mener at budsjettet for 2026, også med de tilleggene som kom i budsjettforhandlingene, er bra. Det legges til grunn at driften i sykehusene i Helse Midt-Norge er forsvarlig, og at de tillitsvalgte er godt involvert i det pågående omstillingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1536**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 17. februar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kan statsforvaltarar ha styreverv i slike føretak, samtidig som dei handsamar klager på vedtak som involverer områder dei har interesser i?

GRUNNGJEVING:

Eg har blitt kontakta, fordi statsforvaltar Liv Signe Navarsete sidan 2023 har hatt betalt styreverv i Narvik Havn KF. Kort fortald er Narvik Havn eit viktig logistikk- og transportknutepunkt i Nord-Norge, og er engasjert i fleire prosjekt knytt til hydrogen og ammoniakk. Til dømes via

prosjektsamarbeid med Narvik Hydrogen, som Fortescue har eigarinteresser i.

Navarsete sit altså som styremedlem i eit selskap som er medlem i organisasjonar som har uttalt at dei håpar på ei positiv investeringsbeslutning på Holmaneset:

«Fortescue har planer om å bygge en stor ammoniakk-fabrikk i Bremanger i Sogn og Fjordane. (...) GSP håper på positiv investeringsbeslutning – slik at skipsfarten kan ta neste steg mot nullutslipp, med de nærings- og sysselsettingseffektene det kan gi langs kysten.»

Dei har òg har strategiske interesser i område som blei alternativvurdert av Fortescue (Ballangslieira og Framneslia), desse alternativvurderingane blei haldne utanfor offentlege høyringar.

Selskapet er dessutan medlem i same interesseorganisasjoner som Fortescue, og i organisasjoner med store interesser i hydrogen- og ammoniakk, og er involvert i fleire energiprojekt som involverer hydrogen og ammoniakk. For å nemne nokre interessekonfliktar.

Dette vervet har ho samtidig som ho skal handsame klagane som er komme inn på Fortescue sitt planlagde hydrogen- og ammoniakkprosjekt på Holmaneset, der alternativvurderingane er, og har vore, eit sentralt tema.

Når ein statsforvaltar ikkje er open om slike bindingar når ho avgjer vedtak, og skal vurdere klager på prosjekt der det nettopp er samfunnsinteressene som trumfar nasjonale verdiar, burde styrerolla ha vore eit sjølvst tema.

Eg undrar meg over at Navarsete ikkje opplyste om styrevervet i Narvik Havn i habilitetsvurderinga 07.10.2025. Når slike bindingar blir haldne utanfor, reiser dette spørsmål om statsforvaltarar kan ha styreverv som potensielt kolliderer med statleg forvaltningsansvar.

At Statsforvaltaren heller ikkje kravde offentlig høyring av alternativvurderingane, sjølv om fleire av lokasjonane gjaldt område der Narvik Havn har strategiske interesser, forsterkar uroa. Når desse bindingane ikkje er nemnde, samstundes som Narvik Havn sine område er omtalt i både sakspapir og klagar, svekkjer dette tilliten.

Svar:

Habilitet må vurderes konkret i den enkelte sak. Det er den enkelte som selv skal vurdere sin egen habilitet, jf. forvaltningsloven § 8 første ledd. Dersom statsforvalteren vurderer seg inhabil, skal vedkommende ikke behandle saken. Jeg uttaler meg derfor ikke om de konkrete forholdene representanten Marhaug viser til, men svarer på generelt grunnlag.

Statsforvaltere og andre etatsledere har i utgangspunktet rett til å inneha styreverv, også i foretak utenfor statsforvaltningen. Det er likevel begrensninger på denne retten. Begrensningene fremkommer i ulike retningslinjer og bestemmelser, herunder Statens personalhåndbok og Etske retningslinjer for statstjenesten. Verv skal ikke komme i konflikt med statsforvalterens oppgaver eller svekke tilliten til statsforvalterens upartiskhet i sin saksbehandling.

Åpenhet om verv og bindinger er avgjørende for tilliten til forvaltningen. Statsforvalterens verv skal være godkjent av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet som arbeidsgiver, blant annet for å ivareta tillit til forvaltningen, å hindre at de medfører at statsforvalteren blir inhabil mer enn i sporadiske tilfeller og at verv hindrer det ordinære arbeidet. Oversikt over statsforvalterens verv skal gjøres tilgjengelig på deres nettsider.

SPØRSMÅL NR. 1537

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørn Arild Gram

Besvart 16. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden muligheten til å forenkle regelverket rundt Skattefunn, f.eks. ved at prosjekter under en terskelverdi på f.eks. 500 000 kroner kan attesteres av regnskapsfører?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å ha god kontroll med bruken av offentlige midler generelt og folks skattepenger spesielt. Dette tilsier at det bør være et riktig nivå av kontrolltiltak ut fra risiko. Mange små og mellomstore bedrifter opplever at kostnadene til revisor i forbindelse med deltakelse i Skatte-

funn-ordningen er uforholdsmessig høye, særlig for mindre prosjekter. Dette er uheldig opp mot å sikre deltakelse og gevinstrealisering for Skattefunn-ordningen for bedrifter av alle størrelser. På den annen side er det viktig å beskytte Skattefunn-ordningen mot misbruk. Jeg ber statsråden vurdere om det kan være hensiktsmessig med enkelte forenklingstiltak innenfor Skattefunn-ordningen for mindre prosjekter innenfor rammen av at tiltaks- og kontrollnivået skal være risikobasert.

Svar:

Stortingsrepresentant Grams spørsmål refererer til «prosjekter under en terskelverdi på f.eks. 500 000 kroner». Dette kan forstås som enten prosjekter der fradragsgrunnlaget ikke overstiger 500 000 kroner per inntektsår eller prosjekter der fradraget i skatt ikke overstiger 500 000 kroner per inntektsår. Jeg legger til grunn at det sentrale er om det bør gjøres forenklinger i Skattefunn-regelverket, for eksempel ved å oppheve kravet om revisorattestasjon for mindre prosjekter.

Skattefunn-ordningen skal være en enkel og ubyråkratisk ordning for næringslivet. Formålet er å øke næringslivets FoU-investeringer. Skattefunn er derfor utformet som en rettighetsbasert ordning. Alle prosjekter som tilfredsstiller kravene i skatteloven §§ 16-40 flg., gir selskapet rett til et direktefradrag i skatt. Hvis direktefradraget overstiger fastsatt skatt hos støttemottaker, utbetales det overskytende beløpet i forbindelse med skatteoppgjøret. Dette gjelder om lag 80 pst. av samlet Skattefunn-støtte.

Forvaltningen av Skattefunn-ordningen er delt. Det er Norges forskningsråd som godkjenner søknader, mens det er Skatteetaten som kontrollerer og utbetaler støtten. Sammen med retten til direkte utbetaling for selskaper som ikke har et skattemessig overskudd, gjør den delte forvaltningen at Skattefunn-ordningen er attraktiv, men også sårbar for misbruk. Dette viser også erfaringene fra Skatteetaten og Økokrim, som over tid har avdekket flere grove tilfeller med systematisk misbruk av Skattefunn.

Dagens regelverk setter som ett av vilkårene at kostnadene det kreves fradrag for, må attesteres av revisor, jf. forskrift til skatteloven § 16-40-6 første ledd. Kravet om revisorattestasjon ble innført sammen med ordningen i 2002. Dette bidrar til å motvirke misbruk av ordningen og å redusere kontrollbehovet til Skatteetaten.

Det er, som stortingsrepresentant Gram fremhever, gode grunner for å vurdere om ordningen kan forenkles, for eksempel for prosjekter under en viss terskelverdi. Ordningen vil da kunne oppleves mer tilgjengelig, også for små foretak. Jeg vil likevel peke på at hensynet til en enkel ordning med lavest mulig administrative kostnader må veies opp mot hensynet til å forhindre misbruk og uønskede tilpasninger. I lys av risikoen for feil og misbruk av Skattefunn-ordningen, mener jeg det er tungtveiende argumenter for å stille krav om at revisor skal attestere kostnadene i fradragsgrunnlaget. Et slikt krav kan effektivt bidra til å motvirke misbruk og redusere Skatteetatens administrative byrder ved kontroll.

Forenklinger av skattesystemet er en viktig del av mitt løpende arbeid. Jeg vil derfor ta med meg innspillet om forenklinger for Skattefunn-prosjekter under en viss terskelverdi i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1538

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 18. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Mener statsråden det er rimelig at Akershus, som landets største fylke, systematisk har svakere uttelling i statlige kulturordninger enn øvrige regioner, og vil regjeringen i revidert nasjonalbudsjett rette opp konkrete avvik i finansieringen av regionale kompetansesentre for dans?

BEGRUNNELSE:

Akershus er Norges største fylke målt i befolkning og har et omfattende profesjonelt kulturliv med både regionale og nasjonale oppgaver. Likevel har fylket over tid hatt betydelig svakere uttelling i statlige kulturordninger enn landet for øvrig, både gjennom ordninger forvaltet av Kulturrådet og over departementets budsjetter. Dette gjelder

alt fra arrangørstøtte og festivalstøtte til langsiktig institusjonell finansiering.

Over tid mottar Akershus gjennomgående minst statlig kulturstøtte per innbygger, uavhengig av aktivitetsnivå, publikumstall og betydelige lokale og regionale investeringer. Tildelinger fra statlige fond og ordninger med tydelig regional forankring viser at enkelte fylker mottar mange ganger så mye statlig støtte per innbygger som Akershus. Det samme gjelder festivalstøtte, der Akershus systematisk har hatt svakere uttelling enn øvrige fylker.

Et særlig tydelig eksempel er Dans Sørøst-Norge, som er det eneste fullt utbygde regionale kompetansesenteret for dans som ikke har fått økning i statsbudsjettet, samtidig som tilsvarende sentre i alle andre regioner er løftet – til tross for dokumentert aktivitet, nasjonal rolle og betydelig regional og kommunal medfinansiering.

Situasjonen avdekker en strukturell skjevhet i statlig kulturfinansiering, der Akershus i praksis faller mellom Oslo og øvrige regioner og dermed systematisk får svakere uttelling i det statlige virkemiddelapparatet. Nærhet til Oslo brukes ofte som en implisitt forklaring, uten forankring i regelverk, tildelingsbrev eller politiske vedtak.

Dette reiser spørsmål opp mot kulturloven, som slår fast statens ansvar for et mangfoldig og tilgjengelig kulturliv i hele landet. Samtidig handler dette ikke om å gripe inn i kunstfaglige vurderinger eller enkeltvedtak, men om overordnede rammer, geografisk balanse og nivå i statlig virkemiddelbruk – innenfor prinsippet om armlengdes avstand.

Revidert nasjonalbudsjett gir en konkret anledning til å rette opp slike avvik.

Svar:

Representanten viser til at Akershus over tid skal ha hatt svakere uttelling i statlige kulturordninger enn landet for øvrig, både gjennom ordninger forvaltet av Kulturrådet og over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjetter.

Når det gjelder ordninger som forvaltes av Kulturrådet, så har Kulturdirektoratet informert meg om at andelen tildelinger til Viken/Akershus fra Norsk kulturfond i forhold til antall søknader fra fylket i perioden 2020–2025, har variert fra 44 pst. til 27 pst. Fylkets andel av tildelinger og tildelt sum ligger litt under landsgjennomsnittet. Men med unntak av 2023, har antall tildelinger og tildelingsprosenten for Viken og Akershus vært jevnt stigende i perioden. Økningen i antall tildelinger har skjedd selv om antall søknader har gått opp og ned.

Når det gjelder kompetansesentre for dans økte vi tilskuddet til 10 av 13 kompetansesentre for dans i statsbudsjettet for 2026, og ytterligere to fikk et ekstra tilskudd fra restmidlene i 2025. Økningene har vært begrunnet med et behov for å gjøre infrastrukturen for dans over hele landet robust.

Bærum Kulturhus – Dans Sørøst-Norge fikk en økning på totalt 3,8 mill. kroner i årene 2021–2022, og er det kompetansesenteret for dans som får nest høyest tilskudd av alle.

Denne gangen gikk midler til andre sentre og aktører som vi oppfattet hadde mer prekære behov, men Bærum Kulturhus – Dans Sørøst-Norge kan være trygge på at vi ser og anerkjenner deres aktivitet.

Den landsomfattende strukturen av kultur- og kunstinstitusjoner som finansieres direkte over kulturbudsjettet har utviklet seg over tid. Det samme gjelder ansvars- og oppgavefordelingen på kulturområdet mellom statlig, regionalt og lokalt nivå.

Tradisjonelt har distriktpolitiske hensyn og ønsket om en utjevning av kulturtilbudet stått sentralt i kulturpolitikken. I tillegg til målet om høy kunstnerisk kvalitet, har det vært et mål å sikre levende kulturliv, kulturarv og deltakelse i hele landet. Dette har ført til forskjeller i nivået på statlig tilskudd til kulturformål i de ulike fylkene som er historisk begrunnet. Ettersom det er få større kulturinstitusjoner med statlig finansiering i Akershus fylke – samtidig som fylket har flest innbyggere – blir dermed uttellingen per innbygger svakere.

Nærheten til Oslo har nok medført at færre kulturinstitusjoner har blitt lokalisert i Akershus, men også i Vestfold og Østfold, enn i øvrige fylker. I tillegg viser søknader til Kulturrådet at det er stor utveksling av kunstnere, kulturaktører og publikum mellom Akershus og Oslo. Prosjekter og virksomheter som får tilskudd fra Kulturrådet i begge fylker, har også ofte nedslagsfelt i begge fylker.

For regjeringen er det et mål at alle i hele landet skal ha mulighet til å delta og oppleve kunst og kultur av høy kvalitet uavhengig av hvem vi er og hvor vi bor. Dette oppnår vi blant annet gjennom geografisk fordeling av tildelingene over år, både gjennom tilskuddene som tildeles over departementets budsjetter, men også gjennom tilskuddene fra Norsk kulturfond og andre fond.

SPØRSMÅL NR. 1539**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 13. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva har departementet gjort for å følge opp anbefalingen fra utredningen om et tilsynsorgan for antikorrupsjon?

BEGRUNNELSE:

I 2021 fikk Justis- og beredskapsdepartementet overlevert utredningen «Foretaksstraff og korrupsjon» skrevet av advokat Knut Høivik. En av utredningens anbefalinger var:

“Det skisseres et forslag om å innføre regulatoriske krav til antikorrupsjonsarbeid for større virksomheter og i offentlig sektor. Forutsetningen er at det opprettes et særskilt tilsynsorgan med spisskompetanse på antikorrupsjon.”

I 2024, i forbindelse med behandling av Dokument 8:53 S (2023-2024) Representantforslag om en norsk antikorrupsjonsetat, avviste departementet behovet for et antikorrupsjonsorgan med at denne utredningen hadde vært på høring, og nå skulle følges opp av departementet.

Svar:

Korrupsjon utgjør en alvorlig trussel mot demokrati, rettsstat, menneskerettigheter og vår nasjonale sikkerhet. Korrupsjon kan hindre økonomisk utvikling og virke konkurransevridende. Det er også ødeleggende for tilliten til enkeltpersoner og våre institusjoner.

Effektiv forebygging og bekjempelse av korrupsjon krever en kultur der korrupsjon ikke aksepteres, det krever robuste og uavhengige institusjoner som avdekker, etterforsker og påtaler korrupsjon, og det krever internasjonalt samarbeid. Det krever også kontinuerlig oppmerksomhet og innsats.

I 2025 bevilget regjeringen en varig tildeling til Økokrim på 90 millioner for å styrke arbeidet mot hvitvasking og korrupsjon. Deler av disse midlene er benyttet til å etablere et nasjonalt kompetansepunkt for antikorrupsjon. Antikorrupsjonsenhetens kjerneoppgaver er etterforskning og iretteføring av alvorlige korrupsjonssaker nasjonalt og internasjonalt, fagforvaltning for politi og påtale, korrupsjonsetterretning og -forebygging, samt internasjonalt samarbeid. Enheten er ikke et tilsynsorgan, men følger opp retningslinjer på korrupsjonsområdet, og skal drive forebyggende arbeid utenfor straffesak.

Antikorrupsjonsenheten kan allerede vise til stor aktivitet i straffesakssporet. I samarbeid med Økokrims FIU (Financial Intelligence Unit) har antikorrupsjonsenheten gjennomført etterretningsprosjekter for å avdekke

tegn på korrupsjon og annen alvorlig kriminalitet med kobling til organisert kriminalitet i eksisterende etterforskningsmateriale. Videre er det utarbeidet flere kunnskapssprodukter og etterretningsrapporter, som blant annet beskriver korrupsjonsrisiko i ulike bransjer, herunder modus og trender og profesjonelle tilretteleggere.

Antikorrupsjonsenheten har deltatt på en rekke arenaer nasjonalt og internasjonalt, blant annet som ledd i forebyggende arbeid og innsats for økt etterlevelse av korrupsjonsregelverk i næringsliv og offentlig forvaltning. I samarbeid med Riksadvokatembetet ferdigstiller Økokrim nå retningslinjer for fastsettelse av forelegg mot foretak i korrupsjonssaker som omfattes av OECDs konvensjon mot bestikkelser av utenlandske offentlig ansatte. Formålet med disse retningslinjene er å gi veiledning til påtalemyndigheten ved håndtering av positive påtaleavgjørelser i nevnte type korrupsjonssaker.

Den nylige etableringen av antikorrupsjonsenheten i Økokrim er etter min mening et substansielt tilskudd til arbeidet med forebygging og bekjempelse av korrupsjon, og jeg ser ikke behov for å etablere et eget tilsynsorgan for antikorrupsjon på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1540**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen****Besvart 16. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hva kan statsråden gjøre for at det skal bli mer lønnsomt og forutsigbart for uføre som ønsker å bruke restarbeidsevnen sin – selv når denne kan variere, for å unngå store etterkrav år etter arbeidet ble gjort?

BEGRUNNELSE:

En person som mottar uføretrygd, må på forhånd anslå hvor mye man forventer å tjene i arbeid det kommende året. Dette gjøres normalt før nyttår. Uføretrygden utbetales deretter løpende basert på dette anslaget. Men om man for eksempel tjente «for mye» i 2025, kommer etteroppgjøret fra Nav høsten 2026 (basert på skatteoppgjøret for 2025 som blir klart våren/sommeren 2026).

Har man da tjent mer enn anslått, vil man få et krav om tilbakebetaling høsten 2026. Dersom man ikke har råd til å betale hele beløpet når regningen kommer, trekkes man i uføretrygden det påfølgende året, altså i 2027.

Nav kan trekke opptil 10 prosent av innvilget uføretrygd per måned til hele beløpet er betalt tilbake. Dersom man allerede har et pågående trekk fra et tidligere etteroppgjør, kan man få to trekk på 10 prosent. Skattemessig betales det først skatt av inntekten i arbeidsåret 2025. Dersom trygd må tilbakebetales i 2027, korrigeres dette i ettertid gjennom skatteoppgjøret i 2028. Det betyr at eventuell tilbakebetaling av skatt fra 2025 først kommer dette året.

Dette systemet er krevende å planlegge økonomisk rundt for personer med variabel arbeidsevne. Mange risikerer store etterkrav flere år etter at arbeidet faktisk ble gjort. Dette kan skape økonomisk uforutsigbarhet, særlig blant personer som forsøker å jobbe så mye de kan.

Svar:

Når uføretrygden innvilges, fastsettes det en inntektsgrense som skal tilsvare restinntekts-evnen man har som ufør pluss 40 prosent av grunnbeløpet (fribeløp) per kalenderår. Inntekt opp til inntektsgrensen påvirker ikke uføretrygden. Hvis inntekten blir høyere enn dette, blir derimot uføretrygden forholdsmessig redusert. Uføretrygd skal erstatte tapt inntekt, og mottakeren får derfor ikke beholde full uføretrygd hvis inntekten blir høyere enn den fastsatte inntektsgrensen.

Det er inntekten for hele kalenderåret som legges til grunn ved reduksjon i uføretrygd. Som representanten

viser til, skjer det et etteroppgjør slik at krav om tilbakebetaling kan komme relativt lang tid etter at arbeidet faktisk ble gjort. Jeg har forståelse for at det kan være vanskelig å få uventede tilbakebetalingskrav gjennom etteroppgjøret, og at det for personer med varierende inntektsevne kan være vanskelig å anslå på forhånd hvor stor forventet årlig inntekt vil bli.

Jeg vil imidlertid gjøre oppmerksom på at Arbeids- og velferdsetaten har en egen inntektsplanlegger på sine nettsider hvor uføretrygdede fortløpende kan oppdatere og korrigere tidligere opplysninger. Dersom tidligere anslått forventet inntekt viser seg å være for lav, kan den oppjusteres slik at den løpende uføretrygden etter kort tid korrigeres i tråd med de nye opplysningene. Det er derfor mulig å unngå tilbakebetalingskrav i etteroppgjøret selv om man i utgangspunktet har anslått for lav inntekt.

Ordningen med etteroppgjør er for øvrig utformet etter samme prinsipper som det årlige skatteoppgjøret. Uventede endringer underveis gjennom året kan justeres ved å gjøre endringer i skattekortet, eller man kan avvente krav gjennom skatteoppgjøret.

Regjeringen er opptatt av at det skal lønne seg for uføre å utnytte sin inntektsevne, og at det skal være forutsigbart for den enkelte. Som kjent ble det gjennom budsjettavtalen enighet om at fribeløpet skal økes til 100 prosent av grunnbeløpet når det har gått to år etter at uføretrygden ble innvilget. Dette vil gi høyere samlet inntekt for uføre som utnytter sin inntektsevne, og færre tilbakekrevings saker. Jeg vil også vise til at Regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2026 at reduksjonsprosenten i de sakene der uføretrygden skal reduseres, ikke skal overstige 70 prosent. Dette ble vedtatt av Stortinget. Dette vil komme ca. 42 000 mottakere til gode.

SPØRSMÅL NR. 1541**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 17. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Helseministeren har gjentatte ganger påpekt behovet for en styrking av de offentlige sykehusene. Nå planlegger sykehusene i Nord-Norge å kutte 576 millioner i 2026 som primært vil ramme bemanninga. Dette skjer i en tid der vi står i en helsepersonellkrise og arbeidsvilkårene til ansatte i sykehusene stadig forverres.

Hvordan stemmer kuttene i sykehuspersonell overens med behovet i helsesektoren, og er helseministeren bekymra for at kuttene vil gå utover helsetjenestene, spesielt sett i lyset av helsepersonellkrise vi står i?

BEGRUNNELSE:

Nå står sykehusene i Nord-Norge i fare for å måtte kuttes med 576 millioner kroner i 2026. Det kommer fram i dokumentene til Helse Nord's styremøte 12. februar.

NRK skriver tirsdag 10. februar:

“Blant sykehusene er det Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og Nordlandssykehuset som må kutte mest, med hele 447 millioner kroner til sammen. Det største kuttet kommer i bemanning. Ledelsen uttrykker spesiell bekymring for situasjonen ved Nordlandssykehuset hvor risikoen i budsjettet vurderes som «svært høy». De ansattes representanter advarer mot de planlagte tiltakene. Konserntillitsvalgte og konsernverneombud frykter at det høye tempoet og fokuset på bemanningskutt vil føre til økt arbeidsbelastning og høyere sykefravær.”

SPØRSMÅL NR. 1542**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 18. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har samferdselsministeren gjort noko for å sørge for vinteråpne toalettforholda på strekninga rv. 15 frå Stryn til Otta?

Svar:

Denne regjeringen er i likhet med representanten Aydar opptatt av å styrke sykehusene. Derfor har vi sørget for flere år med gode budsjetter med en reell vekst som fullt ut tar høyde for demografi og i tillegg en vekst på toppen av dette. Jeg mener at budsjettet for 2026 er et bra budsjett.

Som det vises til i spørsmålet har flere av helseforetakene i Helse Nord behov for omstillinger også i 2026. Hovedårsaken til dette er at sykehusene i regionen over tid har hatt en bemanningsvekst over det befolknings- og inntektsutviklingen skulle tilsi.

Finansieringsmodellen tar hensyn til at det er langt dyrere å levere helsetjenester til befolkningen i denne regionen sammenlignet med de andre regionene. Dette betyr at regionen får omlag 40 prosent mer per innbygger enn andre helseregionene. I tillegg har Helse Nord fått særskilte tilskudd i 2026 på om lag 550 mill. kroner. Helsetilbudet i Nord-Norge vil som i resten av landet være i stadig utvikling og omstilling for å sikre at vi får et best mulig tilbud innenfor Stortingets bevilgning. Driften av sykehusene og nødvendige tilpasninger for å sikre at driften er tilpasset de økonomiske rammene Stortinget har vedtatt, er helseforetakenes ansvar. Jeg legger til grunn at driften er forsvarlig, og at de tillitsvalgte er godt involvert i omstillingsarbeidet.

GRUNNGJEVING:

I tidligere spørsmål har eg tatt opp med samferdselsministeren forholdet ikring manglande vinteråpne rasteplassar med toalett på strekninga rv. 15 frå Stryn over Strynefjellet og til Otta.

Det er store problem for dei reisande og næringslivet spesielt når bensinstasjoner eller andre som har mulige toalett tilbud er stengt om kveld/natt og ellers også generelt vinterstengt.

Svar:

På strekninga rv. 15 frå Stryn til Otta har Statens vegvesen sidan førre spørsmål til skriftlig besvarelse om temaet (dokument nr. 15:427 (2024-2025)) vidareført dei etablerte løysingane for å sikre tilgang til toalett for trafikantane gjennom heile året. Det føreligg per no ikkje nye tiltak eller endringar i desse tilboda.

Vest for Strynefjellet har Statens vegvesen ein avtale med Stiftinga Jostedalsbreen Nasjonalparksenter om drift av toalett i Oppstryn. Toaletta er tilgjengelege for publikum heile døgnet i perioden 1. mai–30. september, som er perioden med størst trafikk.

Vidare har Statens vegvesen gitt tilskot til bygginga av toalett ved Grothli Høgfjellshotell og betaler årleg for drift av anlegget. Dette toalettet er ope heile året, døgnopt.

I Vågå sentrum har Statens vegvesen ein avtale med YX Vågå som omfattar toalettfasilitetar. Tilbodet er døgnopt gjennom heile året. Det same gjeld rasteplassen om lag 10 kilometer sør for Vågå sentrum, som Statens vegvesen driftar sjølv, og som òg er open heile døgnet heile året.

I tillegg etablerte Statens vegvesen i 2023 eit nytt toalettbygg ved Billingen nord i Skjåk. Dette er plassert ved bommen som vert nytta ved stenging og kolonnekøyring, og er eit heilårstilbod. Dette anlegget er framleis i drift og fungerer som planlagt.

Når det gjeld tilgjenge til oppdatert informasjon for trafikantane, har Statens vegvesen i 2025 oppgradert Vegvesen Trafikk appen med ei ny funksjon som viser om toalettanlegg på rasteplassar er vinterstengde eller vinteropne. Dette er ei nasjonal teneste og ikkje særskilt retta mot rv. 15, men den gjer det enklare for trafikantane å orientere seg om tilboda.

EG kan slå fast at dei eksisterande heilårstilboda på rv. 15 framleis er i drift, men har ikkje kome nye toalett-løysingar eller vore endringar i driftsavtalane sidan førre oppdatering.

SPØRSMÅL NR. 1543

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen

Besvart 17. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

I tillegg til den varslede investeringsplikten for strømmetjenester, som etter planen først trer i kraft 1. januar 2027, hvilke konkrete tiltak vil kulturministeren iverksette på kort sikt for å styrke og eventuelt gjøre insentivordningen for film- og serieproduksjon mer forutsigbar og konkurransedyktig, slik at produksjoner og arbeidsplasser blir værende i Norge i en kritisk overgangsperiode, hvilke av disse tiltakene vil kreve vedtak i Stortinget, og når kan Stortinget forvente en sak?

BEGRUNNELSE:

Den norske film- og seriebransjen står i en alvorlig og langvarig strukturkrise. Ifølge undersøkelser fra Filmforbundet har om lag 30 prosent allerede forlatt bransjen, og ytterligere 40–60 prosent vurderer å gjøre det. Dette innebærer et omfattende tap av spisskompetanse som det har

tatt tiår å bygge opp, og som i praksis forsvinner permanent når fagarbeidere tvinges over i andre yrker.

Regjeringens forslag om investeringsplikt for utenlandske strømmetjenester er et viktig og etterlengtet grep, som bransjen har arbeidet for i over ti år. Estimerer tilsier at ordningen kan tilføre rundt 150 millioner kroner årlig til norsk film- og serieproduksjon. Samtidig er det bred enighet i bransjen om at dette tiltaket alene ikke er tilstrekkelig til å møte den akutte situasjonen i produksjonssleddet.

Parallelt med historisk høy internasjonal anerkjennelse av norsk film, blant annet gjennom global suksess på strømmetjenester og prestisjetunge nominasjoner, er selve produksjonsgrunnmuren i ferd med å gå i oppløsning. Produksjonsselskaper, utleiehus, etterarbeidsmiljøer og VFX-miljøer har de siste årene blitt kraftig nedskalert, flyttet ut av landet eller lagt ned. Filmkommissjonen rapporterer om gjentatte internasjonale produks-

joner som velger bort Norge på grunn av en lite konkurransedyktig og uforutsigbar incentivordning.

Dette skjer i et internasjonalt landskap der over 50 land har etablert regelstyrte og automatiske incentivordninger nettopp for å sikre verdiskaping, kompetanse og kontinuitet i egen filmindustri. Internasjonale analyser, blant annet Olsberg-rapporten fra 2023, viser at slike ordninger gir betydelig samfunnsøkonomisk avkastning, langt utover den opprinnelige investeringen.

Situasjonen i norsk filmbransje er derfor ikke ny, men et resultat av manglende oppfølging over tid. Når forbedringer uteblir samtidig som produksjoner flagges ut og fagmiljøer forsvinner, er det behov for klarhet i hvilke ytterligere tiltak regjeringen vil ta for å sikre at norsk filmbransje overlever som næring og når Stortinget eventuelt kan forvente å behandle en sak om dette.

Svar:

Jeg følger med på utviklingen i filmbransjen og vurderer behov for endringer i budsjetteringen av insentivord-

ningen og de øvrige bevilgningene til filmformål i det løpende arbeidet med statsbudsjettet.

De økonomiske rammene for insentivordningen for film- og serieproduksjon vedtas av Stortinget gjennom behandling av regjeringens proposisjoner for statsbudsjettet, i dette tilfellet bevilgningen på kap. 334, post 72, samt postens tilhørende tilsagnsfullmakt.

I budsjettproposisjonen for 2026 foreslo regjeringen å øke bevilgningen på posten med 11,5 millioner kroner. Jeg har merket meg at MDGs representant i familie- og kulturkomiteen sluttet seg til dette forslaget under budsjettbehandlingen i desember.

Stortinget kan forvente å motta eventuelle forslag om endringer i rammen for insentivordningen i de ordinære budsjettproposisjonene.

Insentivordningen for film- og serieproduksjon forvaltes av Norsk filminstitutt (NFI). Departementet har bedt NFI gjennomgå den samlede strukturen for ordningene de forvalter og skal utrede behovet for et mer fleksibelt og bærekraftig finansieringssystem. Formålet med gjennomgangen er å sikre at ordningene bidrar til å nå de filmpolitiske målene best mulig.

SPØRSMÅL NR. 1544

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Helene Røsholt

Besvart 16. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvordan vurderer regjeringen oppfølgingen av anbefalingene i NOU 2023:17 når det gjelder å styrke frivillige organisasjoners beredskapsrolle, herunder både avgiftsmessige og regulatoriske tiltak, og hvilke konkrete initiativ vil regjeringen iverksette i Totalforsvarsåret for å sikre bedre rammevilkår, økt operativ kapasitet og forutsigbarhet for den frivillige beredskapen?

BEGRUNNELSE:

I Totalforsvarsåret understrekes betydningen av frivillige organisasjoner som en integrert del av Norges totalberedskap. I NOU 2023:17 Nå er det alvor fremmer Totalberedskapskommisjonen en rekke konkrete anbefalinger for å styrke frivillighetens beredskapsrolle, herunder forbedrede økonomiske rammevilkår, forenkla regelverk og økt forutsigbarhet. Blant forslagene er fritak for engangsavgift ved kjøp av nye kjøretøy til frivillige beredskapsorganis-

asjoner. Dette er imidlertid bare ett av flere sentrale tiltak i NOU-en som så langt ikke er fulgt opp av regjeringen, til tross for at behovet har vært påpekt over lang tid.

Svar:

De frivillige beredskapsorganisasjonene har en sentral rolle i norsk beredskap.

Regjeringen følger systematisk opp anbefalingene i NOU 2023:17 gjennom Totalberedskapsmeldingen, Nasjonal sikkerhetsstrategi og regjeringens Plan for Norge.

Skal vi lykkes med å øke beredskapen raskt må vi prioritere klart og gjøre ting i riktig rekkefølge. Det har vært sentralt å få strukturene på plass og at myndigheter, næringsliv og frivillige aktivt involveres i arbeidet. Statsforvalterne har etablert beredskapsråd innenfor sitt embete med deltakelse fra regionale myndigheter, næringsliv og frivillige.

Om lag 80 pst av kommunene har nå beredskapsråd eller er tilknyttet et beredskapsråd med flere kommuner. Det er et mål at alle har dette på plass i løpet av 2026. Dette følges opp av statsforvalterne i samarbeid med DSB. Jeg har derfor bedt DSB og statsforvalterne om særskilt å prioritere å veilede kommunene på dette slik at de får dette på plass og at også de kommunale rådene har deltakelse fra næringsliv og frivillige organisasjoner.

Det er pekt ut ni samfunnskritiske områder der det skal etableres beredskapsråd på departementsnivå med deltakelse fra offentlige, private og frivillige aktører der dette er relevant. De ni områdene er kraft/energi, ekom, transport, helse- og omsorg, vann og avløp, finansielle tjenester, satellittbaserte tjenester, matforsyning og drivstofforsyning.

I Totalforsvarsåret 2026 er målet å få oppdaterte planverk på plass også for krise og krig, og å øve disse i hele samfunnet. Året er også en direkte oppfølging av kommisjonens anbefalinger om å styrke samvirket i totalforsvaret

og tydeliggjøre forventningene til frivillige beredskapsaktører. Året skal være et samlet krafttak for å styrke evnen til å håndtere sikkerhetspolitisk krise og krig, og legger til rette for at frivillige organisasjoner får en mer integrert rolle i både planverk, øvelser og kompetansetiltak. Gjennom øvelser som Cold Response 2026, «Norge øver» og den avsluttende totalforsvarsøvelsen vil frivillige organisasjoner kunne øve sammen med offentlige og private aktører i langt større omfang enn før. Dette bidrar til økt operativ kapasitet, bedre koordinering og større forutsigbarhet i oppgaveløsningen.

Videreutvikling av planverk for vertslandstøtte og alliert mottak, samt nye beredskapsplaner knyttet til Nasjonalt beredskapssystem, vil også omfatte avklaringer av frivillighetens rolle i krise og krig. Kompetansehevede tiltak, som utvikling av tverrsektorielle veiledere for kommunenes og fylkeskommunenes ansvar i konfliktsituasjoner, vil gi frivillige aktører tydeligere rammer og bedre forankring i det lokale og regionale beredskapsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1545

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 17. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvordan har departementet – i Prop. 34 LS – resonnert seg frem til at de «oppfatter likevel resultatene fra innbyggerhøringen dithen at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylke, enn hvilket fylke kommunene er samlet i» når samling av Hadelandskommunene lå som et premiss for spørsmålet, som hadde følgende formulering: Slik situasjonen er nå, er nytt Akershus fylke det alternativet som gir mulighet for å samle hadelandskommunene.

Hvilket fylke ønsker du at Gran kommune skal tilhøre i framtida?

BEGRUNNELSE:

Det vises til regjeringens forslag om endring av fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke, jf. Prop. 34 LS. Departementet erkjenner i proposisjonen at forslaget om å overføre Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke, skjer i strid med folkeviljen i Gran. Det er om dette skrevet følgende på s. 18 i proposisjonen:

«Etter departementets vurdering foreligger det ikke et klart og tydelig ønske fra innbyggerne om et fylkesbytte.»

Deretter foretas det i proposisjonen en ordmanøver for å komme rundt den demokratiske svakheten ved forslaget som ligger i at befolkningen i kommunen regjeringen ønsker å flytte på, ikke vil bli flyttet fra Innlandet til Akershus. Departementets pussige ordmanøver lyder som følger:

«Departementet oppfatter likevel resultatene fra innbyggerhøringen dithen at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylke, enn hvilket fylke kommunene er samlet i.»

Dette fremstår for spørsmålsstiller som en veldig merkelig formulering, hvis man ser på hvordan spørsmålet hvor flertallet svarte at de ønsket å bli i Innlandet var formulert. Det spørsmålet var nemlig formulert på følgende måte:

«Slik situasjonen er nå, er nytt Akershus fylke det alternativet som gir mulighet for å samle hadelandskommunene. Hvilket fylke ønsker du at Gran kommune skal tilhøre i framtida?»

På dette spørsmålet svarer 51 % av de spurte i hovedutvalget at de vil at Gran skal tilhøre Innlandet, og bare 42 % svarer at de vil tilhøre Akershus. Dersom de ikke-kvalitetssikrede tallene i ekstrautvalget inntas så blir tallene 49 % for Innlandet og 45 % for Akershus, jf. mitt skriftlige spørsmål i Dokument nr. 15:1534 (2025-2026).

Slik dette spørsmålet er formulert, så legges det et premiss for spørsmålet om at svaralternativet Akershus er det som gir mulighet til å samle Hadelandskommunene i ett fylke. Med den opplysningen presentert i spørsmålet, svarer altså flertallet at de vil tilhøre Innlandet. Så til tross for at Hadelandskommunene da ikke kan samles i ett fylke, så vil flertallet at Gran kommune skal forbli i Innlandet.

Det bes på denne bakgrunn om en forklaring av hvordan departementet har resonnet seg frem til en konklusjon som strider mot ordlyden i innbyggerundersøkelsen.

Svar:

Jeg viser til det fullstendige avsnittet i Prop. 34 LS som representanten viser til:

«Når det gjelder innbyggernes syn på spørsmålet om fylkestilhørighet, svarte 7 av 10 innbyggere i innbyggerundersøkelsen at det er «viktig» eller «litt viktig» at Gran, Lunner og Jevnaker kommuner tilhører samme fylke. Innbyggerne er derimot delt

i spørsmålet om hvilket fylket det bør være. 49 prosent ønsker at Gran fortsatt skal tilhøre Innlandet og 45 prosent ønsker at Gran skal tilhøre Akershus. Etter departementets vurdering foreligger det ikke et klart og tydelig ønske fra innbyggerne om et fylkesbytte. Departementet oppfatter likevel resultatene fra innbyggerhøringen dithen at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylke, enn hvilket fylke kommunene er samlet i.»

Spørsmålet om fylkestilhørighet lyder slik:

«Hvor viktig er det for deg at hadelandskommunene Lunner, Jevnaker og Gran er i samme fylke?».

Som beskrevet i Prop. 34 LS. Svarte 7 av 10 innbyggere i innbyggerundersøkelsen at det er «viktig» eller «litt viktig» at Gran, Lunner og Jevnaker kommuner tilhører samme fylke. Det er disse resultatene som er premisset for departementets oppfatning om at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylket, enn hvilket av fylkene kommunen er samlet i. Jeg mener for øvrig det eneste riktige er å ta med alle innbyggernes synspunkt i vurderingen, jf. mitt svar på skriftlig spørsmål i Dokument nr. 15:1534 (2025-2026).

Jeg vil igjen vise til at departementets vurdering er basert på alle relevante forhold i saken. Dette kommer også frem i departementets forslag og vurdering i Prop. 34 LS. Innbyggernes mening er ett av disse forholdene, som må vurderes sammen med andre relevante momenter.

SPØRSMÅL NR. 1546

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Ida Lindtveit Røse

Besvart 17. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan helseministeren legge fram hvordan aborttallene har utviklet seg før og etter at den nye abortloven trådte i kraft 1. juni 2025, og kan jeg særlig be om tall fordelt på svangerskapsuker?

BEGRUNNELSE:

Den nye abortloven trådte i kraft 1. juni 2025. Når regelverket endres på et så sentralt område, er det viktig at Stortinget får et tydelig bilde av hvordan utviklingen i aborttallene faktisk ser ut i etterkant.

Svar:

For kunne besvare representantens spørsmål har Helse- og omsorgsdepartementet henvendt seg til Folkehelseinstituttet (FHI), som har ansvar for Abortregisteret. Abortregisteret inneholder opplysninger om alle krav om provosert abort i Norge, både selvbestemte og nemndbehandlede aborter.

Vi har mottatt følgende informasjon fra FHI:

«Abortregisterets tall for 2025 er under kvalitetssikring, og vil publiseres 12. mai 2026. Det vil først da være mulig å presentere tall på antall aborter per svangerskapslengde før og etter at den nye abortloven trådte i kraft.»

SPØRSMÅL NR. 1547**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Helene Røsholt****Besvart 18. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Hvordan vurderer regjeringen de økonomiske konsekvensene av barnevernsreformen for små kommuner med særlig ressurskrevende enkeltsaker, og vil regjeringen vurdere konkrete tiltak – herunder økt skjønnsmiddelramme eller andre kompensasjonsordninger – for å sikre at små kommuner ikke får uforholdsmessige belastninger som følge av barnevernstiltak?

BEGRUNNELSE:

Barnevernsreformen fra 2022 har overført et betydelig større økonomisk ansvar til kommunene. For små kommuner med begrenset økonomisk handlingsrom kan enkeltstående, svært ressurskrevende barnevernssaker få uforholdsmessig store konsekvenser for den samlede kommuneøkonomien. Vest-Telemarkrådet har over tid tatt opp disse utfordringene med Telemarksbenken, og sendte i september 2025 et formelt brev til Kommunal- og distriktsdepartementet etter møte med statsråden i juni samme år. Brevet peker på behovet for bedre økonomisk skjerming av småkommuner og styrking av skjønnsmidlordningen via Statsforvalteren.

Svar:

Barnevernsreformen fra 2022 hadde som mål at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og at tjenestene skal være bedre tilpasset lokale behov. Reformen skal bidra til å styrke kommunenes muligheter til forebygging og tidlig innsats, samt gi bedre tilpasset hjelp, god rettssikkerhet, mer effektiv ressursbruk og en bedre samlet oppgaveløsning. Samtidig innebærer den at kommunene har fått et større økonomisk ansvar enn tidligere.

Jeg har forståelse for at mange kommuner står i en krevende økonomisk situasjon, og at særlig små kommuner kan bli hardt rammet når enkeltstående barnevernssaker krever store ressurser. Oppholdskommuneprinsippet innebærer at det er kommunen der barnet oppholder seg som har ansvar for barnevernstiltak og tilhørende kostnader. Det gir klare ansvarslinjer, men kan i særskilte tilfeller gi store utslag for små kommuner.

Det er samtidig viktig å understreke at reformen foreløpig har virket i en kort periode, og at det er for tidlig å vurdere effekten. Særsilt ressurskrevende enkeltsaker kan være utfordrende, særlig for små kommuners økonomi. Dette er en problemstilling som gjelder generelt, og

ikke bare på barnevernsområdet. Barnevernsreformen følgevalueres frem til 2027 for å gi kunnskap om hvordan endringene virker i praksis, og hvorvidt målene med reformen nås. Departementet vil med dette følge utviklingen.

Skjønnsmidlene som statsforvalteren disponerer, er ment å kompensere kommuner for forhold som ikke fanges opp i inntektssystemet eller gjennom faste tilskuddsordninger.

Statsforvalteren foretar en helhetlig vurdering av kommunens økonomi. Behov for skjønnsmidler bør vurderes opp mot kommunens økonomi som helhet, og ikke kun på grunnlag av enkeltstående saker eller økonomien i enkeltsektorer. Særsilt høye utgifter til barnevern kan inngå i den helhetlige vurderingen. Innenfor dagens retningslinjer har statsforvalteren betydelig handlingsrom til å vurdere både om og eventuelt hvor lenge det er behov for skjønnsstilskudd, basert på kunnskap om den enkelte kommunes situasjon og i dialog med kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1548**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen****Besvart 17. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Vil klima- og miljøvernministeren redegjøre for hvordan regjeringen vil sikre en rettferdig fordeling av de store investeringskostnadene kommunene langs Oslofjorden nå påføres gjennom krav om nitrogenrensing innen 2031, og om regjeringen vil etablere økonomiske støtteordninger eller nye finansieringsmodeller som hindrer uforholdsmessig belastning for innbyggere og næringsliv i kommunene som får disse kravene først?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalteren i Vestfold har nylig pålagt kommunene i regionen å planlegge og gjennomføre nitrogenrensing innen 31. desember 2031. For Tønsberg innebærer dette en planlagt investering på rundt 1,4 milliarder kroner, som vil gi betydelig økte kommunale gebyrer både for innbyggere og næringsliv. En vanlig husholdning kan få en årlig gebyrøkning på om lag 4 700 kroner, mens næringslivet vil få vesentlig økte kostnader per kubikkmeter vann. Dette kommer på toppen av tidligere gebyrøkninger som følge av økte renter og energikostnader. Kravene oppleves som urimelig skjeve fordi de foreløpig ikke gjelder alle kommuner rundt Oslofjorden samtidig. Tønsberg og nabokommunene har gjennomført omfattende utredninger og følger påleggene lojalt, men uten statlige bidrag blir kostnadsbildet svært belastende. Kommunene frykter negative konsekvenser for viktige næringsmiddelbedrifter som er avhengige av store mengder vann. Selv om Tønsberg nylig mottok 8,7 millioner kroner i etableringsstøtte, dekker dette bare en minimal del av de reelle kostnadene. Innbyggerne står nå i møte med bomring i 2026, økt nitrogenrensing i 2031 og en allerede presset kommuneøkonomi. Derfor er det avgjørende å få en avklaring på hvordan staten vil bidra til en mer rettferdig kostnadsfordeling, samt når regjeringen kan gi endelige svar til kommunene.

Svar:

Miljøtilstanden i Oslofjorden er alvorlig, og utslipp av avløpsvann er en av de største påvirkene. Vi har dessverre et stort etterslep i avløpssektoren, og det er behov for å etablere bedre avløpsrensing. Kommunene er ansvarlig for å sikre en tilgjengelig avløpsinfrastruktur som etterlever gjeldende krav. Kommunene som overholder dagens krav

har jobbet godt, prioritert riktig og handlet i tråd med pliktene kommunen har som forurensere på området.

Prinsippene om forurensere betaler og selvkost gjelder på avløpsområdet, og i tråd med dette kan kommunene fullfinansiere utgiftene til avløpsrensing. Som eiere av avløpsanlegg, har kommunen eller interkommunale avløpsseksjoner ansvaret for planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av avløpsinfrastrukturen innenfor kommunen. Dette innebærer at det er kommunene som må sørge for god og langsiktig planlegging for å etterleve gjeldende krav i forurensningsforskriften og vilkår fastsatt i utslippstillatelser. Selv om etterslepet er stort, er det flere kommuner som enten er i gang, eller ferdige med, å oppgradere renseanlegg slik at disse møter dagens krav.

En statlig tilskuddsordning ville utfordret likebehandling av de kommunene som allerede har fulgt opp gjeldende krav i regelverket, og vi har ikke lagt opp til en statlig tilskuddsordning for avløpsinvesteringer. Men vi har iverksatt flere tiltak som kan bidra til å dempe gebyrutviklingen og jevne ut kostnadene over tid. Regjeringen har redusert merverdiavgiften på vann- og avløpstjenester fra 25 til 15 prosent, noe som gir lavere gebyrer for husholdningene. Avskrivningstiden for vann- og avløpsinfrastruktur er justert, slik at investeringer kan fordeles over lengre tid. Videre har vi etablert og styrket tilskuddsordningen for kommunenes planlegging og prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensing i Oslofjordens nedbørsfelt. Over fire år har vi bevilget over 200 millioner kroner til tilskuddsordningen, og gjennom ordningen har Miljødirektoratet nylig delt ut 91 millioner kroner til 32 nye prosjekter som omfatter 51 kommuner. I tillegg har vi styrket arbeidet med avløp hos både statsforvalter og Miljødirektoratet for å bidra til raskere saksbehandling av utslippstillatelser og sikre god veiledning til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1549**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen****Besvart 18. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er det riktig å forstå at for å gjennomføre en prøveperiode på 12 måneder med redusert bompengetakst på strekningen E39 Kristiansand-Mandal så må Agder fylkeskommune garantere for inntil 200 millioner?

BEGRUNNELSE:

Under behandling av Innst. 76 S ble det fremmet et løst forslag om å gjennomføre en prøveperiode på 12 mnd. fra 1.8.26 med 50 % reduksjon i bompengetakstene på strekningen. Statsråden hevdet dette ville gi et potensielt inntektstap på inntil 200 millioner. Det forutsetter åpenbart at trafikkmønsteret ikke endrer seg ved at flere velger ny vei fremfor den gamle veien under prøveperioden. Noe som selvsagt ikke er tilfelle. Så er det fylkeskommunen som garanterer for lånet, og til tross for at fylkesordfører var tydelig på at dette var et godt forslag valgte likevel statsråden å ringe direkte til stortingsrepresentanter i det henseende å få dem til å endre mening. Sterkt kritikkverdigg.

Svar:

Nei, det er ikke riktig at Agder fylkeskommune må garantere for inntil 200 millioner for å gjennomføre en prøveperiode på 12 måneder med redusert bompengetakst på strekningen E39 Kristiansand-Mandal.

I forbindelse med spørsmål fra Stortinget til fremleggelsen av statsbudsjettet for 2026, opplyste Samferdselsdepartementet om at en reduksjon i bompengetakstene på 50 pst. gir et inntektsbortfall som tilsvarer en kompensasjon til bompengeselskapet på om lag 200 mill. kr årlig. Agder fylkeskommune har ved behandlingen av revidert bompengelopplegg på strekningen i Prop. 89 S 2022-2023 garantert for bompengeselskapet Ferde AS' gjeld, begrenset oppad til 10,691 mrd. kroner. Dette er en generell garanti for Ferde AS' gjeld i prosjektet. En eventuell reduksjon av bompengesatsene utløser ikke krav om økt garanti, men en slik reduksjon av satsene øker Agder fylkeskommunes økonomiske risiko som garantist betraktelig, og vil avvike fra opprinnelig vedtatt bompeng- og finansieringsopplegg.

Foreløpige beregninger viser at Agder fylkeskommune vil sitte igjen med en restgjeld på 2,3 mrd. kr. ved endt innkreving (i 2045) med dagens bompengelopplegg. En prøveordning med 12 måneder med halverte takster

vil innebære en raskere gjeldoppbygging, slik at Agder fylkeskommune vil kunne sitte igjen med høyere i restgjeld i 2045. Dersom det skulle bli aktuelt med takstreduksjoner ut over det som gjelder i dag, krever dette derfor lokalpolitisk behandling av nye takstvedtak og tilslutning fra Agder fylkeskommune.

For E39 Kristiansand vest-Lyngdal vest vil reduserte takster med stor sannsynlighet heller ikke løse den store utfordringen i prosjektet, med økt trafikk på sideveg og en beregnet restgjeld på 2,3 mrd. kroner etter 15 års innkreving i hver bomstasjon. All erfaring, både fra dette prosjektet, fra rv.13 Ryfast og fra andre prosjekter, viser at lavere takster ikke gir tilstrekkelig økning i trafikken til at inntektene går tilstrekkelig opp. Tvert imot blir inntektene ytterligere redusert, og økonomien i prosjektene ytterligere svekket.

SPØRSMÅL NR. 1550**Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 18. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden finansiere merkostnadene som følger av Stortingets vedtak om å stanse pågående anbud innen rehabilitering, og hvilke konsekvenser vil dette få for øvrige deler av helsetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt å stanse pågående anbud innen rehabilitering. Helseministeren har selv redegjort for at dette kan gi betydelige merkostnader for helsetjenesten, anslått til rundt 500 millioner kroner årlig, i tillegg til mulig erstatningsansvar.

Svar:

Bevilgningen til de regionale helseforetakene for 2026 er vedtatt av Stortinget gjennom behandlingen av Prop. 1 S for 2026.

Regjeringen advarte som kjent sterkt mot konsekvensene av et slikt vedtak som vi fikk i denne saken. Nå må vi imidlertid sette oss grundigere inn i hva det innebærer og selvfølgelig se på hvordan dette kan følges opp.

Jeg viser for øvrig til brevet jeg sendte til helse- og omsorgskomiteen før voteringen i denne saken, hvor jeg redegjorde for de mer direkte konsekvensene av å annullere rehabiliteringsanskaffelsene i Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge. Brevet ble sendt 10. februar 2026, og kan leses her:

[Annullering av rehabiliteringsanskaffelser i Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/annullering-av-rehabiliteringsanskaffelser-i-helse-sor-ost-og-helse-midt-norge)

SPØRSMÅL NR. 1551**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 18. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Når vil regjeringen sende forslag om endring av pengespillforskriften på høring, slik at Norsk Tipping kan tilby nettpoker?

BEGRUNNELSE:

I dag finnes det ikke et lovlig tilbud om nettpoker i Norge. Mellom 100 000 og 130 000 nordmenn spiller nettpoker minst en gang i kvartalet. Disse spillerne benytter seg i stor grad av utenlandske aktører på nett via gratisapper. Denne aktiviteten foregår uten de ansvarlighetstiltakene som norske spillere har krav på gjennom det norske spillmonopolet.

Norsk Tipping AS ønsker å gi spillerne et regulert tilbud. Selskapet mener at et slikt tilbud hos Norsk Tip-

ping vil forebygge de negative følgene vi ser ved nettpokerspill i dag.

Norsk Tipping har med rette påpekt at «beslutningen er ikke opp til oss. Norsk Tipping er et statseid selskap, og endringer i spilltilbudet vårt må besluttes politisk. Derfor har vi bedt Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) om å endre pengespillforskriften, slik at vi kan innføre nettpoker. Hvis KUD gir klarsignal, skal forslaget ut på politisk høring før endringen kan vedtas» (norsk-tipping.no, 10. juni 2024, «Derfor vil Norsk Tipping tilby nettpoker»).

Denne høringen ble varslet høsten 2025, men ble utsatt.

Svar:

Regjeringen ser at det er behov for et regulert og ansvarlig tilbud for nettpoker i Norge. Vi mener at et tilbud innenfor rammene av Norsk Tippings ansvarlighetsmodell vil

bidra til å redusere risikoene som i dag følger av at spillere benytter uregulerte utenlandske aktører. Arbeidet med et forslag om endring av pengespillforskriften pågår, og vi tar sikte på å sende forslaget på høring før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1552

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 17. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helse Nord varsler nå kutt på hele 576 millioner kroner i 2026 for å få sykehusene i Nord-Norge i balanse. Allerede vet vi at Universitetssykehuset Nord-Norge og Nordlandssykehuset alene må stå for kutt på 447 millioner kroner, hovedsakelig i bemanning. Ledelsen beskriver risikoen ved Nordlandssykehuset som "svært høy" og de ansatte advarer mot økt arbeidsbelastning og høyere sykefravær.

Mener helseministeren Helse Nord med et slikt budsjettkutt er i stand til å gi et akseptabelt helsetjenestetilbud til landsdelen?

BEGRUNNELSE:

Dette er ikke bare tall i et budsjett. Dette handler om tryggheten til folk som bor i nord.

Når bemanning kuttes, betyr det færre hender i pleie, lengre ventetid, mindre tid til pasientene og økt press på de ansatte som allerede står i krevende jobber. Konsekvensen er dårligere helsetjenester og det rammer de som bor i Nord-Norge hardere enn resten av landet, fordi avstandene er store og alternativene få.

At kuttene er lavere enn i 2025, da sykehusene måtte spare 1.2 milliarder kroner, er ingen trøst. Vi kan ikke ha en helsetjeneste som år etter år styres av krisekutt og "ostehøvel". Dette er et systemproblem og det er regjeringens ansvar å ta tak i det.

Sykehusene i nord har høyere kostnader som følge av geografi, klima og rekrutteringsutfordringer. Likevel forventes de å levere de samme resultatene innenfor de samme økonomiske rammene. Det er urealistisk og urettferdig. Resultatet er en helsetjeneste som gradvis bygges ned, mens behovene i befolkningen øker.

Ikke urimelig kreves det i nord at regjeringen nå må på banen og skjerme sykehusene i Nord-Norge for de

største kuttene. De mener det trengs en reell styrking av sykehusøkonomien i nord og en finansieringsmodell som tar høyde for de faktiske kostnadene ved å drive helsetjenester i landsdelen. Ansatte må få arbeidsforhold som gjør det mulig å stå i jobb, og pasientene må kunne stole på at hjelpen er der når de trenger den.

Tilgang til gode helsetjenester er ikke et privilegium - det er en grunnleggende rettighet. Hvor du bor i landet skal ikke avgjøre hvor trygg du kan være på å få behandling.

Ikke urimelig sies det i nord: Vi kommer ikke til å akseptere at helsetilbudet i Nord-Norge bygges ned bit for bit. Nå forventer de at regjeringen tar ansvar og sørger for at folk i nord får den helsetjenesten de har krav på.

Svar:

Denne regjeringen er i likhet med representanten Lie opptatt av å styrke sykehusene. Derfor har vi sørget for flere år med gode budsjetter med en reell vekst som fullt ut tar høyde for demografi og i tillegg en vekst på toppen av dette. Jeg mener at budsjettet for 2026 er et bra budsjett.

Som det vises til i spørsmålet har flere av helseforetakene i Helse Nord behov for omstillinger også i 2026. Hovedårsaken til dette er at sykehusene i regionen over tid har hatt en bemanningsvekst over det befolknings- og inntektsutviklingen skulle tilsi. Finansieringsmodellen tar hensyn til at det er langt dyrere å levere helsetjenester til befolkningen i denne regionen sammenlignet med de andre regionene. I tillegg har Helse Nord fått særskilte tilskudd i 2026 på om lag 550 mill. kroner.

Helsetilbudet i Nord-Norge vil som i resten av landet være i stadig utvikling og omstilling for å sikre at vi får et best mulig tilbud innenfor Stortingets bevilgning. Driften av sykehusene og nødvendige tilpasninger for å

sikre at driften er tilpasset de økonomiske rammene Stortinget har vedtatt, er helseforetakenes ansvar. Jeg legger til

grunn at driften er forsvarlig, og at de tillitsvalgte er godt involvert i omstillingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1553

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 17. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil statsråden gjennomføre for å sikre at vareflyten mellom Sør- og Nord-Norge ikke blir forstyrret når overgangsordningen for nye EU-krav opphører 31. mars?

BEGRUNNELSE:

En betydelig del av godstransporten mellom Sør-Norge og Nord-Norge går via Sverige og Finland. Varene fraktes på en transitteringsprosedyre i henhold til Transitteringskonvensjonen, der det benyttes forenklede opplysninger. Dette har vært en praktisk og uproblematisk ordning.

EU har innført skjerpede opplysningskrav for varer i transitt som Tolletaten nå melder at vil bli gjeldende allerede fra 31. mars 2026. De nye reglene innebærer at hver enkelt varetype må deklarerer på varelinjenivå med 6-sifret varenummer. En forsendelse som tidligere kunne deklarerer med én varelinje, kan dermed kreve flere tusen varelinjer. Dette vil føre til en betydelig økning i informasjonskrav og en krevende omstilling for norsk næringsliv. Datasystemene hos leverandører og transportører har ikke disse opplysningene i dag, og mange er ikke klar over at varene deres faktisk passerer grensen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre en effektiv og smidig vareflyt både innenlands og over landegrensene. Dette er også hensikten med transittering, som nettopp legger til rette for enklere og raskere grensepasseringer for næringslivet. Bruk av transittering gjør det blant annet mulig å frakte varer gjennom flere land uten at toll og avgifter må betales før varene ankommer bestemmelsesstedet. Regelverket for transittering følger av Transitteringskonvensjonen, som Norge er tilsluttet og bundet av.

Siden 21. januar 2025 har det vært et krav etter Transitteringskonvensjonen at det må oppgis et seksifret varenummer for alle varer som transitteres. Kravet gjelder for, og mellom alle land, som er tilsluttet konvensjonen.

Dette gjelder også for varer som transporteres mellom Sør- og Nord-Norge når dette skjer via Sverige eller Finland, som er et annet tollområde enn Norge.

Formålet med kravet om seksifret varenummer er å sikre at tollmyndighetene får gode nok opplysninger om varene som transitteres. Opplysningene er nødvendige for at tollmyndighetene skal kunne utføre treffsikre risikouverdinger, og er en forutsetning for et trygt og effektivt transitteringssystem. Dette er viktig også for Norge.

For å gi aktørene noe mer tid på å omstille seg til det nye kravet, har det blitt praktisert en midlertidig ordning med et standard varenummer for varer som transporteres mellom Sør- og Nord-Norge i transitt via Sverige eller Finland. Den midlertidige ordningen har vært benyttet siden 21. januar i fjor, og har gitt næringslivet over ett år på å omstille seg.

Siden den nye bestemmelsen etter transitteringskonvensjonen ble gjennomført, har myndighetene hatt dialog med næringslivet, både på faglig og politisk nivå. Samtidig har det vært tydelig kommunisert overfor aktørene at de så raskt som mulig må tilpasse sine systemer for å oppfylle kravet om seksifret varenummer, og at det ikke er et alternativ at den midlertidige ordningen ville bli varig. Store deler av næringslivet er også klare til å gjøre dette fra 31. mars. Noen aktører vil likevel oppleve utfordringer. Tolletaten vil derfor fortsatt ha tett kontakt med næringslivet gjennom blant annet informasjons- og veiledningsmøter fremover, og vil følge opp berørte aktører slik at de får den støtten de trenger for å etterleve regelverket. Målet er at vareflyten mellom Sør- og Nord-Norge skal fungere så normalt som mulig når den midlertidige ordningen opphører 31. mars.

Det er særskilte utfordringer knyttet til postforsendelser som skiller disse fra andre typer forsendelser. Postforsendelser involverer svært mange aktører, deriblant mange privatpersoner. Mange av disse vil ikke være klar over at forsendelsene skal gå via Sverige eller Finland, og de vil ha utfordringer med å oppgi korrekt varenummer.

Jeg vil derfor fortsette arbeidet med å finne en løsning for postforsendelser.

SPØRSMÅL NR. 1554**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 18. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

I muntlig spørretime 11. februar uttalte kunnskapsministeren at hun “møtes i dialog med Høyre i forhold til hvordan vi kan løfte realfagene i tiden som kommer, for der trenger vi en felles nasjonal satsing, tverrpolitisk.”

Betyr dette at regjeringen vil støtte Høyres forslag om å etablere en nasjonal realfagsstrategi?

Svar:

Jeg mener absolutt det er behov for å løfte realfagene i tiden som kommer, og jeg er glad for at Høyre ønsker å være med på arbeidet som vi allerede har satt i gang. Da handler det både om å sikre at elevene utvikler nødvendige ferdigheter og mestringsfølelse i grunnskolen, og å øke rekrutteringen til og interessen for realfag i videregående opplæring og i høyere utdanning. Det er tiltakene vi setter i gang som er nøkkelen mener jeg, ikke hva vi kaller det.

Norge er helt avhengig av mennesker med slik kompetanse for å løse fremtidens utfordringer innen teknologi, klima og helse. Og ikke minst for å øke innovasjons- og konkurransekraften til Norge. Skal vi klare dette må elevene, helt fra barneskolen, få oppleve mestring og motivasjon gjennom praktisk og variert undervisning.

Regjeringen har allerede tatt tak i fallende realfagsresultater i grunnskolen og sviktende rekruttering til realfagene i videregående, en utvikling som har pågått over tid. Jeg mener at elever må oppleve mestring for å bli engasjerte i realfagene.

Vi gjør mange grep for at opplæringen i realfag skal bli mer praktisk og variert, og sikrer at lærerne har gode rammebetingelser for å drive opplæring. Gjennom nasjonalt program for en mer praktisk skole finnes blant annet tilskuddsordning og rentekompensasjonsordning. Dette er viktige tiltak for at vi skal lykkes. Vi har styrket Matematikksenteret og Naturfagssenteret, som bidrar med å løfte kvaliteten i realfagsundervisning, og vi har etablert et nytt system for kompetanse- og karriereutvikling som skal bidra til at lærere og andre yrkesgrupper får kompetanseutvikling i tråd med lokale behov.

Jeg ser at antall elever som velger å fordype seg i matematikk i videregående har falt, og for mange velger den enkleste matematikken. Antall elever som har valgt å fordype seg i matematikk for samfunnsfag er halvert etter innføringen av de nye læreplanene i 2020. For at samfunnet ikke skal tape viktig kompetanse i matematikk er vi

nødt til å endre læreplanen slik at faget blir innpasset på et fornuftig mellomnivå.

Vi er derfor i gang med å forbedre læreplaner i matematikk i hele skoleløpet. Regneferdigheter er løftet tydeligere fram. Mål som flere har oppfattet som utydelige eller for åpne, gjøres nå mer konkrete og lettere å forstå. Vi foreslår nå justeringer i læreplanen i matematikk for 1.-10. trinn for å tydeliggjøre innholdet i kompetansemålene, gi klarere faglige avgrensninger og synliggjøre regning som grunnleggende ferdighet. Dette skal gi bedre støtte til lærernes arbeid med matematikkopplæringen.

For grunnskolen er målet at den justerte læreplanen i matematikk skal tre i kraft fra høsten 2026, mens vi fra høsten 2027 innfører to nye matematikkfag i videregående som senker terskelen for å fordype seg i matematikk i videregående opplæring.

Jeg mener vi må ha målrettet innsats, samtidig som det er viktig med en helhetlig tilnærming for å løfte interessen for og kompetanse i realfag i hele utdanningsløpet. Vi ser også på organiseringen av opplæringen for de yngste elevene, og hvordan vi kan sikre tidlig innsats med styrket fokus på regning som grunnleggende ferdighet, og skape motivasjon for realfag tidlig i skolen.

SPØRSMÅL NR. 1555**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 18. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Når forventer statsråden å legge frem forslag til kompensasjonsordning for ofre og etterlatte etter Kielland-ulykken, i tråd med vedtak 917 (2024-2025) og løst forslag nr. 27 fra Trontaledebatten, som ble vedtatt med flertall 14.10.2025?

Svar:

Arbeidet med oppfølging av anmodningsvedtak 917 (2024-2025) pågår og departementet tar sikte på å komme tilbake til saken så snart som mulig. Prosessen krever juridiske, administrative og budsjettmessige avklaringer.

SPØRSMÅL NR. 1556**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 23. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Etter oljepionernemda åpnet for søknader i januar, har mange fått avslag til tross for at de har sykdommer og lidelser som kobles direkte til eksponeringen for kjemikalier under arbeidet på sokkelen i pionertiden.

Vurderer statsråden å utvide diagnoselisten for å treffe bedre på de som faktisk er rammet?

Svar:

Jeg er glad for at kompensasjonsordningen for kjemikalieskadde oljepionerer er åpnet for søknader, og for at de første utbetalingene allerede er foretatt.

I tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 220 (2024-2025) er kompensasjonsordningen basert på kunnskapsgrunnlaget og anbefalingene som oljepionerkommisjonen presenterte i NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning,

Vilkårene for å motta kompensasjon er beskrevet i Lov om kompensasjonsordning for kjemikalieskadde oljepionerer. Lovforslaget, som ble lagt frem ved Prop. 7 L (2025-2026) den 31. oktober 2025, ble vedtatt i Stortinget 16. desember 2025. Ordningen ble åpnet for søknader 5. januar 2026.

Hvilke sykdommer og skader som er omfattet av ordningen og kan gi rett til kompensasjon fremkommer

av loven selv. Departementet la ved utforming av «sykdomslista» i sitt lovforslag til grunn at det må være tale om sykdommer og skader som det, basert på internasjonal forskning, er påvist at har en dokumentert sammenheng med eksponering for boreslam, hydrokarboner og benzen. Lista er uttømmende. Se også Prop. 7 L (2025-2026) punkt 5.2.3.1, hvor departementets vurderinger er nærmere beskrevet.

Ved en konkret søknad om kompensasjon må det også påvises «mulig sammenheng» mellom sykdommen eller skaden og kjemikalieeksponeringen. Kravet om «mulig sammenheng» innebærer et lempeligere årsakskrav enn i de ordinære yrkesskadeordningene, siden det ikke stilles krav om sannsynlighetsovervekt.

SPØRSMÅL NR. 1557**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Ove Trellevik****Besvart 18. februar 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Når regjeringen nå har lukket snøkrabbefisket og det er kommet en rekke nye aktører til, hva har regjeringen gjort for å sikre seg at rapportering av snøkrabbe blir gjort ihht. landingsforskriften?

BEGRUNNELSE:

Viser til dokument 15:1427 (2025-2026) som ble besvart av fiskeri og havministeren 09.02.2026. Svaret regjeringen gir Stortinget er oppsiktsvekkende. Det er mangelfullt, og det er feil. Eksempelet som er vist til i mitt spørsmål viser jo at systemet ikke virker korrekt, skal man ta landingsforskriften på alvor. Dette blir bekreftet av både gjeldende fisker, mottak og Råfisklaget når «systemet» bygger på feile rammer. Råfisklaget sier rapporteringen og sluttseddel har til nå blitt gjennomført ihht et 8 år gammelt rundskriv fra Råfisklaget, og Råfisklaget vil nå oppdatere sitt rundskriv og bidra til at rapporteringen blir ihht landingsforskriften sin intensjon. Da skal altså død krabbe ilandføres og registreres. Det handler altså ikke om representantens egen fortolkning, men heller om svikt i det regjeringen kaller «systemet».

Svar:

Korrekt rapportering av snøkrabbe iht landingsforskriften er avgjørende for å sikre et bærekraftig uttak og rettferdige konkurransevilkår. Det er ikke tvil om at den høye verdien snøkrabbe oppnår i markedet, gir en risiko for manglende etterlevelse av regelverket om å ilandføre og seddelføre død krabbe.

Bakgrunnen for stortingsrepresentantens tidligere spørsmål i denne saken er observasjoner av konkrete sluttsedler fra Råfisklaget, som tilsynelatende viser at død snøkrabbe ikke har blitt ført på seddelen. En slik slutning kan imidlertid ikke trekkes med bakgrunn i de aktuelle sluttsedlene. Inntil 8. februar 2026 gjaldt rundskriv 6/2018 for føring av seddel for snøkrabbe. I henhold til dette rundskrivet skulle snøkrabbe som er død ved levering, føres som «skadd». Denne kategorien hadde fri prissetting. En svært lav kilopris for registrert skadd krabbe vil indikere at en større andel av dette kvantumet er registrert død krabbe, som er blitt registrert og kvoteavregnet i tråd med regelverket.

Råfisklaget har fra 9. februar endret regelverket, og gjeldende rundskriv 2/2026 presiserer at død snøkrabbe

føres som kvalitet «vrak». Framover vil det dermed være mulig å følge med på andelen snøkrabbe til levende levering, som er død ved levering, og skille denne fra skadd krabbe. Det vil gi et bedre datagrunnlag for fiskerimyndighetenes kontroll med at regelverket følges.

Hvis fangst likevel landes og ikke registreres korrekt på landings- og sluttseddel, så er dette brudd på krav i landingsforskriften. For å sikre at uttaket av snøkrabbe blir registrert og kvoteavregnet i henhold til kravene i landingsforskriften, har Fiskeridirektoratet derfor intensivert kontrollen i snøkrabbefisket gjennom økt operativ kontrollinnsats. Fiskeridirektoratet gjennomfører fysiske kontroller når fangst landes, for å kontrollere at krabben seddelføres med korrekte opplysninger, og at det er samsvar mellom fartøyenes fangstrapportering på havet og seddelført kvantum ved landing. Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste har i tillegg plassert inspektører om bord på snøkrabbefartøy.

SPØRSMÅL NR. 1558**Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 19. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det har siden Stoltenbergs-regjering i 2012 trosset de faglige anbefalingene vært et politisk mål å bygge ut dobbeltspor til Hamar, med nye stasjoner på Stange og Tangen, med to stopp i timen.

Vil samferdselsministeren vise handlekraft og opprettholde den tydelige politiske bestillingen fra daværende statsminister og nåværende regjeringskollega Stoltenberg, eller vil han la seg overkjøre av byråkratene i direktoratet og omgjøre den klare bestillingen som samtlige regjeringer, inklusiv hans egen, har jobbet for siden 2012?

BEGRUNNELSE:

KVUen for full utbygging av InterCity på Østlandet i 2012 ble i en rapport fra Dovre Group slaktet (omtalt i sakene nedenfor). Verken to stopp i timen, 250 km/t eller utbygging av dobbeltspor var anbefalt. Tvert imot anbefalte jernbanebyråkratene og finansbyråkratene et alternativ som lå nær rutetabellen for 2014, i vedlegg “konseptmuligheter for dovrebanen 2012” omtalt som “referansekonseptet”.

<https://www.nettavisen.no/okonomi/eksperter-fraradet-intercity-plan-allerede-i-2013-ble-ikke-hort/s/5-95-2590086>

Til tross for dette ble utbygging politisk vedtatt, med 250 km/t, dobbeltspor, og to stopp i timen på Stange og Tangen.

<https://www.vg.no/nyheter/i/0mPeg/slik-er-regjeringens-nye-togplan>

De politiske argumenter var mange, og mange av dem fanges ikke opp i samferdsels- og finansbyråkratenes kritiske modeller for beregning av nytte. De benytter seg av rigide modeller som ikke tar de samme politiske hensyn som Storting og regjering må gjøre, som bl.a.:

- Flere får en kort togtur unna Oslo
- Mindre biltrafikk
- Vekst for de berørte byene og avlastning av Oslo sitt pressa boligmarked
- Reduserte utslipp
- Integrasjon av arbeidsmarkedene i pendlerbyene (regionforstørring)

Dette ledet til løsningen som samtlige regjeringer har jobbet for i ettertid - en løsning med full utbygging av dobbeltspor til Hamar, 250km/t, ny stasjon på Tangen, Stange og Hamar, og to stopp i timen på Tangen og Stange,

vist i vedlegget “konseptdokument for IC-strekningene” (2015). På side 70 finner du den relevante rutetabellen for 2024 (planlagt igangsetting av dobbeltsporet).

Målet om to stopp i timen har blitt stadfestet en rekke ganger, senest 22. mars 2024 i regjeringens siste NTP (se vedlagt bilde)

Tilsynelatende på eget initiativ har jernbanebyråkratene i Jernbanedirektoratet startet en omkamp om rutetabellen. I Jernbanedirektoratets rutestrategi for Østlandet er to stopp i grunnrute erstattet med ett, og et to i høyfrekvens. I praksis betyr det et ekstra tog morgen og ett ettermiddag. I tillegg planlegges det ikke for togforbindelse fra Stange eller Tangen nord for Hamar. Regjeringen planlegger å bygge et nytt Mjøssykehus i Moelv, med nullvekstmål, flytte 1 000 arbeidsplasser fra Sanderud i Stange kommune, men ikke ha togforbindelse fra kommunen til det nye sykehuset.

Svar:

I svaret på dette spørsmålet, viser jeg til mitt svar på spørsmål 1038 fra representant Jørgen H. Kristiansen i januar 2026.

I Konseptvalgutredningen (KVU) for Inter City fra 2012, som lå til grunn for å bygge dobbeltspor mellom Oslo og Hamar, la daværende Jernbaneverket til grunn et togtilbud med to regionekspresstog i såkalt grunnrute, uten stopp på Tangen og Stange, ett regiontog i timen i grunnrute med stopp på Tangen og Stange, og ett ekstra regiontog i rush med stopp på Tangen og Stange.

Dette er det samme tilbudet som det nå legges opp til, ved at regionekspresstogene (RE10 og RE11) kjører uten stopp mellom Eidsvoll og Hamar, mens regiontoget fra Kongsberg (R12), inkludert en planlagt rushtidsavgang i hver retning, forlenges fra Eidsvoll til Hamar, med stopp på Tangen og Stange. I etterkant av nevnte KVU har det også vært utredet togtilbud med færre avganger til Hamar (to i stedet for tre avganger per time), og uten redusert stoppmønster for regionekspresstogene. I forbindelse med Jernbanedirektoratets siste utredning av fremtidig togtilbud på Østlandet (Ny rutemodell Østlandet), har tre avganger per time, og differensiert stoppmønster mellom region- og regionekspresstog, igjen blitt vurdert.

Tilbudet som det nå planlegges med er altså det samme som ble anbefalt i KVUen, da det ble beregnet å gi størst samfunnsøkonomisk nytte. Hovedårsaken er at svært mange reisende fra/til strekningen Hamar-Lille-

hammer får betydelig redusert reisetid ved at regionekspresstogene ikke stopper ved Stange og Tangen stasjon. For at toget skal bidra til at flere reiser klimavennlig, er det viktig å kunne tilby en konkurransedyktig reisetid sammenlignet med bil på de lengre reisene. Ett av hovedmålene for InterCity-utbyggingen har nettopp vært redusert reisetid, og for strekningen Oslo-Hamar har det vært et mål å oppnå en reisetid på under en time. Dette er ikke mulig å oppnå dersom toget skal stoppe på alle stasjonene underveis. Strekningen bygges også for en hastighet på 250 kilometer i timen, noe som ikke er mulig å oppnå med mange stopp.

Når det gjelder togforbindelse til det nye Mjøssykehuset ved Moelv som representanten trekker frem, ser regjeringen behovet for et godt kollektivtilbud til og fra sykehuset, men målt opp mot andre store behov for jern-

baneinvesteringer, og innenfor stramme økonomiske rammer, har det ikke vært rom for å prioritere dette tiltaket i inneværende NTP.

Det planarbeidet som til nå er gjennomført for videre dobbeltsporparceller nord for Hamar vurderer forbedring av togtilbudet til Lillehammer med mål om å legge til rette for to tog i timen til/fra Lillehammer. Et evt. slikt togtilbud vil også omfatte stopp ved Moelv stasjon, som ligger ca. en kilometer fra Mjøssykehuset.

Det foreligger en kommunedelplan (KDP) for dobbeltspor mellom Brumunddal-Moelv. Denne er utarbeidet av Bane NOR, og var på høring og offentlig ettersyn frem til 15. februar 2023. I planene er nytt sykehus i Moelv omtalt, og plasseringen av dobbeltsportrasé hensyntar arealene der sykehuset er ventet å etableres.

SPØRSMÅL NR. 1559

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 17. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Er statsråden samt i at det framstår urimeleg strengt at eit selskap som både har vore og framleis er i front for å etablere utsleppsfri transport og reiseopplevingar ikkje vert innvilga dispensasjon i ein kort periode på grunn av hendingar som ligg utanfor selskapet sin kontroll?

GRUNNGJEVING:

Frå 1.1.2026 er det innført nytt nullutsleppsregelverk for verdensarvfjorden Nærøyfjorden, ein fjord som selskapet The Fjords har trafikkert med utsleppsfrie fartøy i snart 10 år. Selskapet har i mangel på offentleg infrastruktur også på eigen kjøl utvikla eigne ladestasjonsløyningar. Grunna utsett levering av eit nytt, tredje nullutsleppsfartøy til Nærøyfjorden, vart det søkt dispensasjon frå regelverket til å få nytte eit alternativ fartøy, mellom anna eit hybridfartøy, i 3 månader denne sesongen, i påvente av at nytt fartøy er klart med batteripakke. Dette skjer samtidig som cruisenæringa har fått utsett krav om nullutslepp fram til 2023 i same området.

Svar:

Regjeringen besluttet i august 2024 at det skulle innføres nullutslippskrav i verdensarvfjordene, trinnvis fra 1. januar 2026. Kravene vil bidra til en grønnere turisme, og samtidig stimulere til teknologiutvikling som kan komme hele skipsfarten til gode. I det bildet er det positivt at The Fjords har kommet langt i omstillingen med utslippsfrie fartøy.

Forskriften åpner for en snever dispensasjonsbestemmelse for passasjerskip med bruttotonnasje under 10 000, i de tilfeller der nullutslippskravet ikke kan oppfylles som følge av manglende tilgang på landstrøm, samt der skipet oppfyller øvrige vilkår, herunder drift i verdensarvfjordene og at rederiet kan dokumentere en plan for å oppfylle kravene. Dette vil kunne gi aktører med tilknytning til verdensarvfjordene en mulighet til å opprettholde drift i en periode det ellers ikke er mulig å oppfylle kravene, samtidig som det gir insentiv til omstilling.

The Fjords har søkt om dispensasjon for tre fartøy etter denne bestemmelsen. Sjøfartsdirektoratet har behandlet søknadene og gitt avslag. To av avslagene er fordi fartøyene allerede er nullutslippsfartøy og dermed ikke trenger dispensasjon. The Fjords har påklaget et av vedtakene, og klagen er nå til behandling i Sjøfartsdirektoratet.

Klima- og miljødepartementet er klageinstans, og jeg kan

derfor ikke uttale meg om den konkrete saksbehandlingen eller utfallet av saken.

SPØRSMÅL NR. 1560

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 18. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvordan har ny organisering fra 1. mai 2025 fungert i forhold til målsettingen?

BEGRUNNELSE:

NAV beskriver i sin årsrapport for 2024 at de har kommet langt i omorganiseringen av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Målet er et sterkt faglig og strategisk direktorat med bedre samhandling og som legger til rette for bedre tjenester til brukerne. Ny organisering trer i kraft 1. mai 2025.

Svar:

Som representant Laabak viser til, har Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomgått en omorganisering som trådte i kraft 1. mai 2025.

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser til at målet med ny organisering er et sterkt faglig og strategisk direktorat med bedre samhandling og som legger til rette for bedre tjenester til brukerne. Direktoratet informerer om at det ble avtalt mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte at ny organisering skal evalueres etter et fullt gjennomført driftsår, som betyr at en evaluering tidligst kan skje mot slutten av 2026. Vurderingen av hvorvidt den nye organisasjonen har fungert i henhold til målsettingen vil først foreligge etter en slik evaluering.

SPØRSMÅL NR. 1561

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 23. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange årsverk er det totalt i NAV, og hvordan fordeles de i forhold til de ulike ytelsene og utfordringene til innbyggerne og øvrige oppgaver NAV har ansvaret for?

BEGRUNNELSE:

Med utgangspunkt i at Arbeids- og velferdsstaten (NAV) skal bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv, et velfungerende arbeidsmarked og

mye mer, samt totalt sett har ansvar for en vesentlig del av statsbudsjettet vil organiseringen kontinuerlig være gjenstand for fokus.

De siste årene har mange utfordringer i Norge utviklet seg med bakgrunn i flere forhold. NAV må endre seg i takt med utfordringene i samfunnet.

Svar:

Jeg viser til mine svar på spørsmål nr. 887/2025 og 950/2025. Arbeids- og velferdsforvaltningen (Nav) består av den statlige Arbeids- og velferdsetaten og et partnerskap med hver enkelt kommune. Tabellen nedenfor viser tall fra SSB knyttet til antall arbeidsforhold og endringer i

periodene 2017-2021 og 2021-2024. SSBs tall for 2025 er ennå ikke klare. Tallene gjelder kun den statlige delen, dvs. Arbeids- og velferdsetaten.

Utvikling i arbeidsforhold i Arbeids- og velferdsetaten

Utvikling i arbeidsforhold i Arbeids- og velferdsetaten								
År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall	14 542	14 665	14 521	14 691	15 531	15 423	14 677	14 784

Økningen i antall arbeidsforhold i 2021 og 2022 henger sammen med en midlertidig styrking av etatens driftsbudsjett i forbindelse med koronapandemien og etervirkningene av denne.

SSB fører ikke tilsvarende statistikk for kommunene. Heller ikke Arbeids- og velferdsetaten har oversikt over antall arbeidsforhold i kommunene. Det har i de senere årenes budsjettproposisjoner, under kap. 605, blitt oppgitt enten totalt antall årsverk eller antall ansatte for den kommunale delen av arbeids- og velferdsforvaltningen. Disse tallene har vært basert på bl.a. surveyundersøkelser, og gir ikke nødvendigvis sammenlignbare tall.

Departementet har videre ikke oversikt over ressursdisponering av den brede oppgaveporteføljen Arbeids- og velferdsetaten har. I årsrapporten for 2024 oppga Arbeids- og velferdsdirektoratet følgende tall for årsverk i etaten per 1. desember 2024:

Arbeids- og velferdsdirektoratet: 1 568 årsverk
 Arbeids- og tjenestelinjen: 9 361 årsverk
 Ytelseslinjen: 2 686 årsverk
 Klage- og ankelinjen: 215 årsverk
 Økonomilinjen: 282 årsverk

SPØRSMÅL NR. 1562

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørn Larsen

Besvart 20. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke reelle økonomiske besparelser som faktisk er oppnådd etter nedleggelsen av akutt- og døgnfunksjonene ved Helgelandssykehuset Mosjøen, når det tas hensyn til økt ambulansebruk, behov for kapasitetsøkning i Sandnessjøen og Mo i Rana, samt etablering av intermediepost og andre kompensierende tiltak?

BEGRUNNELSE:

Nedleggelsen av akutt- og døgnfunksjonene ved Helgelandssykehuset Mosjøen ble blant annet begrunnet med forventede økonomiske gevinster. I beslutningsgrunnlaget ble det anslått en årlig besparelse på om lag 45 millio-

ner kroner, men det ble samtidig understreket at estimatene var beheftet med betydelig usikkerhet.

I etterkant har flere forhold oppstått som kan påvirke regnestykket betydelig. Økt ambulansebehov var forutsatt som et avbøtende tiltak, og det ble lagt til grunn merkostnader knyttet til drift av nye ambulanser. Samtidig viser erfaringer og dokumentasjon at transportavstandene har økt kraftig og at ambulansetjenesten har fått en større belastning, noe som innebærer både økte driftskostnader og større ressursbruk.

Det er ikke ansatt tilstrekkelig ambulansesepersonell og de kjører svært mange km mer enn før 1.oktober 2025. Ant. km. er nesten 3-doblet, taxibruk er økt, og AML-brudd har skutt i været.

Videre har flytting av aktivitet ført til økt press på sykehusene i Sandnessjøen og Mo i Rana. Det er pekt på

behov for investeringer i kapasitet, ombygging og bemanning for å håndtere økt pasienttilstrømming. Slike tiltak gir direkte økonomiske konsekvenser, samtidig som eventuelle effekter på ventetider, liggetid og ressursbruk kan påvirke de samlede kostnadene over tid.

I tillegg er det lagt opp til etablering av en intermedierpost i Mosjøen, som alene representerer en betydelig investering og driftskostnader. Sammen med ny ambulansestasjon og styrking av prehospitale tjenester er dette tiltak som er nødvendige for å kompensere for bortfall av akuttfunksjoner, men som samtidig reduserer eller kan oppheve den økonomiske gevinsten ved strukturendringen.

Flere analyser har pekt på at dersom man tar høyde for økte transportkostnader, investeringer, økt liggetid og kapasitetsutfordringer ved mottakende sykehus, kan det se ut til at tiltaket gir økte kostnader.

På denne bakgrunn er det behov for en oppdatert og samlet vurdering av om de økonomiske forutsetningene som lå til grunn for vedtaket faktisk er oppfylt, eller om kostnadsøkningene i etterkant har spist opp de antatte gevinstene.

Svar:

Sykehusstrukturen på Helgeland har vært diskutert over flere tiår. Diskusjonen har vært med bakgrunn i målet om å kunne tilby sikre robuste fagmiljøer og forsvarlige helsetjenester til befolkningen på Helgeland.

Helgelandssykehuset HF har over tid hatt en særlig utfordrende situasjon, både når det gjelder bemanningssituasjonen og avvik fra budsjett. Beslutningen om strukturendringen var viktig, slik at sykehuset kan komme videre med å omstille og utvikle tilbudet for fremtiden. Bakgrunnen for behovet for endringer ved Helgelandssykehuset HF var dermed ikke primært knyttet opp til økonomi. Helgelandssykehuset HF beregnet imidlertid økonomiske konsekvenser av strukturtiltaket, og har lagt til grunn at endringene skal ha en forventet årseffekt på 45,8 mill. kroner, som gir en månedseffekt på 3,8 mill. kroner.

Helse Nord RHF opplyser at Helgelandssykehuset HF har som mål å være transparent på økonomiske effekter av tiltaket, da dette er av stor offentlig interesse. Effekten av den strukturelle endringen vil derfor i perioden oktober 2025 til og med august 2026 rapporteres som et eget kapittel i den månedlige virksomhetsrapporten til styret i Helgelandssykehuset HF.

Helgelandssykehuset HF sin styresak 112-2025 Virksomhetsrapportering november 2025 har et eget kapittel 8 - Rapportering funksjons- og oppgavedeling. Rapporteringen her viser at resultateffektene er hhv 3,6 mill. kroner i oktober og 3,8 mill. kroner i november 2025. Helse Nord RHF har i tillegg opplyst at resultateffekten utgjør 3 mill. kroner i desember måned. Dette vil fram-

komme i virksomhetsrapporten for desember måned som skal behandles i styret for Helgelandssykehuset HF den 24. februar i år.

Dette innebærer at rapporteringen tilsier at effekten av endringene er om lag i tråd med det som var beregnet. Helse Nord RHF viser også til at de økte kostnadene i prehospital klinikk er inkludert i den totale forventede effekten for helseforetaket. Etableringen av intermedierpost, med tilhørende finansiering fra rekrutterings- og samhandlingsmidler, er imidlertid ikke tatt med i de ovennevnte beregninger.

Helse Nord RHF har informert meg at de har mottatt ny revidert søknad fra Helgelandssykehuset og Vefsn kommune, og at de legger opp til en rask behandling av denne. Jeg har en klar forventning om at intermedierposten skal være på plass før sommeren.

Det foreligger per i dag, etter tre måneders drift, ingen indikasjon på vesentlige avvik fra de beregningene Helgelandssykehuset HF har for drift etter den aktuelle omleggingen. Videre opplyses det at Helgelandssykehuset HF har besatt 12 nye stillinger, og at man med dette mener å ha tilstrekkelig med ambulanspersonell. Det vises også til at de medisinske sengepostene i Helgelandssykehuset HF totalt sett har registrert noe færre innleggelses, sammenlignet med tilsvarende måneder i foregående år. Videre opplyses det at liggetidene i klinikken ligger på samme nivå sammenlignet med foregående år. Det har likevel periodevis vært svært utfordrende med utskrivningsklare pasienter, og et høyt belegg som følge av dette. Dette tilskrives en sesongvariasjon med influensa, noe man også ser i andre regioner i landet.

Jeg vil avslutningsvis også legge til at Helse Nord RHF har bedt Helgelandssykehuset om en evaluering av den vedtatte funksjons- og oppgavedelingen i Helgelandssykehuset jf. styresak 22-2025 av 14. mars. 2025, hvor styresakens pkt. 11 lyder:

«Styret ber om å bli orientert om status for pasientforløp og pasientsikkerheten for indremedisinske pasienter fra det tidligere opptaksområdet til Mosjøen sykehus, samt hvordan det kirurgiske tilbudet og beredskapen i Sandnessjøen sykehus er sikret på lang sikt, høsten 2026.»

SPØRSMÅL NR. 1563**Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Ida Lindtveit Røse****Besvart 20. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

En nytt operasjonsplanleggingsrapport i Helse Bergen viser at over 11 000 venter i operasjonskø. 2 000 har ventet over et år, og 4 av 10 har ventet over fristen kirurgen har satt. For å redusere ventetidene og forhindre fristbrudd flyttes pasienter fra offentlige lister med rettigheter til en intern uoversiktlig venteliste.

Er dette i tråd med intensjonene i statsrådets ventetidsløfte?

Svar:

I ventetidsløftarbeidet har målet vært å redusere ventetidene til påbegynt helsehjelp markant. Det har vi lykkes med. Samtidig har det hele veien vært tydelig kommunisert at dette ikke må gå utover ventetidene for pasienter videre i forløpet. Vi følger derfor med på flere indikatorer for å undersøke at dette ikke skjer. Siste tilgjengelige tall fra Folkehelseinstituttet viser at ventetidene til videre utredning og behandling, og tallet på pasientavtaler som ikke er overholdte, har gått ned.

Jeg mener imidlertid at det er for mange som venter lenge på videre utredning og behandling, herunder på operasjoner. Derfor varslet jeg i Helsetalen i januar i år at jeg vil fastsette et konkret mål for ventetid fra henvisning til videre utredning og behandling.

Regjeringen vil også gjøre det enklere å velge behandlingssted mellom offentlige sykehus og ideelle og private sykehus som har avtale med det offentlige. Ventetidene kan variere mye fra sted til sted, og det er viktig at innbyggerne våre har en reell mulighet til å velge det sykehuset det går raskest ved, dersom de ønsker det.

Representanten spør konkret om situasjonen i Helse Bergen HF. Det er derfor bedt om innspill fra Helse Vest RHF. Helse Vest RHF har på sin side fått en redegjørelse fra Helse Bergen HF som gjengis i sin helhet:

«Helse Bergen følger gjeldende lover og regelverk knyttet til hvordan sykehus i Norge skal håndtere inntaket av pasienter ved å vurdere alle henvisninger som kommer inn. De pasientene som vurderes å ha rett til helsehjelp får en frist iht. prioriteringsveilederen, og blir registrert på en venteliste. Når pasienten tas inn til første kontakt for enten utredning eller behandling i helseforetaket blir ventetiden avsluttet. Etter dette er det forsvarlighetsprinsippet som gjelder alle ytterligere kontakter knyttet til

undersøkelser, vurderinger og behandlinger i alle aktive pasientforløp.

Fristen til start helsehjelp settes på bakgrunn av henvisningen fra fastlege, tilsynslege eller annet helsepersonell med henvisningsrett. Denne henvisningen vil i mange tilfeller ikke gi nok informasjon til at den som vurderer henvisningen innen de 10 virkedagene som loven bestemmer, vil kunne vite sikkert hvilken behandling pasienten trenger, og hvor lenge det er forsvarlig å vente på denne. Det er derfor av vesentlig betydning at pasienten ikke må vente lenge på å få en første time i spesialisthelsetjenesten. Da starter utredning og vurderinger av hvor lenge det er forsvarlig at den enkelte pasient kan vente på en eventuell operasjon.

I tråd med Ventetidsløftet reduserte Helse Bergen antallet pasienter som ventet på start helsehjelp (det vil si første kontakt) med i overkant av 5 000 pasienter fra 31.05.2024 og fram til 31.05.2025. Ventetidene til start helsehjelp for hele sykehuset gikk i samme periode ned med 6 dager. Ventetid til start helsehjelp var 31.01.2026 på 60 dager i somatikken, og vi arbeider fortsatt med å innfri det regionale målet om en ventetid på under 50 dager i gjennomsnitt for pasienter som får startet sin helsehjelp.

Et eksempel på et pasientforløp kan være en pasient som er henvist med slitasegikt i hoften. Fristen for oppstart av helsehjelp i spesialisthelsetjenesten vil settes i henhold til prioriteringsveilederens anvisning. Når pasienten kommer til den første konsultasjon vil legen vurdere om må gjøres en nærmere utredning av årsak til plagene, om hvilke behandlingsalternativer som finnes og om det er grunnlag for operasjon. Deretter vurderer legen når pasienten i henhold til forsvarlighetsprinsippet bør opereres, og angir en veiledende intern frist for dette. Pasienten blir så satt opp på en intern venteliste for operasjon. Selv om en pasient har fått en intern veiledende frist, kan det i noen tilfeller være andre pasienter som er kommet til etterpå med en høyere alvorlighetsgrad. Sistnevnte pasient må i et slikt tilfelle prioriteres foran pasienten som står på ventelisten. Dette må vi gjøre for å sikre at alle pasienter som har behov for slike operasjoner får forsvarlig helsehjelp.

Helse Bergen har som mange andre helseforetak i landet ikke hatt automatisk oversikt over disse interne ventelistene for operasjonspasienter. Den enkelte kliniske enhet har hatt oversikt over hvilke pasienter som venter på hvilke operasjoner og hvor lenge de har ventet, men helseforetaket har ikke på en enkel måte kunnet

hente dette ut automatisk. Fra og med 1. september 2025 innførte derfor Helse Bergen nye registreringsrutiner og en ny rapport, som enkelt gir oversikt over hvor mange pasienter som venter på en operasjon, hvilke operasjon de venter på og hvor lenge de har ventet. Det er denne rapporten som nå viser at i underkant av 11 000 pasienter venter på en operasjon. 2 000 av disse har ventet over et år, og 4 av 10 har ventet over den veiledende fristen kirurgen har satt.

Til informasjon opererer vi hvert år om lag 24 000 pasienter fra de interne ventelistene. I tillegg gjennomfører vi ca. 8500 operasjoner som øyeblikkelig hjelp og enklere operasjoner på våre poliklinikker.

Selv om vi de siste årene har økt antall planlagte operasjoner med 5% hvert år har vi dessverre fortsatt mange som venter lenge på noen operasjoner. Det at vi nå har en bedre oversikt over de som venter internt i sykehuset, gjør at vi har bedre muligheter for å sette i verk tiltak for å redusere ventetiden.

I Helse Bergen jobber vi nå med en plan for å redusere ventetid til operasjon. Dette har vært et mål fra foretaket i lengre tid, og er også i tråd med de føringer som er gitt i styringsdokumentene fra Helse- og omsorgsdepartementet til de regionale helseforetakene om å rette oppmerksomheten mot å redusere ventetidene i de pågående pasientforløpene.

Konklusjon

Helse Bergen HF har et stort antall pasienter som venter på operasjon, og vi jobber med tiltak for å øke operasjonskapasiteten ytterligere, slik at de som har behov for operasjon får gjennomført dette innenfor akseptabel ventetid. Helseforetaket har imidlertid ingen indikasjon på at praksisen knyttet til registrering av ventetider ikke er i tråd med de lover og regelverk som gjelder for spesialisthelsetjenesten i Norge. Det medfører derfor ikke riktighet at foretaket reduserer ventetidene

og forhindrer fristbrudd ved å flytte pasienter fra offentlige lister med rettigheter til en intern uoversiktlig venteliste. De nye registreringsrutinene og den nye rapporten over ventende til operasjon har derimot gitt helseforetaket bedre innsikt og kontroll over antallet pasienter som er i et pågående forløp og venter på operasjon.»

Helse Vest har gitt følgende overordnede vurdering:

«Helse Vest RHF vurderer at besvarelsen fra Helse Bergen HF svarer ut forespørselen fra stortingsrepresentanten på en svært god måte. Det er grunnleggende for spesialisthelsetjenesten at helsehjelpen som gis skal være forsvarlig og at prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet skal følges.

Helse Vest RHF har gjennom arbeidet med Ventetidsløftet hatt stor oppmerksomhet på at pasientene i regionen skal få gode pasientforløp og indikatorer på dette, som andel pasienter med passert planlagt tid, andel pasienter med fristbrudd, andel pasienter med god intensitet på behandlingen i psykisk helsevern og ventetid til viktige tjenester og operasjoner har vist forbedringer gjennom det siste halvannet året. Som det beskrives over må dette sees i sammenheng med ventetid til start helsehjelp.

Helse Vest RHF har vurdert at det er ytterligere behov for oppmerksomhet på ventetid til operasjon og har arbeidet strukturert med dette, spesielt de siste 6-9 måneder. Som et ledd i dette arbeidet har det vært behov for å endre arbeidsprosesser for operasjonsplanlegging slik at all operasjonsplanlegging kan skje strukturert i det samme operasjonsplanleggingssystemet Orbit. Helse Bergen HF har arbeidet godt med dette og har nå god oversikt og et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med å redusere ventetid til operasjon og å styre best mulig etter prioriteringskriteriene. Dette er imidlertid et svært krevende arbeid og vil ta noe tid. Styret i Helse Vest RHF har ønsket at ventetid til operasjon (styremøte september 2025) reduseres til 2019 nivå innen 2027 og Helse Vest RHF har gitt dette i oppdrag til helseforetakene i regionen i styringsdokumentet for 2026. Helse Vest RHF følger dette arbeidet tett gjennom arbeidet med Ventetidsløftet.»

SPØRSMÅL NR. 1564

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Trine Fagervik

Besvart 19. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

E6 Straumen-Bognes er betydelig mer utsatt for ulykker enn resten av landet generelt og Nordland spesielt. Til tross for Stortingets vedtatte nullvisjon for drepte og

hardt skadde i trafikken har det i løpet av en tiårsperiode vært 6 drepte, 20 hardt skadde og 77 lettere skadde på strekningen.

Mener ministeren i lys av en nullvisjon at dette er akseptabelt og hva vil ministeren gjøre for å utbedre og bygge nytt der det trengs på hele strekningen, og særlig de mest ulykkesutsatte delstrekningene, for å redusere antall ulykker?

BEGRUNNELSE:

En verdianalyse for E6 Straumen-Bognes (149 km gjennom Sørfold og Hamarøy kommuner) laget av Statens vegvesen i 2024, slår fast at denne strekningen er betydelig mer utsatt for ulykker enn resten av landet generelt, og Nordland fylke spesielt. Avisa Nordland omtalte denne verdianalysen 29.02.26 med overskrifta "E6-strekningen på 149 kilometer blant de farligste i Nordland".

I løpet av en tiårsperiode har det vært 6 drepte, 20 hardt skadde og 77 lettere skadde på strekningen. Fem av de seks drepte på forskjellige delstrekninger i Hamarøy kommune.

Utforkjøringer og møteulykker dominerer, og en stor andel av disse er knyttet til kurver.

Analysestrekningen er preget av lang innsatstid. Det kan ikke forventes at nødeta, inkl. helikopter, er på ulykkesstedet før etter 30 minutter og typisk 45 minutt. Det er en utfordring for trafikksikkerheten når en vet at den første timen («The Golden hour») er kritisk i et redningsperspektiv.

Samtidig har vi en nullvisjon for drepte og hardt skadde i trafikken, vedtatt av Stortinget allerede i 2001.

Svar:

Strekningen Straumen-Bognes er en krevende strekning, særlig på vinterstid. Dette har gjennom årene medført at det har skjedd altfor mange alvorlige ulykker, og mange med tragisk utfall. Gjennom arbeidet som Statens vegvesen nå har igangsatt, og det som er planlagt på strekningen vil det i sum gi en vesentlig økt trafikksikkerhet på strekningen.

Byggetrinn 1 av prosjektet E6 Megården-Mørsvikbotn er godt i gang. Dette vil fjerne mange av dagens flaskehalsar både med hensyn til fremkommelighet, og ikke minst trafikksikkerhet. I Nasjonal transportplan 2025-2036 er byggetrinn 2 av Megården – Mørsvikbotn og Ulsvågskaret i planporteføljen til Statens vegvesen. Utbygging av disse strekningene vil ytterligere forbedre trafikksikkerheten og fremkommeligheten, særlig vinterstid.

Det gjennomføres planarbeid på flere andre flaskehalsar på strekningen. Det kan blant annet nevnes at reguleringsplan for stigningen Mørsvikbotn-Mørsvikvatn foreligger. I løpet av 2026 vil det også kunne foreligge reguleringsplaner for to andre strekninger, henholdsvis E6 Kråkmo-Sandnesbotn og E6 Merkforrbakkan som begge er preget av farlige bakketopper, bratte stigninger og krappe svinger.

I Statens vegvesen sin gjennomføringsplan for tidsrommet 2025-2030 er strekningen E6 Mørsvikbotn – Mørsvikvatn prioritert. Oppstart av prosjektet vil avhenge av de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1565

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Mats Henriksen

Besvart 18. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Vækerøveien i Oslo er det nå brukt flere millioner kroner på å begrense trafikkflyten gjennom å fjerne busslommer samt etablering av midtdeler. Virkningen av dette er mer kø for alle trafikanter. Dette skaper sterke reaksjoner lokalt og politiet advarer også om at endringene kan skape farlige trafikksituasjoner. Praksis med å erstatte busslommer med kantstopp har også vært anbefalt av Statens vegvesen.

Vil statsråden ta et initiativ til å få avsluttet denne praksisen med bakgrunn i både trafikksikkerhet og trafikkflyt?

Svar:

Vækerøveien er en kommunal vei. Det er dermed Oslo kommune som er ansvarlig for tiltakene, og som veimyndighet står fritt til å velge løsning innenfor det nasjonale regelverket.

Statens vegvesen opplyser at vegnormalene tillater to løsninger for vei- og gatestrekninger i by og tettsted tilsvarende Vækerøveien. Holdeplasser kan etter en samlet vurdering av trafikksikkerhet, fremkommelighet og stedlige forhold, enten bygges som kantstopp eller som busslommer. Fremkommelighet for kollektivtrafikken veid opp mot annen trafikk, er sentralt i vurderingen.

Jeg viser til at det i byvekstavtalen for Osloområdet er en målsetting om at veksten i persontransport i byområdene ikke skal føre til økt personbiltrafikk. All framtidig vekst i reiser skal foretas med kollektivtransport, sykling og gange, kombinert med effektiv arealbruk. For å sikre god fremkommelighet for kollektivtrafikken er kantstopp ifølge Statens vegvesen anbefalt som den foretrukne løsningen i byer og tettsteder, men det er likevel ikke noe i veien for at busslommer kan brukes der dette er mest hensiktsmessig.

Oslo kommune er som nevnt veimyndighet for sitt vei- og gatenett. Jeg har tillit til at kommunene, fylkeskommunene og Statens vegvesen gjør de nødvendige avveiningene av trafikksikkerhet og prioritering av fremkommelighet på sine veier og gater når det skal velges løsninger for fremtiden.

Statens vegvesen har tatt kontakt med Oslo kommune vedrørende denne saken. Kommunen opplyser om at Vækerøveien er utpekt som en problematisk strekning,

og at det er behov for tiltak som skal bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken. Løsningen ble ombygging av holdeplasser fra busslomme til kantstopp, samt optimalisering av holdeplass-strukturen. Tiltaket ble vurdert til å ha positiv samfunnsøkonomisk nytte, i tillegg til at det reduserer reisetiden og øker forutsigbarheten for bussen. Kommunen har påpekt enkelte fordeler med bruk av kantstopp som bl.a. at bussene kommer nærmere plattformkant – noe som gjør det mulig/enklere å komme inn i bussen for passasjerer med spesielle behov. Kantstopp er også enklere å drifte og vedlikeholde og gir også raskere brøyting. Kantstopp krever mindre areal, og reduserer videre tidsbruk og forsinkelser for kollektivtrafikken ved at bussene får en enklere innkjøring, og slipper å vike for trafikk på vei ut fra holdeplass. Dette anses som en av de enkleste fremkommelighetstiltak for buss. Etter opplysninger jeg har fått, vil Oslo kommune v/Bymiljøetaten følge nøye med på trafikken etter endringene som er gjort i Vækerøveien.

SPØRSMÅL NR. 1566

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian

Besvart 3. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan statsråden skaffe en oversikt over hvor mange ansatte det var, hvor mye de investerte for og hvor stort et gjennomsnittlig investeringsprosjekt var (i mill. kroner) per år for årene 2023, 2024 og 2025 for de følgende byggherreorganisasjoner i staten: Byggherreavdelingen i Statsbygg, Avdelingen for anskaffelser, og avdelingen for prosjekt og

utvikling i Forsvarsbygg, Utbyggingsdivisjonen i Statens vegvesen, Nye Veier?

Svar:

Jeg har innhentet innspill til svar fra de respektive statsråder. Deres svar gjengis under.

Digitaliserings- og forvaltningsministeren opplyser følgende om byggherreavdelingen i Statsbygg:

«

Ansatte (samlet årsverk) i byggherreavdelingen for 2023-2025	2023	2024	2025
Byggherreavdelingen samlede årsverk (snitt per år) *	197	195	181

*Ressurstype: Faste og engasjement. Innleide er holdt utenfor.

(Beløp i 1000 kroner)	2023	2024	2025
Investeringer – utbetalt*	12 435 440	13 759 199	13 640 831

*Kap. 2445 Statsbygg (ekskl. post 24) og samtlige poster på kap. 1530, 1531 og 1533, inkludert post 01 på kap. 1531 og 1533.

Investeringsvolumet 2023 – 2025 fordelt på antall faste ansatte i byggherreavdelingen:

(Beløp i 1000 kroner)	Total sluttkostnad	Antall prosjekter	Gjennom-snitt	Median	Sluttkostnad minste prosjekt	Sluttkostnad største prosjekt
2023*	777 081	10	77 708	44 918	14 900	267 500
2024*	2 686 691	10	268 669	218 325	31 682	701 000
2025*	27 373 113	16	1 710 820	195 091	29 026	22 193 281

*Investeringsprosjekter ferdigstilt i de gitte årene, med en styringsramme over 10 mill. kroner, se hvilke finansieringer som er med i utvalget nedenfor.

Utvalget i tabellen i spørsmål 3 inkluderer følgende finansieringstyper:

2445.32 og 34 – brukerfinansierte prosjekter

2445.30, 31 og 33 – ordinære prosjekter innenfor husleieordningen

1530.30, 31 og 33 - ordinære prosjekter utenfor husleieordningen»

Forsvarsministeren opplyser følgende om Forsvarsbygg:

«Antall ansatte i årsverk tilknyttet avdelingene anskaffelser og investering i Forsvarsbygg var 233,5 i 2023, 294 i 2024 og 335 i 2025.

Forsvarsbygg investerte for 5,423 mrd. i 2023, 7,579 mrd. i 2024 og 8,635 mrd. i 2025.

Investeringsporteføljen (tall i 1000)	Portefølje 2023-2025
Snittutgift per prosjekt 1710/47 Nybygg og nyanlegg	253 570
Median 1710/47 Nybygg og nyanlegg	69 904
Spredning (variasjonsbredde) 1710/47	7 375
Snittutgift per prosjekt 1710/01 Drift	72 845
Median 1710/01 Drift	9 735
Spredning (variasjonsbredde) 1710/01	2 753
Snittutgift per prosjekt 1710/47+1710/01	180 964
Median 1710/47 +1710/01	32 635
Spredning (variasjonsbredde) 1710/47+1710/01	7 375

Oppsummert viser tallene at:

- Prosjekter innenfor 1710/47 har en snittutgift på 253,570 mill. kr.

- Prosjekter innenfor 1710/01 har en snittutgift på 72,845 mill. kr.

- Prosjektporteføljen samlet sett har en snittutgift per prosjekt på 180,964 mill. kr.

- Medianen i den samlede prosjektporteføljen er 32,635 mill. kr.

- Varians (spredning) er 7,375 mrd. kr.»

Samferdselsministeren opplyser følgende:

«Statens vegvesen har prosjekter med kostnad som spenner fra et par millioner kroner til flere milliarder kroner. Nye Veier AS inngår vegutbyggingsavtaler med staten v/Samferdselsdepartementet for utbygging av lengre strekninger, der vederlaget normalt er på flere milliarder kroner. Prosjektene til Statens vegvesen og vegutbyggingsavtalene er derfor ikke direkte sammenlignbare.

Nye Veier hadde i årene 2023, 2024 og 2025 hhv. 180, 192 og 187 årsverk. Nye Veier er et aksjeselskap og inntektsfører i tråd med fremdrift i utbyggingene. I 2023, 2024 og 2025 inntektsførte Nye Veier hhv. om lag 9,6, 9,6 og 10,1 mrd. kroner fra utbyggingsaktiviteter. Tallene inkluderer bompengefinansiering og er i løpende prisnivå.

Det samlede avtalte vederlaget i de seks vegutbyggingsavtalene med Nye Veier der det var byggeaktivitet i årene 2023-2025, var 113 mrd. kr. Vederlaget dekker typisk flere delstrekninger, og det var ikke nødvendigvis byggeaktivitet på alle delstrekninger disse årene. I tallet inngår det maksimale bompengebidraget for disse strekningene, men normalt ligger bompengebidraget lavere enn det maksimale bompengebidraget. Det minste og største avtalte vederlaget var hhv. om lag 2,2 og 33,6 mrd. kr. Gjennomsnittstørrelsen og medianstørrelsen på de avtalte vederlagene var hhv. om lag 18,8 og 21,5 mrd. kr. Tallene er oppgitt i 2026-prisnivå.

Divisjon utbygging i Statens vegvesen hadde i årene 2023, 2024 og 2025 hhv. 846, 853 og 875 årsverk. I 2023, 2024 og 2025 ble det innenfor divisjonen brukt hhv. om lag 17,1, 19,2 og 21,6 mrd. kroner til investeringer, inkl. finansiering med bompenger. Utgifter til prosjekter under planlegging inngår ikke, men for fellesprosjektet Vossebanen/E16 Arna-Stanghelle i Vestland er utgifter til både veg- og jernbanedelen av prosjektet inkludert. Videre er utgifter til ombygging av Ring 1 i Oslo som gjennomføres i tilknytning til nytt regjeringskvartal, inkludert. For OPS-prosjekter (offentlig-privat samarbeid) i utbyggingsfasen er det Samferdselsdepartementet som setter midler på konto i Norges Bank for milepælsutbetalinger. Milepæls-utbetalinger er inkludert i tallene siden det er Statens vegvesen som har ansvar for å følge opp prosjektene. Divisjon drift og vedlikehold i Statens vegvesen har også ansvar for enkelte investeringstiltak, men disse er ikke inkludert i tallene. Tallene er oppgitt i løpende prisnivå.

For de 120 prosjektene innenfor Divisjon utbygging sitt ansvarssområde med byggeaktivitet i årene 2023-2025 er gjennomsnittstørrelsen og medianstørrelsen hhv. om lag 0,7 og 2,7 mrd. kroner. Det minste prosjektet var om lag 13 mill. kroner, og det største var fellesprosjektet Vossebanen/E16 Arna-Stanghelle på over 42 mrd. kr. Tallene er sluttkostnad eller prognose for sluttkostnad og inkluderer bompengefinansiering. Tallene er oppgitt i 2026-prisnivå. I svaret er et prosjekt regnet som aktivt når forbruket har oversteget 5 mill. kr i et år. Utgifter til prosjekter under planlegging inngår ikke. For OPS-prosjektene inngår også vederlag for tilgjengelighets- og driftsvederlag i den avtalte perioden etter åpning i prognosen for sluttkostnad.»

SPØRSMÅL NR. 1567

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen

Besvart 24. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om dagens regelverk gir god nok beskyttelse for spedbarn når det gjelder kosmetiske produkter som parfyme, og om det er behov for å utrede tiltak – herunder mulige forbud eller strengere regulering – for å hindre markedsføring og salg av kosmetikk spesielt rettet mot babyer?

BEGRUNNELSE:

I media har det nylig kommet fram at kleskjeden Zara markedsfører og selger parfymeprodukter beregnet på babyer. Dette har skapt reaksjoner fra fagfolk og foreldre som stiller spørsmål ved både nødvendigheten og sikkerheten ved å eksponere spedbarn for parfyme. EU- og EØS-regelverket for kosmetikk stiller strenge krav til sik-

kerhetsvurdering, merking og dokumentasjon for alle kosmetiske produkter, og barn under tre år regnes som en særlig sårbar gruppe. Norske myndigheter følger EU-regelverket, og Mattilsynet fører tilsyn med at kosmetikk på det norske markedet er trygt. Samtidig peker fagfolk på at kosmetikk til spedbarn gir økt risiko for eksponering for allergener og hormonforstyrrende stoffer, og det er usikkert i hvilken grad dagens regelverk tilstrekkelig beskytter de yngste barna mot slike produkter.

Svar:

Jeg har fått oversendt spørsmålet til representant Siren Julianne Jensen fra barne- og familieministeren, da jeg har ansvaret for regelverket for kosmetiske produkter.

Babyer er ekstra sårbare og må tas godt vare på, også når det gjelder kosmetiske produkter og helseskadelige stoffer som de kan utsettes for. Regelverket for plassering av kosmetiske produkter på markedet er felles i EU/EØS og er regulert i forordning (EF) nr. 1223/2009, som er gjennomført i forskrift om kosmetikk og kroppspfleieprodukter. Regelverket er blant de strengeste i verden, blant annet fordi det stiller omfattende krav til sikkerhetsvurdering av produkter, har en omfattende forbudsliste og har en automatisk forbudsordning for CMR-klassifiserte stoffer (kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske stoffer). For produkter som er beregnet for barn under 3 år stilles det krav til at det skal gjennomføres en særskilt sikkerhetsvurdering for denne aldersgruppen, for å sikre at produktene er trygge ved normal og rimelig forutsigbar bruk. Det er produsentenes ansvar å dokumentere at produkter er trygge for barn under 3 år. Mattilsynet fører, som representanten Jensen viser til, tilsyn med at regelverket overholdes i Norge. Kosmetikk til barn har vært gjenstand for tilsyn ved flere anledninger og inngår i Mattilsynets risikobaserte tilsyn.

Det pågår et kontinuerlig arbeid i EU for å vurdere endringer i regelverket i samarbeid med EUs medlemsstater, i den vitenskapelige komiteen SCCS (Scientific Committee on Consumer Safety). Norge ved Mattilsynet bidrar også. Det pågår for tiden vurderinger av en rekke parfymestoffer og hvorvidt de skal forbys i slike produkter.

Mattilsynet anbefaler på generelt grunnlag å begrense eksponeringen/bruken av produkter som inneholder parfyme til spedbarn, ettersom flere parfymestoffer kan være allergifremkallende. De opplyser på sine nettsider om at enkelte parfymestoffer kan være allergifremkallende og at de er underlagt krav om merking: [Parfymestoff i kosmetiske produkt kan gi allergiske reaksjoner | Mattilsynet](#). Mattilsynet vil se på om det kan være behov for å gi ytterligere informasjon på sine nettsider om produkter til barn. Dette er viktig for å gi god veiledning til foresatte og andre voksne. Parfyme til spedbarn er et produkt som jeg mener er unødvendig. Bransjen mener jeg også har et særlig ansvar for å beskytte de minste barna og bør derfor begrense slik produktutvikling og markedsføring rettet mot dem.

SPØRSMÅL NR. 1568

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Trine Fagervik

Besvart 20. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helseforetakene har allerede etablerte organer for dialog med kommunene uten en spesialkanal for de mest privilegerte – nemlig helsefelleskap.

Mener helseministeren at dagens organer for dialog mellom helseforetak og kommuner ikke er tilstrekkelige og på hvilken måte bidrar dette O6-samarbeidet med HN til bedre samhandling og likeverdige tjenester for innbyggerne i alle landsdelens over 80 kommuner?

BEGRUNNELSE:

Sist uke signerte Helse Nord og kommunesamarbeidet O6 en samarbeidsavtale med formål om å styrke samhandlingen om gode helsetjenester i Nord-Norge. Med utgangspunkt i en felles forståelse av overordnede utfordringer helsetjenestene står i, skal samarbeidet fremme en konstruktiv og tillitsbasert dialog i saker der partene har sammenfallende eller ulike syn på hvilke løsninger som er best. Det heter videre at samarbeidet skal gi partene

innsikt i hverandres strategiske planer og mulighet til å gå innspill til disse. Helse Nord har et særskilt ansvar for utfordringene i hele Nord-Norge. Det er derfor essensielt å holde en god dialog med de over 70 kommunene i landsdelen for å sikre at de 54 % av nordnorske innbyggere utenfor de største byene skal få likeverdige helsetjenester. Her er ikke de seks største kommunene representative

Samarbeidsavtalen beskriver at det skal avholdes to kontaktmøter årlig, der O6 er representert med ordfører og administrativ ledelse på helseområdet og HN er representert med styreleder, administrerende direktør og direktør for kommunikasjon og samfunnskontakt.

Helseforetakene har allerede organer for dialog med kommunene uten en spesialkanal for de mest privilegerte – nemlig helsefelleskap.

Bladet Vesterålen beskriver godt i sin leder av 10.02.26:

«Nord-Norge er steder som Øksfjord, Andørja, Skjomen, Dverberg, Gisløya, Fjærvoll, Holmstad, Jervoll og Grunnfjør. Her er nøttene som må knekkes for at det nordnorske helsevesenet

skal gi likeverdige tilbud. Her skal ambulansen komme fram i tide, enten på hjul eller med rotor. Her skal et fullt bemannet lokalsykehus være innenfor rekkevidde.»

Vil samarbeidet mellom O6 og HN gi likeverdige tjenester, - på land, hjul, kjøll eller rotor, for innbyggerne på Vega, i Hattfjelldal, Røst, Træna, Hamarøy, Evenes og Moskenes, for ikke å snakke om Sørøya og Karasjok. Det gjenstår å se om et samarbeid med de seks kommunene med de lengste avstandene til dagens helsetjenester vil bli møtt like varmt og invitert til bords av HN om de tar initiativ.

Svar:

Et hovedgrep i Nasjonal helse- og sykehusplan (2020-2023) var at det skulle opprettes 19 helsefelleskap mellom kommuner og sykehus med utgangspunkt i helseforetaksområdene. I helsefelleskapene er det representanter fra helseforetak, kommuner, lokale fastleger og brukere som møtes for å planlegge og utvikle tjenestene sammen. De regionale helseforetakene er ikke part i helsefelleskapene.

Jeg har forelagt representant Fagerviks spørsmål for Helse Nord RHF, som har avgitt følgende svar:

«Helse Nord RHF inngikk 3. februar en samarbeidsavtale med O6, et kommunesamarbeid mellom de seks største byene i Nord-Norge: Alta, Tromsø, Harstad, Narvik, Bodø og Rana.

Når Helse Nord RHF har inngått samarbeid med O6, er det etter initiativ fra de seks bykommunene sist høst og videre dialog der begge parter kom til at en samarbeidsavtale ville være formålstjenlig. Formålet med avtalen mellom det regionale helseforetaket og O6 er å styrke samhandlingen om gode helsetjenester i hele landsdelen.

Representanten Fagervik peker på helsefelleskapene som et etablert organ for dialog mellom helseforetak og kommuner. I Nord-Norge er det helsefelleskap i opptaksområdene til Helgelandssykehuset HF, Nordlandssykehuset HF, Universitetssykehuset i Nord-Norge HF og Finnmarkssykehuset HF.

Helsefelleskapene er den viktigste arenaen for å utvikle samarbeidet mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Regionale helseforetak har ingen plass eller funksjon i helsefelleskapene, men helseforetakene som inngår i fellesskapene, driver operativt og leverer helsetjenester på oppdrag fra de regionale helseforetakene. Det er derfor naturlig at dialogen om konkrete samhandlingstiltak foregår på det nivået.

Helse Nord RHF arbeider på et mer overordnet nivå og kan ha samarbeidsrelasjoner og avtaler tilpasset ansvaret det har som regionalt helseforetak, slik det har for eksempel med landsdelens fylkeskommuner, universitetene og Hæren.

Selv om det arbeides godt i helsefelleskapene, er det mulig å arbeide på flere kanter for å styrke samarbeidet om bedre helsetjenester i Nord-Norge. Det som ifølge det regionale helseforetaket talte for at et samarbeid med O6 ville være hensiktsmessig og overkommelig, var at dette kommunesamarbeidet dekker alle fylker i landsdelen og ser utviklingen av hele landsdelen

som sitt formål. Byene som inngår, har også viktige regionale funksjoner.

Avtalen er fra Helse Nord RHF sin side ikke inngått ut fra en tanke eller forutsetning om at O6-kommunene er representative for regionens 80 kommuner. Samarbeidet er heller ikke ment å erstatte kontakt eller redusere omfanget av dialog med andre av landsdelens kommuner. Helse Nord RHF skal revidere sin regionale utviklingsplan dette året. I arbeidet med revisjonen planlegger Helse Nord denne våren å invitere seg til helsefelleskapene for å presentere arbeidet, inngå i dialog og få innspill, i tråd med sine lovpålagte oppgaver. Kommunene vil også senere kunne gjøre sin innflytelse gjeldende i en høringsrunde.

I andre sammenhenger hvor det er ønskelig og nødvendig å ha kontakt med et større antall kommuner med ulik befolkningsstørrelse, geografisk beliggenhet m.m., vil Helse Nord RHF etablere dialog med kommunene på en formålstjenlig måte, for eksempel gjennom regionråd eller KS regionalt.»

De regionale helseforetakene og helseforetakene er pålagt å samarbeide med og involvere kommuner og andre samarbeidsaktører i plan- og utviklingsarbeid (jf. helseforetaksloven § 41 og spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 e). Det er også tydelige føringer for involvering av andre relevante aktører i arbeidet med utviklingsplanene.

SPØRSMÅL NR. 1569**Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Marit Vea****Besvart 20. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan regjeringen bekrefte at revidert avfallsforskrift kapittel 7 pålegger produsentansvarsselskapene å hente og fullt ut finansiere all plastemballasje som kommunene samler inn fra husholdningene, i alle landets kommuner, og at dette praktiseres i tråd med regelverkets intensjon?

BEGRUNNELSE:

Produsentansvaret skal sikre at kostnadene ved plastemballasje bæres av dem som setter plast på markedet – ikke av husholdningene. Ordningen er et helt sentralt virkemiddel for å redusere plastbruken og sikre høy materialgjenvinning. Fra 1. juli i fjor trådte revidert avfallsforskrift i kraft, med skjerpede krav til produsentansvar for emballasje. Forskriften fastslår at produsentene skal dekke nødvendige kostnader knyttet til håndtering av emballasjen de selv setter på markedet.

Likevel melder kommuner og renovasjonsselskaper om betydelig usikkerhet i møte med produsentansvarsselskapene. Det gjelder særlig om selskapene er forpliktet til å hente plast i alle kommuner, om de må hente all plastemballasje kommunene er pålagt å samle inn, og hvordan «kommunens nødvendige kostnader» skal forstås i praksis.

Uklarhetene svekker kommunenes forhandlingsposisjon og skaper risiko for at husholdningene fortsatt subsidierer produsentene gjennom renovasjonsgebyret. Beregninger viser at dette kan utgjøre om lag én milliard kroner årlig på landsbasis. Dersom regelverket åpner for geografisk «cherry picking» eller for at produsentansvarsselskapene kan bestride kommunenes faktiske kostnader, undergraves både forurensere betaler-prinsippet og insentivet til å redusere plastbruken. Det haster med en tydelig avklaring. Kommunene står i krevende forhandlinger, og uten klarhet risikerer man at plast går til forbrenning fremfor materialgjenvinning – med økte klimautslipp og økte kostnader for innbyggerne som resultat.

Svar:

Produsenter skal etter avfallsforskriften kapittel 7 dekke nødvendige kostnader til separat innsamling og etterfølgende transport og behandling av avfall fra emballasje de setter på det norske markedet. Utvidet produsentansvar gjelder for emballasje produsentene selv setter på markedet, og ikke det som kommer fra for eksempel grense-

handel eller gratispassasjerer, og produsentene skal kun dekke nødvendige kostnader. Det vil altså være noen kostnader kommunene må få dekket gjennom kommunale avfallsgebyr.

Innsamlingen skal foregå løpende og i hele landet, og produsenten skal sikre innsamling både i tettbygde og mindre tettbygde strøk. Det er imidlertid ikke krav om å samle inn fra alle landets kommuner. Produsenten skal minimum samle inn nok emballasjeavfall til at de når kravene til materialgjenvinningsgrad for emballasjeavfall.

Miljødirektoratet har en viktig rolle med å veilede om disse kravene, og med å føre tilsyn med at de overholdes. De har veiledning om kravene på sine nettsider og fører årlig kontroll med overholdelse av sentrale plikter i dette regelverket. Miljødirektoratet oppdaterer nå veilederen, slik at det skal bli tydeligere hvilke kostnader produsentene har plikt til å dekke. Avtalene mellom kommunene og produsentansvarsselskapene er privatrettslige avtaler, og miljømyndighetene har ingen rolle i forhandlingene om disse.

SPØRSMÅL NR. 1570**Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 19. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

SV har i budsjettforlik med regjeringen fått på plass en pott for tilskudd til samarbeid mellom SFO og kulturskole, idrettslag og andre frivillige organisasjoner. Potten er videreført med 20 millioner kroner i statsbudsjettet for 2026.

Når vil midlene utlyses slik at kommunene kan søke?

Svar:

Tilskuddet til samarbeid mellom SFO og kulturskole, idrettslag og frivillige organisasjoner lyses ikke ut på nytt i 2026. Det er fordi hele tilskuddsrammen ble fordelt i 2025, og kommunene søkte da om midler for en treårsperiode (2025–2027). Midlene for 2026 går derfor til de kommunene som fikk innvilget tilskudd i 2025. Dette er for å sikre forutsigbarhet i finansering av tiltakene, og at det kan planlegges for en litt lengre tidshorisont enn kun ett år.

SPØRSMÅL NR. 1571**Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 27. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Regjeringen viser ofte til tall over hvor mange som er i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. Jeg ber om å få tall som skiller mellom arbeid og utdanning, og jeg ber også om at det i en tabell skiller på landbakgrunn og også at en for arbeid legger til grunn heltidss-tilling.

Kan det også bes om at tabellen viser tallene etter endt introduksjonsprogram, og også henholdsvis 5-10-15-20 år etter endt introduksjonsprogram?

Svar:

For å svare på representantens spørsmål, har jeg henvendt meg til SSB for å få hentet ut relevante tabeller og systematisere dem.

Vedlagt følger:

1. Tidligere deltakere etter arbeidsmarkedsstatus og landbakgrunn sammenlignet med befolkningen mellom 20 og 66 år. Per november 2023.
2. Andel tidligere deltakere sysselsatt og/eller under utdanning etter landbakgrunn og avslutningskohort. Per november 2023.

3. Andel sysselsatte tidligere deltakere i introduksjonsprogram etter heltid/deltid og landbakgrunn. Per November 2023.
4. Andel sysselsatte tidligere deltakere etter heltid/deltid, landbakgrunn og kohort. Per November 2023.
5. Andel tidligere deltakere sysselsatt og/eller under utdanning etter avslutningskohort. Per november 2023.
6. Andel sysselsatte og personer under utdanning etter landbakgrunn 2008-2024.
7. Andel sysselsatte og personer under utdanning etter avslutningskohort 2008-2024.
8. Andel heltidsansatte blant sysselsatte tidligere deltakere etter landbakgrunn. 2015-2024.
9. Andel heltid/deltid blant sysselsatte tidligere deltakere i perioden 2015-2024 etter avslutningskohort 2008-2022.
10. Andel heltid/deltid blant sysselsatte tidligere deltakere i perioden 2015-2024 etter avslutningskohort 2008-2022, fordelt på landbakgrunn.

SSBs System for persondata (SFP) som er brukt til å måle hel-/deltidsansettelser har ikke variabler som kan måle hel-/deltid før 2015. Dermed strekker hel-/deltidstabellene seg fra 2015 til 2024.

Tabellvedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-202526-1571-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1572

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 18. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Stortinget gjorde vedtak angående hjerteinfarktbehandling denne uken.

Med henvisning til komiteinnstillingen og vedtaket, når regner statsråden med at utredningen er gjennomført og en nasjonal plan som er bedre tilpasset norske forhold, er på plass?

BEGRUNNELSE:

Fra komiteinnstillingen og forslaget fra Høyre som ble vedtatt:

Flertallet viser til at det over tid har pågått faglige og politiske diskusjoner om utvidelse av PCI-tilbudet, blant annet i Helse Nord RHF og Helse Midt-Norge RHF. Flertallet mener at det i utgangspunktet må være et faglig spørsmål hvilken behandling pasientene skal få, og hvor den skal skje – særlig når det gjelder akuttmedisinske tilbud som dette, og at det må være tilstrekkelig volum, riktig fordeling av helsepersonellressurser og faglig forsvarlige helsetjenester.

Flertallet mener det likevel er grunn til å se nærmere på hvordan behandlingen av hjerteinfarkt i Norge skjer. Trygg og god hjerteinfarktsbehandling er ikke bare avgrenset til PCI-behandling, men til hele behandlingsskjeden fra første symptom på hjerteinfarkt til behandling iverksettes og til oppfølging etter overlevelse. Dette gjelder for eksempel utviklingen av prehospitale tjenester og rehabiliteringstilbud.

Flertallet mener at det i den faglige utredningen også er relevant å se på hvordan hjerteinfarktsbehandlingen er organisert i våre naboland Sverige, Finland og Danmark, selv om det er forskjeller i dette tilbudet knyttet til demografi, topografi og organisering av helsetjenester. Det bør også sees i sammenheng med europeiske retningslinjer.

Flertallet mener regjeringen må komme tilbake til Stortinget med sine anbefalinger etter at den faglige utredningen er gjennomført, og at det for eksempel kan

skje i forbindelse med en ny Nasjonal helse- og samhandlingsplan som fremlegges og behandles i Stortinget.

På bakgrunn av dette fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en faglig utredning av hele behandlingsskjeden for hjerteinfarkt i Norge og få på plass en nasjonal plan som er bedre tilpasset norske forhold, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Svar:

En faglig utredning av behandlingsskjeden for akutt hjerteinfarkt er allerede i gang gjennom et oppdrag til Helsedirektoratet om å utarbeide en nasjonal faglig retningslinje for akutt hjerteinfarkt. Dette vil være et viktig grunnlag for en nasjonal plan, og Helse- og omsorgsdepartementet er i dialog med direktoratet om frist for å ferdigstille retningslinjen. Jeg må komme tilbake til innretningen i planen og når den skal legges fram.

SPØRSMÅL NR. 1573**Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Marit Vea****Besvart 24. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Gitt høye fødselstall, bemanningsproblemer og klare faglige råd, når vil regjeringen sørge for at det etableres en ny lavrisikoenhet for fødsler ved OUS?

BEGRUNNELSE:

I 2023 ble ABC-klinikken ved Ullevål sykehus nedlagt. Begrunnelsen som ble oppgitt var jordmormangel og synkende fødselstall. Antallet fødsler var i 2022 på et lavere nivå enn tidligere år, og Helse Sør-Øst oppga i et skriftlig svar til stortingsrepresentant Guri Melby i 2023 at "utviklingen ser ut til å fortsette".

I 2024 og 2025 har imidlertid antallet fødsler i Norge steget, og særlig blant førstegangsfødende i Oslo. På Ullevål sykehus ble det født i gjennomsnitt ett barn ekstra per døgn i fjor, sammenlignet med året før. Det fører til mer krevende dager for ansatte ved fødeavdelingen, som allerede er i en krevende bemanningssituasjon.

Jordmødre ved Ullevål sykehus gikk i desember 2025 ut i Aftenposten og etterlyste en lavrisikoenhet ved OUS. De mener det vil bidra til mindre overdiagnostikk og overbehandling, i tillegg til at fødekvinne vil få større valgfrihet i omsorgen. Jordmødrene, med støtte fra blant en artikkel i Tidsskriftet for den norske legeförening (av 3. november 2025) mener at det ikke er mulig å tilby reell differensiert fødselsomsorg uten at dette tilbudet er adskilt fra øvrige fødeavdelinger. Gitt at 14 av 19 jordmødre ved ABC-enheten sluttet å jobbe på Ullevål sykehus da enheten ble stengt, er det grunn til å anta at opprettelsen av en slik enhet også vil kunne bidra til enklere rekruttering, i en situasjon der sykehusene skriker etter erfarne fagfolk.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Sør-Øst RHF som igjen har innhentet innspill fra Oslo universitetssykehus HF. De opplyser at fødeavdelingen ved Oslo universitetssykehus HF i dag tilbyr differensiert fødselsomsorg som rettesnor for hvordan helseforetaket møter fødende kvinner og tilpasser seg til deres behov og ønsker. Årsaken til nedleggelse av ABC-klinikken i 2023 var et behov for å kunne prioritere personell slik at alle fødende fikk et godt og likeverdig fødetilbud, spesielt de med forhøyet risiko.

Oslo universitetssykehus HF opplyser videre at det er enighet om at lavrisikofødende bør tilbys en tilpasset

behandling. Dette er noe mange kvinner ønsker, det gir god kvalitet, og det er ressursbesparende. Helseforetaket planlegger nå for et tilbud der lavrisikoenheten ikke er fysisk adskilt fra resten av fødeavdelingen. Dette gir mulighet for å tilpasse bemanningen, og den fødende slipper å flyttes dersom fødselen endrer karakter. En slik organisering gjør også at jordmødrene får kompetanse både på lav- og høyrisikofødsler.

Oslo universitetssykehus HF opplyser avslutningsvis at rekruttering av jordmødre er en stor utfordring for alle de store fødeavdelingene. Helseforetaket trenger jordmødre som vil jobbe tredelt turnus i sykehus, og som kan ta imot barn hos både lavrisiko og høyrisiko fødende, siden dette er en oppgave som annet helsepersonell ikke kan ivareta. Et økende antall fødsler øker nødvendigheten av en organisering av fødetilbudet som på best mulig måte benytter den kjernekompetansen jordmødre i sykehus utgjør.

Jeg nevner også at Helse- og omsorgsdepartementet har inngått en intensjonsavtale med Oslo kommune om et felles initiativ for et helhetlig svangerskaps-, fødsels- og barseltilbud i Oslo. Hovedmålet er å utrede, utvikle og prøve ut modeller for sømløse tjenester gjennom hele svangerskaps-, fødsels- og barselperioden i Oslo. Prosjektet er en del av regjeringens Prosjekt X-satsing, hvor vi sammen med KS følger med på utvalgte prosjekter der sykehus og kommuner prøver ut nye og innovative måter å samarbeide på. Erfaringene fra prosjektene skal inngå i regjeringens arbeid med en helsereform.

SPØRSMÅL NR. 1574**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Arild Hermstad****Besvart 20. februar 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

Norad har kuttet støtten til en rekke organisasjoner. Kuttene vil kunne svekke den norske debatten om utviklingspolitikk.

Vil utviklingsministeren ta initiativ til å reversere kuttene?

BEGRUNNELSE:

En rekke ungdomsorganisasjoner får ikke lenger tilskudd fra Norad gjennom den såkalte informasjonsstøtten. Flere frykter nå at de må gjøre drastiske kutt i virksomheten for å kunne fortsette. Blant disse er Spire, Natur og Ungdom, Changemaker og Miljøagentene. I tillegg har Fellesrådet for Afrika, Attac og Vest-Saharakomiteen mistet sin støtte.

I en tid der desinformasjon sprer seg raskt, der autoritære krefter aktivt undergraver fakta og tillit, er styrking av demokratiet viktig. Det gjelder ikke minst i den utviklingspolitiske debatten, der sterke krefter nå bruker Epstein-avsløringene som et argument for å redusere norsk humanitær bistand.

Svar:

Jeg deler representanten Hermstads syn på betydningen av sivilsamfunnets informasjonsarbeid i Norge. Frivillige organisasjoners aktive deltakelse er viktig for en mangfoldig og kunnskapsbasert debatt. Hovedmålet for norsk utviklingspolitikk er som kjent å bidra til samfunnsendring i utviklingsland. Den såkalte informasjonsstøtten er en av svært få poster på bistandsbudsjettet som er innrettet mot aktiviteter i Norge.

Norad har nylig sluttført vurderingen av hvilke organisasjoner som får støtte gjennom tilskuddsordningen for Informasjons- og opplysningsarbeid for perioden 2026-2030.

Norad har innvilget støtte til 23 organisasjoner til langsiktig informasjonsarbeid i Norge. Støtten skal styrke kunnskap om globale miljø- og utviklingsspørsmål, stimulere til kritisk refleksjon og faktabasert samfunnsdebatt, og bidra til engasjement for rettferdig og bærekraftig utvikling, særlig blant ungdom og unge voksne.

Norad mottok 53 søknader med et samlet søknadsbeløp som langt oversteg de tilgjengelige midlene. Alle organisasjonene som hadde avtaler om informasjonsstøtte i forrige femårsperiode, søkte om betydelige økninger av støttebeløp. Norad måtte foreta krevende prioriteringer,

og søknadene ble vurdert i konkurranse med hverandre. Blant de som fikk innvilget støtte er det både organisasjoner som tidligere har mottatt støtte, og helt nye søkere.

Informasjonsstøtten har de senere år hatt en økonomisk ramme på om lag 60 millioner kroner årlig.

Det er en klar arbeidsfordeling mellom Utenriksdepartementet og Norad. Departementet har ansvar for overordnede prioriteringer og føringer for informasjonsstøtten, basert på Stortingets føringer, mens Norad har ansvar for tildeling av støtte innenfor rammen av ordningen. Denne arbeidsfordelingen respekterer jeg.

Siden Utenriksdepartementet er klageinstans, kan jeg ikke gå inn i en diskusjon om enkeltorganisasjoner som ikke har fått tilskudd i denne runden.

Norad har fått i oppdrag å levere et oppdatert kunnskapsgrunnlag for styrking av sivil samfunn, og på grunnlag av dette foreslå endringer i den overordnede innretningen med henblikk på økt resultatoppnåelse, lokalt ledet utvikling og effektivitet. Samarbeidet med sivil samfunn vil også bli et av flere temaer i Prosjekt Vendepunkt og den kommende stortingsmeldingen om utviklingspolitikken.

For øvrig viser jeg til mitt svar til representanten Kirsti Bergstø på skriftlig spørsmål nr. 1581 om informasjonsstøtten.

SPØRSMÅL NR. 1575**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 19. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Når vil midlene for toppet bemanning i barnehagene, som ble bevilget i statsbudsjettet for 2026, bli utlyst slik at kommunene kan søke?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett 2025 ble det bevilget 200 millioner kroner til toppet bemanning i barnehagene i kommunene. I statsbudsjettforliket for 2026 økte Stortinget bevilgningen til 800 for inneværende år. Målet er å bidra til å styrke grunnbemanningen eller avlaste grunnbemanningen i barnehagene.

Svar:

Utdanningsdirektoratet, som forvalter ordningen, benytter barnehagetall for 2025 som grunnlag for beregningene knyttet til fordelingen av tilskuddet. Disse tallene publiseres i dag, 19. februar. Utdanningsdirektoratet opplyser at de planlegger for utlysning i løpet av mars, med søknadsfrist fastsatt i selve utlysningen. Dette tilskuddet har en forenklet søknadsprosess der alle kommuner vil motta en invitasjon til å delta i tilskuddsordningen. I invitasjonen vil det fremgå hvor mye kommunen som minimum vil kunne motta i tilskudd, og deretter må kommunen bekrefte at de ønsker å motta tilskuddet og at tilskuddet skal brukes til formålet. Alle kommuner som bekrefter deltakelse innen fristen, mottar tilskudd. Tilskudd som gis i 2026 gjelder barnehageåret 2026/2027, mens tilskudd for toppet bemanning som ble gitt i 2025 gjelder barnehageåret 2025/2026.

SPØRSMÅL NR. 1576**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 20. februar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Forsyningssikkerhet for legemidler er en sentral del av beredskapen, og omtales i totalberedskapsmeldingen, men uten tiltak.

Finnes det, og i tilfelle hvilke, ordninger for støtte til virksomheter som vil etablere eller skalere opp produksjon av legemidler og medisinsk utstyr?

Svar:

Ordningene i det næringsrettede virkemiddelapparatet er i hovedsak brede og generelle ordninger som er åpne for alle næringer, innenfor de overordnede føringene som gis i budsjettproposisjon og oppdrags-/tildelingsbrev. Per nå er det ingen særegne ordninger for støtte til virksomheter

som vil etablere eller skalere opp produksjon av legemidler og medisinsk utstyr, men det er flere ordninger som kan være relevante for denne typen prosjekter.

Helsenæringen, inkl. produksjon av legemidler og medisinsk utstyr, er allerede en stor mottaker av støtte gjennom denne typen generelle ordninger. For eksempel har Innovasjon Norge i 2024 og 2025 tildelt totalt 230 mill. kroner i tilskudd og i underkant av 400 mill. kroner i lån og garantier til prosjekter innenfor helsenæringen. Videre har Forskningsrådet innvilget totalt 800–900 mill. kroner til prosjekter med oppstart i 2023–2025 innenfor områdene «Avansert produksjonsteknologi som fag og teknologi», «Diagnostiske teknologier», «Legemiddelteknologier» og «Medisinske teknologier og utstyr».

Forskningsrådet har flere virkemidler som er viktige for å forske og innovere med mål om å utvikle legemidler og medisinsk utstyr. Dette inkluderer:

- Forskerprosjekter fremmer fornyelse og utvikling i forskningen innenfor alle fag og tematiske områder.

- Innovasjonsprosjekter bidrar til verdiskaping og fornyelse i næringsliv og offentlig sektor.

- Kompetanse og samarbeidsprosjekter utvikler ny kunnskap og bygger kompetanse og kompetansemiljøer som samfunnet eller næringslivet trenger for å møte viktige samfunnsutfordringer.

- Koordinerings- og støtteaktivitet finansierer planlegging av samarbeid om koordinering av og formidling fra FoU aktiviteter.

- Kommersialiseringsprosjekter øker kommersiell anvendelse av offentlig finansiert forskning i Norge.

- Forskningsentre er en konsentrert og langsiktig satsing for å styrke og videreutvikle fremragende og nyskapende forsknings- og innovasjonsmiljøer.

- Forskningsinfrastruktur skal fremme og styrke infrastruktur som bidrar til nyskapende forskning og utvikling.

- Skattefunn gir bedrifter mulighet til å føre fradrag for 19 % av utgiftene i et forsknings- og utviklingsprosjekt. Prosjektene må bli definert som FoU i henhold til skatteloven.

- Pilot Helse: her samarbeider helsetjenesten med næringslivet for å utvikle innovative løsninger som både er viktige for helsetjenesten og gir verdiskaping i næringslivet.

Siva har følgende virkemidler med relevans for helsenæringen:

- Inkubatorer og næringshager bidrar til å utvikle gründerbedrifter og «spinn offs» fra etablerte bedrifter (overføres til Innovasjon Norge fra og med 1. april 2026).

- Norsk katapult tilbyr fasiliteter, utstyr og kompetanse som gjør det enklere for innovative bedrifter å utvikle prototyper, teste, visualisere og simulere, på veien mot kommersiell produksjon. Siva har i dag etablert katapult innenfor 5 områder: Produksjonsteknologi, materialteknologi, digitale teknologier, energi og hav.

- Eierskap i innovasjonsselskaper. Siva har i dag eierskap i flere innovasjonsselskaper som er involvert i legemiddelproduksjon og medisinsk teknologi, bl.a. Oslo Cancer Cluster Incubator og EITRI/VIS (Vestlandets Innovasjonsselskaper).

- Eiendomsinvesteringer og -forvaltning. Siva har bl.a. i flere runder deltatt i utbyggingen rundt Oslo Cancer Cluster Innovasjonspark, samlokalisert med Radiumhospitalet i Oslo.

Innovasjon Norge tilbyr tjenester innenfor finansiering, rådgiving, kompetanse, nettverk, og profilering. Ordningene er rettet mot innovative prosjekter, og er i hovedsak næringsnøytrale og er derfor mulig å benytte seg av for helsenæringen. Dette inkluderer:

- Tilskuddsordninger som Oppstartstilskudd, Innovasjonskontrakter og Miljøteknologiordningen bidrar med finansiell støtte til oppstartsfasen, FoU-samarbeid mellom leverandørbedrifter og pilotkunde, samt til utvikling, pilot-testing og demonstrasjon av ny miljøteknologi. Sistnevnte inkluderer blant annet innovative prosjekter som bidrar til redusert utslipp fra produksjonsprosesser.

- Låne- og garantiordninger, herunder lavrisikolån, risikolån, grønn industrifinansiering og vekstgarantiordningen.

- Rådgivning, bl.a. mentortjenester for gründere.

Norsk næringsliv har også muligheter til støtte gjennom EUs programmer, gjennom blant annet EU4Health, Horisont Europa og Digital Europa. EU4Health gir norske aktører full tilgang til prosjekter innenfor helseberedskap, digitalisering og systemforbedring, der næringslivet ofte deltar som partnere i større konsortier. I Horisont Europa står Norge sterkt, med høy deltakelse og god uttelling innenfor blant annet helseteknologi, kreftforskning og helsedata. Digital Europa har satsinger på helsedata, kunstig intelligens og digital sikkerhet som er relevante for helsenæringsaktører å delta i. Programmene gir både offentlige og private aktører tilgang til finansiering, partnerskap og europeiske markeder. Samlet sett representerer EU programmene en strategisk plattform for å styrke norsk helsenæring, øke innovasjonstakten og bidra til utviklingen av et mer konkurransedyktig europeisk helseøkosystem.

Ettersom representant Nordtug innledningsvis i sitt spørsmål viser til forsyningssikkerhet og beredskap for legemidler og medisinsk utstyr, har jeg bedt om innspill fra Helse- og omsorgsministeren. Helse- og omsorgsministeren oppgir at Direktoratet for medisinske produkter (DMP) har et overordnet og helhetlig ansvar for forsyningssikkerhet og beredskap for medisinske produkter. Direktoratet skal blant annet ha oversikt over verdikjedene og lagrene for smittevernustyr og legemidler, samordne sentrale nasjonale aktører og vurdere økt bruk av juridiske og økonomiske virkemidler for å sikre at legemidler lanseres og forblir på det norske markedet. Tiltak for å sikre tilgangen til legemidler er avhengig av en balanse mellom nasjonale og internasjonale tiltak, og internasjonalt samarbeid er helt avgjørende. Våre viktigste partnere i denne sammenheng er Norden og EU. Norge er i forhandlinger med EU om en helseberedskapsavtale for å kunne delta i EUs styrkede helseberedskaps-samarbeid på så like vilkår som mulig som EUs medlemsland.

SPØRSMÅL NR. 1577**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 20. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Tatovører deler i dag samme lovverk som frisører, men har en vesentlig annerledes helserisiko.

Har statsråden vurdert å endre lovverket for tatovører i Norge?

BEGRUNNELSE:

Tatoveringsvirksomhet er i dag regulert i forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v. En frisør utfører overflatebehandling av hår, mens en tatovør bryter hudbarrieren. Dette medfører en infeksjonsrisiko som kan sammenlignes med andre former for inngrep i huden, som blant annet bakterielle infeksjoner og blodsmitte. Et for svakt regelverk knyttet til tatoveringsvirksomhet åpner opp for useriøse aktører, som både skaper strukturelle utfordringer for bransjen og risiko for kunden. Mitt spørsmål er derfor om statsråden har vurdert om det er behov for å gjøre endringer i lovverket for tatovører i Norge.

Svar:

Det er viktig at krav i regelverket sikrer tilfredsstillende hygieniske forhold og forebygger overføring av smittsomme sykdommer. Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v. regulerer hygienekrav for flere ulike typer virksomheter der graden av helserisiko er ulik. Forskriften ivaretar dette ved at kravene i stor grad er formulert som rettslige standarder, gjennom formuleringer om at virksomheten skal utøves på en "hygienisk tilfredsstillende" måte. "Hygienisk tilfredsstillende" er et relativt begrep. Det innebærer

at kravene er strengere når smitterisikoen er høy enn når den er lav.

I merknadene til forskriften er det konkretisert hva som menes med begrepet for de ulike virksomhetstypene. De ulike virksomhetene er ulikt regulert i forskriften ved at frisører må melde fra til kommunen før oppstart, mens tatoveringsvirksomheter må godkjennes av kommunen. Bakgrunnen for dette skillet er også grunn av ulik helserisiko. De konkrete kravene til lokaler, utstyr og utøvelse av virksomheten skiller også på hva som gjelder for de ulike virksomhetstypene, der det for eksempel stilles strengere krav ved penetrering av hud. I tillegg skal kommunen føre tilsyn med etterlevelse av forskriften basert på vurdering av helserisiko, i tråd med folkehelseloven § 7 a.

Departementet vurderer fortløpende behovet for å endre regulering for tatoveringsvirksomhet i Norge, og annen regulering av miljørettet helsevern, og foreslår endringer ved behov.

SPØRSMÅL NR. 1578**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 18. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over netto kraftutveksling per utenlandsforbindelse for hver uke fra 1. januar 2025 til nå?

NO2-Nederland
NO2-Tyskland
NO2-Danmark
NO2-England

BEGRUNNELSE:

Ber om en oversikt delt opp på:

NO1-Sverige
NO3-Sverige
NO4-Sverige
NO4-Finland
NO2-Storbritannia

Svar:

Under følger oversikten representanten ber om. Tallene er innhentet fra Statnett. Alle tall er i MWh. Positive tall er eksport og negative tall er import til Norge.

Ukeår	Ukenr	NO1 - SE3	NO3 - SE2	NO4 - SE1	NO4 - SE2	NO4 - FI
2025	1	-45 409	3 579	-7 186	9 505	2 700
2025	2	-53 878	11 949	23 682	22 016	6 100
2025	3	-99 807	-39 915	-32 343	-2 448	1 660
2025	4	-3 536	26 306	12 227	17 316	5 407
2025	5	14 003	1 557	10 197	11 250	5 549
2025	6	21 775	12 841	21 458	11 092	8 019
2025	7	4 289	-10 218	2 153	7 824	6 750
2025	8	-58 958	-28 282	2 827	2 459	8 116
2025	9	-83 539	-14 392	7 352	4 513	3 425
2025	10	-186 519	-54 534	-24 603	-3 475	-1 527
2025	11	77 666	33 533	21 456	14 630	1 123
2025	12	-134 367	-5 679	-7 642	8 956	5 380
2025	13	-105 043	4 121	-8 329	9 621	2 286
2025	14	-32 206	50 616	-12 297	13 202	1 365
2025	15	-54 948	31 477	-29 413	6 835	-2 823
2025	16	-50 642	9 322	-18 184	11 561	-9 251
2025	17	-17 381	17 504	2 551	16 111	-8 426
2025	18	-65 204	-7 694	25 078	10 444	2 327
2025	19	-10 161	21 999	55 485	15 238	-270
2025	20	-136 700	-30 727	53 710	7 463	-2 318
2025	21	-117 611	101	56 566	14 343	2 852
2025	22	-112 478	48 122	54 824	16 027	2 962
2025	23	-100 415	48 717	47 299	17 643	1 769
2025	24	-21 954	32 492	60 766	15 381	5 760
2025	25	-112 731	-1 886	17 902	6 717	4 949
2025	26	-109 598	-27 688	50 367	226	3 015
2025	27	-154 985	-26 216	36 254	10 080	4 071
2025	28	-165 291	-25 973	36 377	3 078	7 368
2025	29	-86 644	-13 460	44 554	3 672	10 150
2025	30	-27 230	3 103	43 085	6 155	11 729
2025	31	-95 546	-28 169	8 221	964	6 260
2025	32	-111 039	-63 560	14 210	-4 339	4 435
2025	33	-108 355	9 917	4 593	13 209	5 577
2025	34	-73 129	41 089	50 031	1 805	6 319
2025	35	-29 685	54 861	40 307	11 885	6 142
2025	36	-51 115	37 417	30 166	19 057	8 003
2025	37	-124 222	30 412	9 216	21 226	8 248
2025	38	-161 844	-39 561	-4 457	6 069	5 739
2025	39	-98 855	-46 215	21 213	6 132	5 688
2025	40	-98 740	-84 684	4 839	1 667	8 424
2025	41	-128 442	-29 274	-15 373	6 225	6 365
2025	42	-126 034	19 053	-22 277	13 640	7 749
2025	43	-199 242	-18 539	-4 054	17 601	6 121
2025	44	-164 908	22 678	41 093	24 390	9 251
2025	45	-159 447	9 324	26 045	17 261	6 848
2025	46	-93 287	-20 298	10 001	15 777	7 724
2025	47	31 859	40 756	36 520	19 484	10 142
2025	48	-116 430	-37 449	-31 076	-2 896	3 557
2025	49	8 983	-16 227	-8 322	4 020	4 710
2025	50	-78 494	-17 880	12 142	1 431	7 010
2025	51	-131 505	-74 317	-32 278	-16 617	237
2025	52	-232 976	-44 367	-25 074	-6 148	4 272
2026	1	-160 646	-56 744	-33 440	-6 514	2 097
2026	2	45 074	-7 781	20 627	7 716	1 692
2026	3	-7 333	1 033	31 505	8 709	8 036
2026	4	136 284	32 704	43 369	16 685	5 224
2026	5	40 785	-26 204	25 442	5 256	5 339
2026	6	8 544	-27 554	25 841	4 399	11 039

Ukeår	Ukenr	NO2-DK1	NO2-NL	NO2-DE	NO2-GB
2025	1	71 808	56 155	64 407	155 435
2025	2	94 095	81 359	88 333	230 912
2025	3	184 814	108 067	222 622	213 353
2025	4	203 673	92 150	189 799	239 333
2025	5	198 118	80 956	170 775	235 827
2025	6	151 031	103 872	216 776	213 445
2025	7	177 943	95 867	205 969	213 007
2025	8	223 485	74 418	185 702	207 359
2025	9	251 853	84 542	214 705	236 653
2025	10	179 680	71 220	110 646	144 483
2025	11	256 971	81 998	157 051	153 422
2025	12	130 876	50 313	90 053	166 523
2025	13	186 890	58 183	133 428	141 675
2025	14	161 087	14 145	97 486	149 891
2025	15	104 206	0	113 724	167 461
2025	16	218 302	0	121 032	241 590
2025	17	204 873	0	148 555	233 527
2025	18	66 174	0	85 662	224 267
2025	19	101 329	0	91 188	172 369
2025	20	16 040	0	71 907	234 200
2025	21	-13 337	0	101 479	183 342
2025	22	65 575	0	87 686	77 935
2025	23	57 172	952	83 606	87 109
2025	24	40 081	17 496	24 015	148 559
2025	25	110 461	47 809	53 428	218 716
2025	26	6 703	67 857	86 417	147 969
2025	27	155 338	58 713	155 308	193 003
2025	28	191 327	61 337	156 071	217 008
2025	29	201 651	65 165	112 310	226 608
2025	30	174 454	52 705	111 403	237 612
2025	31	139 174	31 646	110 505	217 220
2025	32	99 605	47 210	109 480	105 851
2025	33	124 210	40 599	93 680	223 145
2025	34	52 878	15 523	64 722	196 133
2025	35	151 464	-25 834	110 516	4 879
2025	36	198 636	45 027	171 844	15 028
2025	37	187 133	35 212	188 466	132 835
2025	38	40 997	53 215	57 510	134 879
2025	39	170 052	50 482	135 317	243 231
2025	40	73 007	49 860	172 331	143 448
2025	41	152 140	86 785	197 509	239 991
2025	42	240 595	1 003	213 834	220 572
2025	43	18 670	29 564	79 811	160 693
2025	44	143 821	41 304	154 241	111 189
2025	45	206 370	70 437	223 167	199 445
2025	46	159 066	55 775	207 992	203 196
2025	47	80 842	10 960	132 501	76 635
2025	48	85 775	50 606	217 012	80 194
2025	49	147 162	77 743	200 357	148 077
2025	50	74 534	89 708	199 685	176 048
2025	51	211 641	90 739	208 977	218 215
2025	52	173 837	80 192	183 844	239 666
2026	1	48 348	67 149	60 782	172 797
2026	2	86 364	-22 048	102 759	89 695
2026	3	176 907	17 549	207 393	147 240
2026	4	76 239	30 413	160 475	33 108
2026	5	-9 526	31 115	132 819	28 916
2026	6	-25 489	-30 227	38 391	-65 558

SPØRSMÅL NR. 1579**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Marthe Hammer****Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å følge opp vedtaket fra Finansklagenemnda og sikre at lånetakere med flytende rente får satt renten etter objektive og forutsigbare kriterier?

BEGRUNNELSE:

I januar fastslo Finansklagenemnda at flertallet at norske lånekunder har avtaler med urimelige vilkår, som fører til at mange norske bankkunder har låneavtaler der bankene ensidig kan endre renten i etterkant, der beslutningene er tatt på bakgrunn av kriterier som er vanskelig å forstå.

Svar:

Først vil jeg opplyse om at spørsmålet er stilt til finansministeren, men blir besvart av meg som ansvarlig statsråd for finansavtaleloven. Finansavtaleloven regulerer kontraktsrettslige vilkår for kredittavtaler, herunder fremgangsmåten for renteendringer.

Justis- og beredskapsdepartement har fulgt denne saken siden EFTA-domstolen tok de islandske sakene om renteendringsvilkår til behandling i de forente sakene E-13/22 og E-1/23. Den norske stat v/regjeringsadvokaten hadde både skriftlige og muntlige innlegg for EFTA-domstolen. De islandske sakene viser at kredittavtalene på Island har likheter med hvordan rentendringsvilkår er regulert i typiske norske boliglånsavtaler, men det er også vesentlige forskjeller.

Jeg har merket meg at Forbrukertilsynet på bakgrunn av EFTA-domstolens avgjørelser i brev til Finans Norge 1. juli 2024 og 4. oktober 2024 har gitt uttrykk for at renteendringsklausulene i de norske mønsteravtalene for boliglån er urimelige fordi vilkårene ikke er tilstrekkelig klare og balanserte, jf. markedsføringsloven § 22. I Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2026-65 og FinKN-2026-64 kom flertallet av nemndas medlemmer til at de aktuelle renteendringsvilkårene i boliglånsavtalene var urimelige i lys av avtalelovens regler om urimelige avtalevilkår i §§ 36 og 37. Disse reglene i avtaleloven gjennomfører i norsk rett direktiv 93/13/EØF om urimelige avtalevilkår. Etter hva departementet forstår, har motpartene (bankene) i de aktuelle sakene ikke akseptert nemndas avgjørelser, og det foreligger ingen rettskraftig avgjørelse som innebærer at renteendringsvilkårene er urimelige.

Som statsråd er det ikke min oppgave å ta stilling til om vilkår som benyttes i private avtaler, er ugyldige. Dette er et spørsmål som det eventuelt er opp til domstolene å avgjøre. Utgangspunktet er for øvrig at bankene selv må sørge for å benytte avtalevilkår innenfor de rammene som er lagt i lovgivningen, og som blir trukket opp i rettspraksis.

Uavhengig av om gjeldende vilkår i fremtiden vil bli ansett som urimelige av domstolene eller ikke, så har jeg stor forståelse for at spørsmålet skaper usikkerhet både for bankene og kundene. Mitt inntrykk er også at den typiske norske rentemodellen som er brukt i boliglånsavtaler, har vært en ønsket løsning. En avtalt variabel rente (gjørne omtalt som «flytende rente») er f.eks. langt mer populær enn fastrente og referanserenter. På denne bakgrunn er vi i Justis- og beredskapsdepartementet i gang med en vurdering av om det i lys av bl.a. EFTA-domstolens uttalelser og avgjørelsene i Finansklagenemnda bør foreslås nye lovregler om rentevilkår i finansavtaleloven. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med Finansdepartementet og Barne- og familiedepartementet. Vi har i dette arbeidet også hatt dialog med finansnæringen og forbrukermynighetene, herunder Forbrukerrådet. Slike nye regler vil eventuelt få virkning fremover i tid.

SPØRSMÅL NR. 1580**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for prosessen med dialog med kommunar og fylkeskommunar dei siste 5 år når det gjeld freding av Krossfjorden?

GRUNNGJEVING:

Regjeringen har i dag vedtatt en forskrift om vern av Krossfjorden. I bakgrunnen for vedtaket blir det vist til dialog med kommuner og fylker for over 5 år siden. Flere av disse fylkene og kommunene eksisterer ikke lenger. I tillegg har det vært valg flere ganger siden lokaldemokratiet sist hørt fra staten før regjeringen verner store areal i kommunene. Dette fremstår som ovenfra og ned prosess der kommunene rett og slett blir overkjørt uten inkludering.

Svar:

Krossfjorden marine verneområde ble etablert 13. februar 2026, som en del av en pakke på fire nye marine verneområder, tre av dem i Vestland fylke. Det marine verneområdet ligger i kommunene Øygarden, Austevoll, Bjørnafjorden og Bergen, og rommer viktige naturverdier som korallrev og store arealer med tareskog, som igjen er viktig som leveområde for en rekke marine arter og bidrar til naturlig lagring av karbon.

Vern er vårt viktigste og sterkeste virkemiddel for å bevare viktige naturområder i et langsiktig perspektiv. Jeg vil understreke at verneområder alltid blir opprettet på bakgrunn av grundige prosesser, som inkluderer aktiv dialog med lokale og regionale aktører. Verneprosesser er ofte tidkrevende, nettopp fordi vi ønsker at de gjøres på grunnlag av aktiv dialog og grundige vurderinger, noe som igjen gir gode og balanserte endelige vedtak. I dette tilfellet har prosessen tatt noe lengre tid enn vanlig, noe som også skyldes at vi har sett flere vernesaker i Vestland i sammenheng.

Krossfjorden ble utpekt som kandidat område for vern allerede i 2004. Den formelle verneprosessen startet i 2015, og verneforslaget var på alminnelig høring i 2017. Etter at Miljødirektoratets anbefaling i saken ble oversendt departementet i 2019, tok departementet i 2020 initiativ til en supplerende vurdering av forholdet mellom vern og mulig utvikling av akvakulturnæringen i regionen. Denne prosessen ble gjennomført i 2020-2021, i nær kontakt med berørte kommuner og fylkeskommunen. Kommunene gjentok i denne forbindelse i stor grad

tidligere synspunkter i saken. Bergen kommune har gjennom prosessen aktivt støttet vern av Krossfjorden, og også gitt uttrykk for at verneområdet bør utvides. Kommunene Austevoll, Bjørnafjorden og Øygarden har gitt uttrykk for bekymring, som særlig har vært knyttet til forholdet mellom vern og mulighetene for utvikling av akvakulturnæringen i deres kommuner.

Kommunenes og fylkeskommunens synspunkter knyttet til vern av Krossfjorden var med utgangspunkt i disse prosessene godt kjent for departementet. Vi vurderer også at innspillene og bekymringene fra kommunene så langt som mulig er fulgt opp i det endelige vernevedtaket. Særlig har hensynet til akvakulturnæringen vært avgjørende for avgrensningen av verneområdet. Det ligger i dag ikke akvakulturanlegg innenfor verneområdet, og det er også foretatt grenseendringer for å ta hensyn til planlagt akvakultur.

Verneforskriften åpner videre for at det etter en konkret vurdering også kan gis tillatelse til ny akvakultur, forutsatt at dette ikke vurderes å være i strid med verneformålet. Vernet vurderes generelt heller ikke å påvirke annen pågående aktivitet i området.

Jeg mener at vi med dette har fått på plass et balansert vedtak, der vi både tar hensyn til de særs viktige naturverdiene og andre interesser, herunder muligheter for næringsvirksomhet, i dette kystområdet.

SPØRSMÅL NR. 1581**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 20. februar 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

En rekke organisasjoner mister sin støtte fra Norad etter mange års arbeid med å spre informasjon og debatt om miljø- og utviklingsspørsmål. Over tid ser vi en utvikling der store, profesjonaliserte organisasjoner får økt støtte mens mindre og medlemsbaserte organisasjoner blir kuttet ut.

Hvordan synes utviklingsministeren denne utviklingen harmonerer med regjeringens visjon om et mangfoldig og dynamisk sivilt samfunn?

BEGRUNNELSE:

En rekke sivilsamfunnsorganisasjoner må legge ned eller sterkt redusere sitt informasjonsarbeid om utviklingspolitikk fordi de etter mange års støtte fra Norad nå har fått avslått sine søknader om tilskudd. Årets kutt føyer seg inn i et mønster over tid der stadig færre organisasjoner får dele på den samme potten bevilget over statsbudsjettet. Organisasjonene som nå har fått avslag setter fokus på svært aktuelle tema som folkerett, big tek og klima og har over mange år bidratt til å engasjere unge og spre informasjon og debatt om norsk utviklingspolitikk.

Ifølge Utenriksdepartementets budsjett vil "et mangfoldig og dynamisk sivilsamfunn bidrar til å korrigere myndighetsutøvelse". Regjeringen har selv satt økt kunnskap, engasjement og debatt omkring globale miljø- og utviklingsspørsmål i den norske befolkningen som ett av to mål for sivilsamfunnsstøtten, kap. 170, post 70, for 2026.

Svar:

Regjeringen verdsetter den innsatsen mange frivillige organisasjoner gjør for å spre informasjon om miljø- og utviklingsspørsmål. Sivilsamfunnets arbeidsvilkår og handlingsrom er viktig for demokratiet både i Norge og i utviklingsland. Hovedmålet for norsk utviklingspolitikk er som kjent å bidra til samfunnsendring i utviklingsland. Den såkalte informasjonsstøtten er en av svært få poster på bistandsbudsjettet som er innrettet mot aktiviteter i Norge.

Norad har nylig sluttført tildelingen av støtte til informasjons- og opplysningsarbeid for perioden 2026-2030. 53 organisasjoner søkte om tilskudd, og Norad har tildelt støtte til 23 av disse. Det var sterk konkurranse om tilgjengelige midler. Norad måtte foreta krevende

vurderinger. Jeg viser her også til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1574 fra representanten Arild Hermstad om informasjonsstøtten.

Innenfor overordnede prioriteringer og føringer, er det Norads ansvar å fordele støtten mellom søkerne. Utenriksdepartementet gir ikke føringer om hvilke enkeltorganisasjoner som skal få støtte. Det ville bryte med den etablerte arbeidsfordelingen mellom departementet og direktoratet.

Siden Utenriksdepartementet er klageorgan, kan jeg ikke gå inn på de konkrete tildelingene til hver enkelt organisasjon.

Norad har fått i oppdrag å levere et oppdatert kunnskapsgrunnlag for styrking av sivilt samfunn, og på grunnlag av dette foreslå endringer i den overordnede innretningen med henblikk på økt resultatoppnåelse, lokalt ledet utvikling og effektivitet. Samarbeidet med sivilt samfunn vil også bli et av flere temaer i Prosjekt Vendepunkt og den kommende stortingsmeldingen om utviklingspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1582**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 20. februar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Sivas eiendomsgevinster går til økt egenkapital og nye byggeprosjekter, selv om lokaler står delvis tomme, fremfor å styrke etablerte innovasjonsmiljøer. Samtidig svekkes virkemiddelapparatet gjennom nedsalg og kutt.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at gevinsten staten tar ut gjennom omleggingen av Siva i større grad tilbakeføres til innovasjonen i parkene og inkubatorene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen vil i budsjettet for 2026 legge om virkemiddelapparatet for innovasjonsselskaper og inkubatorer, blant annet ved å selge statens eierandeler gjennom Siva SF. Det kan påvirke innovasjonskraften i Norge.

For miljøer der Siva er medeier – som Oslo Cancer Cluster og deres inkubator og innovasjonspark – innebærer dette salg av bygg det er investert betydelig i. Salgene kan gi staten gevinster på flere hundre millioner kroner, midler som i dag er bundet til formål som kreftinnovasjon i Oslo.

Dermed risikerer man at verdier Stortinget har knyttet til et bestemt samfunnsoppdrag, tas ut av miljøene som har skapt dem og brukes til udefinerte formål.

Miljøer som Oslo Cancer Cluster og deres bygg ved Radiumhospitalet i Oslo har som formål å drive fram innovasjoner basert på forskning og ny kunnskap. Miljøet har skapt, og vil fortsette å skape, kommersielle suksesser og nye løsninger innen behandling av kreft. I regjeringens kreftstrategi for 2025–35 står det at norsk kreftforskning skal være verdensledende. For å være det, trengs hjernekraft fra andre land, så vel som investeringer fra selskaper utenfra for å sette i gang kliniske studier og skape nødvendig aktivitet.

Å støtte norske innovasjonsmiljøer ved å knytte statlige gevinster til formålet for investeringene, vil dessuten være i tråd med retningen regjeringen har pekt ut i Veikart for helsenæringen, der klynger er nevnt som et av regjeringens satsingsområder.

Svar:

I en tid som krever harde prioriteringer i de offentlige budsjettene for å trygge landet, velferden og folks økonomi, er regjeringen opptatt av å innrette virkemiddelapparatet på best mulig måte for å bidra til nyskaping og

omstilling. Dette innebærer at vi gjør noen endringer i det næringsrettede virkemiddelapparatet.

Som del av dette har Stortinget vedtatt at Siva rendyrkes som en nasjonal virkemiddelaktør for industriutvikling, etter forslag fra regjeringen. Dette innebærer at Siva skal konsentrere seg om eiendomsinvesteringer og -forvaltning samt tilrettelegging av industritomter og testfasiliteter (katapult). Med dette grepet vil industrien få en tydelig pådriver for omstilling, utvikling og innovasjon i hele landet.

Stortinget vedtok samtidig å overføre forvaltningen av inkubasjonsprogrammet og næringshageprogrammet til Innovasjon Norge for å sikre bedre sammenheng med øvrige samhandlingsvirkemidler som klyngeprogrammet. Dette gjennomføres fra 1. april 2026.

I tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 62 (2025–2026) vurderer regjeringen Sivas eierskap i innovasjonsselskapene, (som inkluderer Oslo Cancer Cluster Incubator AS), i dialog med øvrige eiere. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte. Innovasjonsselskapene er driftsselskaper for innovasjonsaktiviteter, og bidrar med kompetanse og tjenester for nyetableringer og eksisterende næringsliv i hele landet. Mange av selskapene er operatører for inkubasjons- og/eller næringshageprogrammene, og har også oppdrag fra andre aktører i virkemiddelapparatet, kommuner, fylkeskommuner og private aktører. Siva er inne på eiersiden for å være en pådriver for samarbeid, nettverksbygging og kompetansedeling mellom selskapene. I de fleste selskapene er Sivas eierandel mindre enn 20 pst.

Sivas eierskap i innovasjonsselskapene har ingen påvirkning på Sivas eventuelle investeringer i bygg for de samme innovasjonsmiljøene. Dersom innovasjonsselskapene holder til i bygg som er oppført av Siva, har de langsiktige leieavtaler som skal sikre fleksibilitet og forutsigbarhet for innovasjonsmiljøene.

Sivas eiendomsvirksomhet drives etter markedsinvestorprinsippet, er organisert i et eget datterselskap (Siva Eiendom Holding AS) og holdes, blant annet av statsstøttemessige årsaker, regnskapsmessig atskilt fra Sivas øvrige virksomhet. Virksomheten går ut på at Siva fører opp og leier ut industribygg og næringsarealer gjennom langsiktige leieavtaler. I motsetning til andre eiendomsaktører skal ikke Siva maksimere avkastningen fra sin eiendomsvirksomhet. Målet er å bidra til næringsutvikling gjennom å senke etableringsbarrierene for industri- og innovasjonsmiljøer. Eiendomsvirksomheten har altså ingen direkte

sammenheng med eierskap i innovasjonsselskapene, der Siva er minoritetsaksjonær og legger til rette for nettverk og kompetansedeling mellom selskapene.

Når Siva Eiendom Holding AS avhender bygg, beholdes eventuell gevinst av salgene til nye investeringer i eiendom, innenfor mandatet til virksomheten. Det vil si at dette disponeres i samsvar med Sivas mandat og brukes til nye industrirettede investeringer der det gir best måloppnåelse nasjonalt, uten bindinger til enkeltmiljøer, geografiske lokasjoner eller verdikjeder. Realisert gevinst fra et eiendomssalg kan altså ikke knyttes til videre finan-

siering av innovasjonsselskapets virksomhet. Dette ville vært i strid med prinsippene for Sivas virksomhet, der det skilles mellom markedsmessige investeringer gjennom eiendomsvirksomheten og statlig finansiering av innovasjonsvirkemidler.

Jeg mener at endringene i det næringsrettede virkemiddelapparatet nevnt ovenfor totalt sett vil bidra til bedre utnyttelse av virkemidler og ressurser i det næringsrettede virkemiddelapparatet, og ikke svekke innovasjonskraften i parkene og inkubatorene.

SPØRSMÅL NR. 1583

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram interne ventelister ved alle norske sjukehus, og gjere desse listane offentlege?

GRUNNGJEVING:

I ein artikkel i Bergens Tidende 12. februar i år kan vi lese om avdekte interne ventetider i Helse Bergen. Pasientar som ventar på behandling, blir plasserte på venteliste i sjukehus.

Lista registrerer tal dagar frå tilvising frå fastlege til sjukehuset. Når pasienten har vore på første konsultasjon på sjukehuset, blir ikkje ventetida lenger registrert i offentleg tilgjengeleg statistikk, men ein blir plassert på ei intern, ikkje offentleg venteliste.

Helse Bergen har innført eit nytt operasjonsplanleggingsystem som viser at nærare 11 000 pasientar står på venteliste til operasjon i starten av februar i år. Over 2000 pasientar har alt venta i over eitt år, og fire av ti har venta lenger enn fristen kirurgane har sett. Gjennomsnittleg ventetid er 239 dagar. Ventetida på operasjon for pasientar i Helse Bergen har auka sidan 2019.

Artikkelen omtalar ei kvinne som har venta på operasjon i over to år, og som lever med store smerter og stor fortvilning over å ikkje få den operasjonen ho treng. Og det er dette slike saker handlar om – pasientar med smerter som ikkje får den behandlinga dei treng raskt nok.

Svar:

I ventetidsløftarbeidet har målet vært å redusere ventetidene til påbegynt helsehjelp markant. Det har vi lykkes med. Samtidig har det hele veien vært tydelig kommu-

nisert at dette ikke må gå utover ventetidene for pasienter videre i forløpet. Vi følger med på flere indikatorer for å undersøke at dette ikke skjer. Siste tilgjengelige tall fra FHI viser at ventetidene til videre utredning og behandling, og tallet på pasientavtaler som ikke er overholdte, har gått ned.

Så mener jeg det fortsatt er for mange som venter for lenge på videre utredning og behandling, herunder på operasjoner. Jeg mener i tillegg at de indikatorene vi har, og som også ble benyttet under Solberg-regjeringen og i forrige stortingsperiode, bør videreutvikles. Derfor varslet jeg i Helsetalen i januar at jeg før sommeren vil fastsette et konkret mål for ventetid til videre utredning og behandling. Vi skal også gjøre det enklere å velge behandlingssted mellom offentlige sykehus og ideelle og private sykehus som har avtale med det offentlige. Ventetidene kan variere mye fra sted til sted, og det er viktig at innbyggerne våre har en reell mulighet til å velge det sykehuset det går raskest ved, dersom de ønsker det.

Folkehelseinstituttet (FHI) publiserer i dag tall for tid til tjenestestart og passert planlagt tid. Disse indikatorene uttrykker hva ventetidene er videre i forløpet og hvorvidt avtaler om konsultasjoner/utredninger/behandlinger i pasientforløpene overholdes. Dataene publiseres hvert tertial per regionalt helseforetak og nasjonalt og ligger offentlig ute på FHI sine nettsider. Siste tilgjengelige tall er fra 2. tertial 2025 og er publisert her: [Tid til tjenestestart - FHI](#) og [Passert planlagt tid - FHI](#).

I 2026 har Helsedirektoratet, i samarbeid med de regionale helseforetakene og FHI, fått i oppdrag å gjennomgå og definere hvilke utredninger og behandlinger som bør inngå i indikatoren Tid til tjenestestart. Dette for

å sørge opp at indikatoren godt uttrykker hva ventetidene er videre i pasientforløpet, og at praksisen er enhetlig. Etatene og de regionale foretakene skal også vurdere en god indikator for tilgjengeligheten/intensiteten i pasientbehandlingen i pasientforløpet i psykisk helsevern, BUP og TSB.

Indikatorene FHI publiserer viser status på regionalt nivå og nasjonalt. Da representanten spør om tall per sykehus, har det derfor vært nødvendig å innhente tall fra de regionale helseforetakene i tillegg, jf. oppsummerin-

gen under. I svarene til de regionale helseforetakene er det nyere tall som p.t. ikke er publisert av FHI.

Helse Sør-Øst

I tabellen under fremgår tall på tid til tjenestestart og passert planlagt tid for helseforetakene i Helse Sør-Øst. Helse Sør-Øst RHF viser til at indikatoren Tid til tjenestestart er under revisjon, og at en ny definisjon er planlagt ferdigstilt våren 2026, jf. omtale tidligere i dette svaret. Tabellen under viser tid til tjenestestart for 3. tertial 2025 og hittil i år 2026, samt antall og andel med passert planlagt tid per inngangen til februar 2026.

Helseforetak	Gjennomsnittlig antall dager til tjenestestart		Passert planlagt tid 31. jan 2026	
	3. tertial 2025	Hittil per 1. tertial 2026	Antall kontakter	Andel kontakter
AHUSHF	123	115	20 114	10,8 %
OUSHF	187	189	32 152	10,5 %
SIHF	120	130	16 589	12,4 %
SIVHF	151	144	11 696	10,8 %
SOHF	165	158	25 699	17,6 %
SSHF	144	147	12 370	9,5 %
STHF	145	128	7 030	10,5 %
SUNHF			144	3,0 %
VVHF	149	159	26 352	11,9 %
Total	148	148	152 146	11,7 %

Helse Sør-Øst oppgir at de ikke har de samme mulighetene som Helse Vest RHF har bygget opp i sine data med hensyn til ventetider til operasjoner.

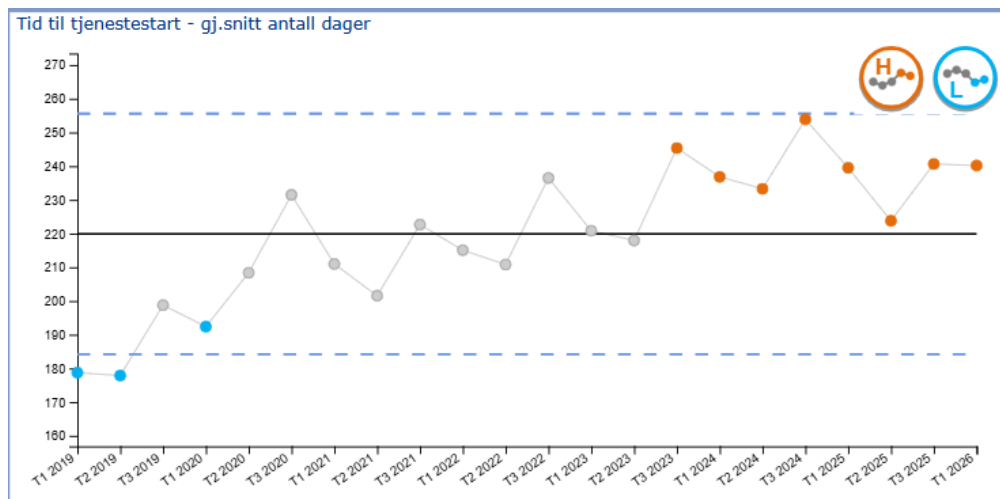
Helse Sør Øst RHF oppgir å følge opp ventetiden for de som får utført en operasjon. Tabellen under viser ventetid for utført operasjon i 3. tertial 2025. Indikatoren

tid til operasjon er under revisjon av Helsedirektoratet i samarbeid med de regionale helseforetakene og FHI, jf. oppdrag i oppdragsdokument og tildelingsbrev.

Tabellen under viser tid til utført operasjon og tid fra utredning til operasjon (intern tid)

Tid til tjenestestart						
Antall tjenester						
Helseforetak	Antall tjenester	Gj. snitt antall dager til tjenestestart	Gj. snitt antall dager til tjenestestart intern	Gj. snitt antall dager fra utredning til tjenestestart	Gj. snitt ventetid	
☐ AHUSHF	2 283	212	206	136	76	
☐ OUSHF	3 297	240	187	149	91	
☐ SIHF	2 305	206	204	122	85	
☐ SIVHF	1 472	238	232	144	94	
☐ SOHF	1 738	292	290	188	105	
☐ SSHF	1 631	294	293	186	108	
☐ STHF	903	244	234	152	92	
☐ VVHF	4 364	234	200	148	86	
Totalt	17 993	241	220	151	90	

Grafen viser utvikling av tid til operasjon

Helse Vest

Helse Vest RHF har i sitt svar oppgitt ventetidene til utredninger og behandlinger i Tid til tjenestestart, til operasjon og til tjenester som ikke er operasjoner. Dette jf. styresak til Helse Vest RHF fra september 2025 der Helse Vest beskrev hvordan de hadde utviklet en indikator for ventetid til operasjon basert på en seleksjon av de tjenestene som normalt vil kreve operasjon på operasjonsstue: [sak-08425-ventetidsloftet-og-ventetid-til-operasjon---styresak-03.09.2025.pdf](#).

Tid til tjenestestart totalt (antall dager):

	2019		4. kvartal 2025	
	Median	Gjennomsnitt	Median	Gjennomsnitt
Helse Førde HF	83	132	91	185
Helse Bergen HF	83	139	81	165
Helse Fonna HF	74	121	76	158
Helse Stavanger HF	77	135	78	153
Helse Vest totalt	80	134	82	164

Tid til tjenester som ikke er definert som operasjon:

	2019		4. kvartal 2025	
	Median	Gjennomsnitt	Median	Gjennomsnitt
Helse Førde HF	72	104	69	143
Helse Bergen HF	81	122	67	132
Helse Fonna HF	72	108	70	138
Helse Stavanger HF	77	122	62	117
Helse Vest totalt	77	116	66	129

Tid til operasjon:

	2019		4. kvartal 2025	
	Median	Gjennomsnitt	Median	Gjennomsnitt
Helse Førde HF	164	198	287	316
Helse Bergen HF	195	244	231	305
Helse Fonna HF	133	175	218	246
Helse Stavanger HF	120	176	201	269
Helse Vest totalt	149	195	223	283

Tabellen under viser andel passert planlagt tid

Januar 2026: Prosentandel passert planlagt tid						
Sektor	Helse Bergen	Helse Fonna	Helse Førde	Helse Stavanger	Private ideelle	Totalt Helse Vest
Somatikk	11,0	15,7	12,5	11,6	3,8	11,5
PHV voksne	2,4	2,4	1,3	3,6	1,3	2,4
PHV barn og unge	1,2	8,3	5,2	0,6	0,0	2,1
TSB	1,5	8,7	0,6	1,4		1,7

Helse Vest oppgir at dette svarer til følgende antall pasienter:

	Helse Bergen	Helse Fonna	Helse Førde	Helse Stavanger	Private ideelle	Totalt Helse Vest
Somatikk	15.918	7.077	4.134	13.681	1.299	42.109
PHV voksen	138	71	33	213	78	533
BUP	30	96	105	17	0	248
TSB	170	10	1	3	0	184

Helse Vest RHF opplyser at det også for denne indikatoren har det vært en betydelig bedring sammenlignet med januar 2024, men det er fremdeles mye som gjenstår for å nå målet om reduksjon til under 5% i alle fagområder.

I svar på spørsmål 1563 (dokument nr. 15:1563 (2025-2026)) fra stortingsrepresentant Ida Lindtveit Røse har Helse Vest RHF gitt følgende vurdering av situasjonen, som også er relevant for spørsmålet fra stortingsrepresentant Toppe:

«Helse Vest RHF har gjennom arbeidet med Ventetidsløftet hatt stor oppmerksomhet på at pasientene i regionen skal få gode pasientforløp og indikatorer på dette, som andel pasienter med passert planlagt tid, andel pasienter med fristbrudd, andel pasienter med god intensitet på behandlingen i psykisk helsevern og ventetid til viktige tjenester og operasjoner har vist forbedringer gjennom det siste halvannet året. Som det beskrives over, må dette sees i sammenheng med ventetid til start helsehjelp.

Helse Vest RHF har vurdert at det er ytterligere behov for oppmerksomhet på ventetid til operasjon og har arbeidet strukturert med dette, spesielt de siste 6-9 måneder. Som et ledd i dette arbeidet har det vært behov for å endre arbeidsprosesser for operasjonsplanlegging slik at all operasjonsplanlegging kan skje strukturert i det samme operasjonsplanleggningssystemet Orbit. Helse Bergen HF har arbeidet godt med dette og har nå god oversikt og et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med å redusere ventetid til operasjon og å styre best mulig etter prioriteringskriteriene. Dette er imidlertid et svært krevende arbeid og vil ta noe tid. Styret i Helse Vest RHF har ønsket at

ventetid til operasjon (styremøte september 2025) reduseres til 2019 nivå innen 2027 og Helse Vest RHF har gitt dette i oppdrag til helseforetakene i regionen i styringsdokumentet for 2026. Helse Vest RHF følger dette arbeidet tett gjennom arbeidet med Ventetidsløftet.»

Helse Midt-Norge

Helse Midt-Norge RHF oppgir at for å beregne Tid til tjenestestart (TTT) benytter Helse Midt-Norge RHF månedlige aktivitetsdata fra Norsk pasientregister (NPR). Beregningene omfatter pasienter som er registrert som avsluttet i NPR, og ikke pasienter som fortsatt er i aktive forløp. Tiden måles fra mottatt henvisning (ansiennitetsdato) til registrert prosedyre, operasjon eller utvalgt diagnose. Datagrunnlaget har et etterslep, og tall for januar foreligger først i mars.

Helse Midt-Norge RHF oppgir at mange pasientforløp er knyttet til ansiennitetsdatoer flere år tilbake i tid. Det er betydelig avstand mellom gjennomsnittlig og median forløpstid. Helse Midt-Norge RHF oppgir at tilbakemeldinger fra klinikkene i helseforetakene er at forløpstidene ikke samstemmer med tider de ser i klinisk praksis. Dette avviker har vært tydelig også før innføringen av Helseplattformen. Helse Midt-Norge RHF oppgir at St. Olavs hospital på denne bakgrunn fikk i foretaksmøte 13. februar 2026 i oppdrag å gjennomgå egne forløpsdata, korrigere feilregistreringer og etablere et regionalt rammeverk som skal bidra til bedre datakvalitet for pasientforløp i regionen. Frist for dette arbeidet er satt til 15. mai

2026. Inntil kvalitetssikringen er gjennomført, presenterer derfor Helse Midt-Norge median ventetid for de ulike kategoriene av Tid til tjenestestart.

Representanten etterspør om statsråden kan legge frem interne ventelister ved alle norske sykehus. Helse Midt-Norge RHF oppgir å ha datagrunnlag per inngrep og per sykehus under hvert helseforetak. Disse dataene oppgir Helse Midt-Norge RHF at kan gjøres tilgjengelige når datakvaliteten er tilstrekkelig sikret, og når pågående

arbeid med indikatorutvikling for Tid til tjenestestart og Tid til operasjon er ferdigstilt.

Passert planlagt tid» (PPT) oppgir Helse Midt-Norge RHF at er et øyeblikksbilde (jf. også definisjonen av indikatoren på FHI sine sider) basert på uttrekk fra Helse-plattformen. Helse Midt-Norge RHF oppgir at PPT-data kan presenteres på helseforetaksnivå, men ikke fordelt på underliggende sykehus.

	TTT: 3. tertial 2025		PPT: utgangen jan 2025	
	Antall	Median [dager]	Antall totalt	Andel passert
Helse Møre og Romsdal HF	19 800	176	104 541	15,3 %
Helse Nord-Trøndelag HF	9 625	192	55 067	12,5 %
St. Olavs hospital HF	28 063	199	138 014	13,0 %
Totalt	57 488	189	297 622	13,7 %

Helse Nord

Helse Nord RHF oppgir at de ikke har egne måltall for interne ventelister. De følger med på indikatorer som bidrar til å belyse forløp og ventetider for pasienter i behandling: Tid til tjenestestart (TTT) og passert planlagt tid (PPT). Tabellene under viser status for TTT i 2025, TTT per 3. tertial 2025 og PPT per utgangen av januar.

TTT: 2025			
Behandlende helseforetak	Antall	Gjennomsnittlig tid til tjenestestart	Median tid til tjenestestart
Finnmarkssykehuset HF	6 846	107	62
UNN HF	18 775	141	75
Nordlandssykehuset HF	12 841	115	72
Helgelandssykehuset HF	8 112	116	69
Total	46 574	125	71

TTT: 3. tertial 2025			
Behandlende helseforetak	Antall	Gjennomsnittlig tid til tjenestestart	Median tid til tjenestestart
Finnmarkssykehuset HF	2 456	105	63
UNN HF	6 445	135	73
Nordlandssykehuset HF	4 702	119	74
Helgelandssykehuset HF	2 908	121	70
Total	16 511	123	71

PPT: utgangen januar 2025		
Behandlende helseforetak	Antall planlagte kontakter	Andel passert planlagt tid
Finnmarkssykehuset HF	35 510	14,1%
UNN HF	102 878	12,7%
Nordlandssykehuset HF	76 269	12,1%
Helgelandssykehuset HF	39 819	12,6%
Total	254 476	12,7%

Avslutningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at i vurderingen av tallene fra de regionale helseforetakene er det viktig å ha med seg at disse tidene, slik indikatoren

TTT er utformet, er fra henvisning til prosedyren er utført. Denne tiden inkluderer dermed tiden til en første vurdering med tanke på om undersøkelsen/operasjonen er

nødvendig og eventuelle forundersøkelser. Tallene inklu-

derer også den tiden der pasient eller behandler ikke har bestemt seg for om operasjon er nyttig/ønskelig.

SPØRSMÅL NR. 1584

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Meiner statsråden det er rimeleg å krevje at eldre, pleie-trengande menneske skal kjøpe dyre robotstøvsugarar med avanserte funksjonar og lære seg å handtere desse for at kommunen skal tilby helse- og omsorgstenester, og vil statsråden be Helsedirektoratet gjere ei ny vurdering av om dette er eit krav kommunane kan og bør stille til eldre med hjelpebehov?

GRUNNGJEVING:

Sogndal kommune forventar at personar som skal få heimeteneste mellom anna skal ha robotstøvsugar med vaskefunksjon for å kunne motta tenester frå kommunen. Dette må ein kjøpe sjølv. Robotstøvsugar med vaskefunksjon er dyrt, det finst eit utal modellar av ulik kvalitet, dei kan vere krevjande å bruke reint teknologisk gjennom app, og det må ryddast på golvet før dei blir brukte slik at dei ikkje set seg fast i leidningar, matter eller andre ting som står på golvet. Dette kjem fram i ein artikkel i Sogn Avis torsdag denne veka.

Dei skriv òg at Helsedirektoratet vurderer at kommunar kan forvente at personar som søker praktisk bistand skal ta i bruk teknologiske løysingar dersom det gjer dei meir sjølvhjelpne. I ei tid der fleire får behov for tenester heime, mellom anna fordi det er ei politisk målsetjing at fleire skal bu heime lenger, er det ei fare for at det kan føre til stadig nye krav om at folk må klare fleire oppgåver heime sjølve før kommunen stiller opp. Det gjer grunn til uro.

Svar:

Kommunen har etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 andre ledd plikt til å sørge for at den enkelte får nødvendige helse- og omsorgstjenester. Lovfortolkningen fra Helsedirektoratet gjelder hvordan kommunen kan vurdere omfang og innretning av praktisk bistand, herunder renhold, og gir ikke grunnlag for at robotstøvsuger kan

gjøres til et generelt vilkår for å få helse- og omsorgstjenester.

Jeg mener det ikke er riktig å si at eldre må kjøpe en dyr, avansert robotstøvsuger og lære seg å bruke den, for å få kommunale tjenester. Lovfortolkningen fra Helsedirektoratet sier at kommunen må gjøre en konkret vurdering i hver enkelt sak, blant annet av om utstyret passer for personen og boligen, og om det er behov for veiledning og økonomiske hensyn. Helsedirektoratet har allerede avklart dette og understreket at det ikke skal være absolutte krav. Jeg ser derfor ikke behov for å be om en ny generell vurdering nå. Jeg legger til grunn at kommunene praktiserer dette innenfor rammene som er beskrevet i fortolkningen fra Helsedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1585**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 19. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Mener helseministeren at det er forenlig med grunnleggende rettsikkerhet at Helfo har som uttalt mål at flere fastleger skal tape refusjonsrett og bli anmeldt, og kan han redegjøre for hvordan han vil sikre at slike mål ikke presser frem strengere reaksjoner enn det konkrete faktum i sakene tilsier?

BEGRUNNELSE:

I et mye delt Facebook-innlegg beskriver fastlegen Mozzie Marvati en opplevelse av å leve under et kontrollregime, der legens faglige vurderinger må vike for firkantede, byråkratiske regler. Dette er en tilstandsrapport fra fastlegelivet som det er viktig at politikere tar på alvor.

Det er ikke tvil om at det er behov for kontroller, og Riksrevisjonen slo i en rapport i 2022 fast at Helsedirektoratet ved Helfo gjennomførte for få etterkontroller og at mange helseaktører med høy risiko ikke ble etterkontrollert. Det er imidlertid viktig at Helsedirektoratet ikke havner i motsatt grøft, der behovet for mer kontroll fører til at helsefaglige vurderinger må vike.

I den forbindelse er undertegnede bekymret for at Helfo opererer med et uttalt mål ikke bare om økning i antall kontroller, men økning i antall alvorlige virkemidler benyttet i etterkontrollsaker. Altså flere tilfeller av tap av refusjonsretten og anmeldelse. Når man har mål som hverken handler om kvantitet eller kvalitet ved kontrollene, men hvilken sanksjon som skal benyttes, frykter

undertegnede at det kan gå på rettsikkerheten løs for de helseaktørene som kontrolleres. Dette er et syn som for øvrig deles av Legeforeningen, i en artikkel i Dagens medisin fra 28.11.25 med tittelen «- Helfo kan bli noe fartsblinde i kontrollen.»

Svar:

Staten refunderer årlig over fem milliarder kroner for stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos fastlege. Ordningen er tillitsbasert, og det underbygger at vi har tillit til helsepersonellet som bruker ordningen. Generelt er det derfor viktig at kontrollen med bruk av takstene fungerer på en god og hensiktsmessig måte.

Helfo og Helsedirektoratet har ansvaret for å forvalte ordningen og skal bidra til god etterlevelse av refusjonsregelverket, slik at folketrygdens midler forvaltes riktig. Måltrettet informasjon til helseaktører om vesentlig avvikende refusjonsprofil eller forskrivningspraksis er en viktig del av dette. Tap av refusjonsrett til Helfo er et inngrepende tiltak for den det gjelder, og slike vedtak fattes kun i de mer alvorlige tilfellene som Helfo avdekker.

Helfo har ikke et uttalt mål om at flere fastleger skal tape refusjonsrett og bli anmeldt. Helsedirektoratet hadde imidlertid tidligere et krav i Mål- og disponeringsbrevet til Helfo om at Helfo skulle antallsfeste alvorlig virkemiddelbruk. Dette er ikke videreført i Mål- og disponeringsbrevet til Helfo for 2026.

SPØRSMÅL NR. 1586**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen****Besvart 23. februar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Vil statsråden klargjøre om hun støtter de foreslåtte "forenklingene" i EU-arbeidet med Digital Services Act og KI-forordningen, som åpner for utvidet bruk og gjenbruk

av personopplysninger, også til utvikling og trening av KI-systemer, til tross for advarsler fra blant annet Forbrukerrådet og europeiske rettighetsorganisasjoner om at dette kan svekke barns rett til særlig vern og forbrukeres

rettigheter, og hvilke endringer statsråden mener kan styrke konkurransekraften uten å redusere rettsvernet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nylig omtalt pågående arbeid i EU knyttet til gjennomføring og mulig justering av det digitale regelverket, herunder Digital Services Act (DSA) og Artificial Intelligence Act (KI-forordningen). I forbindelse med dette har digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne Tung uttalt at det er positivt at Europakommisjonen har lyttet til innspill om «forenklinger» som skal styrke europeisk konkurransekraft.

Flere aktører har samtidig uttrykt bekymring for at slike forenklinger i realiteten kan innebære deregulering og svekkelse av rettigheter. Forbrukerrådet advarte før jul mot forslag som kan svekke forbrukerrettigheter og personvern, blant annet gjennom endringer som berører bruk av personopplysninger i utvikling og trening av KI-systemer. Også den europeiske paraplyorganisasjonen BEUC har tatt til orde for at beskyttelsesnivået under General Data Protection Regulation (GDPR) og KI-forordningen må opprettholdes.

Videre har analyser fra Corporate Europe Observatory reist spørsmål om i hvilken grad store teknologiselskaper har påvirket utformingen av forslagene. Kritikken går blant annet ut på at enkelte endringer kan gi utvidet adgang til bruk og gjenbruk av personopplysninger, noe som potensielt vil få betydning for barns og forbrukeres rett til privatliv.

For Norge, som EØS-land, vil endringer i EUs digitale regelverk kunne få direkte konsekvenser for nasjonal rett og for håndhevingen av rettigheter overfor globale teknologiselskaper. Dersom «forenklinger» innebærer lavere terskler for databruk eller svakere kontrollmekanismer, kan dette påvirke barns særskilte vern og forbrukeres rettsstilling.

Det er derfor behov for en tydelig avklaring av om regjeringen støtter de aktuelle endringene, hvilke konkrete elementer den eventuelt mener styrker konkurransekraften, og hvordan hensynet til barns beste og forbrukervern er vurdert opp mot den dokumenterte kritikken fra norske og europeiske fagmiljøer.

Svar:

Regjeringens digitaliseringsstrategi 2024–2030 slår fast at Norge skal være i front på etisk og trygg bruk av KI, og at personvernet skal sikres i all digitalisering. Strategien understreker at digitaliseringen skal skje på en trygg, sikker og tillitvekkende måte.

Jeg mener det er en selvfølge at regelverket på det digitale området skal ivareta enkeltpersoners grunnleggende rettigheter. Regelverket skal sikre trygge rammer for hvordan våre liv påvirkes av digitale produkter og tje-

ner. Dette gjelder særlig barn, som er sårbare for digitale risikoer. Barns rett til vern følger både av Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon, og dette er førende for regjeringens vurderinger i EØS-arbeidet. Samtidig må vi sørge for at regelverket fungerer etter hensikten, og søke forbedringer i møte med dagens raskt utviklende digitale landskap. Jeg er derfor positiv til EU-kommisjonens overordnede intensjon med deres forslag, som er å forenkle, avbyråkratisere og harmonisere regelverket på dette området.

Den 19. november 2025 foreslo EU-kommisjonen en omnibuspakke (forenklingspakke) på det digitale området. Pakken består av to omnibusforslag, og er fortsatt under forhandling i EU. Det ene omnibusforslaget består av endringer i reguleringen på det digitale området for å oppnå umiddelbar forenkling for offentlig forvaltning, næringslivet og innbyggere. Forslaget innebærer endringer i en rekke EU-rettsakter, herunder personvernforordningen, og opphever andre rettsakter. Forordningen om digitale tjenester (DSA) er ikke omfattet av forslaget. Når det gjelder personvernforordningen, har det blant annet blitt uttrykt bekymring om den foreslåtte justeringen av definisjonen av hva som utgjør personopplysninger. Dette er synspunkter vi tar på alvor og har med oss i det videre arbeidet. Jeg vil samtidig fremheve at flere deler av forslagene som gjelder personvernforordningen også har mottatt støtte, blant annet fra det norske Datatilsynet og Det europeiske personvernrådet (EDPB). Dette gjelder for eksempel forslaget som går ut på å utarbeide felleseuropeiske kriterier for når det er påkrevd og ikke påkrevd med vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA), og at det utarbeides felles maler for gjennomføring av slike vurderinger.

I det andre omnibusforslaget foreslår EU-kommisjonen en ny forordning for å endre deler av KI-forordningen som ikke gjelder i EU ennå. Bakgrunnen for forslaget er erfaringer som følge av reglene som allerede gjelder for ulike aktører i KI-verdikjeden, en offentlig høring samt dialog med forskjellige aktører, særlig i privat næringsliv. Videre har behovet til små og mellomstore bedrifter (SMB-er) vært viktig i oppfølgingen. Omnibusforslaget foreslår målrettede forenklingstiltak for å sikre smidig, forholdsmessig og rettidig gjennomføring av enkelte bestemmelser i KI-forordningen. EU-kommisjonen legger til grunn at det ikke får negative konsekvenser for grunnleggende rettigheter.

Jeg mener det er positivt at EU-kommisjonen har lyttet til ulike aktørers innspill om behovet for endringer i KI-forordningen, og at forslaget skal ivareta hensynet til grunnleggende rettigheter. Forslaget bidrar til økt innovasjonsevne for aktørene i KI-verdikjeden, særlig ved at reglene blir mer forutsigbare og bidrar til reduserte kostnader for etterlevelse. Regjeringen mener at konkurransekraft styrkes gjennom klarere og mer harmoniserte regler,

felles europeiske standarder og forenklete prosedyrer, ikke gjennom svekket rettsbeskyttelse.

Forenklingspakken på det digitale området kan medføre betydelige besparelser, og inngår i en rekke av flere omnibusforslag som reduserer unødvendig byråkrafte og legger til rette for innovasjon, investeringer, vekst og arbeidsplasser. Jeg vil understreke at ivaretagelse av grunnleggende rettigheter er en sentral del av regelverkutviklingen i EU. Derfor er det bra at aktører som har

synspunkter om dette viktige temaet gir sine innspill, slik at forhandlingene gjennomføres med et best mulig kunnskapsgrunnlag. Regjeringen vil i den videre EØS-oppfølgningen foreta selvstendige og grundige vurderinger av om foreslåtte endringer kan få betydning for rettsbeskyttelsen. Jeg følger utviklingen i EU tett og vil, innenfor rammen av EØS-avtalen, vurdere hvilke konsekvenser eventuelle endringer kan få for norsk rett og hvordan grunnleggende rettigheter best kan ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 1587

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Bruk av bompenger på sideveier ved nye utbyggingsprosjekter skaper urimelige økonomiske byrder for lokaltrafikken. Et eksempel er her utbygging av nye E16 og situasjonen på Sollihøgda. Utbygging av E18 gjennom Vestfold er gjort uten bruk av bommer på tidligere hovedvei med gode resultater.

Kan statsråden redegjøre for om Regjeringen vil avvikle den urimelige ordningen med bruk av bom på sideveier når nye hovedveier bygges ut?

Svar:

Bompenger har en lang tradisjon i Norge og er en viktig og etablert del av finansieringen ved utbygging av offentlige veier. Det er et grunnleggende prinsipp ved bompengefinansieringen at dette skal bygge på lokalpolitisk initiativ og tilslutning. Dette betyr at alle bompengeprojekter må være forankret lokalt gjennom vedtak i berørte kommuner og fylkeskommuner før de kan fremmes for behandling i Stortinget. I tillegg spiller lokale myndigheter en sentral rolle gjennom å stille garanti for bompengeselskapenes lån. Jeg mener det er viktig at lokale myndigheter fortsatt skal ha mulighet til å bidra til utviklingen av veinettet gjennom bruk av bompengefinansiering.

Gjennom den lokalpolitiske tilslutningen til nye bompengeprojekter, vurderer lokale myndigheter om den økte bompengebelastningen lokalt er akseptabel sett opp mot nyttevirkningene som prosjektene gir, inkludert behovet for bom på sidevei. Det er viktig at lokale, regionale og nasjonale myndigheter har en god oversikt

over bompengebelastningen i sitt område, og at de kan ta hensyn til dette ved planleggingen av nye bompengeprojekter.

Både Statens vegvesen, Nye Veier og fylkeskommunene har nye utbyggingsprosjekter i fremtiden, og bompenger vil fortsatt være en viktig finansieringskilde i disse prosjektene. Jeg mener det er viktig at bompengefinansieringen skal være på et nivå som gir den legitimitet. Jeg må derfor minne om at i de sakene som regjeringen har lagt frem for Stortinget med bompenger på sidevei, har berørte kommuner og fylkeskommuner sluttet seg til bompengeordningen i den lokalpolitiske behandlingen.

Jeg har ingen planer om å endre de grunnleggende prinsippene for bompengefinansiering, herunder muligheten for etablering av bomstasjon på sidevei, når beregninger viser at dette er nødvendig dersom bompengeordningen skal kunne finansiere sin andel av den planlagte utbyggingen. Det kan være utfordrende å finne plassering for bomstasjoner som oppleves 'rettferdig' for trafikantene, uten at dette medfører for stor trafikklekkasje på sideveinettet. Hovedregelen er at det ikke skal være bom på sideveinettet, men det gjøres beregninger og analyser for hvert enkelt prosjekt som avgjør om bom på sidevei er nødvendig eller ikke. Det vurderes i første omgang om det er hensiktsmessig med andre tiltak enn bomstasjoner for å hindre overføring av trafikk fra ny vei til sidevei. Høy andel overført trafikk svekker den samfunnsmessige nytten av utbyggingen og finansieringsgrunnlaget for det bompengefinansierte prosjektet. Stor lekkasje av trafikk til sidevei, har også uheldige trafiksikkerhets- og miljømessige sider. Det bør derfor legges til rette for at flest mulig trafikanter benytter ny vei.

Dagens takstretninglinjer samt utprøving av nye ordninger som «omvendt timesregel», kan medvirke til at bompengordningen med bomstasjoner på sidevei oppleves mer rettferdige i framtiden enn tidligere, samtidig som de gir nødvendig finansiering. Omvendt timesregel på sidevei opprettholder insentivene for bruk av ny hovedvei og sikrer samtidig bedre sammenheng mellom nytte og betaling for lokale trafikanter ved å kunne redusere bompengbelastningen på sideveisnett. Ved utbygging av ny bompengefinansiert vei vil trafikanter som kun bruker sideveien, ha økt nytte av denne – spesielt lokal trafikk

som vil oppleve mindre kø, støy og dermed bedre trafikkflyt og trafikkikkerhet.

Jeg må også minne om at bomstasjoner på sidevei er et virkemiddel som har vært benyttet av de fleste regjeringer fram til nå, bl.a. i utbyggingen av firefelts E18 gjennom Vestfold. Første del i nordre Vestfold hadde i tillegg til Sandebommen på ny E18, innkreving på gamle E18 mellom Sande og Holmestrand, jf. St.prp. nr. 57 (1997-1998). Den videre utbyggingen av E18 sørover i fylket ble gjort uten innkreving på sidevei, da analyser viste at dette ikke var nødvendig siden gjennomgangstrafikken i stor grad ville benytte ny E18.

SPØRSMÅL NR. 1588

Innlevert 12. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Statens vegvesen ønsker å innføre overtredelsesgebyr for avrenning av fisketransport og vil innføre et gebyr som kan ilegges både sjåfør av bil og transportselskapet. Hovedårsakene til at avrenning oppstår er at det ikke benyttes tette kasser i transporten samt at fisken blir pakket i is før den blir tilstrekkelig nedkjølt. Det er foretaket som leverer fisken som må sørge for at det er forsvarlig pakket, ikke sjåførene.

Vil statsråden endre gebyrordningen slik at den rettes mot leverandør som pakker fisken for transport?

Svar:

Avrenning fra fisketransport er et brudd på gjeldende regelverk og skaper trafikkfarlige situasjoner som kan føre til alvorlige ulykker. Statens vegvesen opplyser i forslaget som nå er på høring at det hvert år ilegges om lag 1 000 bruksforbud som følge av slik avrenning. Overtredelsesgebyr er foreslått for å bidra til å effektivisere håndhevingen for å redusere omfanget av slike overtredelser og styrke trafikkikkerheten. Etter vegtrafikklovgivningen er det transportforetaket og føreren som har ansvaret for at kjøretøyet er i forsvarlig stand og at lasten er sikret slik at transporten ikke medfører fare eller skade. Dette innebærer blant annet at kjøretøyet ikke skal lekke væske eller annet materiale under transport. Forslaget bygger derfor på den ansvars plasseringen som allerede gjelder i dag.

Transportøren kan videre stille krav til sine leverandører gjennom blant annet kontrakter og rutiner og det er viktig at også leverandørene bidrar til at transportene kan gjennomføres trafikkikkert.

Statens vegvesen har i arbeidet med høringsforslaget vurdert om overtredelsesgebyr også kunne rettes mot virksomheter som pakker fisken. Denne modellen ble imidlertid ikke foreslått. Bakgrunnen er at en slik regulering vil kreve både endringer i vegtrafikkloven og ha praktiske utfordringer blant annet knyttet til å sikre effektiv kontroll og håndheving overfor produksjonsleddet. Jeg kan ellers opplyse at det fortsatt er mulig å gi innspill til høringen som har høringsfrist 27. februar. Høringsuttalelsene vil inngå i den samlede vurderingen av hvordan regelverket best kan innrettes for å redusere avrenning og ivareta trafikkikkerheten på en effektiv og praktisk gjennomførbar måte.

SPØRSMÅL NR. 1589**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Remi Sølvberg****Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mange ansatte jobber med kommunikasjonsrådgivning hos Bane NOR og Vy, og hvor mye ressurser/midler brukes på dette?

Svar:

Rammene for statens eierutøvelse følger av regjeringens eierpolitikk, jf. Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap, som Stortinget har sluttet seg til gjennom Innst. 190 S (2022-2023). Her fremgår det blant annet at bruken av selskapsformen bygger på en klar rollefordeling mellom eier og selskapsledelsen (styret og daglig leder) og at forvaltningen av selskapet er styrets ansvar, herunder er det selskapsledelsen som er ansvarlig for å beslutte hensiktsmessig organisering.

Som eier har imidlertid staten tydelige forventninger til selskapene. Staten har blant annet en forventning til at organiseringen er effektiv og fremmer oppnåelse av selskapets mål og støtter selskapets strategier. Styrets arbeid med og vurderinger av selskapets organisering følges opp som en del av eierdialogen mellom eier og styret. Hvilken type informasjon staten som eier etterspør fra

selskapene i eierdialogen, tar utgangspunkt i statens forventninger til selskapene og vesentlighet.

Organisering og ressurssetting av selskapenes kommunikasjonsarbeid er et område av stor strategisk betydning for både Vy og Bane NOR, og selskapene utviser derfor åpenhet om betydningen av kommunikasjonsarbeidet gjennom sin offentlige kommunikasjon. Bane NOR har bl.a. en nyhetssak om selskapets kommunikasjonsarbeid på sin nettside. På Vys nettsider gis det en oversikt over lederne på kommunikasjonsområdet/pressekontakter.

Samferdselsdepartementet har fått opplyst av selskapene at det er 33 ansatte som jobber med kommunikasjon i Bane NOR og at det i kommunikasjonsavdelingen til Vy er 7 kommunikasjonsmedarbeidere. Videre har Flytoget, som er et heleid datterselskap til Vy, to kommunikasjonsmedarbeidere. Når det gjelder spørsmålet om hvor mye ressurser/midler som brukes på dette området, er tallene for godtgjørelse til ledende personer tilgjengelig i selskapenes årsrapporter/lønnsrapporter og Samferdselsdepartementets årlige budsjettproposisjoner. For øvrig stiller regnskapsloven krav til rapportering av lønnskostnader. Dette danner grunnlaget for departementets eieroppfølging på lønnsområdet.

SPØRSMÅL NR. 1590**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed****Besvart 24. februar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Francesca Albanese, FNs spesialrapportør for de palestinske områdene, uttalte nylig på en konferanse i Qatar at:

“(…) I stedet for å stoppe Israel, har mesteparten av verden gitt dem våpen (..) samtidig, her ligger også en mulighet (..) Vi ser nå at, som menneskehet, vi har en felles fiende”.

På grunn av disse uttalelsene vil Frankrike, støttet av Italia og Østerrike, be FNs MR-råd 23. februar om å frata henne oppdraget som spesialrapportør.

Vil Norge støtte Frankrikes anmodning om at Albanese går av som spesialrapportør?

Svar:

Francesca Albanese ble utnevnt til De forente nasjoners (FNs) spesialrapportør for menneskerettighetssituasjonen i Palestina i 2022. Per nå har Norge ikke mottatt noen henvendelse fra Frankrike om en slik anmodning som representanten refererer til.

Norge har tillit til prosessene for FNs utnevnelser og oppfølging av spesialrapportører knyttet til mandater opprettet av FNs menneskerettighetsråd. Vi er opptatt av å verne om spesialrapportørenes uavhengighet.

Spesialrapportørene rapporterer til FNs menneskerettighetsråd og FNs generalforsamling og representerer verken FNs medlemsland eller FN som organisasjon. De er uavhengige og utnevnes av menneskerettighetsrådet i kraft av sin av sin faglige kompetanse etter en åpen søknadsprosess. Mandatholderne er ikke ansatt i FN og mottar ikke lønn for sitt arbeid. Selv om FNs høykommisær for menneskerettigheter (Office of the High Commissioner for Human Rights – OHCHR) fungerer som sekretariat for spesialprosedurene, opptrer mandatholderne

i personlig egenskap og representerer ikke nødvendigvis synet til FN, FNs medlemsland eller OHCHR.

Eventuelle synspunkter eller vurderinger spesialrapportørene fremsetter i innlegg og rapporter, drøftes i FNs menneskerettighetsråd eller i FNs generalforsamling. Her står medlemslandene fritt til å diskutere innholdet i rapportene fra alle mandatholdere og til å si seg enig eller uenig i deres tilnærminger og konklusjoner. Det er ikke uvanlig, særlig for mandater knyttet til landsituasjoner, at enkelte land motsetter seg både mandatet i seg selv og innholdet i spesialrapportørenes rapportering.

Representantens spørsmål viser til uttalelser Albanese angivelig skal ha kommet med i Doha 7. februar. Jeg ønsker ikke å gå inn i en diskusjon om enkeltuttalelser. Imidlertid vil jeg understreke viktigheten av aktsom kildevurdering. Uavhengige mediekilder, som Reuters, viser i denne sammenheng til at Albanese ikke har uttalt seg slik hun gjengis av nettstedet UN Watch og slik hun er sitert i spørsmålet fra representant Ystebø.

SPØRSMÅL NR. 1591

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at politiet og Politiets Utlendingsenhet (PU) følger sin egen barnefaglige veileder i operativt ID-arbeid og undersøkelse på bopel, og hvordan vil statsråden sørge for at rutinene gjennomgås i slike saker?

BEGRUNNELSE:

30.01.26 ble en etiopisk firebarnsfar pågrepet i sitt eget hjem av Politiets Utlendingsenhet (PU) kl. 06 på morgenen og sendt til utlendingsinternatet Trandum, mens hans kone og barn var til stede. NRK Rogaland har omtalt saken. Firebarnsfare fra Karmøy er dessverre ikke alene om denne opplevelsen.

Den siste tiden har flere etiopiske foreldre til norske barn blitt pågrepet i sine hjem. NOAS erfarer at mange av disse oppholder seg lovlig i Norge, mange i påvente av endelige avgjørelser i deres saker. Til tross for at de oppholder seg lovlig i Norge og på kjent adresse for politi-

et, har PU kommet hjem til dem sent på natten/tidlig på morgenen, når barna til stede.

Det kan tilsynelatende virke som politiet og PU ikke følger sin egen barnefaglige veileder i asylsaker. I denne veilederen kan vi lese (om operativt ID-arbeid og undersøkelse på bopel):

«[...] Hvis du skal gjennomføre eller bestille bistand til undersøkelser på bopel, er det viktig at du tar hensyn til om det bor barn på adressen. Som hovedregel skal undersøkelse på bopel skje på dagtid når barna er i barnehage eller på skole, eller når man har grunn til å tro at barna ikke vil være til stede».

At en forelder blir pågrepet og sendt til et annet sted i landet er både inngripende i familien, men også dypt traumatiserende for barn. Derfor er det viktig at politiet unngår å gjennomføre slike aksjoner når det er grunn til å tro at barna er hjemme, slik veilederen tydelig presiserer. Dette er en vurdering av barnets beste. Dessverre skjer slike aksjoner ofte tilsynelatende uten at politiet har forholdt seg til det veilederen sier eller forholdt det som skal være hovedregelen i slike saker.

Det bes ikke om en kommentar til saken som er nevnt i starten av dette spørsmålet, men at hun svarer på hvordan hun vil sikre at politiet og PU faktisk følger sin egen barnefaglige veileder, og om hun vil sørge for at rutinene i slike saker gjennomgås grundig.

Svar:

Det følger av Grunnloven § 104 annet ledd og FNs barnekonvensjon artikkel 3 nr. 1 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn. For politiet er prinsippet nedfelt i politiloven § 6 sjette ledd, som sier at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn når politiets tjenestehandlinger berører eller skjer i nærvær av barn. Dette innebærer en plikt for politiet til å utøve tjenesten på en måte som hensyntar barnets beste.

For å operasjonalisere disse rammene har Politiets utlendingsenhet utarbeidet en barnefaglig veileder for politiets arbeid på asyl- og utlendingsfeltet. Fra 2023 er det også blitt innført en generell Nasjonal retningslinje for politiets møte med barn. Den barnefaglige veilederen og de nasjonale retningslinjene er tuftet på fire barnefaglige prinsipper utledet fra forskningsbasert traumepsykologi. I møte med barn skal politiet tilrettelegge for at prinsippene om trygghet, forståelse, forutsigbarhet og involvering blir ivaretatt. Formålet med prinsippene er å unngå at barn opplever situasjoner som unødvendig skremmende, og søke å unngå at barnet tar skade i møte med politiet. Prinsippene skal inngå i den politifaglige vurderingen av et oppdrag og som en del av vurderingsgrunnlaget for oppdragsløsningen, for å sikre at barnets rettigheter ivaretas i politiets praktiske tjenesteutøvelse. De barnefaglige prinsippene skal bidra til at Politiets utlendingsenhet og

politiet håndterer oppdrag som involverer barn på en trygg, sikker og forsvarlig måte.

Den barnefaglige veilederen gir anvisning på vurderinger som bør foretas i forbindelse med gjennomføring av pågripelser og undersøkelser av bolig for å hindre unødige belastende eller inngripende opplevelser for barn.

I tråd med veilederen planlegges operativt identitetsarbeid og undersøkelse på bopel, så langt det lar seg gjøre, gjennomført uten at det er barn tilstede. Beslutning om undersøkelse på bopel tas av jourhavende politijurist. Denne delen av barnefaglig veileder, som representanten viser til, knytter seg imidlertid ikke til valg av tidspunkt for gjennomføring av pågripelser.

I henhold til utlendingsloven § 106 a tredje ledd skal pågripelser foretas så skånsomt som forholdene tillater. I henhold til den barnefaglige veilederen skal barn som hovedregel ikke pågripes før kl. 6 om morgenen. Når det gjelder planlegging og gjennomføring av pågripelser, opplyser politiet at der barn blir berørt, vil det alltid benyttes personell med barnefaglig kompetanse. Planleggingen av en pågrep involverer flere avdelinger og fagmiljøer for å sikre grundige vurderinger og flere beslutninger som må godkjennes av politijurist. I tillegg gjør oppdragsleder egne vurderinger og kvalitets-sikring på taktisk- og operasjonelt nivå. Selve pågripelsesbeslutningen skriftliggjøres i tråd med utlendingsloven § 106 og det er alltid notoritet i saksbehandlingen gjennom politiets registre.

Jeg legger til grunn at politiet handler innenfor de rettslige rammene som gjelder for sin virksomhet.

Jeg viser for øvrig til svar på spørsmål nr. 1632 fra representanten Julie E. Stuestøl.

SPØRSMÅL NR. 1592

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 23. februar 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Korleis kan landbruksministeren forklare at departementet no legg fram eit forslag til forskrift ang viltlova der grunnlaget som no vert lagt fram ang bruk av termisk kikkertsikter på Hjortejakt, IKKJE er i tråd med verken debatten i Stortinget ikring dette eller vedtaket som eit stort

fleirtal vedtok ang dette i Stortinget, der Termisk kikkertsikter fortsatt skulle vere lovleg å bruke på Hjortejakt heilt utan begrensningar eller byråkrati, har regjeringa tenkt å følge Stortinget sitt vedtak?

GRUNNGJEVING:

Ny viltlov vart til behandling i Stortinget sist sommar, der spesielt eit tema og område i lova vart svært mykje diskutert og med ekstremt mange høyringsvar frå stort sett dei fleste kommunene som har Hjort, der kravet var fortsatt løyve til å bruke termisk kikkertsikter på Hjortejakt.

I lovforslaget og grunnlaget for dette la departementet opp til å forby bruk av termisk kikkertsikter på jakt, men skulle sleppe opp for dette gitt spesielle grunnlag.

Stortinget derimot slo klart fast at termisk kikkertsikter fortsatt skulle være lovleg til bruk på Hjortejakt, der Stortinget heller ikkje la inn noko byråkrati eller begrensninger ikring dette .

No har framlegg til forskrift ikring viltlova blitt sendt ut på høyring, som overhode ikkje er i tråd med verken intensjonane til Stortinget si behandling ikring termisk kikkertsikter brukt på Hjortejakt, eller det konkrete vedtaket.

- Kva var liksom visten med dette vedtaket i Stortinget, dersom departementet gjev blaffen i dette og kjem med eit byråkratisk framlegg der politisk fleirtal i kommunestyra til ein kvar tid styrer kvar Termisk kikkertsikter i så måte kan nyttast.

Departementet sin vinkling opp mot Bern konvensjonen forstår absolutt ingen, Hjorten er verken ein verneverdig bestand eller på anna måte truga, men er ein bestand heilt ut av kontroll der termisk kikkertsikter er med på bedre og tryggare retta avskyting der kvotene no faktisk er mulig å fylle.

Å bruke Bern konvensjonen opp mot Hjort, der kommunane til ein kvar tid har full kontroll på løyvetildelinga som vert styrt etter grundige tellinger som dannar grunnlaget for kva dyr som skal takast ut, er uråd å forstå. Kva sikter ein bruker til dette betyr i praksis i så måte kun teknisk og der termisk faktisk medføre bedre og meir human jaktutøvelse med betydeleg færre ettersøk.

At departementet har prester i tillegg å legg inn optiske kikkertsikter inn under samme forlaget som omhandlar termisk, vitnar om mangefull kompetanse.

Optiske kikkertsikter slik som HICMIKRO Alpex til dømes, er oppbygd på samme måten som eit vanlig konvensjonelt kikkertsikter som nyttar det lyset som eksisterer og fungerer kun der det er eksisterande restlys og er teknisk heilt likt vanlege konvensjonelle kikkertsikter, og har null med termisk teknologi å gjere.

Svar:

Norge er partsland til Bernkonvensjonen. I høringsnotatet som representanten viser til, redegjøres det nærmere om konvensjonens betydning for norsk viltforvaltning. Bernkonvensjonen inneholder lister over henholdsvis planter som er totalfredet (vedlegg I), dyrearter som er

totalfredet (vedlegg II) og andre dyrearter som omfattes av konvensjonen uten at disse er totalfredet (vedlegg III). Hjort er omfattet av konvensjonens vedlegg III.

Videre vil jeg vise til at Bernkonvensjonen artikkel 8 oppstiller et forbud mot bruk av alle metoder som er ikke-selektive for fangst og avlaving av arter av vill fauna. Artikkel 8 forbyr også bruk av alle metoder som kan forårsake at den lokale bestanden av en art forsvinner eller forstyrres alvorlig, og især metoder beskrevet i vedlegg IV. I vedlegg IV er blant annet «kunstige lyskilder», «innretninger for å belyse byttet» og «sikter for nattjakt, bestående av innretninger for elektronisk forstørrelse eller overføring» listet opp som metoder som er forbudt ved jakt og fangst. Forbudet i artikkel 8 gjelder for arter opplistet i konvensjonens vedlegg II og III. Viltressursloven § 26 gjennomfører Bernkonvensjonens rammer på dette området. Bestemmelsen slår fast at synlig lys og restlysfosterkende og termiske siktemidler mv. er forbudt å bruke under jakt og fangst, med mindre det er gitt unntak i forskrift. Dette innebærer at det som et utgangspunkt ikke er tillatt å benytte blant annet termiske siktemidler under jakt på hjort. Unntak fra forbudet må være innenfor Bernkonvensjonens unntaksregler.

Jeg vil i denne sammenheng trekke frem unntaket i Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1 strekpunkt to, som er å avverge alvorlig skade på avling, husdyr, skog, fiske, vann eller andre former for eiendom. Jeg vil også nevne at det følger av konvensjonens «Explanatory Report» CETS 1044 at vilkårene etter artikkel 9 nr. 1 ikke kommer til anvendelse der avlavingen av dyr med ellers forbudte metoder skjer av dyrevelferdsmessige årsaker. Forslaget til endringer i utøvelsesforskriften § 29 a om å tillate bruk av blant annet termiske siktemidler under jakt på hjort, bygger på disse unntakene.

Jeg vil også vise til at Bernkonvensjonens artikkel 9 nr. 2 krever at nærmere angitte unntak som er gjort etter artikkel 9 nr. 1 rapporteres til konvensjonens permanente komité. Der det er praktisk mulig, skal det rapporteres på antall individer metodene er brukt på.

Jeg vil understreke at de foreslåtte endringene i utøvelsesforskriften § 29 a vil tillate bruk av restlysfosterkende eller termiske siktemidler ved jakt på hjort på visse vilkår. En kommune kan søke Landbruksdirektoratet om tillatelse til å fastsette lokal forskrift som åpner for bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort for å avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser. Det foreslås også at kommunen i søknaden må dokumentere et behov for bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler for å avverge alvorlig skade. Videre foreslås det at jegeren skal rapportere bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler ved felling av hjort i Hjorteviltregisteret. Det vil gjøre rapporteringsplikten etter Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 2 enklere å oppfylle.

En generell åpning for bruk av termiske siktemidler ved jakt på hjort vil altså ikke være i tråd med Bernkonvensjonens regler. Forslaget til endringer i utøvelsesforskriften § 29 a oppfyller i størst mulig grad Stortingets

anmodningsvedtak 746 innenfor de folkerettslige forpliktelsene Norge er bundet av. Jeg har lagt til grunn at Stortinget ikke ønsker å bryte internasjonale forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 1593

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Arild Hermstad

Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil justis- og beredskapsministeren, i lys av Epstein-avsløringene og det faktum at en tidligere norsk statsminister og en tidligere norsk toppdiplomat nå er siktet for grov korrupsjon, ta initiativ til opprettelse av en norsk antikorrupsjonsetat?

BEGRUNNELSE:

I lys av avsløringene om tette bånd mellom sentrale politiske maktpersoner og en dømt overgriper, samt korrupsjonssiktelsene mot en tidligere statsminister og en tidligere norsk toppdiplomat, blir det stadig tydeligere at dagens kontrollmekanismer for å avsløre korrupsjon ikke har vært gode nok i det norske statsapparatet.

MDG foreslo i 2023 å opprette et politisk uavhengig antikorrupsjonsorgan etter modell fra Frankrike, som har en permanent institusjon for å overvåke økonomiske interesser, avdekke interessekonflikter og føre tilsyn med dem som sitter nærmest makten.

Forslaget ble stemt ned av samtlige partier på Stortinget. Regjeringen viste den gangen til at spørsmålet skulle vurderes gjennom en pågående utredning, men det har i liten grad kommet konkrete resultater. I mellomtiden har nye skandaler ytterligere svekket tilliten og understreket behovet for uavhengig og permanent kontroll, særlig med tanke på politikeres økonomiske bindinger og kontakt med lobbyister.

Norge har falt på Transparency Internationals korrupsjonsindeks de siste årene. En regjeringsoppnevnt utredning i 2021 pekte på økende korrupsjonsrisiko i Norge, og anbefalte et særskilt tilsynsorgan med spisskompetanse på antikorrupsjon.

Svar:

Korrupsjon utgjør en alvorlig trussel mot demokrati, rettsstat, menneskerettigheter og vår nasjonale sikkerhet. Korrupsjon kan hindre økonomisk utvikling og virke konkurransevridende. Det er også ødeleggende for tilliten til enkeltpersoner og våre institusjoner.

Effektiv forebygging og bekjempelse av korrupsjon krever en kultur der korrupsjon ikke aksepteres, det krever robuste og uavhengige institusjoner som avdekker, etterforsker og påtaler korrupsjon, og det krever internasjonalt samarbeid. Det krever også kontinuerlig oppmerksomhet og innsats.

I 2025 bevilget regjeringen en varig tildeling til Økokrim på 90 millioner for å styrke arbeidet mot hvitvasking og korrupsjon. Deler av disse midlene er benyttet til å etablere et nasjonalt kompetansepunkt for antikorrupsjon. Antikorrupsjonsenhetens kjerneoppgaver er etterforskning og irettføring av alvorlige korrupsjonssaker nasjonalt og internasjonalt, fagforvaltning for politi og påtale, korrupsjonsetterretning og -forebygging, samt internasjonalt samarbeid.

Antikorrupsjonsenheten kan allerede vise til stor aktivitet i straffesakssporet. Jeg har notert meg at Økokrim har tatt ut siktelsener mot flere nordmenn i forbindelse med Epstein-avsløringene, og har tillit til disse sakene vil bli håndtert på en god måte i tråd med våre rettsstatsprinsipper.

Den nylige etableringen av antikorrupsjonsenheten i Økokrim er etter min mening et substansielt tilskudd til arbeidet med forebygging og bekjempelse av korrupsjon, og jeg ser ikke grunn til å opprette en egen antikorrupsjonsetat på nåværende tidspunkt.

Stortinget har nylig bestemt at det skal gjennomføres en uavhengig granskning av de norske koblingene til Jeffrey Epstein. Dette er et viktig arbeid, og jeg ser frem til resultatet. Dersom det som følge av denne prosessen skul-

le vise seg et behov for etablering av en særskilt antikorrupsjonsetat i Norge, vil jeg vurdere saken på ny.

For øvrig viser jeg til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1539, 10. februar 2026, fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl.

SPØRSMÅL NR. 1594

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Joel Ystebø

Besvart 19. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Ønsker regjeringen å innlemme SFO i skoledagen som en obligatorisk del av en lengre og mer sammenhengende skoledag, og hvordan vurderer regjeringen i så fall konsekvensene dette vil ha for barns fritid og frilek, foreldrenes valgfrihet og kommunenes handlingsrom til å prioritere kvalitet i skolen i form av mer kontaktlærertid, høyere lønn for lærerne og flere trykte lærebøker?

BEGRUNNELSE:

I spontanspørretimen 11. februar ble kunnskapsministeren spurt om signaler fra Arbeiderpartiet knyttet til en mulig innføring av en ny heldagsskole. Statsråden svarte da at regjeringen ikke ønsker å utvide skoledagen med flere timer, og forsøkte slik å berolige spørderen. Dette svaret adresserte imidlertid ikke det konkrete spørsmålet som ble stilt.

I sitt svar viste statsråden videre til Kvernevik skole i Rogaland som et eksempel til etterfølgelse. Det er verdt å merke seg at Kvernevik skole ble gjort om til heldagsskole i den perioden Nessa Nordtun var ordfører i Stavanger. Modellen innebærer en tett kobling mellom skole og skolefritidsordning (SFO), og har i praksis bidratt til en lengre og mer sammenhengende dag for elevene.

KrF er opptatt av at eventuelle endringer i skolehverdagen må vurderes grundig, både med tanke på barns behov for fritid og frilek, foreldrenes valgfrihet og kommunenes handlingsrom til å satse på kvalitet og bedre vilkår for lærerne. En eventuell innlemming av SFO i skoledagen som en obligatorisk ordning vil kunne få store konsekvenser for disse hensynene, selv om den formelle timetallsrammen i skolen ikke nødvendigvis økes.

Svar:

Skolefritidsordningen skal fortsatt være et frivillig tilbud, og regjeringen har ingen intensjon om å gjøre tilbudet ob-

ligatorisk. Jeg er derimot opptatt av at vi legger til rette for at alle elever har mulighet til å benytte seg av skolefritidsordningen. Derfor har regjeringen gjort det langt billigere å la barna få ta del av det viktige fellesskapet som er i SFO-tiden. Det er ingen plikt til å benytte SFO, men elever på 1.–3. trinn har nå en lovfestet rett til 12 timers gratis SFO i uken dersom de ønsker plass. Dette gjør at flere barn får mulighet til å delta i lek, læring og fellesskap etter skoletid. Skoleåret 2025-2026 deltar 95 % av barn på 1. trinn i SFO. Ettersom det ikke er aktuelt å innlemme SFO som en obligatorisk del av skoledagen, er konsekvensene av dette heller ikke utredet.

Fellesskoleutvalget, som utreder fellesskolens rolle i framtidens samfunn, skal blant annet vurdere hvilke endringer på overordnet nivå i innhold, omfang og organisering av skolen som må gjøres for at den skal ruste elevene til å møte framtidens utfordringer. Deres vurderinger og anbefalinger vil være nyttige innspill til debatten om hvordan skolehverdagen bør organiseres i framtiden.

Jeg vil også trekke fram at Arbeiderpartiet har gjort et vedtak i sitt partiprogram om å gjøre skolehverdagen mer helhetlig. Dette handler om hvordan opplæringen kan organiseres for å støtte barns læring, trivsel og utvikling ved sikre bedre sammenheng mellom fag, variasjon i arbeidsformer, samt rom til fysisk aktivitet, lek og sosialt samspill. I et slikt arbeid vil den frivillige skolefritidsordningen være en del av det helhetlige tilbudet for barna.

SPØRSMÅL NR. 1595

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Aina Stenersen

Besvart 23. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

På bakgrunn av denne statistikken, hvilke tiltak og tilrettelegging vil statsråden gjøre inn mot unge uføre, hva vil statsråden gjøre for å bedre samarbeidet og koordinere tiltak med andre relevante departement om unge uføre, f. eks Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet?

BEGRUNNELSE:

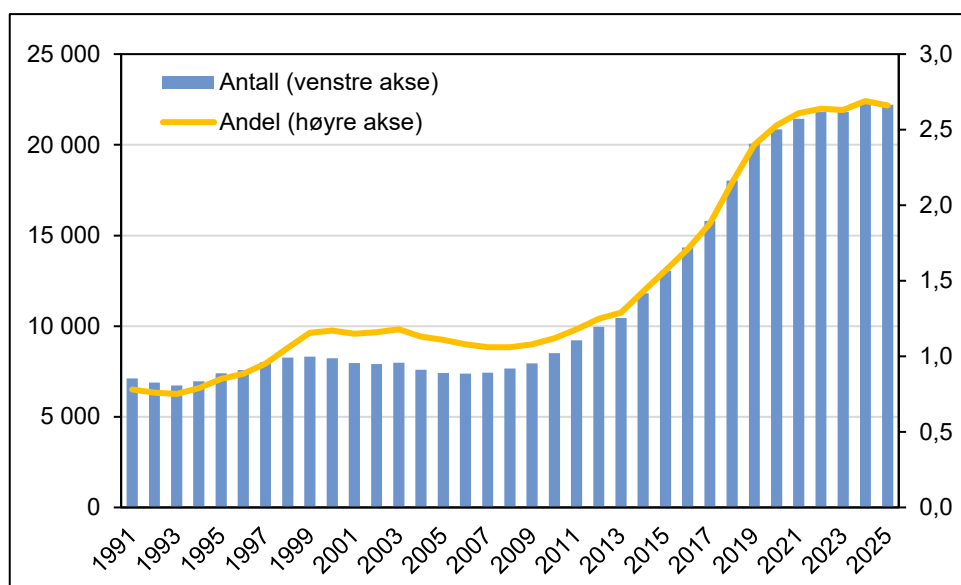
De siste årene fra 2015 til 2024 har det vært en økning i antall unge uføre i Norge på 72 prosent, tilsvarende 9 000 flere unge. Selv om tall for 2025 viste en nedgang i 200 færre uføre, så er antallet unge uføre på et høyt nivå. Noe som også illustreres av at økningen er langt større i Norge enn i våre naboland, hvor blant annet Sverige har hatt en nedgang i samme periode. Den største økningen av unge uføre er ifølge Riksrevisjonen i aldersgruppen 25–29 år. Riksrevisjonens undersøkelse av Navs innsats for å forhindre frafall fra arbeidslivet dokument 3:5 (2025–2026) viser i kapittel 14.2.2, i tabell 5 at de tre vanligste diagnosene for unge uføre mellom 18 og 29 år i 2024 var: primærdiagnose; aspergers sykdom - 10,4 prosent, lett psykisk utviklingshemming- 9,9 prosent, og barneautisme- 5,6 prosent. Det er videre flere unge uføre med PTSD- 4,1

prosent og atypisk autisme- 4,1 prosent. Ved utgangen av 2023 var det tre prosent av de unge uføre som hadde angst eller depresjon som hoveddiagnose. 2,4 prosent hadde angst, og 0,8 depresjon. Dette er diagnoser som Riksrevisjonen påpeker at ofte forbindes med psykisk uhelse i den brede befolkning.

Svar:

Ifølge statistikk fra Arbeids- og velferdsdirektoratet var det 22 213 uføre i alderen 18–29 år ved utgangen av 2025, noe som utgjorde 2,7 pst. av befolkningen i samme aldersgruppe. Det var en nedgang på 160 personer sammenliknet med utgangen av 2024, men som andel av befolkningen var det om lag uendret.

Slik representanten viser til, har det vært en klar økning i antall uføre 18–29 år over tid. Fram til om lag 2010 svingte antallet rundt 7 000–8 000 personer, før antallet begynte å vokse. De siste årene synes utviklingen å ha flatet mer ut, slik at antallet har stabilisert seg rundt 21 000–22 000 personer. Uføre som andel av befolkningen 18–29 år har fulgt en liknende utvikling, med en økning fra 0,8–1,2 pst. fram til om lag 2010, til 2,6–2,7 pst. nå. Se figur 1 nedenfor.

Figur 1 Mottakere av uføretrygd 18–29 år. Antall (venstre akse) og prosent av befolkningen i samme alder (høyre akse). Utgangen av 1991–2025

Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Jeg er glad for at utviklingen synes å ha flatet ut de siste årene, og at antallet gikk noe ned i 2025. Denne utflatingen har imidlertid skjedd på et historisk høyt nivå, på om lag tre ganger det som var normalnivået før 2010.

Det høye antallet unge mottakere av uføretrygd er bekymringsfullt. Det er særlig alvorlig når unge blir uføre, både for den enkelte og for samfunnet, fordi de mister mange yrkesaktive år. For å begrense antallet er det både viktig å få færre over til uføretrygd, og å bidra til at flere av dem som allerede mottar uføretrygd kommer helt eller delvis tilbake i arbeid. Blant annet med bakgrunn i dette fikk regjeringen gjennomført en områdegjennomgang av helserelaterede ytelser i 2024–2025.

Av de tiltakene som ble trukket fram i områdegjennomgangen, ble forsøk med et nytt, arbeidsrettet ungdomsprogram igangsatt av Arbeiderparti-regjeringen i august 2025 ved sju Nav-kontor. Unge som trenger hjelp for å komme i jobb, skal få tilbud om å delta i et program med en inntekt som ikke er knyttet til at de har fått en diagnose, men at de deltar i arbeidsrettet aktivitet. Dette ble opprinnelig foreslått av Arbeiderparti-regjeringen i Meld. St. 33 (2023–2024) En forsterket arbeidslinje. Det er også bevilget midler for å kunne starte opp forsøk med «Et enklere Nav – aktivitetspenger for unge» i 2026, der det i Trondheim kommune skal prøves ut en ordning med én stønad til unge under 30 år med tett og individuelt tilpasset oppfølging og aktivitet. Departementets planlagte oppfølging av områdegjennomgangen er ellers omtalt i punkt 6.7.1 i Prop. 1 S (2025–2026) for Arbeids- og inkluderingsdepartementet, og jeg viser til omtalen der.

For å hjelpe flere unge i arbeid og øke tilgangen på arbeidskraft, har Arbeiderparti-regjeringen lansert ungdomsløftet. Ungdomsløftet samler alle arbeidsrettede innsatser som enten er satt i gang eller som regjeringen planlegger å gjennomføre. Som en del av ungdomsløftet har regjeringen inngått en intensjonsavtale med partene i arbeidslivet, store virksomheter og brukerorganisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse. I 2023 innførte regjeringen en ungdomsgaranti i Arbeids- og velferdsetaten som skal sikre at unge under 30 år får tidlig, tilpassa og tett oppfølging helt fram til arbeid. I tillegg til tiltakene nevnt ovenfor, er det i 2026 bevilget midler til et rekrutteringsprogram til helse- og omsorgssektoren, primært for unge utenfor arbeid og utdanning. Departementet har også vedtatt endringer i det såkalte opplæringstiltaket (arbeidsmarkedstiltak), som trådte i kraft 1. august 2025. Endringene gir Arbeids- og velferdsetaten mulighet til å tilby ungdom i alderen 16–19 år som har falt ut av ordinær skolegang, et alternativt og tilrettelagt fag- og yrkesopplæringstilbud i samarbeid med fylkeskommunen og aktuelle virksomheter.

Det vil også bli satt i gang et forsøk med fireårig lønnskudd for unge, med oppstart 1. august 2026. Målgruppen er unge som står langt unna arbeidslivet og som har stor fare for å bli uføretrygdet eller allerede er uføre.

Videre har departementet gitt Arbeids- og velferdsdirektoratet oppdrag om å sørge for at unge som har vært uføre i minst to år mottar informasjon fra Arbeids- og velferdsetaten om hvordan de kan kombinere arbeid og trygd og om muligheter for arbeidsrettet oppfølging. Dette følger opp et av tiltakene i Meld. St. 33 (2023–2024) En forsterket arbeidslinje.

Arbeiderparti-regjeringen er i gang med flere nye initiativ for å få flere i jobb og færre på trygd. For 2026 styrket vi bevilgningene til tiltak for å få folk i jobb med 550 millioner kroner.

Jeg er enig med representanten i at samarbeid og koordinering med andre departement vil være avgjørende for å lykkes. Utdanning og kompetanseheving er sentrale virkemidler i arbeidsmarkedspolitikken, og jeg samarbeider tett med kunnskapsministeren om det. Det gir unge arbeidssøkere bedre jobbmuligheter og bidrar til varig tilknytning til arbeidslivet. Tilgang på helse- og omsorgstjenester er viktig for å inkludere flere unge med helseutfordringer i arbeid, og jeg samarbeider med helse- og omsorgsministeren for å sikre mer helhetlige tjenester. Regjeringen vil styrke samarbeidet ytterligere gjennom kunnskapsinnhenting, forsøksordninger og tettere samarbeid mellom sektorene.

Dette er også tydeliggjort i Regjeringens plan for Norge, blant annet gjennom prosjektene Ungdomsløftet og En friskere befolkning. Vårt mål er å få ned sykefraværet og frafallet fra arbeidslivet og sørge for at flere kommer inn og blir værende i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1596**Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 23. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hva vil kunnskapsministeren gjøre for å sikre at barn og foreldre ikke mister stabile barnehagetilbud på grunn av en finansieringsordning som små, veldrevne barnehager selv beskriver som underfinansiert?

BEGRUNNELSE:

Hagebyen Private Barnehage i Trondheim er en liten, foreldreeid barnehage som siden 1993 har levert et stabilt og tilbud av høy kvalitet. Blant annet skal de ha hatt et sykefravær på bare 2,53 prosent de siste tre årene, noe som er godt under landssnittet. Til tross for effektiv drift har barnehagen hatt negative marginer over flere år, hovedsakelig fordi dagens søknadsbaserte finansieringsordning ikke dekker faktiske kostnader til lønn, pensjon og drift. Hagebyen private barnehage er også et eksempel på en av de mange barnehagene som nå varsler at videre drift kan bli uforutsigbar og at de må avvikle innen kort tid hvis ikke barnehageforliket følges opp med reelle midler.

Den manglende finansieringen av private barnehagers dokumenterte pensjonsutgifter rammer ikke bare en enkelt barnehage, men et mangfold av små, ideelle og foreldreeide barnehager som utgjør et viktig supplement og en kvalitetssikring i sektoren.

Regjeringen uttrykker at den ønsker bedre rekruttering og høyere kvalitet. Da må også finansieringen være forutsigbar og rettferdig.

Svar:

Regjeringen har allerede gjennomført flere viktige grep for å sikre en bedre og mer treffsikker finansieringsordning for private barnehager. Våren 2025 la regjeringen frem en lovproposisjon om styring og finansiering av barnehagesektoren. Denne proposisjonen fulgte opp enigheten mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus fra 14. november 2024. Gjennom avtalen var partiene enige om at forslaget i proposisjonen skulle legge til rette for god barnehagedrift, at private barnehager skal ha forutsigbare rammevilkår og en sunn og bærekraftig økonomi. Videre var partiene enige om at prinsippet om likebehandling av kommunale og private barnehager skulle ivaretas i loven. Dette ble fulgt opp av regjeringen, og proposisjon ble fremmet i tråd med forliket våren 2025. Stortinget behandlet lovproposisjonen og vedtok endringer i barne-

hageloven 3. juni 2025. Disse lovendringene vil tre i kraft 1. august 2026.

Det er kun en svært liten del av tilskuddene til private barnehager som er søknadsbasert. For hoveddelen av tilskuddet, som blant annet skal kompensere for lønnsutgifter, får private barnehager et driftstilskudd som bygger på gjennomsnittkostnadene i kommunale barnehager. Det har lenge vært en utfordring at private barnehager får samme driftstilskudd, uavhengig av faktiske driftsvilkår. Fordi private barnehager, i likhet med kommunens egne barnehager, er svært ulike, har dette gitt store forskjeller i det økonomiske handlingsrommet for ulike typer barnehager i samme kommune. Derfor var det viktig med enighet om at nye regler om beregningen av driftstilskuddet skulle gi bedre treffsikkerhet. Blant annet har vi blitt enige om at private barnehager med tilsvarende særlige driftsforutsetninger eller behov som kommunale barnehager, nå får ekstra grunntilskudd. Det vil kunne bidra til at mange små, ideelle og foreldreeide barnehager får mer i tilskudd enn i dag. Nytt driftstilskudd trer i kraft fra tilskuddsåret 2027.

Når det gjelder pensjonstilskuddet, mottar private barnehager i dag et påslag på driftstilskuddet for pensjonsutgifter som andel av lønnsutgiftene i de kommunale barnehagene. Alle ordinære barnehager mottar det samme påslaget på 10 prosent av kommunens lønnsutgifter. Når barnehagene får det samme påslaget, uavhengig av pensjonsvilkår og pensjonskostnader, innebærer det at noen barnehager har lavere pensjonskostnader enn de får dekket gjennom påslaget, mens noen barnehager har høyere pensjonskostnader enn de får dekket gjennom påslaget. Med de nye lovreglene om beregning av pensjonstilskudd som Stortinget har vedtatt, vil pensjonstilskuddet differensieres ut fra pensjonsvilkårene i den enkelte barnehage og være basert på lønn i den enkelte barnehage, noe som vil gi et mer treffsikkert pensjonstilskudd. Mange barnehager som tilbyr gode pensjonsvilkår, vil komme bedre ut enn de gjør i dag. Ny hovedregel for beregning av pensjonstilskudd trer i kraft fra tilskuddsåret 2027.

Gjennom behandlingen av endringene i barnehageloven ga Stortinget flere føringer for ny finansieringsforskrift, blant annet at det skulle innføres en ny søknadsordning for pensjonstilskudd til private barnehager fra 2026. Derfor har vi fra 1. januar i år innført en ny søknadsordning for private barnehager som innebærer at flere barnehager enn i dag vil kunne søke om ekstra pensjon-

stilskudd. Dette vil blant annet gjelde PBL-barnehagene, som ikke har vært omfattet av dagens søknadsordning. Den nye ordningen er en forbedring av dagens ordning og innebærer at kommunene må betale ut mer i pensjonstilskudd enn de må i dag og at en større andel av sektorens utgifter blir dekket.

I den siste regnskapsrapporteringen fra 2024 har Hagebyen Private Barnehage, som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, oppgitt en netto pensjonsprosent på 8,5 prosent av lønnskostnadene, mens taket i den nye søknadsordningen er satt til 13 prosent av pensjonsgivende lønnskostnader. Det er mulig barnehagens pensjonskostnader vil øke i fremtiden, men dersom kostnadene er på samme nivå som barnehagen har rapportert i 2024, så bør pensjonstilskuddet og søknadsordningen gi tilstrekkelig god dekning av pensjonsutgiftene. Jeg vil også

understreke at pensjonstilskuddet er innrettet slik at barnehagen får beholde tilskuddet selv om den i enkeltår kan ha tilskudd som er høyere enn pensjonskostnadene.

Regjeringen er opptatt av at ny søknadsordning for pensjonstilskudd over tid skal fungere best mulig. Jeg vil derfor ha tett dialog med sektor og partiene på Stortinget om hvordan ordningen eventuelt kan tilpasses og forbedres. Det er et budsjettspørsmål hvorvidt søknadsordningen skal justeres på sikt. Vi vil komme tilbake til saken i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Jeg vil også vise til at jeg 26. februar skal holde en redegjørelse for Stortinget om regjeringens barnehagepolitikk, hvor jeg vil gå nærmere inn på status for arbeidet med styring og finansiering av barnehagesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1597

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 23. februar 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Er statsråden enig i at det er en uholdbar situasjon om forsvarsindustrien pålegges å utlevere sikkerhetssensitiv informasjon som følge av et lovverk (åpenhetsloven) som ikke er tilpasset deres virksomhet, er statsråden enig i Forbrukertilsynets tolkning av loven i dette tilfellet, og vil statsråden ta initiativ til umiddelbare tiltak og om nødvendig fremme de nødvendige lovendringsforslag for Stortinget, for å sikre at forsvarsindustrien ikke kan pålegges å utlevere sikkerhetssensitiv informasjon?

BEGRUNNELSE:

Det vises til opplysningene som har fremkommet i media, om et brev Forbrukertilsynet sendte Nammo i desember i fjor. Av brevet fremgår det at Forbrukertilsynet mener Nammo bryter lov om virksomhetens åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Det etter at aktører som NRK og Redd Barna har klaget for å få tilgang til mer informasjon enn Nammo er villig til å dele.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) tok i sin siste trusselvurdering opp muligheten for sabotasje mot forsvarsindustrien i Norge som en fare. Nammo uttaler til Aftenposten at informasjonen de holder tilbake er sikker-

hetssensitiv, og nekter å utlevere den. De peker videre på at de kan ende i en situasjon der det å oppfylle Forbrukertilsynets krav og lovtolkning ikke er mulig uten å bryte andre lover, som Sikkerhetsloven og Forvaltningsloven, eller lovverk i utlandet. Det vises herunder til følgende nettsak hos Aftenposten:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/q6W1r0/uro-i-forsvarsindustrien-etter-varsel-om-nammo-lovbrudd-svaert-betenkelig-sikkerhetsmessig>

Som det fremgår videre av saken mener Forbrukertilsynet at Nammo etter åpenhetsloven fremover må aktsomhetsvurdere ikke bare sin kontraktspart, men også videre på nedstrømssiden. Ifølge tilsynets brev «må» Nammo fremover «foreta en konkret vurdering av om det foreligger en tilknytning til nedstrømsaktører som kvalifiserer til at Nammo AS kan ha forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.»

Det bes med dette besvart om statsråden er enig i at det er en uholdbar situasjon om åpenhetsloven pålegger forsvarsindustrien å utlevere sikkerhetssensitiv informasjon. Videre bes det besvart om statsråden er enig i Forbrukertilsynets tolkning av loven i dette tilfellet. Avslutningsvis bes det også besvart om statsråden vil ta initiativ til umiddelbare tiltak og om nødvendig fremme

de nødvendige lovendringsforslag for Stortinget, for å sikre at forsvarsindustrien ikke kan pålegges å utlevere sikkerhetssensitiv informasjon.

Svar:

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og har som formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Loven skal også bidra til mer åpenhet om virksomhetenes arbeid på dette feltet. Norge var tidlig ute med å få på plass en lov som lovfester internasjonale prinsipper for ansvarlig næringsliv. I etterkant har EU også vedtatt tilsvarende lovgivning gjennom aktsomhetsdirektivet.

Kjernen i åpenhetsloven er plikten til å utføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger. I tillegg oppstiller loven en plikt for virksomhetene til å årlig publisere en redegjørelse og besvare informasjonskrav fra allmennheten om virksomhetenes arbeid. Det fremgår av loven at plikten til å gi informasjon ikke skal omfatte informasjon som er gradert etter sikkerhetsloven. Det er også et unntak i loven for informasjon som må anses som forretningshemmelig.

Forbrukertilsynet er tilsyns- og veiledningsorgan etter loven. Det vil si at det er Forbrukertilsynet sin oppgave å tolke loven og kontrollere at virksomhetene utfører sine plikter i tråd med denne. Forbrukertilsynet har vur-

dert hvor langt åpenhetslovens plikter strekker seg, og i denne vurderingen er Forbrukertilsynet faglig uavhengig.

Som ansvarlig statsråd for loven er jeg opptatt av å følge nøye med på hvordan loven virker, når det gjelder både fordeler og ulemper som virksomhetene opplever i arbeidet med å etterleve den. Derfor har regjeringen nylig gjennomført en evaluering av loven. Evalueringsrapporten, som ble ferdigstilt sommeren 2025, tar for seg ulike aktører sine erfaringer med åpenhetsloven så langt.

I etterkant av vår evalueringsrapport har det høsten 2025 blitt oppnådd politisk enighet i EU om forenklinger i EUs aktsomhetsdirektiv. Det er noen forskjeller mellom EUs direktiv og den norske åpenhetsloven. Aktsomhetsdirektivet har blant annet et unntak for varer og tjenester underlagt eksportkontroll. Eksportkontrollregelverket krever at enkelte varer og tjenester, blant annet forsvarsmateriell, ikke kan eksporteres uten særskilt tillatelse. Tilsvarende unntak fremgår ikke av åpenhetsloven i dag.

Jeg går nå i gang med å følge opp funnene i evalueringsrapporten. Samtidig vil jeg se på justeringer i åpenhetsloven som følge av EUs aktsomhetsdirektiv.

Utfordringene forsvarsindustrien opplever med åpenhetsloven, er noe jeg tar på alvor. Jeg vil se nærmere på forholdet mellom åpenhetsloven og eksportkontrollregelverket og vurdere om det er behov for eventuelle justeringer i regelverket som følge av disse utfordringene.

SPØRSMÅL NR. 1598

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 23. februar 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Tromsø fikk forrige måned svar fra Landbruksdepartementet om at det ikke er lovlig å innføre boplikt etter Konesjonsloven som virkemiddel mot at helårsboliger brukes til kontinuerlig korttidsutleie.

Hvordan mener regjeringa at det er mulig å skille mellom at helårsboliger brukes som fritidsboliger og at de brukes til kontinuerlig korttidsutleie når opplysninger om dette ikke fremgår av noe register, og hvordan vil departementets vurdering påvirke kommuner som allerede har fått innført boplikt og samtidig har omfattende turisme?

BEGRUNNELSE:

Tromsø kommune sendte 12. september 2025 en henvendelse til Landbruksdirektoratet med fire ulike spørsmål knyttet til lovligheten av å innføre såkalt boplikt i Tromsø for å få bukt med de utstrakte problemene med korttidsutleie av boliger. Korttidsutleie har lagt svært kraftig press på leiemarkedet i byen, og det fortrenger slik ordinære beboere. Videre kan omfattende korttidsutleie forringe hele nabolag og strøk.

Henvendelsen ble 9. januar 2026 oversendt Landbruks- og matdepartementet, og 14. januar fikk Tromsø svar fra departementet. Departementet skriver blant annet:

“Etter Landbruks- og matdepartementets syn er det uansett valg av utleieform og omfang ikke tale om en bruksendring fra helårsbolig til fritidsformål. Regelen i konsesjonsloven § 7 får dermed ikke anvendelse ved korttidsutleie.”

I offentlige registre fremgår det imidlertid ikke hva boliger brukes til, og det finnes ikke aggregert statistikk for dette. Det fremgår kun hvorvidt en bolig har folkeregistrerte beboere eller ikke.

En kommune anmoder om å få innføre boplikt basert på at mange helårsboliger ikke har folkeregistrerte beboere og dette av kommunen vurderes som et problem.

Det er uklart hvordan Landbruksdepartementet overhodet mener at det er mulig å gjøre en vurdering knyttet til hva slags formål boligene i stedet brukes til all den tid det ikke finnes offentlig statistikk for dette, og det er derfor ønskelig at ministeren utdyper hvordan det er tenkt at slike vurderinger skal kunne gjøres.

Videre er et spørsmål i luften hvordan departementets vurdering vil kunne påvirke kommuner hvor det allerede er innført boplikt.

For eksempel er Røros blitt et av våre store turistreisemål. Boplikten ble i sin tid innført fordi mange boliger i Bergstaden sto tomme. Men det er åpenbart at hvis denne delen av kommunen ikke hadde hatt boplikt i dag, så ville kontinuerlig korttidsutleie gjennom AirBnB vært en vel så stor trussel.

Svar:

I sin begrunnelse har representanten vist til at Landbruks- og matdepartementet i brev datert 14. januar 2026 til Tromsø kommune uttaler at regelen i konsesjonsloven § 7 om å innføre forskrift om nedsatt konsesjonsgrense ikke får anvendelse ved korttidsutleie. Representanten viser til at det ikke foreligger offentlige registre som viser hva boligen brukes til, og ber meg derfor om å utdype hvordan departementet mener at det er mulig å gjøre en vurdering knyttet til hva slags formål boligene i stedet brukes til. Representanten ber også om en redegjørelse for hvordan departementets standpunkt kan påvirke kommuner som allerede har innført lokal forskrift etter konsesjonsloven.

Jeg har forståelse for at det kan oppstå ulemper både for kommunens innbyggere og for kommunene selv som følge av at helårsboliger blir brukt til korttidsutleie. Departementets uttalelse viser at det ikke er adgang til å innføre forskrift i en kommune fordi om korttidsutleie oppleves som problematisk. Lokal forskrift etter konsesjonsloven kan bare innføres når det er nødvendig for å hindre at helårsboliger blir brukt til fritidsformål. Reglene har følgelig ikke som formål å regulere korttidsutleie, en utleieform som både kan dekke næringsformål og andre formål. Det er viktig å være klar over at uttalelsen til Tromsø kommune bare gjelder adgangen til å innføre forskrift, ikke hvordan forskriften kan håndheves i den enkelte kommunen.

Reglene er etter mitt syn heller ikke, som representanten vel er inne på i sin begrunnelse, egnet til å regulere korttidsutleie på en hensiktsmessig måte. En årsak til det er at konsesjonsplikten oppstår ved overdragelse av eiendommen, dvs. at konsesjonskontrollen forutsetter at boligen skifter eier. Det kan da oppstå to situasjoner: Der det er innført lokal forskrift, har den som kjøper en helårsbolig plikt til å søke konsesjon hvis planen for kjøpet er å bruke eiendommen til et annet formål enn helårsbolig. Kommunen kan da avslå eller tillate dette. Hvis kjøperen på den annen side oppgir at formålet er å bruke eiendommen som helårsbolig, men hvor ingen innen ett år registreres som bosatt på eiendommen i henhold til lov om folkeregistrering, kan kommunen velge å forfølge saken som et regelbrudd. Vurderingen skjer i etterkant av ervervet. Kommunens oppfølging består i å avklare om noen i henhold til folkeregisteret er registrert bosatt på eiendommen.

Representanten etterlyser også mitt syn på hvordan kommuner med lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense etter konsesjonsloven blir påvirket av departementets uttalelse. Jeg vil presisere at avgjørelsen av om konsesjon skal gis eller avslås beror på et fritt skjønn, og at vurderingen ligger til kommunene selv. Innenfor den rammen loven gir i dag har jeg tillit til at kommunen tar stilling til konsesjonssøknader og til eventuelt mislighold på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1599**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjursæther****Besvart 23. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Jeg kan ikke se at statsråden har besvart mitt spørsmål (Dokument nr. 15:1277 (2025–2026)) om hvilke artikler i energieffektiviseringsdirektivene fra 2012 og 2018 som fortsatt ikke er innført i norsk regelverk, samt hva som er tidsplanen for å implementere disse.

Kan jeg derfor be statsråden vurdere spørsmålet på nytt og komme tilbake med et konkret og fullstendig svar?

BEGRUNNELSE:

Statsrådets svar av 2. februar 2026 er etter mitt syn utilstrekkelig. I stedet for å gi en samlet oversikt over hvilke artikler som fortsatt ikke er gjennomført, begrenset statsråden seg til en redegjørelse for arbeidet med artiklene om måling og fakturering (artikkel 9 og 10). Et tilfredsstillende svar burde ha redegjort for status for samtlige artikler i direktivene.

Svar:

Energieffektivitetsdirektivet fra 2012 og endringsdirektivet fra 2018 (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU om energieffektivitet, som endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2018/2002), er innlemmet i EØS-avtalen etter samtykke fra Stortinget, jf. Prop. 136 S (2024-2025) og Innst. 423 S (2024-2025).

Det er kun artiklene om måling og fakturering av varme, kjøling og naturgass som fortsatt ikke er innført i norsk regelverk. Det gjelder artiklene 9, 9a, 9b, 9c, 10, 10a, 11 og 11a i direktivet fra 2012 som endret i endringsdirektivet fra 2018. Hva som kreves for å gjennomføre artiklene i norsk regelverk er fortsatt til vurdering, og NVE bistår departementet i arbeidet med utarbeidelse av forslag til forskriftsbestemmelser. Lovendringer som gir hjemmel til å fastsette forskrifter ble vedtatt i mai 2023, jf. Prop. 100 L (2022-2023). Departementet vil sende forslag til forskriftsbestemmelser om måling og fakturering på offentlig høring så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1600**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide****Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger er gjort av hensynet til kostnader, omfang og belastning ved den innstramningen som i praksis gjennomføres ved innføringen av nytt digitalt våpenregister ved at flere våpendeler nå må merkes ved overdragelse, og hvordan er det vurdert opp mot statsrådets uttalte målsetning om at den nye digitale våpenforvaltning skal være effektiv, moderne og mer tilpasset brukerne – privatpersoner, organisasjoner og aktører i våpenbransjen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 3. februar som ble besvart av statsråden den 10. februar, jf. Dokument nr.

15:1431 (2025-2026). Temaet var nytt digitalt våpenregister, som ble lansert den 9. februar. Det hitsettes fra første setning av statsrådets besvarelse:

«Politiet har lenge jobbet med utviklingen av en ny digital våpenforvaltning som skal være effektiv, moderne og mer tilpasset brukerne – privatpersoner, organisasjoner og aktører i våpenbransjen.»

Det vises videre til tredje og fjerde siste setning i statsrådets besvarelse, som hitsettes:

«Etter dialog med våpenforhandlere og våpenorganisasjoner har Politidirektoratet forbindelse med lanseringen av nytt nasjonalt våpenregister lagt til rette for at forhandlere kan registrere våpen i registeret selv om ikke alle våpendeler er merket korrekt i henhold til merkingsreglene. For at våpenet skal

kunne omsettes, må imidlertid alle merkingspliktige våpendeler merkes, og serienummeret innføres i våpenregisteret.»

Dette oppfattes dithen at omsetningsforbud for våpen som ikke har tre merkede deler først vil bli håndhevet ved lanseringen av nytt nasjonalt våpenregister, slik at det i praksis skjer en innstramming ved innføringen av nytt digitalt våpenregister ved at flere våpendeler nå må merkes ved overdragelse.

Svar:

Kravet om merking av alle merkingspliktige våpendeler er ikke en innstramming som er kommet i forbindelse med nytt våpenregister. Kravet ble innført ved ny våpenlov som trådte i kraft 1. juni 2021. Formålet er å sikre sporbarhet og effektiv kontroll med registreringspliktige skytevåpen og våpendeler, med det formål å sikre lovlig og hindre ulovlig omsetting. Dette er et viktig element i en moderne og effektiv våpenforvaltning, og helt i tråd med våpenlova § 1 om å «trygge samfunnet mot uønskede hendinger med våpen».

Politidirektoratet har opplyst om at informasjon om de nye merkingsreglene ved en feil ikke ble oppdatert på politiets hjemmesider ved ikrafttredelse av ny våpenlov. Da de nye reglene ikke fremkom på politiets nettsider før i februar 2026 har Politidirektoratet forståelse for at våpen kan ha blitt omsatt uten å være merket i henhold til regelverket. Da denne informasjonen nå er kommunisert utad er det en forventning om at reglene blir fulgt fra innføringen av nytt våpenregister 9. februar 2026.

Målsetningen om at den nye våpenforvaltningen skal være effektiv, moderne og mer tilpasset brukerne, står seg fortsatt. Våpenforvaltningen har lenge vært preget av manuelle arbeidsprosesser og mangel på digitale verktøy. Digitaliseringen og automatiseringen som har pågått de siste årene har bidratt til flere nye digitale tjenester som vil forenkle og effektivisere søknads- og behandlingsprosessen for våpentillatelse i Norge. Blant annet er det tatt i bruk automatisert saksbehandlingsløsning for jaktvåpensøknader, som bidrar til raskere saksbehandlingstid.

SPØRSMÅL NR. 1601

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 18. februar 2026 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om det er i tråd med gjeldende regler at sensor som melder en student for fusk også deltar i vurdering av hvorvidt det mulige tilfellet av fusk skal videresendes til Nemnd for studentsaker, og mener i så fall statsråden at dette ivaretar studentenes rettssikkerhet på en god måte?

BEGRUNNELSE:

Å bli dømt for fusk får store personlige konsekvenser for dem det gjelder. En utestengelse fra høyere utdanning, tap av studielån og en opplevelse av at et til to år av livet «går tapt». Det er nødvendig og viktig med sanksjoner for studenter som fusker, men med så alvorlige konsekvenser for den enkelte er det også essensielt at vi sikrer studentenes rettssikkerhet i prosessen med å avgjøre hvorvidt fusk har funnet sted eller ikke.

Svar:

Universiteter og høyskoler skal sørge for en upartisk og faglig betryggende prøving av studentenes kunnskaper og ferdigheter, og vurderingen skal sikre det faglige nivået på studiet. Å avdekke fusk er et faglig ansvar hvor det er naturlig at sensorene også har en sentral rolle.

Universitets- og høyskoleloven regulerer ikke hvordan institusjonen skal behandle en mulig fuskesak før den fremmes for nemnd for studentsaker. Det er den enkelte institusjon som må vurdere hvordan saken forberedes på best mulig måte, og i tråd med de generelle kravene som stilles til forberedelse av saker som gjelder enkeltvedtak i forvaltningsloven kap. IV.

Universitets- og høyskoleloven har imidlertid flere rettssikkerhetsmekanismer som skal ivareta studentene ved mistanke om fusk. For det første følger det av loven at det enten er styret selv eller nemnd for studentsaker som skal fatte vedtak om fusk. Vedtak om utestenging eller tap av eksamensrett skal fattes med to tredjedels flertall. For

at en student skal kunne utestenges for fusk er det også et skyldkrav som innebærer at studenten må ha forsettlig forsøkt å fuske, eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket. Jeg vil også vise til at reaksjonsfastsettelsen skal stå i forhold til hva studenten har gjort.

Jeg vil påpeke at det også er regler om hvordan nemnd for studentsaker skal være sammensatt for å sikre en uavhengig og rettferdig behandling av saker. Det er blant annet krav om to studentrepresentanter i nemnda, og verken lederen eller vara for lederen kan være ansatt ved institusjonen. Studenter som er uenig i et vedtak, kan

klage inn saken for en nasjonal klagenemnd (Felles klagenemnd), hvor det også blant annet er to medlemmer som representerer studentene.

Jeg vil i tillegg vise til at studentene har rett på dekning av kostnader til bistand fra advokat fra det tidspunktet institusjonen beslutter å fremme sak om utestenging på grunn av fusk, gjennom hele forvaltningssaken og ved et eventuelt søksmål om gyldigheten av vedtaket.

Jeg mener derfor at lovverket ivaretar studenters rettsikkerhet i en mulig fuskesak på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1602

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Arild Hermstad

Besvart 24. februar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvordan vurderer utenriksministeren arrestasjonen og landsforræderianklagen mot den russiske forskeren Aleksei Dudarev, og hva gjør Norge for å ivareta tryggheten til forskere som deltar i internasjonale samarbeidsprosesser i Arktis, inkludert AMAP, slik at de ikke blir utsatt for politisk motiverte sanksjoner eller straffefølgelse?

BEGRUNNELSE:

Den russiske forskeren Aleksei Dudarev, som i en årrekke har forsket på helse- og miljøforhold i Arktis og bidratt til internasjonale rapporter gjennom Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP), ble arrestert av russiske sikkerhetstjenester 14. januar i år på vei til arbeid. Han ble deretter varetektsfengslet, og det ble gjennomført ransaking av hans bolig.

Russiske myndigheter anklager nå Dudarev for landsforræderi, med begrunnelse om at hans åpne vitenskapelige publikasjoner kan brukes av norsk etterretning, ifølge The Barents Observer 9. februar.

Ifølge AMAP har Dudarev kun bidratt som nominert russisk ekspert i ordinære faglige prosesser, der alle arktiske stater får rapportutkast til gjennomgang før publisering. Dudarevs familie understreker at han aldri har hatt tilgang til statshemmeligheter, og at han kun har drevet med forskning knyttet til helseforhold i nordområdene. Norge støtter AMAP gjennom en fast bevilgning på Klima- og miljødepartementets budsjett.

Denne utviklingen kan tyde på en tiltagende politisering av internasjonalt forskningssamarbeid fra russisk side, også på områder som tradisjonelt har vært skjermet fra geopolitisk konflikt.

Svar:

Norske myndigheter er kjent med arrestasjonen av den russiske akademikeren Aleksei Dudarev den 14. januar i år. Dudarev har vært bidragsyter i Arktisk råd-arbeidsgruppen Arctic Monitoring and Assessment Program (AMAP). Han forsker på betydningen av forurensning på menneskelig helse og bidro til en AMAP-rapport publisert i 2021:

«Human Health in the Arctic».

Dudarev skal nå være mistenkt for landsforræderi, noe som kan innebære fengsel på livstid.

Jeg ser alvorlig på den tilsynelatende urettmessige arrestasjonen av Dudarev. Det er uakseptabelt at en forsker som har vært tilknyttet Arktisk råd blir anklaget for landsforræderi på bakgrunn av publisering av forskningssartikler.

Norge har sammen med andre medlemsland aktivt lagt til rette for forskningssamarbeid i Arktisk råd hvor forskere skal kunne samarbeide innenfor avtalte rammer. Samtlige publiseringer i AMAP sendes til medlemslandene i Arktisk råd for gjennomlesning før publisering. I tillegg er det myndighetene selv som utpeker sine representanter til AMAP og de øvrige arbeidsgruppene til Arktisk råd.

Det samme gjelder for forskningsprosjektene som foregår under arbeidsgruppene. Russiske myndigheter har altså selv både utpekt Dudarev og godkjent AMAP-rapporten han bidro til.

I Russland er den akademiske friheten under sterkt press, særlig etter fullskalainvasjonen av Ukraina. Fra og med 1. mars 2026 krever angivelig russiske myndigheter at russiske forskere må be om tillatelse fra den føderale sikkerhetstjenesten FSB for å samarbeide med utenland-

ske kolleger. Arrestasjonen og den generelle innstramningen av russiske forskeres mulighet til å delta i internasjonalt forskningssamarbeid er bekymringsfull. Vi trenger internasjonal forskning som omfatter hele Arktis.

Arktisk råd, representert ved Kongeriket Danmarks lederskap, er i kontakt med russiske myndigheter om saken. Norske myndigheter følger også saken, blant annet gjennom vår ambassade i Moskva og vårt generalkonsulat i St. Petersburg.

SPØRSMÅL NR. 1603

Innlevert 13. februar 2026 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 24. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sikre stabil og forutsigbar tilgang på hormonbehandling for kvinner i overgangsalderen, slik at de slipper å oppleve behandlingsavbrudd fordi apotekene er utsolgt?

BEGRUNNELSE:

Mange kvinner i overgangsalderen opplever nå at hormonpreparater de er avhengige av, er utsolgt på apotekene. De møter tomme hyller, må bytte preparat, redusere doser eller avbryte behandling. For den enkelte kan dette bety en brå tilbakekomst av plager som påvirker både helse, livskvalitet og arbeidsevne.

Dette er ikke et marginalt problem. Stadig flere kvinner søker behandling for overgangsplager, og forutsigbar tilgang til legemidler er en grunnleggende forutsetning for god og trygg behandling.

Svar:

Regjeringen har arbeidet systematisk over tid med å styrke kvinners helse for å sikre likeverdige helse- og omsorgstjenester. Regjeringens kvinnehelsestrategi av 2024 foreslår bl.a. at det skal vurderes tiltak som gir bedre tilgang til hormonbehandling ved overgangsplager. Jeg har fulgt opp forslaget ved å gi Direktoratet for medisinske produkter (DMP) i oppdrag å vurdere om prioriteringskriteriene kan være oppfylt ved slik behandling, samt anslå budsjettkonsekvenser for folketrygden. DMP leverte sin rapport 31. oktober 2025. Rapporten viser blant annet at budsjettkonsekvensene ved å inkludere hormonbe-

handling ved overgangsplager i blåreseptordningen vil overstige fullmaktsgrensen på 100 millioner kroner. Saken behandles nå i departementet som en del av de årlige budsjettprosessene.

Som stortingsrepresentanten påpeker, har tilgangen på hormonbehandling som hormonplaster, vært utfordrende i lengre tid. Nå melder leverandøren av hormonspray også om forsyningsproblemer. Svikt i forsyningen skyldes kapasitetsutfordringer som følge av økt etterspørsel og berører flere land, ikke bare Norge.

DMP arbeider aktivt for å forebygge, redusere og håndtere antall mangelsituasjoner i samarbeid med leverandører, legemiddelgrossister og apotek. En kortsiktig løsning har vært å gi tillatelse til salg av utenlandske pakninger. Samtidig er norske myndigheter alene ikke i stand til å påvirke de strukturelle forholdene som skaper risiko for legemiddelmangel. Tett samarbeid med både Norden og EU er viktig for å møte de globale avhengighetene og sårbarhetene i verdikjedene.

DMP varsler at situasjonen for hormonplaster er i bedring og at forsyningen vil bli mer stabil utover våren når det kommer enda et produkt på det norske markedet. Jeg vil fremheve at forsyningen også avhenger av kommersielle prioriteringer hos leverandøren. Norge er et lite land som ofte ikke prioriteres like høyt i mangelsituasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1604**Innlevert 14. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 24. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

De nye opplysningskravene for norske varer i transitt (NVIT) har blitt midlertidig utsatt til 31. mars. Innføringen kan få store negative konsekvenser for grensekryssende næringsvirksomhet og logistikk særlig i Nord-Norge.

Hvordan jobber regjeringen for å sikre at norsk næringsliv ivaretas på best måte?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lenge kjent til de nye opplysningskravene, blant annet til 6-sifret varenummer, og hvilke konsekvenser de kan få når de implementeres. Den midlertidige utsettelsen av kravene til 31. mars var nødvendig, men mellomtiden bør ha blitt brukt nøye av regjeringen til å tilpasse regelverket til norske forhold slik at det er av felles interesse mellom landene og til beste for næringslivet og forbrukere. Are Kjensli i NHO logistikk og transport peker i en uttalelse på egne nettsider på at næringslivet ikke har IT-systemer på plass for å imøtekomme fristen 31. mars og han er bekymret for at store deler av forsyningene til og fra Nord-Norge vil måtte gå gjennom Norge. Som kjent er Norge delt i to jernbanemessig og veiene særlig fra Fauske og nordover er ikke egnet for å ta imot så stor trafikk, det er kapasitetsutfordringer allerede. Næringslivet selv frykter forsinkelser og økte kostnader for forbrukere i Troms og Finnmark særlig. Et eksempel på de berørte er Pleym's Transport som er etablert i 1969 og har 12-15 biler i kontinuerlig langtransport Oslo – Vadsø, Trondheim-Vadsø og distribusjon ut til hele Finnmark fra Vadsø.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å ivareta hensynene til norsk næringsliv og legge til rette for en mest mulig effektiv og smidig vareflyt både innenlands og over landegrensene.

En stor del av varetransporten mellom Sør- og Nord-Norge skjer på jernbane og lastebil gjennom Sverige og Finland, som er et annet tollområde enn Norge. Varene blir da underlagt tollprosedyren transittering. Regelverket for transittering følger av Transitteringskonvensjonen, som Norge er tilsluttet og bundet av. Formålet med transittering er å gjøre grensepasseringen enklere og raskere for næringslivet. Ordningen er grunnlaget for at varer kan transporteres gjennom flere land uten at det må betales toll og avgifter før varene når bestemmelsesstedet. Dette

forutsetter et felles regelverk som praktiseres likt i alle land som er avtaleparter til konvensjonen.

Tidligere leverte næringslivet kun svært overordnede opplysninger om varer som ble transittert mellom Sør- og Nord-Norge gjennom Sverige og Finland. Tollmyndighetene mottok derfor svært lite informasjon om disse varene.

Fra 21. januar 2025 stiller Transitteringskonvensjonen krav om at det oppgis et sekssifret varenummer for alle varer som transitteres. Formålet med kravet er blant annet å ivareta sikkerhet i forbindelse med at varer krysser landegrensene. Mer presise opplysninger om varer gjør det mulig for tollmyndighetene å gjennomføre treffsikre risikovurderinger, noe som er avgjørende for et trygt og effektivt transitteringssystem. Kravet gjelder for transporter mellom alle land i konvensjonsområdet – også når varer fraktes mellom Sør og Nord Norge via Sverige eller Finland.

For å gjøre overgangen til det nye kravet enklere for næringslivet, har regjeringen sørget for å gi aktørene tid til å forberede seg. Siden januar i fjor har det blitt praktisert en midlertidig ordning med et standard varenummer for varer som transporteres mellom Sør- og Nord-Norge i transitt via Sverige eller Finland. Denne ordningen har gitt næringslivet mer enn ett år til å oppdatere og tilpasse sine systemer.

Myndighetene har hatt løpende dialog med næringslivet i forbindelse med at konvensjonen stiller krav om sekssifret varenummer. Det ble tydelig kommunisert at den midlertidige ordningen ikke ville være varig, og at næringslivet derfor måtte tilpasse sine systemer for å oppfylle kravet. Næringslivet er i gang med å gjøre nødvendige tilpasninger for å etterleve regelverket. Tall fra Tolletaten viser at flere aktører allerede oppgir korrekt varenummer. Dette gjelder særlig aktører med ensartede varer, for eksempel fisk.

Kravet om sekssifret varenummer følger av Norges folkerettslige forpliktelser, og er en forutsetning for at varer fortsatt kan transitteres gjennom Sverige og Finland. Jeg har forståelse for at enkelte aktører fortsatt har utfordringer med å oppfylle det nye kravet. Tolletaten vil derfor fortsatt ha tett dialog med næringslivet blant annet gjennom informasjons- og veiledningsmøter, og vil følge opp berørte aktører slik at de får bistand til å etterleve regelverket.

Jeg er oppmerksom på de særskilte utfordringene som er knyttet til postforsendelser. Postforsendelser in-

volverer svært mange aktører, deriblant mange privatpersoner. Mange av disse vil ikke være klar over at varene de sender skal gå via Sverige eller Finland. De vil også ha store

utfordringer med å oppgi korrekt varenummer. På denne bakgrunn vil jeg fortsette arbeidet med å finne en løsning for postforsendelser.

SPØRSMÅL NR. 1605

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden kome med ei detaljert oversikt over kostnadane og finansieringa av Hardangerbrua, samt kva føresetnadar som vart lagt til grunn på finansieringstidspunktet (til dømes rente, trafikkutvikling) og om desse føresetnadane har vist seg å vere korrekte?

låg til grunn i proposisjonen. Faktisk trafikkvekst frå 2013 til og med 2025 er på 4,45 % pr. år. ÅDT i 2025 var på 2 665 køyretøy/døgn.

Svar:

Bygging av Hardangerbrua vart stadfesta i St.prp. nr. 2 2005/2006. Initiativtakar overfor Statens vegvesen var fylkestinget i Hordaland som bad vegvesenet oppdatere eksisterande planar for ei brukryssing. Dette vart omtalt i St.prp. nr. 1 2001-2002 og seinare lagt inn i Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015.

Da Samferdselsdepartementet la fram St.prp. nr. 2 var det med ei styringsramme på 1810 mill. 2005-kr og ei kostnadsramme på 2 040 mill. 2005-kr. Den samfunnsøkonomiske nytta, med ei rente på 8 prosent, var på minus 1,2 mrd.kr. Netto nytte i forhold til totale kostnadar var på minus 0,5 med internrente på 4 prosent.

Ut frå ei styringsramme på 1 810 mill. 2005-kr vart det lagt til finansieringskostnadar på 400 mill. kr slik at samla finansieringsbehov vart sett til 2 210 mill. 2005-kr. Vidare vart det lagt til grunn ei lånerente på 5,45 prosent, årleg prisstiging på 2 prosent.

I sluttoppgjeret for Hardangerbrua frå 2017 ble den samla investeringskostnad på 2 832 mill. 2017-kr. Finansieringsplanen viser 1 614 mill. kr bompengar, 781 mill. kr lokale tilskot, 96 mill. kr i ferjetilskot og 342 mill. kr i statlege midlar inkl. mva-kompensasjon. Det er lagt til grunn at Hardangerbrua er planlagt nedbetalt i 2028.

Etter ekstern kvalitetssikring blei det tilrådd å leggje til grunn ei årsdøgntrafikk for Hardangerbrua på 2 000 køyretøy i årsskiftet 2011/2012. I opningsåret 2013 var ÅDT lægre enn rekna, med ein ÅDT på 1 579. Men trafikkveksten etter dette har vore høgare enn prognosane som

SPØRSMÅL NR. 1606**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian****Besvart 19. februar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Mener statsråden at dagens KILE-ordning, der nettselskapene ikke fritas for KILE ved planlagte, varslede utkoblinger i høyspentnettet, gir nettselskapene insentiv til å gjennomføre nødvendig vedlikehold, og tror statsråden redusert sats eller fritak fra KILE når utkoblingene er nødvendige for vedlikehold, oppgraderinger eller kapasitetsforbedringer kan være mer hensiktsmessig for kraftsystemet og nettselskapene?

BEGRUNNELSE:

Nettselskapene er i dag underlagt KILE-trekk også ved planlagte og varslede utkoblinger i høyspentnettet. Dette innebærer at selskapene straffes økonomisk selv når strømmen tas for å gjennomføre nødvendig vedlikehold og oppgraderinger som er avgjørende for driftssikkerhet, beredskap og økt nettkapasitet.

I en situasjon med stor belastning på kraftnettet og et økende behov for oppgraderinger, kan dagens ordning virke mot sin hensikt. KILE-belastningen kan føre til at nødvendige tiltak utsettes, til tross for at de på sikt vil redusere risikoen for uforutsette avbrudd og styrke forsyningssikkerheten. Det kan derfor være grunnlag for å vurdere om dagens regelverk i tilstrekkelig grad tar høyde for planlagte og varslede utkoblinger som gjennomføres for vedlikehold og oppgraderinger i kraftnettet, og om slike utkoblinger bør behandles annerledes innenfor KILE-ordningen.

Svar:

KILE ordningen (kostnader ved ikke levert energi) er en ordning som gjør at nettselskapene må ta hensyn til kostnadene strømbrydd har for samfunnet når de planlegger drift og utvikling av strømnettet. Når det oppstår et avbrudd i strømforsyningen, beregnes et KILE-beløp som skal representere nettkundenes ulempe ved strømbryddet. Et nettselskap vil ha insentiver til å investere i nettkapasitet, gjøre oppgraderinger eller innføre andre tiltak, når kostnadene for samfunnet ved strømbrydd overstiger kostnadene ved tiltaket.

KILE-beløpet reduseres med inntil 50 prosent ved planlagte, varslede strømbrydd. Redusert KILE-beløp omfatter strømbrydd som følger av arbeid med vedlikehold og oppgraderinger, og beredskapsøvelser. Formålet er nettopp å sikre at nettselskapene gjennomfører nød-

vendig arbeid og øvelser, samtidig som ulempene for kundene blir så små som mulig. Ved fullt fritak fra KILE vil ikke nettselskapene ha like sterke insentiver til å holde avbruddene så korte som mulig.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har mulighet til å dispensere fra KILE-regelverket i særlige tilfeller. For eksempel ble det etter uværet Dagmar i 2011 dispensert fra regelverket for noen av nettselskapene som ble særlig rammet. Jeg er opptatt av at det skal være riktig balanse mellom nettselskapenes insentiver til å sørge for at strømbryddene blir så korte som mulig, og til å gjennomføre nødvendige beredskapstiltak og øvelser. RME arbeider nå med en gjennomgang av innteksreguleringen og insentiver til å gjennomføre beredskapstiltak.

SPØRSMÅL NR. 1607**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er status på prosjektet med to tog i timen mellom Trondheim og Steinkjer, og går prosjektet som planlagt?

Svar:

Effektpakken E19 Flere tog på Trønderbanen skal legge til rette for flere avganger i grunnrute mellom Melhus og Stjørdal, og et utvidet russtilbud til og fra Steinkjer. Dette innebærer en endring fra ett til to tog i timen mellom Melhus og Stjørdal, og to tog i timen mellom Melhus og Steinkjer i utvidede rushperioder. Gjeldende avtale mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR innebærer at tilbudsforbedringene skal innføres i desember 2029.

Bane NOR har varslet Jernbanedirektoratet om risiko for forsinkelser og kostnadsøkninger i effektpakken, blant annet som følge av raset ved Nesvatnet og

usikkerhet knyttet til utbyggingen av signalanlegg nord for Stjørdal. Jernbanedirektoratet har på bakgrunn av dette orientert Samferdselsdepartementet om risikoen.

Jernbanedirektoratet følger opp Bane NOR for å avklare og vurdere handlingsrommet for innføring av avtalt tilbudsforbedring, og behovet for eventuelle endringer i infrastrukturavtalen mellom direktoratet og Bane NOR. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om framdriften og kostnadene i prosjektet i budsjettprosessen så snart det foreligger et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag.

Jeg har for øvrig satt i gang en ekstern gjennomgang av hva som må til for å sikre at vi får bedre kontroll på kostnader, risiko og fremdrift knyttet til investeringsprosjektene på jernbanen fremover. Trønderbanen er ett av flere investeringsprosjekter som skal gjennomgås.

SPØRSMÅL NR. 1608**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard****Besvart 25. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

«Lion Cage» er en test av cybersikkerheten av to busser fra to ulike produsenter som Ruter fikk gjennomført for en tid tilbake. Testen fant svakheter det er viktig at tas på alvor. Samtidig peker gjennomgangen på at det er betydelig større risiko for fjernstyring av privatbiler sammenlignet med kommersielle busser. Det er også mer krevende for privatpersoner å ta de samme forhåndsreglene som store kollektivselskaper kan og bør gjøre.

Hva gjør statsråden for å redusere risikoen ved fremmed overstyring av moderne biler?

BEGRUNNELSE:

«Lion Cage» er en test av cybersikkerheten av to busser fra to ulike produsenter (nederlandske VDL og kinesiske Yu-

tong). Se mer her: <https://kollektivtrafikk.no/kollektivtanker-lion-cage-utgjor-pakoblede-busser-en-sikkerhetsrisiko/>

Et eventuelt målrettet systematisk angrep på privatbiler fremstår som en trussel på samfunnets sikkerhet som ikke burde være opp til hver enkelt bileier å vurdere eller håndtere.

Svar:

Jeg er kjent med undersøkelsene det vises til. Det er viktig at vi får ytterligere innsikt i denne utfordringen for å identifisere mulige aktuelle tiltak.

I tildelingsbrevet for 2026 har Samferdselsdepartementet derfor gitt Statens vegvesen oppdrag om å følge opp og gjennomføre planlagt videre testing av kjøretøy fra land Norge ikke har sikkerhetssamarbeid med. Statens

vegvesen har allerede startet på dette arbeidet, som i første omgang handler om å få økt kunnskap og kompetanse.

Systemene i en bil er enten styrende for bilens kritiske basisfunksjoner (styring, bremses og avanserte førerstøttesystemer) eller koplet til bilens infotainment system. Systemene er separate slik at deler av bilens systemer (infotainment systemet) kan settes ut av spill uten at det utgjør en trafiksikkerhetsrisiko.

Bilens kritiske basisfunksjoner og avanserte førerstøttesystemer får sine oppdateringer trådløst.

Det er derfor satt krav til digital sikkerhet i kjøretøy i det harmoniserte internasjonale regelverket om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, gjennom FN-Regulativ 155 (digital sikkerhet). Dette innebærer at alle personbiler, lastebiler og busser har krav til beskyttelse mot uønsket endring av kritiske systemer. Videre stiller FN-regulativ 156 krav om styringssystem for programvareoppdatering. FN-Regulativ 156 gjelder i tillegg for traktorer m.m.

FN-regulativ 155 om digital sikkerhet kom i 2021 og ble oppdatert i 2022, 2024 og 2025, så dette er et område der det er høy grad av internasjonal aktivitet.

Fra august 2025 kom det skjerpede krav gjennom radioutstyrsdirektivet (RED) som gir bedre cybersikkerhetsbeskyttelse. Dette gjelder alt utstyr som sender radiobølger (f.eks. wifi og mobilnett), og omfatter dermed også oppkoblede kjøretøy.

Lion Cage -prosjektet viste at informasjon gikk fra bilene og til servere i mange land. Prosjektet har ikke vist at det lastes ned skadelig programvare til hverken infotainment eller de kritiske systemene. Dette betyr ikke at systemene ikke kan hackes, settes ut av drift eller at uønsket koder ikke kan installeres, men Statens vegvesen har ikke per nå informasjon om at dette har funnet sted i praksis.

Dersom en bilprodusent skulle bli tvunget til å sabotere sitt eget produkt, vil dette få dramatiske konsekvenser for produsenten og deres evne til å overleve i markedet. Statens vegvesen antar derfor at dette sannsynligvis bare vil kunne skje i større konflikter. Det vil da være få eller ingen barrierer mot dette i det internasjonale kjøretøyregelverket. Statens vegvesen har ikke kommet over noen eksempler på at dette har skjedd, med unntak av vestlige kjøretøy (traktorer) tatt av Russland under krigen i Ukraina.

Personbiler er generelt mer tilkoblet nettet enn de fleste andre kjøretøy. De brukes ofte av privatpersoner som ikke nødvendigvis setter seg inn i alle kjøretøyfunksjonene, og som ofte gir samtykke til datadeling uten en grundig vurdering. Etter hvert som disse kjøretøyene blir eldre, kan det også risikeres at programvareoppdateringene skjer sjeldnere og er mindre forutsigbare. Statens vegvesen er bevisst på disse utfordringene, og vil ta opp dette i arbeidet med utvikling av det internasjonale regelverket.

Statens vegvesen vil fortsette arbeidet med å forstå risikobildet. Det pågår nå testing av tre nye personbiler i samarbeid med Lion Cage -prosjektet. Formålet er å få bedre kunnskap om hvilken informasjon og hvilke data som sendes fra bilene, og hvilke sårbarheter dette kan medføre. Målet er at kunnskapen skal bidra til et mer målrettet samarbeid med andre lands myndigheter for å utvikle det internasjonale regelverket.

Statens vegvesen vil også vurdere om det er behov for nasjonale tiltak. Slike tiltak skal være kunnskapsbaserte og rettet mot å gjøre kjøretøyene sikrere. Det vil også vurderes hvilket handlingsrom som finnes for nasjonale tiltak innenfor det harmoniserte europeiske regelverket som følger av EØS avtalen.

Det kan også være aktuelt å vurdere tiltak som begrenser muligheten for uønsket påvirkning og som reduserer risiko ved bruk. Mulige tiltak kan for eksempel omfatte kriterier for anskaffelse av offentlige kjøretøy og/eller bruksbegrensninger i særlig sensitive områder.

Muligheten for uønsket påvirkning eller overvåkning fra stater Norge ikke har sikkerhetssamarbeid med, gjelder ikke bare kjøretøy. Tilsvarende problemstillinger finnes på en rekke andre områder, blant annet mobiltelefoner og utstyr for sikkerhet i hjemmet. Dette er derfor sektorovergripende utfordringer som ikke er begrenset til transportsektoren.

SPØRSMÅL NR. 1609**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 24. februar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil utenriktjenesten følge opp saken for å forsikre seg om at den norske statsborgeren som sitter fengslet i Spania, og som ikke lenger får tilgang til reseptbelagte medikamenter som han skal være avhengig av, får forsvarlig medisinsk oppfølging, samt på generelt grunnlag forsikre seg om at han får en rettferdig mulighet til å kjempe sin sak?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet av familien til en norsk statsborger som skal ha tilhørighet i fylket som jeg representerer, og som har bedt meg løfte denne saken.

Vedkommende det gjelder ble arrestert i Colombia i juli 2024 etter begjæring fra Spania. Han anklages for alvorlige forhold som han mener ikke er mulig ettersom han og familien hevder at han var i Norge på det aktuelle tidspunktet, og hevder han ikke har fått forklare seg om dette og at politiet ikke har bedt norske myndigheter om å verifisere dette. Dette er imidlertid ikke bakgrunnen for mitt spørsmål.

I september 2025 ble han overført til Spania. Han har gått på reseptbelagt medisin over lengre tid, og fikk også disse medisinene i det første fengselet han opphold seg på i Spania, men ikke der han nå er plassert. Han skal nå ha vært uten medisinene i mer enn 2 måneder, noe som skal utgjøre en stor belastning for han. Familien er bekymret for hans tilstand.

Svar:

Jeg vil først si at jeg har stor forståelse for at dette er en svært vanskelig situasjon for fengslede og hans familie.

Utenriktjenesten ved ambassaden i Madrid, konsulatet i Alicante, ambassaden i Bogotá og Utenriksdepartementet i Oslo har gitt konsulær bistand til den norske borgeren siden han ble arrestert i 2024. Dette gjør vi i samarbeid med fengslede selv, hans familie og lokale advokater.

Det er fortvilende for han selv og familien at han ikke får den medisinske oppfølgingen i fengselet familien beskriver han har behov for. Forholdene i utenlandske fengsler er imidlertid ofte dårligere enn i Norge. De som blir fengslet i et annet land kan ikke forvente annen standard under varetektsfengsling eller soning enn det som er vanlig i dette landet. I mange fengsler er det egne mekanismer som innsatte kan benytte seg av for å klage på soningsforholdene. En del av bistanden utenriktje-

nesten gir i fengslingsaker er å gi råd om å skaffe seg en advokat. En lokal advokat vil kunne hjelpe den fengslede med hvor vedkommende kan henvende seg for klager på behandlingen i fengselet.

Utenriktjenesten kan også bistå med å videreformidle fengsledes bekymringer, og har i denne saken vedgjentatte anledninger tatt opp hans medisinske behov overfor lokale myndigheter, som i alle tilfeller er ansvarlige for innsattes helse og sikkerhet.

Når norske borgere fengsles i utlandet er det alltid stedets lover og regler som kommer til anvendelse. Norsk utenriktjeneste tar ikke stilling til skyldspørsmålet. På samme måte som norske domstoler ikke ville akseptert at et fremmed lands utenriktjeneste intervensjoner i en straffesak i Norge, er det heller ikke mulig for norsk utenriktjeneste å blande seg inn i eller påvirke en straffesak i utlandet. Norske borgere må forholde seg til og følge beslutninger i rettsprosesser i landet man er i.

Jeg kan forsikre at denne saken – i likhet med alle saker der norske borgere fengsles i utlandet – har hatt og fortsatt har høy prioritet. Utenriktjenesten vil fortsette å bistå i denne saken så lenge dette er ønskelig, innenfor rammene vi har for konsulær bistand, i tråd med føringer fra Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1610**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser mener statsråden at de nye vektbegrensningene på Fredrikstadbrua får, for næringslivet, innbyggere og beredskap og hvilke tiltak vil statsråden iverksette på kort og lang sikt for å bedre situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Fra 1. februar innførte Statens Vegvesen vektbegrensninger på Fredrikstadbrua på 28 tonn.

Svar:

Statens vegvesen anslår at det er rundt 150 kjøretøy per døgn som blir berørt av vektbegrensningen på 28 tonn. Det er særlig deler av næringstransporten som rammes av denne restriksjonen. Kollektivtransporten kan fremdeles kjøre over brua. Det samme kan utrykningskjøretøy (under utrykning), slik at beredskap er ivaretatt. Statens vegvesen har i uke 8 etablert driftsåpninger på E6 Sandesundbrua for å ivareta omkjøringsmuligheter for de tyngre kjøretøyene og redusere sårbarheten i trafikksystemet. Vektrestriksjonene på Fredrikstadbrua er nødvendige for

å ivareta sikkerheten til trafikantene og forlenge bruas levetid. Jeg har forståelse for de negative konsekvensene dette medfører for deler av næringstransporten. Restriksjonene har foreløpig bare vært gjeldende i ca. tre uker. Det er derfor noe tidlig å trekke endelige konklusjoner om de trafikale effektene av vektreduksjonen, men Statens vegvesen følger med på trafikkutviklingen på rv. 22 som følge av situasjonen. Statens vegvesen vil også gjennomføre en strategisk vurdering av rv. 22 på strekningen mellom Torp og Fredrikstadbrua. Her vil både konsekvensene av ny fremtidig fylkesveibru Omberg-Torp, og konsekvensene av vektrestriksjonen på Fredrikstadbrua bli vurdert. På lengre sikt vil ny bru over Glomma i Fredrikstad, avlaste dagens Fredrikstadbru og sørge for at sårbarheten i trafikksystemet reduseres og at effektiviteten i transportsystemet øker. Ny bru ligger inne i Bypakke Nedre Glomma fase 2 som ett av fire store prosjekter i pakken. Dette er i tråd med vedtak fra lokale myndigheter, jf. også Stortingets behandling av Prop. 21 S / Innst. 266 S (2022-2023) Utbygging og finansiering av Bypakke Nedre Glomma i Viken. Ny bru Omberg-Torp har høy prioritet og mitt inntrykk er at det jobbes godt lokalt med å holde fremdrift på prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1611**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 19. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden redegjøre for hvilke rettigheter norske innbyggere faktisk har til kommunale helse- og omsorgstjenester under midlertidig opphold i et annet nordisk land, hvordan dette ansvaret skal organiseres og finansieres, og hvilke tiltak regjeringen vil ta for å sikre at personer i tilsvarende situasjon ikke blir stående uten nødvendige tjenester som følge av uavklarte grenseoverskridende ansvarsforhold mellom kommuner?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en innbygger i Alta kommune, som har en ektefelle som etter et kraftig hjerneslag i 2019 er avhengig av omfattende daglig helsehjelp. Blant annet gjelder dette bistand til personlig hygiene og oppreisning/forflytning fire ganger daglig.

Hjemkommunen Alta har siden 2020 betalt Kalix kommune i Sverige for gjennomføring av nødvendige helse- og omsorgstjenester når ekteparet oppholder seg i familiens bolig i Kalix. Denne ordningen opphørte plutt-

selig før påsken 2025, og kommunene har siden ikke klart å avklare ansvarsforholdet.

Som følge av ovennevnte står ekteparet uten nødvendig helsehjelp i Sverige, og er i praksis avskåret fra å bruke boligen sin der. Alta kommune hevder at departementet har opplyst at ansvaret ligger i Sverige, mens Kalix kommune hevder at helsehjelp kun kan ytes etter avtale med en norsk kommune.

Samtidig opplever familien denne situasjonen som uforenlig med både EØS-regelverket om rett til helsehjelp ved midlertidig opphold i annet EØS-land og det nordiske helsesamarbeidet, som etter deres vurdering tilsier at helsetjenestene i hjemlandet skal kunne videreføres under midlertidige opphold. De står nå uten avklaring og uten tilbud, og opplever at ansvaret skyves mellom kommuner uten at norske myndigheter sikrer deres rettigheter.

Svar:

Jeg vil innledningsvis opplyse at embetsverket i mitt departement har blitt kontaktet av Alta kommune i forbindelse med denne saken. Departementet har gitt generell informasjon og veiledning til kommunen om aktuelt regelverk, i tråd med forvaltningsorganers alminnelige veiledningsplikt. Hverken jeg eller departementet kan gå inn og ta konkret stilling til de rettslige og praktiske spørsmålene som saken reiser, herunder uenigheten mellom de to kommunene om betaling for tjenesteyting. Jeg vil derfor i det følgende gi en overordnet redegjørelse for gjeldende regelverk på området.

Når det gjelder rettigheter til nødvendige helsetjenester for norske borgere som er medlemmer i folkestrygden under midlertidig opphold i et annet EØS-land, herunder i et av de nordiske landene, reguleres dette av EØS-avtalens forordning 883/2004 om koordinering av trygdeordninger (trygdeforordningen). Det følger av forordningen at helsetjenester som blir nødvendige under oppholdet, skal gis av oppholdslandet etter lovgivningen i oppholdslandet. Det er altså oppholdslandets regler som er avgjørende for hvilken helsehjelp den enkelte konkret har krav på. Dette må samtidig ses i lys av at trygdeforordningen inneholder et forbud mot diskriminering på grunnlag av statsborgerskap. Det innebærer at norske borgere som oppholder seg midlertidig i et annet EØS-land har krav på likebehandling med landets egne borgere som er bosatt i landet, når det gjelder tilgang på helsetjenester og betaling for helsehjelpen (egenandeler mv.). Formålet med disse reglene er å sikre retten til fri personbevegelse innenfor EØS, blant annet ved at personen det gjelder ikke skal måtte avbryte oppholdet for å reise tilbake til bostedslandet for å få nødvendig helsehjelp der.

Etter trygdeforordningen skal det som hovedregel foretas et etterfølgende oppgjør for utgifter til helsetjenester mellom den kompetente institusjonen i be-

handlingslandet (oppholdslandet) og den kompetente institusjonen i trygdetilknytningslandet (bostedslandet) basert på faktiske utgifter. I Norge er det Helfo som er kompetent institusjon for slike oppgjør etter forordningen.

Dette utgangspunktet gjelder med mindre annet er særskilt avtalt mellom de aktuelle landene. Nordisk konvensjon om trygd av 2012 regulerer anvendelsen av trygdeforordningen i internnordiske forhold, med enkelte tilpasninger. De nordiske landene har gjennom konvensjonen kommet til enighet om å gi avkall på refusjon av utgifter til helsetjenester seg imellom. Refusjonsavkall innebærer at hvert av de nordiske landene må bære egne utgifter i forbindelse med ytelse av helsetjenester til borgere fra et annet nordisk land. Kompetent institusjon i oppholdslandet kan med andre ord ikke kreve utgifter til helsetjenester refundert av kompetent institusjon i bostedslandet. Konvensjonen åpner for at to eller flere av de nordiske landene kan avtale en annen utgiftsfordeling seg imellom, men slik avtale er ikke inngått for Norges del.

Trygdeforordningen og Nordisk konvensjon om trygd får anvendelse for helsetjenester og lang tids pleieytelser. Dette gjelder blant annet plass i institusjon, inkludert sykehjem, og helsetjenester som ytes i hjemmet. Sosiale tjenester omfattes ikke av forordningen. Tjenester som for eksempel personlig assistanse, herunder praktisk bistand, avlastningstiltak mv. anses også å falle utenfor dette regelverket.

Nordisk konvensjon om sosialhjelp og sosiale tjenester av 1992 (bistandskonvensjonen) får anvendelse for sosialhjelp og sosiale tjenester, samt andre sosiale ytelser som ikke omfattes av trygdeforordningen og Nordisk konvensjon om trygd. Det følger av bistandskonvensjonen at en nordisk borger som under midlertidig opphold i et nordisk land får et umiddelbart behov for sosialhjelp og sosiale tjenester, skal fra oppholdslandet motta slik hjelp etter landets lovgivning som behovet for hjelp tilsier. Dette gjelder bistand som ikke har kunnet forutses av den enkelte og som ikke skal ytes utover det som er nødvendig for å avhjelpe det akutte behovet. Det er oppholdslandets regler som avgjør hvilken hjelp og bistand man konkret har krav på. Ved anvendelsen av lovgivningen i oppholdslandet skal imidlertid statsborgere av et nordisk land som oppholder seg midlertidig i et annet nordisk land, likestilles med landets egne statsborgere. Bistandskonvensjonen har ikke egne regler om refusjonsoppgjør mellom land på nasjonalt eller lokalt nivå når det gjelder hjelp som ytes under midlertidig opphold.

Bistandskonvensjonen har særskilte bestemmelser som omhandler personer som har behov for helsetjenester eller pleie av lengre varighet og som ønsker å flytte fra ett nordisk land til et annet nordisk land som de har særlig tilknytning til. I disse tilfellene har de ansvarlige myndigheter på regionalt eller kommunalt nivå i de to landene plikt til å søke å medvirke til slik flytting, såfremt flytting

gen vil forbedre personens livssituasjon. Medvirkningssplikten kan ivaretas ved at de ansvarlige myndighetene inngår en avtale om flyttingen, som blant annet kan inneholde bestemmelser om fordeling av utgifter til behandling eller pleie mellom dem. Disse bestemmelsene gjelder imidlertid bare ved flytting mellom to nordiske land, og ikke ved midlertidig opphold i et nordisk land når personen det gjelder fortsatt er bosatt i et annet nordisk land.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er oppholdslandets myndigheter som har ansvar for å yte helsetjenester til norske borgere som oppholder seg midlertidig i det aktuelle landet. Dette følger som nevnt av folkerettslige forpliktelser som er nedfelt i EØS-avtalens trygdeforordning og Nordisk konvensjon om trygd. Nor-

ske borgere som er medlemmer i folketrygden, har rettskrav på helsetjenester som blir nødvendige under opphold i et annet nordisk land. Denne retten gjelder uavhengig av om det foreligger en avtale mellom lokale myndigheter i de to landene om tjenesteyting og betaling. Det samme gjelder for tjenester som omfattes av bistandskonvensjonen. Avtaler om refusjonsavkall inngått på nasjonalt nivå mellom to eller flere land, anses ikke å være til hinder for at lokale myndigheter i to eller flere land kan avtale en annen utgiftsfordeling seg imellom for tjenester som de har ansvar for. Dersom det ikke foreligger en slik lokal avtale, må det som utgangspunkt legges til grunn at hvert land må dekke egne utgifter for ytelse av tjenester til borgere fra det andre landet.

SPØRSMÅL NR. 1612

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

BaneNOR mener det ikke er hensiktsmessig å åpne ferdig bygget strekning med dobbeltspor mellom Oslo-(nesten) Hamar fordi de da må bygge midlertidig gammelt signalanlegg. Samtidig er ERTMS kraftig forsinket. BaneNOR forklarer årsaken til dette blant annet med umoden teknologi og at innføringen av ERTMS er nybrottsarbeid.

I lys av dette, hvor trygg er statsråden på at ERTMS vil være klart og modent for strekningen Oslo-Hamar i 2032?

BEGRUNNELSE:

BaneNOR skriver på sine nettsider om forsinkelsen på åpning av dobbeltspor Hamar-Oslo:

“Samtidig gir utsettelsen mulighet til å samkjøre med utrulling av neste generasjons signalsystem, ERTMS. Det gir en helhetlig og fremtidsrettet løsning uten et fordyrende, midlertidig signalanlegg.

– Det er aldri positivt med forsinkelser. Men fordelene med endringen i prognosen er at dobbeltsporet kan åpnes med det felleseuropeiske signalanlegget ERTMS”.

Tidligere åpning vil måtte bety midlertidig bygging av gammelt signalanlegg. Det er viktig å vite hvor sannsynlig det vil være at ERTMS faktisk vil være klart i 2032 for å også være trygg på at det ikke lønner seg å bygge

midlertidig signalanlegg som tross alt burde kunne gi noe samfunnsnytte av ferdig bygget infrastruktur.

Svar:

Som jeg har orientert om i Prop 1 S 2025-2026, er BaneNOR i gang med å utarbeide en ny strategi og plan for utrulling av ERTMS. Hensynet til å kunne realisere tilbudsforbedringene som følger av pågående investeringsprosjekter, vektlegges høyt.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en orientering om planen for det videre arbeid med ERTMS i forbindelse med statsbudsjettet.

Når det gjelder strekningen Oslo-Hamar, viser jeg til mitt svar til Stortinget 12. februar i år, der jeg uttrykte en klar forventning om at Jernbanedirektoratet og BaneNOR må vurdere alle muligheter for å redusere den varslede forsinkelsen.

SPØRSMÅL NR. 1613**Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 24. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjør for hvorfor Norge hverken har nasjonale kvalitetskrav eller vurderer refusjonsrett for audiografer, når dette er den eneste modellen som i resten av Norden brukes for å sikre lik tilgang, høy kvalitet og bedre ressursutnyttelse i hørselsomsorgen?

BEGRUNNELSE:

Internasjonale undersøkelser viser at 20–40 prosent av høreapparatbrukere bruker hjelpemidlene lite eller ikke i det hele tatt, og Hørselshemmedes Landsforbund har selv anslått rundt 25 prosent lav eller manglende bruk i Norge. Dette reiser spørsmål om både kvalitet, ressursbruk og pasientsikkerhet i dagens organisering.

Norge bruker årlig over 1,2 milliarder kroner gjennom NAV på høreapparater, reparasjoner og tilbehør. Samtidig finnes det i dag ingen nasjonale kvalitetskrav til verifisering, validering eller dokumentasjon av pasientutfall i høreapparatrehabilitering.

Så langt har Norge heller ikke innført refusjonsrett for audiografer til tross for at dette er standardmodellen i øvrige nordiske land.

Svar:

Jeg forstår representanten Eilertsens bekymring over at mange ikke bruker høreapparatene de har fått utlevert. Det kan være mange årsaker til at apparatene ikke brukes. Noen opplever unaturlig lyd eller ubehag, og har behov for informasjon og oppfølging. Andre kan ha tekniske utfordringer med bruken, f.eks. mennesker med kognitiv svikt. Noen kan oppleve sosialt stigma og ha en følelse av å framstå som eldre eller som syk.

Audiografer har en helt avgjørende rolle i hørselsomsorgen. Audiografene tester hørselen og tilpasser høreapparatet individuelt til hver enkelt bruker. De har en også nøkkelrolle i oppfølgingen ved å hjelpe til med bedre lyd kvalitet og teknisk bruk, bidra til motivasjon og bedre mestring.

Hørselskontakter i kommunen og hørselshjelperordningen, som er en likepersonsordning organisert av Hørselsforbundet, kan også gi viktig hjelp til motivasjon og til praktisk bruk av høreapparatet.

Regjeringen mener at bedre hørselsomsorg og tilbud om rask hørselshjelp er viktig for å bidra til en god og trygg framtid for det økende antallet eldre i Norge. Vi er

derfor i full gang med arbeidet for å sikre at alle som trenger det får høreapparat innen fire måneder.

Vi har nasjonale kvalitetskrav i hørselsomsorgen i Norge.

Helsedirektoratet har nasjonale retningslinjer for screening av hørsel hos nyfødte, som omhandler blant annet metoder og krav til kompetanse. Helsedirektoratets nasjonale retningslinjer for hørsel hos barn 0-3 år gir føringer for tidlig identifikasjon, utredning, henvisning og oppstart av hjelp. Nasjonal retningslinje for helsestasjon gir anbefalt fremgangsmåte for lekeaudiometri på fireårskonferansen på helsestasjonen.

Begrunnelsen for disse retningslinjene er at tidlig tilgang på lyd er avgjørende for normal talespråkutvikling og at forsinkelser kan gi varige utviklingsmessige tap. Det er også nasjonale kvalitetskrav for høreapparat-rehabilitering i vedlegg 3 til folketrygdloven § 10-7 bokstav b.

Norge har kvalitetskrav i hørselsomsorgen. Men det er behov for faglig oppdatering av de kvalitetskravene som i dag ligger i folketrygdloven. Vi er ikke kjent med at alle nordiske land har generelle kvalitetskrav, men vi er i gang med å oppdatere kvalitetskravene som ligger i folketrygdloven, og vil i denne sammenhengen også se hen til kvalitetskravene for høreapparatbehandling hos voksne, som nylig er utarbeidet av Sundhedsstyrelsen i Danmark.

I 2025 bad regjeringen Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene om å utrede og komme med forslag om forbedringer i pasientforløp og saksbehandlingsrutiner i hørselsomsorgen. I oppdraget til Helsedirektoratet ligger også å vurdere rammebetingelsene for audiografenes arbeid. Dette inkluderer arbeidet i hørselsentraler og avtalepraksiser, og audiografers mulighet til å kreve refusjon på selvstendig grunnlag. Endringer som gjelder rammebetingelsene for audiografenes arbeid og de ulike yrkesgruppens roller og ansvar, refusjonsordninger og takstbruk, er regulert i regelverk og endringer i disse vil måtte sendes på høring.

Viktige endringer i pasientforløpene for tildeling av høreapparat vil bli gjennomført av de regionale helseforetakene, i samarbeid brukere og fagmiljøer. Regjeringen vil også vurdere større endringer i søknadsbehandlingen av høreapparat, med digitalisering og automatisering.

Endringer i regelverk, digitalisering og mer effektive pasientforløp vil være viktige for at helsepersonellet skal kunne konsentrere seg om pasientrettet arbeid.

Tilgang på audiografer og annet personell, og at disse i større grad bruker sin tid til pasientrettet arbeid, er

de viktigste tiltakene for å nå målet om en sterkt redusert

ventetid for det økende antallet pasienter som trenger høreapparat.

SPØRSMÅL NR. 1614

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 20. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden jobbe for å sikre et resultat som ivaretar norsk næringsliv, forbrukerne, miljø og verdens beste pantesystem, og vil statsråden ta initiativ til et nordisk samarbeid for å løse denne utfordringen?

BEGRUNNELSE:

EUs nye regelverk for emballasje og emballasjeavfall nærmer seg implementering. Som følge av EØS-avtalen vil dette også bli innført i Norge. I praksis kan dette bety at Norge innen drikkevareemballasje må gå tilbake til å kjøre rundt på tunge og tomme vaskeflasker, en løsning som vi forlot allerede i 2013.

Tidligere har statsråden uttalt seg positivt om EUs emballasjeforordning (Packaging and packaging waste regulation, PPWR), som setter krav til ombruksløsninger av blant annet drikkevareemballasje. EUs foreslåtte ombrukskrav er en dårligere miljøløsning enn dagens norske pantesystem, og forslaget har også fått skarpe reaksjoner fra næringslivet.

NORSUS (Norsk institutt for bærekraftsforskning) har sammenlignet dagens system, der plastflasker og bokser resirkuleres, med et tenkt ombrukssystem. De konkluderer med at dagens resirkuleringsystem har fra 28 til 51 % lavere klimapåvirkning enn et tenkt ombrukssystem, avhengig av hvilken modell som brukes. Belastningen for transport er over syv ganger høyere i ombrukssystemet. På toppen kommer langt større forbruk av vann og kjemikalier til vask av ombruksflasker, samt langt større arealkrav både i butikk, hos produsent og på lagre. De andre nordiske landene har tilsvarende pantesystemer som Norge, og står i den samme utfordringen.

Infinitem har anslått at EUs pantekrav kan koste Norge 2,5 milliarder i året. På toppen av dette kommer engangskostnader ved å bygge om butikker, og installere systemer som vasker flaskene. Det kreves syv ganger så stort volum å håndtere flasker på kasser og brett, kontra dem som er klem ned i en plastsekk. Den faktiske kostnaden vil

med andre ord bli langt høyere. Dette vil gå ut over både næringslivet og kundene. Til slutt blir det trolig forbrukerne som betaler prisen i form av dyrere varer for å betale for et gammeldags system.

Et enstemmig Storting vedtok i 2024 at emballasjeforordningen må gjennomføres på en måte som ivaretar det eksisterende norske pantesystemet. I et oppslag i E24 i desember 2025 har statsråd Bjelland Eriksen snudd, og sier at man vil se på mulighetene til å få unntak fra ombrukskravet, eller å få kravet utsatt. Et alternativ kan for eksempel være å se på mulighetene for et felles nordisk samarbeid for å finne en løsning på denne utfordringen.

Svar:

Emballasjeforordningen er et svært viktig regelverk som vil gi positive effekter for klima og miljø gjennom reduserte mengder emballasje og emballasjeavfall og en mer sirkulær verdikjede for emballasje. Forordningen gir norsk næringsliv viktige felleseuropeiske rammevilkår, som det haster å få på plass.

Klima- og miljødepartementet har over tid hatt dialog med EU-kommisjonen om handlingsrommet knyttet til unntak i forordningen. I tillegg har vi hatt samtaler med Finland, Sverige og Danmark, som også har velfungerende pantesystemer for drikkevareemballasje, om hvordan de vil gjennomføre forordningen. Ved en eventuell fremtidig utarbeidelse av underliggende rettsakter/endringsrettsakter vil vi, i dialog med nordiske land, søke å påvirke dette for at særnorske forhold ivaretas.

Jeg ser det som viktig å ivareta et velfungerende norsk pantesystem, og utnytte handlingsrommet som ligger i forordningen ved gjennomføring i norsk rett. Derfor har jeg bedt Miljødirektoratet om å se nærmere på mulighetene forordningen gir for et unntak fra ombrukskravet for drikkevareemballasje i fem år, fra 2030 til 2035. Miljødirektoratet har nylig levert sin anbefaling om dette til Klima- og miljødepartementet. Deres utgangspunkt er at vi bør kunne benytte unntaket fra ombrukskravet frem

til 2035. Vi vurderer nå denne anbefalingen nærmere. For

øvrig åpner forordningen for ytterligere femårsperioder med unntak.

SPØRSMÅL NR. 1615

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 23. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Mener statsråden at dagens systemer for å avdekke grooming, press og utnyttelse av barn, unge og kvinner fra internasjonale overgrepnettverk er tilstrekkelige, sett i lys av de nye opplysningene som er kommet frem i Epstein-saken, og vil statsråden ta initiativ til en uavhengig gjennomgang av norske myndigheters beredskap og hvordan myndighetene forebygger og håndterer slik grenseoverskridende risiko?

BEGRUNNELSE:

Internasjonale overgrepnettverk utgjør en av de mest alvorlige truslene mot barn, unge og kvinner i dag. De opererer på tvers av landegrenser, bruker digitale plattformen til grooming og manipulasjon, og utnytter svakheter i nasjonale systemer for varsling, kontroll og forebygging. De siste årene har flere internasjonale saker vist hvor profesjonelle og ressurssterke slike miljøer kan være. Epstein-saken, som fortsatt avdekker nye opplysninger, illustrerer hvordan overgrepnettverk kan ha omfattende kontaktflater og evne til å operere i skjulte strukturer som utfordrer myndighetenes evne til å avdekke risiko.

Selv om saken i hovedsak er forankret i amerikansk jurisdiksjon, har den aktualisert et bredere spørsmål: om norske myndigheter har gode nok mekanismer for å identifisere og håndtere kontaktflater mot internasjonale aktører som er knyttet til alvorlige overgrepssaker. Når slike saker rulles opp internasjonalt, er det naturlig å vurdere om Norge har et system som raskt fanger opp risiko, sikrer effektiv informasjonsdeling og beskytter sårbare grupper før skade skjer.

Barn og unge er særlig utsatt for digital grooming og manipulasjon. Kvinner er i økende grad mål for press, trusler og utnyttelse fra aktører som opererer anonymt eller fra utlandet. Dette stiller høye krav til politiets kapasitet, kompetanse og samarbeid med internasjonale partnere. Det stiller også krav til at norske myndigheter har et helhetlig system som ikke bare reagerer når overgrep har

skjedd, men som aktivt forebygger og avdekker risiko tidlig.

Flere fagmiljøer har uttrykt bekymring for at dagens systemer ikke fullt ut fanger opp grenseoverskridende trusler. Når nye opplysninger om internasjonale overgrepnettverk kommer frem, er det derfor legitimt å stille spørsmål ved om Norge har tilstrekkelig robuste mekanismer for å beskytte barn, unge og kvinner mot utnyttelse fra aktører som opererer utenfor norsk jurisdiksjon.

En uavhengig gjennomgang vil kunne avdekke eventuelle svakheter i varslingsrutiner, informasjonsflyt, etterretningssamarbeid og forebyggende arbeid. Den vil også kunne bidra til økt åpenhet og styrket tillit til at norske myndigheter tar trusselen fra internasjonale overgrepnettverk på største alvor.

Svar:

Regjeringen ser svært alvorlig på seksuelle overgrep, grooming og utnyttelse av barn og unge, og prioriterer denne innsatsen høyt. De siste årene er det iverksatt en rekke tiltak for å forebygge og bekjempe vold og overgrep og menneskehandel. Det inkluderer opptrappingsplanen mot vold og overgrep for perioden 2024–2028, stortingmeldingen Trygg oppvekst i et digitalt samfunn fra 2025 og den nasjonale strategien mot menneskehandel som ble lansert i fjor.

Representanten etterspør en uavhengig gjennomgang av norske myndigheters beredskap til å bekjempe overgrepnettverk. Jeg mener ikke det er riktig tidspunkt for en slik gjennomgang nå, ettersom det allerede er igangsatt en rekke prosesser både nasjonalt og internasjonalt som samlet vil styrke myndighetenes evne på kort og lang sikt til å forebygge, avdekke og straffeforfølge disse aktørene. Regjeringen vil blant annet vurdere å øke strafferammen for fremstillinger av seksuelle overgrep mot barn eller fremstillinger som seksualiserer barn (§ 311), samt hvordan straffelovens bestemmelse om grooming (§ 306) kan utvides til også å omfatte digitale seksuelle overgrep.

Det er også iverksatt flere kompetansehevede tiltak som vil støtte og styrke politidistriktenes håndtering av disse sakene. Jeg vil også legge til at Kripos og Økokrim spiller sentrale roller i dette arbeidet. Kripos prioriterer avdekking av internettrelaterte overgrep mot barn, og benytter blant annet teknologiske løsninger som bidrar til mer effektiv identifisering av overgripere og ofre, mens Økokrim kan avdekke bestillingsovergrep ved å følge pengestrømmer og analysere rapporter om mistenkelige forhold fra rapporteringspliktige virksomheter etter hvitvaskingsloven.

Forebygging og bekjempelse av denne typen kriminalitet forutsetter tett internasjonalt samarbeid. Norge har ratifisert Europarådets konvensjoner om datakriminalitet (Budapestkonvensjonen) og om beskyttelse av barn mot seksuell utnyttning og misbruk (Lanzarotekonvensjonen). Norge har også deltatt i FN-forhandlingene om en global konvensjon mot cyberkriminalitet, som blant annet regulerer digitale overgrep. Formålet er å sikre kriminalisering i land som mangler relevant lovgivning, og styrke det operative samarbeidet mellom politimyndigheter.

Digitale overgrep er videre høyt prioritert i EU, blant annet gjennom Europols arbeid. EU forhandler nå om en ny forordning om forebygging og bekjempelse av seksuelle overgrep mot barn på nett (CSAM-forordningen). Regjeringen støtter forordningens målsettinger og hovedlinjer, og ser frem til et styrket europeisk rammeverk på dette området. Departementet vil komme tilbake til spørsmålet om EØS-innlemmelse og implementering i norsk rett når forordningen er vedtatt i EU.

Avslutningsvis vil jeg også nevne regjeringens strategi mot menneskehandel som ble lagt frem sommeren 2025. Menneskehandel er en alvorlig form for kriminalitet som innebærer kynisk utnyttelse av mennesker, og som strider mot grunnleggende menneskerettigheter og samfunnsinteresser. Kriminaliteten foregår i det skjulte, hvor de kriminelle jobber effektivt og bruker ulike kontrollmetoder. Strategien inneholder forsterkede tiltak og skal bidra til å forebygge og bekjempe menneskehandel samt bistå ofre.

Når det gjelder øvrige innsats på disse områdene vil jeg vise til mine svar på spørsmål til skriftlige besvarelser av 10. januar (15:1110) og 2. februar 2026 (15:1400).

SPØRSMÅL NR. 1616

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 23. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Hvilke kriterier stilles for at staten skal fullfinansiere eksempelvis et teater eller et museum, er det noen krav for at en kulturinstitusjon skal kunne være statlig, og er det aktuelt for staten å betale mer enn én tredjedel for et nytt teater og museum hvor det er en fordelingsnøkkel på 1/3 hver for kommune, fylkeskommune og stat?

BEGRUNNELSE:

Staten har fullfinansiert flere kulturbygg – også utenfor Oslo.

Svar:

Byggeprosjekter fullfinansiert av staten dreier seg i hovedsak om bygg som skal dekke statlige behov og der staten er initiativtaker. Slike prosjekter håndteres vanligvis av DFD/Statsbygg. I tillegg har vi ordninger for andre typ-

er bygg, på kulturfeltet særlig ordningen Nasjonale kulturbygg, kap. 322, post 70, på statsbudsjettet. Denne er søknadsbasert, og initiativet til prosjektene kommer fra kommuner, fylkeskommuner eller aktører og institusjoner på kulturfeltet.

På denne ordningen er hovedregelen at staten bidrar med inntil 1/3 av kostnadene til den delen av prosjektet som faller inn under kriteriene for ordningen. Mange som søker tilskudd mener at deres prosjekt har en nasjonal funksjon, og argumenterer dermed for at staten burde gå ut over hovedregelen og bidra med mer enn 1/3. Det er imidlertid et vesentlig aspekt ved innretningen av denne ordningen at disse prosjektene har lokal og regional forankring, og da fortrinnsvis i form av lokal og regional medfinansiering. Det er svært uvanlig at staten går inn i slike prosjekter uten at slik forankring på forhånd er sikret, i det minste gjennom bindende vedtak om medfinansiering.

Det er gjort noen få unntak fra hovedregelen om 1/3 statlig medvirkning i Nasjonale kulturbygg-prosjekter, og disse knytter særlig an til prosjekter som gjelder nasjonale minoriteter, som Norsk Skogfinsk Museum, Jødisk muse-

um i Oslo og flyttingen av Solheim taterbolig til Sverresborg museum i Trøndelag, eventuelt der staten er eneste offentlige finansør av virksomheten i bygget, som Den Nationale Scene i Bergen.

SPØRSMÅL NR. 1617

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 2. mars 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust

Spørsmål:

Hvor mange norske skattekroner er benyttet på Olje for utvikling, hvilke andre bistandsprosjekter pågår innenfor områdene energi, klima og miljø, i hvilke land og hvor mange skattekroner benyttes per prosjekt, og gis det noen form for kunnskap om energi til land som Norge ikke har et sikkerhetsmessig samarbeid med, eventuelt er dette gitt tidligere?

BEGRUNNELSE:

Norge har frem til 2024 gjennomført bistandsprosjektet Olje for utvikling og har deltatt i ulike bistandsprosjekter innen energi og klima.

Svar:

Programmet Olje for utvikling var aktivt i perioden 2006-2024. Den samlede bistanden i denne perioden var på totalt 3,45 mrd. kroner. Totalbeløpet er beregnet på basis av kostnader knyttet til aktiviteter i 35 utviklingsland.

Energi, klima og miljø er alle prioriterte områder i utviklingssamarbeidet, og det gis støtte til mange prosjekter der dette inngår. Dette omfatter både prosjekter støttet under Programområde 03 Internasjonal bistand som er en del av Utenriksdepartementets budsjett, og prosjekter støttet under Programområde 12 Klima og miljø, som er en del av Klima- og miljødepartementets budsjett. For å svare på dette spørsmålet har jeg hentet informasjon fra Klima- og miljødepartementet, samt Norad, for å gi en så helhetlig oversikt som mulig. Jeg gjør oppmerksom på at Norad ikke er ferdig med kvalitetssikringen av bistandsstatistikken for 2025, og at enkelte unøyaktigheter kan forekomme.

Tabell 1 gir en oversikt over bistandsavtaler som var aktive per 1.1.2026, og der hele eller deler av støttebeløpet er allokert til områdene energi og miljø. Oversikten er ba-

sert på OECD-DACs standardiserte sektorkoder for energi og miljø. Oversikten inkluderer støtte til multilaterale organisasjoner og fond, med unntak av kjernestøtte. Den inkluderer også tapsavsetningen til statsgarantiordningen for investeringer i fornybar energi.

Tabell 2 gir en oversikt over bistandsavtaler som var aktive per 1.1.2026, og der hele eller deler av støttebeløpet er allokert til klima. OECD-DACs statistikkssystem har ikke egne sektorkoder for klima. Oversikten er derfor basert på OECD-DACs policy markører for hhv klimatilpasning og utslippsreduksjon, og viser avtaler der disse er markert som enten hoved- eller delmål. Ettersom disse markørene går på tvers av sektorer, er det betydelig overlapp mellom tabell 2 og 1. Oversikten inkluderer støtte til multilaterale organisasjoner og fond, med unntak av kjernestøtte.

I tillegg til avtalene som fremgår av tabell 1 og 2, har Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland (Norfund) betydelige investeringer på disse områdene. Dette gjelder både investeringer gjennom Norfunds utviklingsmandat, Klimainvesteringsfondet og Ukraina-fondet.

Faglig samarbeid og kunnskapsdeling med offentlige institusjoner i utviklingsland på områder hvor Norge har relevant og etterspurt kompetanse, er en viktig del av utviklingssamarbeidet. Mange land er interessert i å lære fra norske erfaringer på energiområdet. Kunnskapsdeling var en sentral del av det avsluttede programmet Olje for utvikling. Det inngår nå i programmet Energi for utvikling, som skal bidra å sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi i tråd med bærekraftsmål 7. Det finnes også andre prosjekter der kunnskapsdeling og faglig samarbeid om energi inngår.

Beslutninger om bistand til faglig samarbeid gjøres på grunnlag av etterspørsel og en konkret vurdering av hvordan våre erfaringer med særlig utvikling av fornybar energi og utslippsreduksjon kan være relevant. Ettersom vi nå snakker om utviklingssamarbeid, vil det omfatte

land som ikke er NATO-allierte. Jeg vil presisere at denne formen for kunnskapsdeling gjøres forsvarlig, og for å tjene norske interesser knyttet til internasjonalt samarbeid om klima og miljø. Tilgang til energi er også av avgjørende betydning for jobbskaping og økonomisk vekst.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2025-2026/dok15-202526-1617-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1618

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 20. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden om det er forsvarlig saksbehandling og gir demokratisk legitimitet å fremme et fredningsforslag før de økonomiske, samfunnsmessige og praktiske virkningene er tilstrekkelig utredet og gjort tilgjengelige for berørte parter?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål om manglende konsekvensutredning av Riksantikvarens forslag til fredning av Bergen Havn der han skriver at «utredning av ulike type virkninger av et fredningsforslag inngår i saksbehandlingen». Forslaget har allerede vært ute på andregangshøring, i neste omgang vil det derfor ikke være ny høringsrunde. Samtidig skriver både byantikvaren i Bergen, Kystverket, administrasjonen i Bergen kommune og Vestland fylkeskommune, samt en rekke lokale politikere at konsekvensene ikke er tilstrekkelig utredet. Man kan stille spørsmål ved om det vil være forsvarlig saksbehandling og skulle fremme et forslag nå, uten at så sentrale myndigheter har fått anledning til å vurdere dokumenterte konsekvenser av tiltaket. Også om det vil være mulig å behandle en eventuell klage, uten at relevante parter har fått gi innspill på utredede konsekvenser.

Svar:

Riksantikvarens forslag til fredning av et område på og rundt Bergenhus er nå til behandling hos Riksantikvaren etter at høringsfristen gikk ut 1. februar. En fredningsprosess er en demokratisk prosess med ulike formelle steg, hjemlet i lov.

Alle fredninger som vedtas etter kulturminneloven vil båndlegge areal. Loven har derfor bestemmelser som

legger opp til en demokratisk prosess. Den omfatter samordning med planmyndighetene og samarbeid med andre offentlige myndigheter, organisasjoner, eiere og andre som har særskilt interesse i saken. Varsling av partene, offentlige kunngjøringer og politisk behandling i fylkeskommunen og kommunen er også en del av prosessen. Reglene i kulturminneloven er samordnet med reglene for arealplanlegging i plan- og bygningsloven, som blant annet gir offentlige organer en rett og en plikt til å delta i planleggingen. Hensynet til private og andre interessenter blir ivare tatt gjennom regler om offentlige høringer og rett til medvirkning i prosessene, for å sikre at sakene blir så godt opplyst som mulig.

I en fredningsprosess gjelder i tillegg instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Den skal sørge for å legge et godt grunnlag for beslutninger om statlige tiltak. Instruksen krever blant annet at økonomiske og administrative konsekvenser blir grundig utredet, sammen med konsekvensene fredningen vil få for berørte parter.

I denne saken skal hensyn til kulturmiljøverdier vektet mot andre hensyn. Det er derfor viktig at høringen brukes til å gi tilbakemeldinger om hvordan flest mulig interesser kan ivaretas på en best mulig måte. Området skal forvaltes på en bærekraftig måte og hensynet til befolkningens tilgang til kulturmiljøene skal vektlegges. Samtidig omfatter bærekraft temaer som angår økonomi og klima. Om kunnskapsgrunnlaget som kommer inn gjennom høringen viser seg å være for mangelfull til å gjøre en vurdering av disse hensynene, vil Riksantikvaren hente inn ytterligere kunnskapsgrunnlag. Ved endringer i fredningsforslaget vil et justert fredningsforslag sendes ut på ny høring.

Jeg vurderer at Riksantikvarens saksbehandling er forsvarlig og i tråd med gjeldende regelverk og demokra-

tiske prinsipper. Som det fremgår av mitt brev 5. februar

er det ikke naturlig at departementet involverer seg i saken på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1619

Innlevert 15. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 2. mars 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvor mange penger har UD bevilget til ulike internasjonale stiftelser, tenketanker og utenrikspolitiske institutter siden år 2000, fordelt på mottakernavn, årstall, samt kappittel og post?

BEGRUNNELSE:

Forfatter og professor Terje Tvedt har beskrevet utviklingen i norsk bistandspolitikk med begrepet «stiftelsenes inntog». En slik er «Henry Dunant Centre for Humanitarian Dialogue», som har mottatt 980 millioner kroner fra UD siste 25 årene.

Denne private stiftelsen i Sveits bedriver ifølge Finansavisen «privat diplomati», inkludert den lukkede konferansen «Oslo Forum» (med referatforbud) som bl.a. har hatt U2-sanger Bono, John Kerry, Mona Juul, Ine Eriksen Søreide og Espen Barth Eide som tidligere deltaker.

Clinton-stiftelsen er blant de mest profilerte i et konglomerat av organisasjoner med privat og offentlig støtte og som samler kjendiser, milliardærer og politikere. Stiftelsen ble støttet av milliardærer som Warren Buffet, Bill Gates, Ted Turner, selskaper som Goldman Sachs, Coca-Cola, FIFA og Deutsche Bank og av noen stater: fremst i rekken Saudi-Arabia og Norge.

UN Foundation er en annen USA-basert stiftelse som Norge har gitt rundhåndet til. Den ble startet av mediemogulen Ted Turner. Tenketanken Brookings Institution har også mottatt store summer.

Svar:

Vedlagt følger en oversikt over Utenriksdepartementet (UD) sine tilskuddsmidler til «internasjonale stiftelser», «tenketanker» og «utenrikspolitiske institutter» i perioden 2000-2024. Oversikten omfatter tilskuddsmidler ut-

betalt over UDs budsjett under programområde 02 Utenriksformål og programområde 03 Internasjonal bistand. På grunn av kort svarfrist og spørsmålets omfang tas det forbehold om at oversikten kan inneholde feil eller mangler.

Standard kontoplan for statlige virksomheter har ikke egne kontogrupper som skiller ut «internasjonale stiftelser», «tenketanker» eller «utenrikspolitiske institutter». Informasjonen som etterspørres kan derfor ikke hentes direkte ut av statsregnskapet. UDs økonomisystem kan heller ikke benyttes til å hente ut disse opplysningene per type mottaker.

For programområde 03 Internasjonal bistand er bistandsstatistikken¹ benyttet til å hente ut informasjon om den etterspurte perioden. Det tas forbehold om at det kan forekomme feil og mangler i oversikten grunnet f.eks. feilregistreringer og manglende registrering av belastningsfullmakter til andre departementer. Bistandsstatistikken inkluderer kun offisiell godkjent bistand (ODA) som rapporteres inn til OECD. Enkelte mindre utbetalinger over 03-området inngår ikke i den offisielle bistandsstatistikken fordi de ikke er i tråd med ODA-regelverket. Enkelte tilskuddsmottakere er også unntatt offentlighet, der det er vurdert at informasjonen kan sette liv og helse i fare².

Tilskudd utbetalt under departementets programområde 02 Utenriksformål inngår ikke i bistandsstatistikken. For programområde 02 er informasjon derfor hentet fra UDs tilskuddsforvaltningssystem PTA, som først ble tatt fullt i bruk fra 2009. Det kan derfor forekomme mangler.

Tenketanker og utenrikspolitiske institutter

For kategoriene «tenketanker» og «utenrikspolitiske institutter» vises det til de metodiske avgrensninger som er lagt til grunn i svar på spørsmål nr. 1493 fra representanten Gulati (FrP) til utviklingsministeren,

¹ [Bistand i tall – Bistandsresultater](#)

² [Om portalen - Bistandsresultater](#)

datert 9. februar 2026. Spørsmålet gjaldt UD's tilskudd til «tenketanker og ulike utenrikspolitiske institutter» i perioden 2005-2025.

For perioden 2000-2024 er det tatt utgangspunkt i samme mottakerutvalg som i svar på spørsmål nr. 1493. For mottakere på programområde 03 er bistandsstatistikken benyttet til å identifisere tilskudd i perioden, samt fordeling på kapittel og post. Merk at kapittel- og poststrukturen har endret seg gjennom perioden. Fordi det er benyttet samme mottakerutvalg som for perioden 2005-2025, tas det forbehold om at oversikten kan være ufullstendig for årene 2000-2004.

For programområde 02 er informasjon om aktuelle tilskuddsmottakere hentet fra UD's tilskuddsforvaltningssystem PTA, og manuelt gjennomgått. Merk at tilskudd på 02-området ikke er fordelt på år, kapittel og post, da det ikke har vært mulig innenfor angitt frist.

Internasjonale stiftelser

For å identifisere «internasjonale stiftelser» på programområde 03, har UD benyttet bistandsstatistikken for perioden 2000-2024. Statistikkuttrekket er avgrenset til partnergruppen «Andre ikke-statlige organisasjoner», og mottakere klassifisert som «NGO Local» er så fjernet. Det er deretter benyttet en KI-modell til å vurdere organisasjonenes juridiske status. Listen er gjennomgått og kval-

itetssikret av embetsverket i UD. Tilskudd til mottakere identifisert som internasjonale stiftelser er deretter fordelt på år, kapittel og post. Merk at kapittel- og poststrukturen har endret seg gjennom perioden.

Det har ikke vært mulig innenfor angitt frist å levere en oversikt over internasjonale stiftelser som har mottatt støtte under 02-området siden år 2000. Ved ønske om mer informasjon knyttet til navngitte enkeltmottakere på 02-området, kan det rettes spørsmål til departementet.

Merk: I begrunnelsen til representantens spørsmål nevnes Clinton-stiftelsen og UN Foundation. UD har gitt midler til Clinton Health Access Initiative, Clinton Climate Initiative og UN Foundation. Organisasjonene er ikke juridiske stiftelser og faller heller ikke innenfor definisjonene av «tenketanker» og «utenrikspolitiske institutter» som UD har benyttet. Clinton Health Access Initiative har i perioden 2000-2024 mottatt 597,6 mill. kroner i tilskudd under programområde 03. Clinton Climate Initiative har i samme periode mottatt 80,7 mill. kroner, og UN Foundation har mottatt 520,8 mill. kroner i tilskudd under programområde 03.

Vedlegg:

<https://www.stortinget.no/dok15-202526-1619-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1620

Innlevert 11. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 19. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når ventes prosjektet med digitalisering av honnørkort som startet for to år siden, å fullføres av Nav, og vil Nav inkludere uføre i det kommende tilbudet om digitale bevis?

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag ulike rabattordninger for pensjonister og uføre, hvor det kreves gyldig fysisk bevis for at man tilhører de nevnte gruppene. Disse fysiske bevisene må tas med på for eksempel kollektivreiser for å unngå bøteleggelse.

For en del mennesker innenfor disse gruppene, som blant annet inkluderer blinde, døvblinde og eldre hvor sykdom påvirker hukommelsen, er det tidvis vanske-

lig å finne og huske å få med seg slike fysiske bevis. Samtidig har de aller fleste alltid med seg mobilen sin, slik at muligheten til å få et digitalt bevis ville løst problemet for mange.

Teknologien til å lage slike digitale bevis finnes. Den er blant annet blitt brukt til innførselen av digitale studentbevis. Løsningen er godt etablert, brukervennlig, og relativt enkel. Det burde derfor være mulig for Nav å få dette på plass raskt, også for eldre og uføre.

Svar:

NAV har tidligere vurdert muligheten for et digitalt honnørkort. AID og NAV har pekt på at dette forutsetter en bredere utredning av sektorovergripende løsninger.

Dagens løsning er enkel og lite ressurskrevende å administrere. Det er derfor ikke tatt noen beslutning om å gå videre med utviklingen, og derfor foreligger det ikke noe tidspunkt for når et digitalt bevis eventuelt kan innføres.

Samferdselsdepartementet er publikasjonseier for honnørordningen og har ansvar for å bestille og finansiere trykking av fysiske kort, mens NAV utsteder kortene til brukerne.

SPØRSMÅL NR. 1621

Innlevert 10. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram kva planar Statens vegvesen har for døgnkvileplassar på dei to omtalte strekningane?

GRUNNGJEVING:

Ifølge oversikt til Statens vegvesen er der ingen døgnkvileplassar på strekninga E-136 frå Ålesund til Dombås og på strekninga E-39 frå Sjøholt til Trondheim.

Svar:

I tråd med regjeringa sine prioriteringar i Nasjonal transportplan 2025–2036 arbeider Statens vegvesen med å utvikle eit godt døgnkviletilbod og minst 80 døgnkvileplassar langs riksvegnettet innan 2030.

Statens vegvesen si gjennomføringsplan 2025–2030 er ei konkretisering av korleis etaten vil følgje opp NTP i den første seksårsperioden. Gjennomføringsplanen følgjer opp dei transportpolitiske måla og er basert på dei økonomiske rammene som ligg til grunn for NTP. Planen er offentleg: <https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/nasjonal-transportplan/gjennomforingsplan-20252030/>

På E39 Sjøholt–Trondheim er det i gjennomføringsplanen lagt opp til to nye døgnkvileplassar på strekninga, ved Molde og ved Stormyra i Heim kommune. Det går føre seg arbeid for å sikre vidare døgnkviletilbod ved Klett på E6/E39 i Trondheim. Det er òg oppstillingsplassar for tunge køyretøy med heilårsopent servicetilbod på to rasteplassar langs strekninga.

På E136 Ålesund–Dombås er det døgnkvileplass ved Digernes næringspark på E39 i Ålesund kommune. Det finst oppstillingsplassar for tunge køyretøy med heilårsopent servicetilbod på Ørskogfjellet i Vestnes kommune, Trollveggen i Rauma kommune og Lora i Lesja

kommune, samt døgnkvileplass på Bekkemoen på E6 sør for Dombås.

Eg er kjend med at moglegheitene for døgnkvileplass både ved Åndalsnes på E136 og ved Dombås på E6/E136 er nemnde i dialog mellom Statens vegvesen og Nye Veier. Nye Veier tek over ansvaret for drift og vedlikehald av strekninga E136 Vestnes–Dombås frå hausten 2028.

SPØRSMÅL NR. 1622**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 23. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Kan det bes om en oversikt over antall innvilgede statsborgerskap hvert år i perioden 2021-2025 for hvert enkelt europeisk land, deriblant Norge?

Svar:

Jeg har henvendt meg til Utlendingsdirektoratet (UDI) for å få tall på dette. Det er ikke mulig å innhente en oversikt over innvilgede statsborgerskap i alle europeiske land innen fristen til Stortinget.

UDI har imidlertid sendt meg tallene som viser antall innvilgede statsborgerskap i Norge for hvert år i perioden 2021-2025:

2021: 41 030

2022: 39 246

2023: 37 278

2024: 27 276

2025: 34 840

Jeg vil bemerke at Norge opphevet prinsippet om ett statsborgerskap 1. januar 2020. Endringen medførte at det ikke lenger stilles krav om at man må løse seg fra sitt opprinnelige statsborgerskap for å få norsk statsborgerskap. Dette førte til en økning i antall søknader i de etterfølgende årene. Tall fra SSBs statistikkbank viser at den største gruppen av søkere som fikk innvilget statsborgerskap f.o.m. 2021 var personer med opprinnelig statsborgerskap fra europeiske land, mens den nest største søkergruppen var personer med opprinnelig statsborgerskap fra asiatiske land, se [Tabell 07114](#).

EUs statistikkenhet, Eurostat, har imidlertid publisert tall fra en rekke europeiske land i perioden 2021-2023. Denne oversikten er tilgjengelig på nettsiden til Eurostat: [Acquisition of citizenship](#).

SPØRSMÅL NR. 1623**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 20. februar 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at regjeringen ikke vil gi fiskerne som i praksis får yrkesforbud som følge av regjeringens fiskeforbud i Oslofjorden ekspropriasjonslignende erstatning slik pelsdyroppdretterne fikk i sin tid?

Svar:

Fiskerirestriksjonene som er innført i Oslofjorden utgjør ikke et yrkesforbud på lik linje med forbudet mot pelsdyroppdrett. Fiskerne i Oslofjorden står fritt til å fiske i områdene som forblir åpne, og en del av de berørte aktørene i Oslofjorden vil ha muligheter for å tilpasse sin aktivitet og opprettholde driften. For noen av de mindre fartøyene

er det imidlertid praktiske og økonomiske barrierer som gjør det vanskelig å flytte fisket til andre områder.

Stenging av fiskefelt er ikke noe nytt i fiskeriforvaltningen, og det er i dag store områder som f.eks. er dekket av forbud mot bunnfiske. Reguleringen av fiskerier baserer seg til enhver tid på en rekke hensyn, blant annet hensyn til ressursgrunnlaget og andre deler av økosystemet. Fiskere høster av samfunnets felles ressurser som forvaltes av staten, og har ikke på lik linje som næringsaktører på land privat eierskap til arealene aktiviteten foregår i, eller til ressursen det høstes av. Fisketillatelse gir fiskere adgang til å høste av enkelte bestander på vegne av fellesskapet innenfor rammen av en rekke krav og vilkår. Fiskerne i Oslofjorden står fritt til å fortsette å høste i tråd med sine tillatelse og kvotetildeling i områdene som er åpne for fiske.

Nullfiskeområdene skiller seg likevel noe fra eksisterende tiltak ved at det er forbud mot alt fiske over en tiårsperiode i disse konkrete områdene, og at det er lagt vekt på ikke kun de enkelte bestandsvurderinger, men også tilstanden i hele økosystemet. Jeg har stor forståelse for at innføringen av nullfiskeområder i Oslofjorden er dramatisk, og berører mange. Derfor er det over statsbudsjettet for 2026 bevilget 15 mill. kroner til omstilling-

stiltak for fiskere i Oslofjorden. Jeg vil om kort tid sende på høring forslag til innretning av en tilskuddsordning som skal støtte de mest berørte fiskerne i Oslofjorden. Det er også bevilget nær 100 mill. kroner til en tilskuddsordning for restaureringstiltak i Oslofjordområdet, der berørte fiskere er oppfordret til å søke om tilskudd til alternative aktiviteter og bidra med sin særegne kunnskap om fjorden.

SPØRSMÅL NR. 1624

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Liland

Besvart 23. februar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvordan forsvarer statsråden, overfor sine Europeiske kolleger, at regjeringen jobber for økt petroleumsvirksomhet i Barentshavet, samtidig som innbyggere i Europeiske land opplever stadig mer ekstremvær som følge av klimaendringer?

BEGRUNNELSE:

Vinteren 2026 preges av markante og alvorlige værhenninger i Europa. I januar og februar har flere stormer rammet Spania, Portugal og Italia med dødsfall, omfattende ødeleggelse og tusenvis av evakuerte. Italia har erklært unntakstilstand i sørlige deler av landet etter kraftige stormer og flom. På Sicilia har jordskred truet lokalsamfunn og ført til sammenraste bygninger.

Samtidig har deler av Nord-Europa opplevd uvanlig sterk kulde. I Norge var januar 2026 den kaldeste siden 2010. Kuldeperioden, kombinert med tørt og stille vær, har ført til alvorlig luftforurensning i flere av landets største byer. Miljødirektoratet har derfor sendt ut rødt varsel for luftkvalitet i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Rødt nivå innebærer svært høye konsentrasjoner av helseskadelige partikler, med risiko for både akutte og langvarige helseplager, også for friske personer. Sårbare grupper som barn, eldre og personer med luftveis- og hjerte- og karsykdommer er særlig utsatt.

Ekstremvær, kuldeperioder og økt luftforurensning er ulike uttrykk for et klima i endring. FNs klimapanel har fastslått at økte klimagassutslipp, særlig fra forbrenning av olje og gass, bidrar til mer intense og hyppigere værhenninger i Europa. Konsekvensene rammer nå både sørlige

og nordlige deler av kontinentet, og påvirker helse, sikkerhet og samfunnsøkonomi.

Samtidig uttrykker regjeringen at den ønsker økt petroleumsaktivitet i Barentshavet, inkludert nye leteområder og infrastruktur som legger til rette for produksjon og eksport av olje og gass langt inn på 2040- og 2050-tallet. Nylig kunne vi lese i Teknisk Ukeblad at representanter fra Statsrådets parti, i møte med EU-kommisjonens leder Ursula von der Leyen, tok til orde for at EU, skulle være "mindre bombastiske" i sin avvisning av økt petroleumsaktivitet i Arktis. Av hva man kan lese i mediene, ble denne holdningen møtt med en kald skulder i EU, som har bekreftet sitt mål om redusert import av fossilt brennstoff, og sin motstand mot ny petroleumsvirksomhet i Arktis. Regjeringen ivrer med andre ord etter å bygge ut infrastruktur og petroleumsproduksjon for å forsyne et marked som kommer til å forsvinne.

Svar:

Vi må ha flere tanker i hodet samtidig. Vi må oppnå en utvikling globalt og i Europa som er bærekraftig økonomisk, sosialt og miljømessig. Det medfører avveininger som vi som politikere må gjøre. Kontinuerlig tilgang til nok og rimelig energi er viktig også i overgangen til et mer fornybarbasert europeisk og globalt energisystem. For å kunne oppnå dette vil olje og gass spille en viktig rolle i energiforsyningen i tiår framover.

Norge er den største produsenten og eneste relevante nettoeksportøren av olje og gass i Europa. Samlet europeisk egenproduksjon av olje og gass er lav og har blitt betydelig redusert det siste tiåret. Europa er derfor helt avhengig av å importere olje og gass fra andre deler

av verden. Olje og gass produseres gjennomsnittlig med lavere utslipp av klimagasser i Norge enn i andre deler av verden.

De sentrale energianalysemiljøene forventer at Europa vil trenge olje og gass i flere tiår fremover for at myndighetene i Europa skal kunne gi sine innbyggere og næringsliv trygghet for kontinuerlig tilgang til stabil energi til en akseptabel pris, samtidig som klimagassutslippene reduseres. Det er ventet at behovet vil avta gradvis, men EU og Storbritannia vil være importavhengige i flere tiår fremover. Alternativet til norske leveranser vil være enda høyere import av olje og gass fra andre deler av verden.

Egenproduksjon er viktig for Europa – som for enhver annen region, da den gir økt trygghet for tilgang på olje og gass også i krisesituasjoner. Jeg mener det å ha egenproduksjon av både olje og gass i tiårene fremover er avgjørende for Europas energisikkerhet, økonomiske utvikling og derfor også Europas nasjonale sikkerhet i en urolig verden.

Norsk olje- og gassproduksjon forventes gradvis å avta framover som følge av «uttømmingseffekten» - at pågående produksjon reduseres som følge av at brønner

og felt tømmes ut. For at produksjonen ikke skal falle svært raskt trengs det derfor kontinuerlig at det gjøres nye funn gjennom leting, at funn bygges ut og at økt utvinningstiltak gjennomføres.

All petroleumsproduksjon på norsk kontinentalsokkel skjer forsvarlig, sikkert og tilpasset de aktuelle forholdene der aktiviteten skjer. Det er ingen forskjell i effektene av produksjon i Nordsjøen, Norskehavet eller Barentshavet. Vi har over 45 års erfaring med å drive forsvarlig petroleumsvirksomhet i Barentshavet. Barentshavet er det minst utforskede havområdet på kontinentalsokkelen og Sjøkeldirektoratet mener at det finnes betydelige uoppdagede ressurser her. Utvikling av petroleumsressursene i Barentshavet vil kunne bidra til å utsette og bremse det kommende produksjonsfallet.

At vi videreutvikler petroleumsvirksomheten gjennom å fortsatt legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv, er avgjørende for at Norge skal kunne være en langsiktig, stabil leverandør av olje og gass til Europa, og dermed bidra både til verdiskaping og arbeidsplasser i Norge og til europeisk energisikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1625

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Liland

Besvart 25. februar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Er statsråden positiv til mer systematisk bruk av folkepaneler for å sikre bedre beslutninger og medvirkning fra innbyggerne i utviklingen av norsk politikk?

BEGRUNNELSE:

Folkepaneler, eller borgerpaneler, er en demokratisk metode som brukes i stadig flere land for å sikre bred og representativ medvirkning i politikktutforming. Et folkepanel består av et tilfeldig og representativt utvalg av innbyggere som får tilgang til balansert kunnskapsgrunnlag, tid til å diskutere og anledning til å gi anbefalinger til myndighetene. Erfaringer fra andre europeiske land viser at slike paneler kan bidra til økt legitimitet, mindre polarisering og bedre forankrede beslutninger i saker som ellers er krevende eller fastlåste.

Også i Norge har vi interessen for denne typen medvirkning økt. Det nasjonale folkepanelet om bærekraftig

forbruk, gjennomført i 2024–2025, viste at metoden kan gi innsikter som ikke nødvendigvis kommer frem gjennom tradisjonelle høringer eller interesseorganisasjoner. Panelet leverte konkrete forslag som ble godt mottatt i offentligheten, og prosessen ble trukket frem som et eksempel på hvordan innbyggernes perspektiver kan styrke politikktutviklingen.

I en tid med store samfunnsendringer, og behov for tillit mellom innbyggere og myndigheter, kan mer systematisk bruk av folkepaneler være et viktig supplement til eksisterende demokratiske prosesser. Det er derfor relevant å få avklart hvordan regjeringen vurderer denne metoden, og om statsråden ser potensial i økt bruk av folkepaneler i norsk politikk.

Svar:

I Norge har vi lange tradisjoner for å involvere innbyggerne i politiske prosesser og beslutninger. Både i staten

og kommunene inviteres innbyggerne til dialog og medvirkning.

Dette er også lovfestet i sentrale lover som forvaltningsloven, kommuneloven og plan- og bygningsloven. I tillegg til tradisjonelle høringer, arrangerer vi folkemøter, innspillskonferanser og målrettede prosesser på ulike tema. Tjenestedesign og samskaping har dessuten økt som arbeidsform de siste årene – dette for å kunne utvikle tjenester i tett samarbeid med de berørte. Vi har også lagt til rette for at det skal bli enklere å delta gjennom digitale verktøy som høringsportaler, innbyggerforslag og medvirkningsplattformer. Barn, unge og eldre blir involvert gjennom ungdomsråd, eldreråd og medvirkningsarenaer.

Som representanten viser til, inviterte jeg i 2024-25 et folkepanel inn som del av arbeidet med Stortingssmeldingen om bærekraftsmålene (Meld.St. 35 (2024-2025)). Det var det første nasjonale folkepanelet i Norge, og det ga oss råd om hvordan vi kan redusere det høye forbruket i Norge. Å involvere innbyggerne på denne måten ga oss et innblikk i hvordan utfordringene med overforbruk ser ut fra innbyggernes ståsted. Jeg mener at folkepaneler i enkelte tilfeller kan være et nyttig supplement til de allerede godt etablerte formene for høring og medvirkning.

SPØRSMÅL NR. 1626

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 18. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva mener ministeren ligger i regjeringens omtale av en fullskala restaurering Gausadeltaet og hvordan vil den videre prosessen være organisert for å sikre at ulike forvaltningsnivå og brukerinteressene i området i størst mulig grad skal bli ivarettatt i en slik prosess?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med beslutningen om å tillate bygging av ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat uttalte Regjeringen i juni 2023 (Ny E6 gjennom Lågendeltaet med enda mer tiltak for natur - regjeringen.no) at det i tillegg til allerede vedtatte miljøforbedrende tiltak skulle utredes ytterligere miljøforbedrende tiltak.

Ett av disse var (sitat):

«Vern og fullskala restaurering av Gausadeltaet, elveslette og elveløp».

Det er i dag en rekke ulike brukerinteresser knyttet til Gausadeltaet. Dette er et viktig landbruksområde, i tillegg er området viktig for friluftsliv og fiske. Ifølge NINA Rapport 2568 skyldes mye av skadene som er gjort i dette området tidligere inngrep i forbindelse med vegbygging. En fullskala restaurering av Gausadeltaet vil berøre mange ulike forvaltningsnivåer, bl.a. kommunen (landbruk, infrastruktur; bl.a. vann og kloakkledninger), fylkeskommunen (landbruk, veganlegg, miljø), Statsforvalteren (land-

bruk, miljø), NVE mfl. Nye Veier har derimot anbefalt å ikke gå videre med fullskala restaurering, og vurderer det som «at den potensielle nytten ikke står i forhold til de identifiserte kostnadene og risikoene» (Mulighetsstudie Gausadeltaet - anbefaling og videre prosess).

Svar:

Da regjeringen besluttet at det skulle gjennomføres ytterligere miljøforbedrende tiltak i prosjektet E6 Moelv – Øyer gjennom Lågendeltaet naturreservat, var ett av tiltakene å vurdere vern og restaurering av Gausadeltaet.

På oppdrag fra SD nedsatte Nye Veier i 2024 en bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra Miljødirektoratet, Statsforvalteren i Innlandet, NVE, Innlandet fylkeskommune, Lillehammer kommune og ekstern fagkompetanse for å vurdere dette. Det ble utarbeidet en mulighetsstudie av Norconsult som ble oversendt SD sommeren 2025 etter å ha vært på høring hos lokale og regionale interessenter.

Formålet med mulighetsstudien var å utrede tiltak som til sammen vil muliggjøre en fullskala restaurering av Gausadeltaet og ny tilbaketrukket flomvoll. En restaurering kan tilbakeføre store naturverdier som er tapt pga. kanalisering, vegbygging og andre inngrep i deltaet, særlig knyttet til utbyggingen i forkant av OL i 1994.

Hvordan mulighetsstudien skal følges opp, vurderes fortsatt av SD i samråd med KLD.

SPØRSMÅL NR. 1627**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 27. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Jordmødrene i Alta mener sommerstengingen av fødetilbudet i Alta er starten på et politisk spill som kan ende med at fødetilbudet i byen forsvinner for godt.

Er statsråden bekvem med at et velfungerende fødetilbud ved Klinikk Alta bygges ned, og ser statsråden at tilbudet ved Klinikk Alta svekkes gjennom dette grepet og at verdifull kompetanse kan forsvinne ved at erfarne jordmødre søker seg bort fra yrket fordi de blir pålagt å pendle for å gjennomføre jobben sin i store perioder?

BEGRUNNELSE:

Finnmarkssykehuset har besluttet at fødsler ved Klinikk Alta skal overføres til Hammerfest sykehus i en periode på to måneder denne sommeren. Jordmødre må dermed pendle til Klinikk Hammerfest for å koble. Hensikten er ifølge ledelsen ved Finnmarkssykehuset at jordmødre fra Alta skal jobbe sammen med kolleger i Hammerfest for å styrke kompetansen i hele regionen.

Bakgrunnen for grepet er blant annet at fire nyutdannede jordmødre starter i Hammerfest i juni. Sykehuset ønsker at disse skal få en best mulig start ved å ha erfarne kolleger rundt seg. Det som fra ledelsens side ble presentert som et «kompetansetiltak», blir av de ansatte sett på som et angrep på selve fundamentet for fødetilbudet i Alta og de frykter for nedleggelse av fødselstilbudet ved Klinikk Alta. De frykter nå at dette er starten på en rasering av en velfungerende tjeneste som er bygget opp over tid.

Jordmødrene i Alta har ønsket hospitering og kompetanseheving lenge, men nå heter det ikke hospitering, men «aktiv tjenestegjøring» i Hammerfest over åtte uker. Ledelsens faglige begrunnelse om kompetanseheving faller på stengrunn. Dersom målet faktisk var faglig utvikling, burde de blitt sendt til større kvinneklinikker i Tromsø eller Oslo hvor fødselsvolumet er betydelig høyere enn i Hammerfest.

Nær 50 % av fødslene i Finnmark er det mødre fra Alta som står for, og 2/3 av fødslene ved Klinikk Hammerfest er med mødre som er transportert fra Alta til Hammerfest for å føde. Nå legger Finnmarkssykehuset også opp til å pendle jordmødrene inn fra Alta i perioder for å gjennomføre fødslene ved Klinikk Hammerfest. Mange frykter at kompetansen kan forsvinne ved at erfarne jordmødre søker seg bort fra yrket fordi de blir pålagt å pendle for å gjennomføre jobben sin i store perioder.

Mens Finnmarkssykehuset i sin pressemelding skriver at «oppfølgingen av fødende i Alta-regionen vil være god», er jordmødrene i Alta klare på at tilbudet i praksis blir kraftig svekket. I denne såkalte «kompetansetiltaket» skal Finnmarkssykehuset ta ned ultralyd og bare ta de vanlige undersøkelsene og rutineultralyd ved Klinikk Alta. Det er mange gravide som kommer inn for andre ting, og jordmødrene ved Klinikk Alta frykter risikoen når kompetansen flyttes ut av byen.

Svar:

Det er riktig at Finnmarkssykehuset la fram forslag om at jordmødre på fødestuen i Alta, som et kompetansehevede tiltak, skulle jobbe på fødeenheten i Hammerfest noen uker i sommer. De planlagte fødslene ved fødestuen i Alta skulle overføres til Hammerfest i denne perioden. Forslaget har skapt uro og usikkerhet.

Finnmarkssykehuset publiserte 20. februar en pressemelding der de informerte om at de vurderer andre løsninger. Fødslene på fødestuen i Alta skal gå som planlagt i sommer og jeg legger til grunn at foretaksledelsen sammen med de tillitsvalgte, ansatte og vernetjenesten finner gode løsninger for hvordan de kompetansehevede tiltakene kan gjennomføres. Det er viktig for meg å være tydelig om at Klinikk Alta skal videreutvikles, og at det skal være en fødestue i Alta i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 1628**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen****Besvart 25. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Vil statsråden redegjøre for hvilke tiltak regjeringen vil iverksette for å sikre kortere og mer forutsigbare saksbehandlingstider for klagesaker hos Statsforvalteren, slik at både kommuner, næringsdrivende og innbyggere ikke rammes av uforholdsmessig lange ventetider?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet av en innbygger i Kristiansand som over lengre tid har opplevd svært lang saksbehandlingstid hos Statsforvalteren i Agder i forbindelse med en klagesak. Vedkommende, en lokal bonde, fikk i 2025 et enstemmig vedtak i kommunens areal- og miljøutvalg om oppføring av et redskapshus. Etter at to naboer benyttet seg av retten til å klage, ble saken sendt til Statsforvalteren. Ifølge innbyggeren er saksbehandlingstiden nå opplyst å være opptil åtte måneder, og dette bekreftes ved at saken fortsatt ikke er behandlet fem måneder etter at klagen ble oversendt.

Erfaringene fra denne saken samsvarer med det flere kommuner og innbyggere melder om: Klagesaker som tidligere ble behandlet innen rimelig tid, står nå uforholdsmessig lenge i kø. Dette skaper økende frustrasjon og økonomiske ulemper for dem som venter, uavhengig av om klagen til slutt tas til følge eller ikke. For næringsdrivende og bønder som planlegger investeringer, skaper slike forsinkelser ekstra belastning og mulig tap av inntekter.

Kommunene er avhengige av at Statsforvalteren fungerer som en effektiv og forutsigbar klageinstans. Når behandlingstiden blir lang, skaper det flaskehals i planprosesser, byggesaker og andre forvaltningsområder. At saksbehandlingstidene hos Statsforvalteren nå ser ut til å øke, og at unntakstilstand blir mer regel enn unntak, bør bekymre regjeringen.

Jeg ber derfor statsråden redegjøre for om han deler bekymringen knyttet til de stadig lengre behandlingstidene, og hvilke konkrete tiltak regjeringen vil sette i verk for å sikre at Statsforvalteren kan utføre sitt samfunnsopdrag på en effektiv og betryggende måte framover.

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at jeg ikke kjenner den konkrete saken stortingsrepresentanten viser til. På prinsipielt grunnlag kommenterer jeg heller ikke saker som er under behandling. Jeg legger til grunn at representantens

spørsmål kun handler om klager etter plan- og bygningssloven og ikke andre typer klagesaker på enkeltvedtak fattet av kommuner, som for eksempel helse- og omsorgstjenester, barnevern, skolemiljø og sosiale tjenester. Jeg har forståelse for ulempene som innbyggere får som følge av at klagesaksbehandling hos statsforvalterne i mange saker tar tid, og jeg deler bekymringen om at det er en økende trend med lengre saksbehandlingstid på plan- og byggesaker i mange kommuner.

Statsforvalteren har etter plan- og bygningsloven frist på 12 uker til å behandle klager. Formålet med fristen er å sikre fremdrift og forutsigbarhet for aktørene involvert i klagesaken. Det får ikke konsekvenser for statsforvalteren dersom de ikke klarer å overholde fristen. Som utgangspunkt ligger det i lovgivningen en forventning om og tillit til at statsforvalteren prioriterer så godt de kan innenfor sine rammer, slik at tilstrekkelig framdrift sikres i klagesakene.

Jeg er kjent med at statsforvalterne opplever et økende arbeidspress på klagesaksområdet. Årsaken til dette er sammensatt. Det synes likevel å være en generell trend at saksmengden øker og at sakene har blitt langt mer komplekse, og krever høy faglig kompetanse og erfaring. Departementene som legger oppgaver til statsforvalteren, jobber med tiltak for å bedre balansen mellom oppgaver og ressurser hos statsforvalteren generelt.

SPØRSMÅL NR. 1629**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 24. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvorfor er ikke § 7 i Matrikkellova trådt i kraft og vil statsråden tydeliggjøre handlingsrommet for kommunen i § 19 i samme lov?

BEGRUNNELSE:

Norske kartdata er mange steder preget av inntegnede eiendomsgrenser med store avvik fra reelle grenser. Dette kommer av at mange grenser er tegnet inn i matrikkelen på bakgrunn av gamle dokumenter, unøyaktig digitalisering og mange andre forhold. Uklare grenseforhold kan ofte være gjenstand for uenigheter mellom for eksempel kjøper og selger av eiendommer, og kan medføre mye unødvendig tidsbruk som kunne vært spart dersom kartdataene ble oppdatert.

I Lov om egedomsregistrering (matrikkelloven) fra 2005 er det i paragraf 7 stilt krav til at korrekt oppmåling skal være gjort før salg/overdragelse/fradeling av eiendom kan gjennomføres, og paragrafen gir kommunene rett til å avgjøre om hvilke eiendommer som oppfyller vilkårene. Men så langt jeg kan se, er ikke §7 tredd i kraft, selv om det er over 20 år siden loven ble vedtatt. Implementering av denne paragrafen ville åpenbart kunne skapt økt framdrift i oppdatering av kartdata.

Hva er årsaken til manglende implementering, og planlegger statsråden å ta initiativ til at denne paragrafen kan tre i kraft?

Matrikkellovas paragraf 19 er derimot tredd i kraft. Denne gir i korte trekk anledning til at eiere og kommuner kan registrere avtalte grenser i matrikkelen uten full oppmåling.

Likevel hører vi at enkelte kommuner likevel ikke ønsker å føre paragraf 19-saker i matrikkelen. Dette oppleves som en uriktig tolkning av loven og bør oppklares.

Har kommuner anledning til å nekte å føre paragraf 19-saker i matrikkelen? Vil statsråden foreta seg noe for å tydeliggjøre handlingsrommet i denne paragrafen ovenfor kommunene?

Etter mitt syn ville disse endringene kunne satt fart på oppdateringen av kartene rundt i Norge, hvor det er svært mange utdaterte eiendomsgrenser, og redusert konfliktpotensialet i forbindelse med eiendomstransaksjoner betydelig.

Svar:

Lov 17. juni 2005 nr. 101 om egedomsregistrering (matrikkelloven) skal sikre tilgang til viktige eiendomsopplysninger, ved at det blir ført et ensartet og pålitelig register (matrikkelen) over alle faste eiendommer i landet, og ved at grenser og eiendomsforhold blir klarlagt. Loven har i den forbindelse regler om kartlegging og merking av eiendomsgrenser.

Jeg takker representanten Raja for at han trekker fram betydningen av at vi til enhver tid har gode ordninger for oppdatering av matrikkelen. Matrikkelen er en digital felleskomponent for offentlige og private brukere.

Ved opprettelse av en ny eiendom, skal den nye eiendommen merkes og kartlegges. Det skjer i form av en offisiell oppmålingsforretning. Det er også krav om oppmålingsforretning ved endringer av eksisterende grenser. I tillegg kan det holdes oppmålingsforretning for å klarlegge uklare eiendomsgrenser. I forbindelse med saker for jordskifteretten, er det jordskifteretten som står for merking og oppmåling av de berørte grensene.

Krav om fagkyndig oppmåling av eiendomsgrenser ble først innført for hele landet i 1980. Ettersom det i hovedsak bare er krav om oppmåling når det dannes nye grenser, er det derfor fortsatt mange eiendomsgrenser som mangler pålitelig kartlegging. For å bedre framdriften ble det tatt inn en bestemmelse (§ 7) i matrikkelloven som krever at alle grenser rundt en eiendom skal være oppmålt før det kan tinglyses hjemmelsoverganger på eiendommen. Dersom en eiendom som skal selges, mangler en eller flere oppmålte grenser, må disse grensene derfor som hovedregel klarlegges før eiendommen kan omsettes. Unntak gjelder blant annet ved arv og skifte og for svært store eiendommer. Et liknende krav var gjeldende i byene og enkelte tettsteder fram til 1980. Bestemmelsen (§ 7) ble ikke satt i kraft sammen med de øvrige bestemmelsene da matrikkelloven ble satt i kraft i 2010.

Spørsmålet om ikrafttredelse ble tatt opp i 2017 i forbindelse med behandlingen av Prop. 148 L (2016–2017). Departementet viste på den ene siden til at en innføring av § 7 er det eneste realistiske tiltaket for å få en relativt komplett eiendomsdel i matrikkelen. På den andre siden forutsetter en innføring at det foreligger tilstrekkelig oppmålingskapasitet slik at eiendomsomsetningen ikke påføres uholdbare transaksjonskostninger. Departementet pekte på muligheten for en gradvis innføring med utgangspunkt i kommuner med godt utbygd matrikkel og god oppmålingskapasitet. Stortinget vedtok i forbindelse

med behandlingen av proposisjonen å innføre krav om autoriserte eiendomslandmålere. Autorisasjonsordningen ble gradvis innført med en overgangsperiode som gjaldt fram til 31. desember 2025. Departementet valgte å prioritere arbeidet med denne ordningen framfor en iverksetting av § 7.

For eldre grenser der det ikke tidligere har vært gjennomført noen oppmålingsforretning, kan partene sette opp en «stedfestingsavtale» seg imellom som dokumenterer hvor grensen går. Kommunen kan ta inn en referanse i matrikkelen til avtalen, jf. matrikkelloven § 19. Nærmere regler for ordningen framgår av matrikkelforskriften § 44. Det er blant annet et vilkår at avtalen ikke kan gjelde grenseendringer. Det er ikke noe krav om at avtalen skal være basert på fagkyndig oppmåling, men bruk

av fagkyndig oppmåling åpner for å føre oppmålingsdataene fra avtalen inn i matrikkelkartet.

I utgangspunktet bør alle slike avtaler kunne få en referanse i matrikkelen, men kommunen kan avslå dersom avtalen er av en slik art at det vil være i strid med formålet med matrikkelen å ta inn en referanse til avtalen. Kommunenes organisasjon, KS, publiserte sommeren 2025 en utfyllende veileder om ordningen¹.

Departementet utreder for tiden bedre ordninger for sikker registrering, lagring og deling av opplysninger om fast eiendom, jf. Prop. 1 S (2025–2026) for Kommunal- og distriktsdepartementet. Iverksetting av matrikkelloven § 7 er ett av tiltakene som blir vurdert i den sammenhengen. Bedre praktiske ordninger for å kunne hente inn opplysninger om stedfestingsavtaler etter matrikkelloven § 19, vil også bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1630

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er regjeringen villig til å gjenoppta samarbeidet med svenske myndigheter og med de selskaper og interessenter som har utviklet prosjektet for en dobbeltsporet jernbaneforbindelse mellom Oslo og Stockholm med reisetid under tre timer?

BEGRUNNELSE:

Jernbaneverket utredet i 2012 en grensekryssende jernbaneforbindelse mellom Oslo og Stockholm, og arbeidet er senere blitt fulgt opp gjennom flere runder, blant annet med en KVU utført av jernbanemyndighetene i begge land. Utredningene legger til grunn et togtilbud bestående av hurtigtog, mellomdistansetog og lokaltog, med reisetider som gir langt bedre mobilitet i regionen. Strekningen er inkludert i EUs plan for prioriterte jernbaner, noe som understreker prosjektets europeiske betydning. En ny jernbaneforbindelse vil styrke beredskapen i en endret sikkerhetspolitisk situasjon og kan inngå i rammen av NATOs 5-prosentmål. Den vil også kunne redusere klimautslipp ved å overføre betydelig fly- og veitrafikk til

jernbane, særlig på en av Europas mest trafikkerte flystrekninger. Videre vil prosjektet bidra til regional utvikling og skape større arbeidskraftregioner langs traseen. Det er foreslått en konsesjonsmodell som kan tiltrekke internasjonale investorer og tilføre norsk jernbane ny kompetanse. Gitt den betydelige samfunnsnyttene som tidligere utredninger viser, er det relevant å avklare om regjeringen vil bidra til videre framdrift gjennom et fornyet samarbeid med svenske myndigheter og involverte aktører.

Svar:

Regjeringen har løpende samarbeid med svenske myndigheter om utviklingen av grensekryssende jernbaneforbindelser, herunder forbindelsen mellom Oslo og Stockholm. Videre utvikling av togtilbudet vil bli vurdert på grunnlag av pågående faglige utredninger og gjennom arbeidet med neste Nasjonal transportplan.

Jernbanedirektoratet og Trafikverket utarbeidet i 2022 en felles mulighetsstudie av en mulig ny grensekryssende jernbaneforbindelse. Studien viste at tiltak som kan bidra til reisetid ned mot tre timer kan gi betydelige

¹ <https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/felleslosninger/verktøykasse-plan--og-byggesak/slik-registrerer-du-avtalte-grenser-og-retigheter-i-eiendomsregisteret/>

nytteeffekter, men at kostnadene samtidig er svært høye og overstiger den prissatte nytten. Anbefalingen var derfor å arbeide videre med å vurdere hvordan tilbudet kan utvikles med et bedre forhold mellom kostnader og nytte.

Det pågår nå flere utredningsarbeider i regi av Jernbanedirektoratet, blant annet arbeid med fjerntogstrategi og godsstrategi som underlag til neste Nasjonal transportplan. Utvikling av grensekryssende togtilbud inngår

i dette arbeidet. Samtidig videreføres samarbeidet med svenske transportmyndigheter, blant annet gjennom etablerte samarbeidsfora mellom Jernbanedirektoratet og Trafikverket. Det pågår for tiden også flere tiltak langs Kongsvingerbanen med formål om å øke kapasiteten for kombigods gjennom lengre og flere godstog. En tilsvarende satsing finnes på svensk side, og er prioritert i Trafikverkets forslag til nasjonal plan som ble lagt frem i 2025.

SPØRSMÅL NR. 1631

Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 25. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mye bruker NAV på å kjøpe arbeidsmarkedstiltak fra kommersielle?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om informasjon om omfanget av kjøp av arbeidsmarkedstiltak fra kommersielle leverandører i 2025. I NOU 2024: 17 Tabell 11.1 står det at kommersielle står for 61 prosent av markedet, mens det i svar på Rødts budsjettspørsmål 154 til Statsbudsjettet 2026 blir opplyst at NAV ikke har oversikt over andelen kommersielle.

Svar:

Som beskrevet i svar på Rødts budsjettspørsmål 254 til statsbudsjettet for 2026, har ikke Arbeids- og velferdsetaten oversikt over eierskap og organisering av tiltaksleverandører fordi det ikke har betydning for valg av leverandør. I svaret på spørsmål 254 har departementet lagt til grunn at kommersielle tiltaksleverandører tilsvarer leverandører som leverer anbudsutsatte tiltak. Ingen av de anbudsutsatte tiltakene har utbytteforbud, spesielle fordeler for ideelle eller offentlig eide tiltaksleverandører eller særskilte krav til eierskap eller organisering.

I tillegg til anbudsutsatte tiltak, gjennomføres også arbeidsmarkedstiltak i Arbeids- og velferdsetatens egenregi. Egenregi innebærer at en jobbspesialist i etaten tilbyr oppfølging gjennom tiltakene arbeid med støtte og individuell jobbstøtte. Arbeidsmarkedstiltak kan også arrangeres av forhåndsgodkjente virksomheter og som tiltak i det ordinære arbeidslivet eller i det ordinære utdanningssystemet.

Hvor mye Arbeids- og velferdsetaten bruker på å kjøpe arbeidsmarkedstiltak fra kommersielle aktører kommer an på hvordan offentlige, ideelle og kommersielle leverandører defineres. I NOU 2024:17 har utvalget utarbeidet egne definisjoner for å beregne andelen utgifter etter eierskap til leverandører for 2022. Kategoriseringen i NOU 2024:17 er gjort med utgangspunkt i utvalgets definisjon av ideelle aktører i delutredningen NOU 2024:1.

Arbeids- og velferdsetaten har som nevnt ikke oversikt over eierskap og organisering av leverandører, og det er ikke gjennomført en tilsvarende analyse for 2025 som i Avkommersialiseringsutvalget. Svar på Rødts budsjettspørsmål 253 til statsbudsjettet for 2026 viser hvilke tiltaksleverandører som hadde mottatt de største utbetalingene i 2025 per september.

SPØRSMÅL NR. 1632**Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 19. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at politiets utlendingsenhet gjennomfører pågripelser i tråd med politiets egen barnefaglig veileder i asylsaker?

BEGRUNNELSE:

I dialog med Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) er vi gjort kjent med at Politiets utlendingsenhet nylig har pågrepet flere etiopiske foreldre til norske barn i koordinerte aksjoner. Mange av de pågrepne oppholder seg lovlig i Norge mens sakene deres behandles.

Pågrepelsen det er snakk om har ofte skjedd tidlig om morgenen, rundt 05:00 og 06:00-tiden, i hjemmet hos familiene. For barna som vitner pågrepelsen er dette svært belastende.

I politiets egen barnefaglig veileder i asylsaker, fremgår det at undersøkelser på bopel som hovedregel ikke skal skje når barna er hjemme. Vårt inntrykk er at politiets utlendingsenhet legger til grunn en langt lavere terskel for pågrepelse med barn til stede.

I flere av beslutningene om pågripelser gjennomført den siste tiden er det ikke gjort konkrete individuelle vurderinger for om man kunne benyttet seg av andre tiltak for å komme i kontakt med barnas foreldre. Sakene mangler også barnefaglige vurderinger om hvilke konsekvenser pågripelsene har for barna.

Svar:

Det følger av Grunnloven § 104 annet ledd og FNs barnekonvensjon artikkel 3 nr. 1 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn. For politiet er prinsippet nedfelt i politiloven § 6 sjette ledd, som sier at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn når politiets tjenestehandlinger berører eller skjer i nærvær av barn. Dette innebærer en plikt for politiet til å utøve tjenesten på en måte som hensyntar barnets beste.

For å operasjonalisere disse rammene har Politiets utlendingsenhet utarbeidet en barnefaglig veileder for politiets arbeid på asyl- og utlendingsfeltet. Fra 2023 er det også blitt innført en generell Nasjonal retningslinje for politiets møte med barn. Den barnefaglige veilederen og de nasjonale retningslinjene er tuftet på fire barnefaglige prinsipper utledet fra forskningsbasert traumepsykologi. I møte med barn skal politiet tilrettelegge for at prinsip-

pene om trygghet, forståelse, forutsigbarhet og involvering blir ivaretatt. Formålet med prinsippene er å unngå at barn opplever situasjoner som unødvendig skremmende, og søke å unngå at barnet tar skade i møte med politiet. Prinsippene skal inngå i den politifaglige vurderingen av et oppdrag og som en del av vurderingsgrunnlaget for oppdragsløsningen, for å sikre at barnets rettigheter ivaretas i politiets praktiske tjenesteutøvelse. De barnefaglige prinsippene skal bidra til at Politiets utlendingsenhet og politiet håndterer oppdrag som involverer barn på en trygg, sikker og forsvarlig måte.

Den barnefaglige veilederen gir anvisning på vurderinger som bør foretas i forbindelse med gjennomføring av pågripelser og undersøkelser av bolig for å hindre unødig belastende eller inngripende opplevelser for barn.

I tråd med veilederen planlegges operativt identitetsarbeid og undersøkelse på bopel, så langt det lar seg gjøre, gjennomført uten at det er barn tilstede. Beslutning om undersøkelse på bopel tas av jourhavende politijurist. Denne delen av barnefaglig veileder, som representanten viser til, knytter seg imidlertid ikke til valg av tidspunkt for gjennomføring av pågripelser.

I henhold til utlendingsloven § 106 a tredje ledd skal pågripelser foretas så skånsomt som forholdene tillater. I henhold til den barnefaglige veilederen skal barn som hovedregel ikke pågripes før kl. 6 om morgenen. Når det gjelder planlegging og gjennomføring av pågripelser, opplyser politiet at der barn blir berørt, vil det alltid benyttes personell med barnefaglig kompetanse. Planleggingen av en pågrepelse involverer flere avdelinger og fagmiljøer for å sikre grundige vurderinger og flere beslutninger som må godkjennes av politijurist. I tillegg gjør oppdragsleder egne vurderinger og kvalitetssikring på taktisk- og operasjonelt nivå. Selve pågripelsesbeslutningen skriftliggjøres i tråd med utlendingsloven § 106 og det er alltid notoritet i saksbehandlingen gjennom politiets registre.

Jeg legger til grunn at politiet handler innenfor de rettslige rammene som gjelder for sin virksomhet. Jeg vil ikke uttale meg om enkeltsaker.

Jeg viser for øvrig til svar på spørsmål nr. 1591 fra representanten Hanne Beate Stenvaag.

SPØRSMÅL NR. 1633**Innlevert 16. februar 2026 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 24. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor mye bruker det offentlige på å kjøpe tjenester fra kommersielle aktører innen eldreomsorg?

BEGRUNNELSE:

I NOU 2024: 17 tabell 13.1 står det at kommunene brukte 14,8 milliarder kroner på kjøp av sykehjems- og hjemmetjenester fra private i 2022, og i NOU-en oppgis det at kom-

mersielle og ideelle utgjør henholdsvis 5 og 5,7 prosent av markedet. Jeg ber om tilsvarende tall for 2025.

Svar:

Tabellen og tallene representanten henviser til er utarbeidet av SSB. Når det gjelder tall for 2025 så foreligger ikke de enda.

Foreløpige tall for 2025 publiseres av SSB 16. mars 2026, mens de endelige tallene for 2025 vil bli publisert 15. juni 2026.

SPØRSMÅL NR. 1634**Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 20. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

I Heddalsvannet ved Notodden er det funnet en stor mengde tønner som er dumpet i vannet. Dumpet avfall fra industrien er funnet også i vann andre steder i landet, som dumping av ammunisjon i Mjøsa og Randsfjorden.

Hvilken oversikt har vi om omfanget av tidligere tiders avfallsdumping i ferskvann, forurensningsfaren dette utgjør og eksisterer det noen planer om opprydning?

Svar:

Det finnes ikke en samlet nasjonal oversikt over historisk avfallsdumping i innsjøer og vassdrag i Norge. Det er imidlertid på det rene at det historisk har blitt dumpet betydelige mengder avfall i innsjøer i Norge. Avfall har blitt dumpet både lovlig og ulovlig, avhengig av de konkrete omstendighetene og tidspunktet for dumping.

Det er ingen konkrete overordnede planer om å rydde opp avfall i innsjøer, hverken statlige eller kommunale. Disse sakene er ulike, både med tanke på omfang, forurensningspotensiale, hva som kan være aktuelle tiltak

og hvem som er ansvarlig. Oppfølging av disse historiske sakene blir derfor vurdert fra sak til sak.

Kommunen er ifølge forurensningsloven forsøplingsmyndighet, og kan følge opp etterlatt/dumpet avfall innenfor kommunen og etter omstendighetene pålegge den ansvarlige å rydde opp. Dette inkluderer å kunne pålegge opprydning av dumpet/etterlatt avfall i innsjøer. Miljødirektoratet er på sin side forurensningsmyndighet for forurenset grunn og sedimenter, inkludert forurensning fra dumping av avfall i innsjøer. Både kommunen (som forsøplingsmyndighet) og Miljødirektoratet (som forurensningsmyndighet) er altså aktuelle myndigheter i saker der avfall er dumpet i innsjøer.

Den som har etterlatt/dumpet avfall i en innsjø, det vil si den som har forøplet/forurenset, er ansvarlig etter forurensningsloven og har etter loven en selvstendig plikt til å gjøre tiltak mot forøplingen/forurensningen. Eksempelvis har Yara og Eramet foreløpig selv tatt ansvar for å kartlegge situasjonen og utrede tiltak i tønneponiet i Heddalsvannet.

Forurensningsfaren fra avfall dumpet i ferskvann vil variere. Den avhenger blant annet av hva som er

dumpet, tilstanden og hvor lenge avfallet har ligget i vannet. I noen tilfeller kan fjerning av avfall under vann medføre større risiko for spredning av forurensning enn ved å la det ligge. Om opprydding skal/bør utføres må derfor vurderes i hver enkelt sak. Tiltak skal ikke gjennomføres dersom det kan medføre større skade enn dagens tilstand.

Dersom det oppstår akutt forurensning eller nærliggende fare for akutt forurensning fra avfallet har den an-

svarlige virksomheten ansvar for å iverksette tiltak for å tiltak for å avverge eller begrense skader og ulemper fra forurensningen. Dersom den ansvarlige ikke iverksetter tilstrekkelige tiltak, skal kommunen iverksette tiltak for å bekjempe forurensningen. Kommunen skal i så fall varsle Kystverket som gir kommunen nødvendig bistand.

SPØRSMÅL NR. 1635

Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 25. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvordan er arbeidsfordelingen mellom NAV stat og NAV kommune med hensyn til saksbehandling av søknader om sosialhjelp og hva er omfanget med hensyn til ressursbruk og utbetalinger av sosialhjelp i 2024 og 2025?

BEGRUNNELSE:

I årsrapporten for 2024 skrives det at det har vært økt press på NAV-kontorene bl.a. fordi økte levekostnader har ført til at langt flere søker om økonomisk sosialhjelp i 2024 sammenlignet med 2023.

Svar:

Samlet ble det utbetalt 11,9 mrd. kroner på landsbasis i økonomisk sosialhjelp i 2024, hvorav 166 418 mottok stønad i 5,6 måneder i gjennomsnitt. Det foreligger ikke endelige statistikk for mottak av økonomisk sosialhjelp for 2025 før i juni 2026.

Analyser fra SSB og Arbeids- og velferdsdirektoratet peker på et høyt antall flyktninger fra Ukraina som har ankommet Norge som den viktigste årsaken til veksten i mottak og utbetaling av økonomisk sosialhjelp siden krigen i Ukraina brøt ut, men at økte levekostnader også har spilt en viss rolle.

Arbeids- og velferdsforvaltningen består av den statlige Arbeids- og velferdsetaten og de delene av kommunenes tjenester som inngår i NAV-kontoret. Det statlig-kommunale samarbeidet i NAV-kontoret, partnerskapet, gir brukerne både statlige og kommunale arbeids- og velferdstjenester. Det er kommunen som har ansvaret for

de sosiale tjenestene, herunder utmåling og utbetaling av sosialhjelp.

Nav-loven § 14 åpner for at stat og kommune gjennom partnerskapsavtalen kan avtale at medarbeidere hos den ene parten kan utføre oppgaver på den andre partens myndighetsområde. Selv med delegasjon av myndighetsområder mellom stat og kommune, vil det tosporede ansvars- og styringssystemet bli opprettholdt. Uavhengig av delegasjon, opprettholdes derfor fortsatt en klar ansvarsdeling mellom stat og kommune. Det vil si at Nav-leder fortsatt må forholde seg til to styringslinjer og rapportere til begge eierne. Partnerskapsavtalen skal omtale slike bestemmelser, og delegasjonsvedtaket skal beskrive hvilken myndighet som er delegert til den felles Nav-lederen.

Nav-loven åpner med dette for at stat og kommune, gjennom partnerskapsavtalene, kan avtale at medarbeidere hos den ene parten kan fatte vedtak og utføre oppgaver på den andre partens myndighetsområde. En statlig ansatt kan derfor for eksempel fatte vedtak etter sosialtjenesteloven, forutsatt at dette er beskrevet i lokale delegasjonsvedtak. Det kan variere mellom ulike Nav-kontor hvordan delegasjon av myndighetsområder mellom stat og kommune praktiseres.

Departementet har ikke detaljert oversikt over ressursdisponering av den brede oppgaveporteføljen i Arbeids- og velferdsetaten. Det gjelder også samlet oversikt over ressursdisponeringen ved Nav-kontorene, der også en betydelig andel ansatte vil ha kommunale arbeidsforhold.

Arbeids- og velferdsdirektoratet utfører en undersøkelse ved utvalgte Nav-kontor, der formålet er å kartlegge tidsbruken på sentrale arbeidsområder, herunder sosiale tjenester. Utvalgsundersøkelsen viste at det var en

økning på om lag 16 prosent fra 2024 til 2025 mht. årsverk knyttet til arbeid med sosiale tjenester. Undersøkelsen viste også at en stor andel av ressursbruken innenfor området sosiale tjenester er knyttet til økonomisk sosialhjelp, og at antall årsverk knyttet til denne oppgaven økte med 14 prosent mellom 2024 til 2025.

Kommunalt ansatte står for brorparten av årsverkene knyttet til økonomisk sosialhjelp. Kommunenes

ansvar for drift av de sosiale tjenestene og utbetaling av stønad finansieres gjennom kommunenes rammetilskudd. Departementet har ikke oversikt over i hvilken grad kommunene har styrket bemanningen ved Nav-kontorene for å møte en økning i søknader om økonomisk sosialhjelp.

SPØRSMÅL NR. 1636

Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Remi Sølvberg

Besvart 27. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilket handlingsrom samferdselsdepartementet har, både etter norsk lov og EØS-retten, til å regulere at utenlandske turister kjører på norske vinterveier?

BEGRUNNELSE:

Jeg lurer blant annet på om det er mulig å stille krav om gjennomført glattkjøringskurs før man kan føre motorvogn lovlig i Norge eller før utleieselskaper kan overlate bil til dem.

Svar:

Antallet turister som kjører på norske vinterveier har økt betydelig de siste årene, særlig i Nord-Norge. Mange av dem mangler erfaring med vinterkjøring, noe som påvirker både ulykkesrisiko, fremkommelighet og beredskap i områder med krevende kjøreforhold.

Det er forståelig at ulykker og utrygge situasjoner med utenlandske bilturister skaper frustrasjon og bekymring hos de som bor i de berørte områdene.

Det er samtidig slik at ulykker skjer med både norske og utenlandske sjåførere. Utfordringen handler i første rekke om erfaring, informasjon og situasjonsforståelse – ikke hvor sjåføren kommer fra. Det skal være trygt å kjøre på norske veier og det er nå tatt tydelige grep for å styrke trafikksikkerheten på norske vinterveier.

En bredt sammensatt innsatsgruppe ledet av Statens vegvesen har samlet sentrale offentlige og private aktører fra reiseliv, politi, kommune, næringsliv, leiebilbransjen og andre aktører som møter utfordringen i prak-

sis. Målet har vært å utvikle et felles situasjonsbilde, legge til rette for datadeling og identifisere mulige tiltak både på kort og lang sikt.

Mandag 23. februar 2026 avholdt jeg et aktørmøte for å diskutere veien videre og få presentert konkrete tiltak som ulike aktører kan følge opp for å gjøre norske veier tryggere.

Vi styrker innsatsen på tre områder hvor det raskt kan settes inn tiltak på kort sikt.

Kontrollaktiviteten fra Statens vegvesen og Utrykningspolitiet økes. Det skal jobbes med felles standard på og utrustning av leiebiler, herunder informasjonsmateriell i bilene og refleksester til alle i alle biler. Videre jobbes det med kunnskap og informasjon gjennom hele verdikjeden, herunder for bestillingsplattformer og kritiske kontaktpunkter som flyplasser, hoteller, turistinformasjon og leiebilkontor.

Innsatsgruppen vil også jobbe videre med sikte på mer langsiktige tiltak. Som del av dette arbeidet vurderes også mulige regulatoriske tiltak. Slike eventuelle tiltak må uansett ta utgangspunkt i våre internasjonale forpliktelser på området.

På samme måte som norske førerkort blir anerkjent uten tilleggskrav i Europa og i svært mange land i hele verden, så anerkjenner vi i stor grad førerkort utstedt i andre land.

Gjennom førerkortdirektivet i EØS-avtalen og vegtrafikkkonvensjonene (Genève-konvensjonen av 1949 og Wienkonvensjonen av 1968), er Norge forpliktet til å anerkjenne førerkort til personer som besøker Norge fra de landene som er tilsluttet disse internasjonale avtalene.

Det vil da også være i strid med våre internasjonale forpliktelser å ikke anerkjenne førerkort fra disse landene,

eller stille tilleggskrav som eksempelvis å dokumentere særskilt erfaring eller glattkjøringskurs.

Eventuelle særskilte kompetansekrav kan imidlertid være av frivillig karakter. Bilutleieselskaper står eksempelvis fritt til å tilby eller stille egne krav overfor sine kunder, herunder kurs eller demonstrasjon av vinterkjøreferdigheter dersom de ønsker det.

Jeg tar utfordringene med turister på norske vinterveier på største alvor. Kortsiktige tiltak med økt kontroll fra myndighetene og bedre informasjon til de

som leier bil er viktige sikkerhetstiltak, men også et tydelig signal om at vinterkjøring i Norge krever kunnskap om forholdene.

Innsatsgruppen jobber videre med mål om å finne gode og nyttige tiltak – på kort og lang sikt – og som skal gjøre vinterveiene våre tryggere både for lokalbefolkningen og de utenlandske turistene. Jeg vil følge dette arbeidet tett videre og ser frem til resultatet av innsatsgruppens videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1637

Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund

Besvart 24. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å sikre at arbeidet forenkling og effektivisering av plan- og byggesaksprosesser og oppfølging av arbeidsgruppens 72 forslag ikke forringer boligkvaliteten, gir dårligere bomiljøer eller går på bekostning av innbygges demokratiske innflytelse over boligutviklingen i sitt nærmiljø?

BEGRUNNELSE:

I april 2025 satt departementet ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skulle foreslå konkrete tiltak for raskere plan- og byggesaksprosesser. Arbeidsgruppa, bestående av representanter fra byggenæringen og kommunesektoren, leverte 72 forenklingsforslag i juni i 2025. Arbeidsgruppen besto av utvalgte representanter fra KS/kommunesektoren og NHO byggenæringen og representerte svært begrensede interesser. Gruppa har heller ikke vurdert hvilke sosiale og demokratiske konsekvenser tiltakene de foreslo vil kunne ha.

Svar:

Norge trenger flere boliger som folk har råd til, og regjeringen ønsker å få fart på boligbyggingen. I februar 2025 la vi fram et mål om å sette i gang bygging av 130 000 nye boliger innen 2030. Målet er forankret i regjeringens plan for Norge.

For å nå dette målet trengs et felles krafttak for å få fart på boligbyggingen. Som en del av arbeidet for økt boligbygging satte vi i april 2025 ned en arbeidsgruppe

som skulle foreslå konkrete tiltak for raskere plan- og byggesaksprosesser. Arbeidsgruppa skulle ikke utrede samfunnskonsekvenser av forslagene, men kun komme opp med forslag som kan øke farten på boligbyggingen. Ansvaret for konsekvensvurderinger av statlige tiltak ligger hos staten. Forslag fra gruppa vi går videre med skal selvfølgelig følge ordinære prosesser, og for eksempel vil alle regelverksendringer både utredes og sendes på høring.

Regjeringen la i juni frem den nasjonale arkitekturstrategien «Rom for kvalitet». Strategien adresserer behovet for at by- og stedsutviklingen sikrer god bokvalitet i byer og nabolag, og er tett koblet til arbeidet for raskere plan- og byggesaksprosesser. Ambisjonen er at strategien bidrar til arkitektur med varierte nabolag, varsom ressursbruk, vakre omgivelser og varige kvaliteter. I arkitekturstrategien vektlegger vi at det ikke er noen motsetning mellom å være opptatt av å sikre kvalitet, samtidig som byggekostnader og tidsbruk i plan- og byggeprosessene skal holdes nede, disse hensynene må ses i sammenheng.

De bygde omgivelsene utvikles i samspill mellom lokalt selvstyre, statlige rammer, private initiativ og investeringer og innbyggermedvirkning. Kommunene er planmyndighet, og har ansvar for å ivareta en helhetlig samfunnsutvikling i sitt lokalsamfunn, inkludert gode bomiljø. Naboer og sivilsamfunn besitter ressurser og kunnskap om stedet og hensyn som bør ivaretas, og medvirkning i tråd med plan- og bygningsloven er viktig for å få fram lokalkunnskap og synspunkter på valg av planløsninger og prioriteringer. Arkitekturstrategien er et viktig startpunkt for videre innsats, og vi følger den opp med blant annet bedre samordning av statlige virkemidler,

kompetansetiltak og ved å løfte forbilder med blant annet en ny statlig arkitekturpris, i tillegg til at vi vurderer utvikling av regelverket for mer effektive prosesser.

Stortinget har i dag vedtatt regjeringens lovforslag som gir kommunene mulighet til å fastsette planbestemmelser i arealplaner om at det i et utbyggingsområde for boliger skal benyttes borettslag som organisasjonsform. Muligheten til å fastsette planbestemmelser om borettslag vil gi kommunene flere verktøy for å påvirke boligsammensetning og bomiljø gjennom samfunns- og

arealplanleggingen. Dette kan bidra til økt bostabilitet i områder med mange utleieboliger og høy flyttehyppighet.

Jeg har satt i gang en rekke tiltak for å få fart på boligbyggingen, samtidig som jeg er opptatt av at vi skal ha gode boliger og boligområder for fremtiden. Det er flere hensyn og samfunnsbehov som må avveies når vi vurderer tiltakene. Vi skal ha de kravene vi trenger, på riktig nivå for å ivareta boligbygging med riktig kvalitet. I arbeidet vil jeg derfor lytte til innspill fra næringen, kommunene, interessegrupper og brukerne, både når det gjelder krav til prosesser og når det gjelder krav til selve byggverket.

SPØRSMÅL NR. 1638

Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Remi Sølvsberg

Besvart 23. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke konkrete virkemidler kan regjeringen benytte, innenfor gjeldende regelverk og med statens rolle som eier og bestiller, for å sikre at et eventuelt stortingsvedtak om å opprettholde togtilbudet faktisk blir fulgt opp i praksis?

BEGRUNNELSE:

I den muntlige utvekslingen i Stortinget har statsråden vist til at departementet ikke har myndighet til å overprøve tildeling av ruteleier, og at dette ansvaret ligger hos infrastrukturforvalter etter gjeldende regelverk og internasjonale forpliktelser. Samtidig har et flertall på Stortinget gitt uttrykk for at togtilbudet bør opprettholdes på samme nivå som tidligere.

Dette reiser et prinsipielt spørsmål om forholdet mellom Stortingets vedtak og regjeringens mulighet til å følge dem opp i praksis. Dersom et stortingsvedtak ikke kan få reell virkning fordi ansvarsforhold, kontrakter eller organisering hindrer oppfølging, vil det kunne svekke Stortingets styringsmulighet på jernbaneområdet.

Formålet med spørsmålet er derfor å få avklart hvilket konkret handlingsrom regjeringen mener å ha gjennom statens rolle som lovgiver, eier og bestiller, og hvilke tiltak som kan benyttes for å sikre at et vedtak fra Stortinget faktisk får praktisk konsekvens for togtilbudet.

Svar:

Stortinget har 10. februar i år vedtatt å be regjeringen om å «sørge for at stoppmønsteret ved Steinberg stasjon opprettholdes på samme nivå som før ruteendringen i desember 2025». Jeg vil nå vurdere nærmere hvordan Stortingets vedtak kan følges opp innenfor departementets roller og ansvar, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1639**Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 26. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hvordan har varselet om Prop. 31 L blitt behandlet i departementet?

BEGRUNNELSE:

Finanskomiteen har fått tilsendt et varsel om Prop. 31 L, som nå er under behandling i komiteen. Varselet skal ha blitt sendt finansråden 14. desember 2025.

I korthet går varslet ut på:

A. Proposisjonen inneholder ikke forslag for å unngå at etableringen av ett samlet bufferfond fra 1. januar 2024 skal gi en utilsiktet gevinst til livselskapene på i størrelsesorden 4 milliarder kroner, på bekostning av kundene.

B. Departementet skal ikke informert Stortinget tilstrekkelig om konsekvensene av endringer i buffer-/

tilleggsavsetningsregler som ble fremmet i Prop. 83 L (2022-2023). Det hevdes at det i proposisjonen ikke er noe som indikerer at Stortinget burde ha forstått konsekvensene av sammenslåing til et felles bufferfond og at livselskapene angivelig tilgodesees med rundt 4 milliarder kroner på kundenes bekostning.

C. Prop. 31 L inneholder ikke forslag som vil gjøre det mulig for pensjonskassene å videreføre en forvaltningsmodell som har tjent kundene godt. Den inneholder heller ikke forslag som vil sikre alle fripoliseeiere rett til å velge eget investeringsvalg.

Svar:

Jeg viser til mitt svar i brev 25. februar 2026 på spørsmål nr. 1641 fra stortingsrepresentant Tom Staahle, som også dekker begrunnelsen for spørsmål nr. 1639.

SPØRSMÅL NR. 1640**Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 2. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for de samlede utgiftene helseforetakene har hatt til tolketjenester de siste fem årene, samt brutt ned per år for hvert lokale helseforetak?

BEGRUNNELSE:

I takt med at Norge over lang tid har bosatt svært mange flyktninger og har hatt en altfor liberal innvandringspolitikk, har det medført at det bor svært mange i Norge som ikke har norsk som morsmål. Kombinert med en integreringspolitikk som ikke stiller nok krav til å lære seg å sakke og forstå norsk skikkelig, har det trolig vært en kraftig vekst i tolkeutgifter innenfor helse- og omsorgstjenestene, både i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, de siste årene.

Talking innenfor helse- og omsorgstjenestene er ment for å sikre forsvarlige tjenester og pasientsikkerhet. Når utgiftsveksten blir varig og omfattende, tyder dette på at norskopplæringen og kravene som stilles, ikke er tilstrekkelige. Langvarig og omfattende bruk av tolk kan indikere svikt i integrerings- og norskopplæringsløpene som staten har ansvaret for å utforme og finansiere, samt den enkelte innvandrers egeninnsats for å bli integrert i samfunnet ved å lære seg det norske språket.

Derfor ønsker Fremskrittspartiet en oversikt over de samlede utgiftene helseforetakene har hatt til tolketjenester de siste fem årene, for å kunne vurdere utviklingen i tolkeutgiftene over tid. Samtidig ønsker vi at statsråden bryter tallene ned på hvert enkelt helseforetak, både regionalt og lokalt, for å kunne sammenligne regionale og lokale forskjeller.

Svar:

God kommunikasjon og gjensidig forståelse er grunnleggende i møtet mellom pasient og helsepersonell. Pasientene skal ha informasjon om egen helsetilstand og behandling på et språk de forstår. Lik tilgang til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet er i mange tilfeller avhengig av at informasjon og kommunikasjon er lagt til rette for ved hjelp av tolking.

For å svare på spørsmålet har jeg innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene og fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Oversikten viser at det har vært en økning i utgifter til tolking i perioden det spørres om.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet påpeker at innføring av tolkeloven i 2022 trolig kan forklare noe av økningene i utgifter til tolketjenester i form av redusert underforbruk av tolk blant helseforetakene, og økte priser som følge av høyere etterspørsel etter kvalifiserte tolker. Loven oppstiller krav om bruk av kvalifisert tolk,

men for å sikre markedstilpasning gjelder kravet først fra 1. januar 2027. Andelen tolkeoppdrag i offentlig sektor utført av kvalifisert tolk har økt betydelig etter innføring av tolkeloven. Det har de senere årene vært en økende bevissthet i helseforetakene og fra sentrale helsemyndigheter om betydningen av å benytte profesjonelle tolketjenester fremfor familiemedlemmer eller andre uautoriserte personer.

Ukrainske flyktninger, samt pasienter som er blitt overført fra Ukraina til norsk helse- og omsorgstjeneste etter krigsutbruddet i 2022, har bidratt til et økt behov for tolketjenester.

Nedenfor gjengir jeg svar fra de regionale helseforetakene:

Helse Sør-Øst RHF

Helseforetakene i Helse Sør-Øst har for årene 2021-2025 rapportert følgende kostnader forbundet med tolketjenester, se tabell nedenfor:

(alletall i 1 000 kr.)	2021	2022	2023	2024	2025	Sum
Helseforetak						
Akershus universitetssykehus HF	32 757	39 106	49 784	62 580	79 011	263 237
Oslo universitetssykehus HF	3 905	6 532	11 100	15 514	15 192	52 243
Sunnaas sykehus HF	1 698	1 776	2 138	2 626	2 660	10 899
Sykehuset i Vestfold HF	3 831	4 803	6 058	8 146	9 063	31 901
Sykehuset Innlandet HF	3 939	5 155	7 136	9 923	10 394	36 547
Sykehuset Telemark HF	2 303	2 652	3 592	4 520	4 568	17 635
Sykehuset Østfold HF	7 999	10 178	11 395	15 053	13 812	58 437
Sørlandet sykehus HF	6 213	7 838	9 994	11 341	12 825	48 211
Vestre Viken HF	9 345	12 694	17 003	20 437	24 418	83 897
Helse Sør-Øst RHF	7 340	7 759	10 551	14 220	17 586	57 457
Delsum	79 331	98 494	128 752	164 360	189 529	660 465
Interne transaksjoner	-32 771	-38 011	-46 783	-56 415	-72 753	-246 733
Sum foretaksgruppen	46 560	60 483	81 969	107 945	116 775	413 732

Som tabellen synliggjør, har kostnadene til tolketjenester økt gjennom de siste fem årene også når det korrigeres for prisvekst.

Helse Vest RHF

Helse Vest RHF har gjort følgende uttrekk av kostnader til tolketjenester, fordelt per foretak for årene 2020-2025, samt samlet for de samme årene. Raden som er ført på Helse Vest RHF (300) gjelder stort sett tolketjenester hos avtalespesialister.

Artskonto		679000 (Tolketjeneste)					
Summer av Beløp FiKo-valuta		Kolonnetiketter					
Radetiketter	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totalsum
300 (Helse Vest RHF)	899 566,99	1 020 143,26	1 441 998,83	2 095 541,79	3 080 598,71	4 225 283,95	12 763 133,53
310 (Helse Stavanger HF)	3 997 557,82	6 390 962,51	8 916 935,39	11 986 385,15	18 173 703,73	20 114 388,72	69 579 933,32
320 (Helse Fonna HF)	1 000 862,06	1 424 380,45	2 269 275,32	3 177 315,89	4 723 677,96	4 749 348,17	17 344 859,85
330 (Helse Bergen HF)	6 998 420,99	8 896 720,56	14 033 331,26	19 939 556,60	23 450 638,32	27 204 165,93	100 522 833,66
340 (Helse Førde HF)	1 274 410,90	1 550 578,75	1 911 230,88	2 671 418,56	3 357 389,17	3 618 822,02	14 383 850,28
Totalsum	14 170 818,76	19 282 785,53	28 572 771,68	39 870 217,99	52 786 007,89	59 912 008,79	214 594 610,64

Helse Midt-Norge

Helseforetak	2021	2022	2023	2024	2025
St. Olavs hospital HF	9187000	12134000	17282000	22129000	25953000
Helse Møre og Romsdal HF	3579150	5261437	7378763	9141975	11319711
Helse Nord-Trøndelag HF	1447362	1975920	2694490	3405505	4763365
Helse Midt-Norge RHF totalt	14213512	19371357	27355253	34676480	42036076

Helse Nord RHF

Art (T)		Tolketjenester					
Summer av Beløp		Kolonnetikette					
Radetiketter	2021	2022	2023	2024	2025	Totalsum	
Helse Nord RHF	115 413	1 569 718	306 945	599 993	752 165	3 344 235	
Finnmarkssykehuset HF	1 056 332	1 618 941	2 165 805	2 978 429	3 214 703	11 034 210	
UNN HF	4 323 081	6 132 468	8 354 192	10 358 579	10 509 789	39 678 109	
Nordlandssykehuset HF	2 393 445	3 587 488	4 265 383	6 553 759	6 649 418	23 449 493	
Helgelandssykehuset HF	700 439	956 323	1 313 910	1 947 990	1 972 159	6 890 822	
Totalsum	8 588 710	13 864 937	16 406 235	22 438 751	23 098 235	84 396 868	

Regjeringen legger vekt på å stille krav til innvandrere om å ta imot norskopplæring. Nyankomne innvandrere mellom 18 og 67 år har i stor grad, avhengig av oppholdstillatelse, rett og plikt til norskopplæring etter integreringsloven. Det stilles i tillegg krav til ferdigheter i norsk muntlig på nivå A2 ved søknad om permanent oppholdstillatelse og på nivå B1 ved søknad om statsborgerskap. For personer som har behov for ytterligere språkopplæring etter fullført pliktig opplæring, finnes det ordninger som gir mulighet for mer norskopplæring gjennom godkjente tilbydere. I tillegg tilbyr frivillige organisasjoner uformelle arenaer for språktrening som et supplement til den formelle opplæringen. Regjeringen vil at personer som kommer til Norge møtes med tydeligere krav og forventninger, både om å lære seg norsk, komme i arbeid og være en del av felleskapet. Regjeringen har blant annet foreslått å innføre en integreringserklæring, for å tydeliggjøre plikter og rettigheter, inkludert norskopplæring, for nyankomne.

Det er ikke grunnlag for å trekke slutninger om en sammenheng mellom mangelfull integrering eller utilstrekkelige norskkunnskaper og den økningen i bruk av

tolketjenester som er observert de siste fem årene, slik det vises til i bakgrunn for spørsmålet. Det vil alltid være behov for bruk av tolk både i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det befinner seg til enhver tid mennesker i Norge som ikke kan norsk, som nyankomne innvandrere med kort botid i landet, utlendinger på korttidsopphold som studenter, arbeidsinnvandrere, mfl. Behov for tolketjenester vil også avhenge av situasjonen man er i og type sykdom/skade. Det er mange som snakker og forstår norsk godt, men som kan ha behov for tolk da tillært norsk språk kan bli borte, for eksempel ved sykdom/skade i hjernen.

SPØRSMÅL NR. 1641**Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 26. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Medfører det riktighet at de foreslåtte endringene i Prop. 31 L vil gi pensjonsleverandørene over tid en gevinst på i størrelsesorden 4 milliarder kroner på bekostning av kundene?

BEGRUNNELSE:

Finanskomiteen har fått tilsendt et varsel om Prop. 31 L, som nå er under behandling i komiteen. Varselet skal ha blitt sendt finansråden 14. desember 2025.

I korthet går varselet ut på:

- A. Proposisjonen inneholder ikke forslag for å unngå at etableringen av ett samlet bufferfond fra 1. januar 2024 skal gi en utilsiktet gevinst til livselskapene på i størrelsesorden 4 milliarder kroner, på bekostning av kundene.
- B. Departementet skal ikke informert Stortinget tilstrekkelig om konsekvensene av endringer i buffer-/tilleggsavsetningsregler som ble fremmet i Prop. 83 L (2022-2023). Det hevdes at det i proposisjonen ikke er noe som indikerer at Stortinget burde ha forstått konsekvensene av sammenslåing til et felles bufferfond og at livselskapene angivelig tilgodesees med rundt 4 milliarder kroner på kundenes bekostning.
- C. Prop. 31 L inneholder ikke forslag som vil gjøre det mulig for pensjonskassene å videreføre en forvaltningssmodell som har tjent kundene godt. Den inneholder heller ikke forslag som vil sikre alle fripoliseeiere rett til å velge eget investeringsvalg.

Svar:

Innføringen av et samlet bufferfond for garanterte private pensjonsprodukter ble vedtatt av Stortinget ved lovvedtak 84 (2022-2023) av 1. juni 2023 etter forslag i Prop. 83 L (2022-2023), jf. Innst. 401 L (2022-2023). Finanskomiteens flertall diskuterte i innstillingen hvordan en kan tilrettelegge for at kundens overskuddsmidler i tilstrekkelig grad benyttes til økning av pensjonsytelsene, slik at overskuddet kommer kundene til gode. Stortinget vedtok på denne bakgrunn anmodningsvedtak nr. 719 (2022-2023) hvor regjeringen ble bedt om å nedsette et hurtigarbeidende utvalg med representasjon fra berørte parter, med mandat til å se på mulige regelendringer for ytterligere å sikre verdiene i og reguleringene av fripoliser.

Prop. 31 L (2025-2026) inneholder forslag til lovendringer knyttet til forvaltningen av garanterte pensjonsprodukter, herunder fripoliser, som følger opp det nevnte anmodningsvedtaket. Som ledd i oppfølgingen av anmodningsvedtaket, gis det i proposisjonen kapittel 3 en omtale av enkelte spørsmål knyttet til bufferfond, selv om det ikke foreslås lovendringer på disse punktene. Blant annet gis det i punkt 3.5.1 en omtale av hvordan departementet vil følge opp forskriftsregler om nedbygging av bufferfond når pensjon tilknyttet en fripolise kommer til utbetaling. Det fremmes ikke forslag i proposisjonen som direkte påvirker fordelingen av bufferfondet mellom pensjonsleverandører og kunder.

Reglene om nedbygging eller frigjøring av bufferfond i utbetalingsfasen for fripoliser har sammenheng med at premiereserven knyttet til fripolisen vil reduseres gradvis gjennom denne perioden. Dette gir grunnlag for at også bufferfondet knyttet til fripolisen reduseres. Etter gjeldende rett er det lagt til grunn at pensjonsleverandørene har rett på inntil 20 prosent av den delen av bufferen som frigjøres for fripoliser, i tråd med reglene om overskuddsdeling for slike kontrakter, mens 80 prosent tilfaller fripoliseeieren. Etter tidligere regler, da det kontraktsfordelte bufferfondet besto av tilleggsavsetninger, skulle tilleggsavsetninger tilknyttet fripolisen reduseres i takt med reduksjonen av premiereserven som følge av utbetaling av pensjon. Pensjonsleverandøren hadde ikke rett til noen andel av de frigjorte tilleggsavsetningene. Disse reglene fremgikk av forskrift til forsikringsvirksomhetsloven, som ble endret med virkning fra 1. januar 2024.

Anslaget på 4 mrd. kroner utgjør pensjonsleverandørenes beregnede andel på 20 prosent av de tidligere oppbygde tilleggsavsetningene i livsforsikringsforetakene. Forutsetningen i punkt A og B i begrunnelsen for spørsmålet synes å være at det ville gitt en gevinst for kundene på 4 mrd. kroner dersom forskriften til forsikringsvirksomhetsloven ble endret slik at de historiske tilleggsavsetningene fullt ut tilfaller kundene ved frigjøring. Dette resonnementet er imidlertid ikke korrekt:

I en fripolisekontrakt er det pensjonsleverandøren som bestemmer hvordan investeringsporteføljen skal settes sammen. Kunden er garantert en fast nominell avkastning (den garanterte renten), og vil generelt ha fordel av en høy aksjeandel i porteføljen siden kunden får den eventuelle meravkastningen ved aksjeinvesteringen, men uansett ikke vil få lavere avkastning enn den garanterte renten. Motsatt er det overskuddsdelingen i kontrakten

som gjør at pensjonsleverandøren kan gå i balanse med en andel aksjer i porteføljen (så lenge den relevante risikofrie renten er høyere enn den garanterte renten). Adgang til overskuddsdeling legger derfor til rette for at pensjonsleverandørene kan forvalte fripolisene med høyere aksjeandel og dermed høyere forventet avkastning for fripoliseeierne.

En regel om at historiske tilleggsavsetninger skal tilfalle kundene ved frigjøring, ville i prinsippet hatt samme virkning som en endring av overskuddsdelingen. For en gitt portefølje ville kundene hatt fordel av en slik endring (slik det pekes på i spørsmålet), men den forventede endringen av porteføljesammensetningen ville altså trekke i motsatt retning. Den samlede virkningen for kundene ville bl.a. avhenge av kundenes preferanser mv. og i hvilken grad pensjonsleverandørene endrer porteføljen når deres overskuddsandel endres. En eventuell antakelse om at kundene vil ha netto fordel av å motta en høyere andel av overskuddet (og dermed også få en lavere aksjeandel i porteføljen), ville i så fall vært langt enklere

og mer oversiktlig å realisere gjennom en direkte endring av overskuddsandel (fra dagens 80/20-deling mellom kunde og pensjonsleverandør).

Til punkt C i begrunnelsen for spørsmålet viser jeg til departementets vurdering i Prop. 31 L (2025-2026) punkt 3.5.1 når det gjelder pensjonskassenes mulighet til å videreføre sin forvaltning, og til punkt 5.4.1 når det gjelder fripoliseeieres rett til å velge eget investeringsvalg.

Endringene gjennom Prop. 83 L (2022-2023) med tilhørende forskriftsendringer og forslagene i Prop. 31 L (2025-2026) gir etter mitt syn et godt grunnlag for å kunne oppnå høyere avkastning på fripoliser, og dermed høyere pensjonsutbetalinger. En symmetrisk regel for oppbygging og nedbygging av et samlet og kundefordelt bufferfond er en viktig del av et slikt grunnlag, jf. også omtalen i punkt 3.5.1 i Prop. 31 L (2025–2026). En antakelse om at kundene ved en forskriftsendring kan tilføres betydelige beløp gjennom overføringer fra pensjonsleverandørene uten konsekvenser for investeringsvalg og dermed forventet fremtidig pensjonsnivå, er ikke riktig.

SPØRSMÅL NR. 1642

Innlevert 17. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen

Besvart 23. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan justis- og beredskapsministeren opplyse hvor mange utrykninger politiet har hatt til Rødbergodden asylmottak de siste to årene, og hvilken type hendelser disse utrykningene har omfattet?

BEGRUNNELSE:

Det fremkommer i medieomtale at politiet det siste året har hatt en rekke utrykninger til Rødbergodden asylmottak i Senja kommune, et særskilt bo- og omsorgstilbud (såkalt «særbol») for asylsøkere som er vurdert som for farlige til å bo i ordinære mottak.

Ifølge naboer har det forekommet en rekke hendelser som har utløst behov for politibistand, herunder trusler, skadeverk, ubehagelige konfrontasjoner, innbrudd og andre alvorlige episoder.

Troms Folkeblad og andre medier har omtalt at det i første halvår 2025 alene skal ha vært levert 24 anmeldelser knyttet til hendelser ved eller i tilknytning til mottaket.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har det overordnede ansvaret for politiet. Departementet fastsetter mål, tildeler økonomiske rammer og følger opp etaten gjennom den etablerte styringsdialogen. Politiet rapporterer på et overordnet og aggregert nivå som gir departementet nødvendig styringsinformasjon, men rapporteringen inneholder ikke detaljer om operative hendelser på adressenivå. Departementet mottar derfor ikke data som kan brukes til å svare på hvor mange ganger politiet har rykket ut til den bestemte adressen. På generelt grunnlag kan jeg si at politiet prioriterer patruljene basert på oppdragstyper, alvorlighetsgrad og tilgjengelige ressurser. Akutte situasjoner der liv og helse er i fare, eller det pågår alvorlig kriminalitet, har første prioritet hos politiet.

SPØRSMÅL NR. 1643**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Mats Henriksen****Besvart 25. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når tok Bane NOR beslutningen om å legge jernbanen ved Nesvatnet i en midlertidig trasé så nært den opprinnelige E6-traseen at dette nå kommer i konflikt med gjenopprettingen av E6, når ble statsråden informert om beslutningen og konsekvensene for E6-prosjektet, og når forventer statsråden at opprinnelig E6 ved Nesvatnet kan gjenopprettes og åpnes for trafikk?

BEGRUNNELSE:

Skredet ved Nesvatnet i Levanger august 2025 tok med seg både E6 og jernbanen. Statens vegvesen fikk på plass midlertidig E6 forbi rasområdet, og arbeidet med å gjenopprette opprinnelig E6-trase er varslet gjennomført i samarbeid med Bane NOR som er ansvarlig for å gjenopprette jernbanen.

I den ordinære spørretimen i Stortinget 19.11.2025 reiste undertegnede representant spørsmål rundt en bekymring for at opprinnelig E6 ikke vil bli gjenopprettet innen rimelig tid, derav statsråden svarer:

«Den bekymringen som representanten tar opp her, er det ikke grunnlag for.»

Det ble også sagt fra statsråden at:

«Anleggsarbeidene med reetablering av E6 vil bli koordinert med Bane NORs arbeid med å reetablere jernbanen.»

Trønder-Avisa omtaler nå en ny utvikling: Den midlertidige jernbaneløsningen ved Nesvatnet er lagt så tett opp til den opprinnelige E6-traseen at arbeidet med å reetablere E6 ikke kan gjennomføres som forutsatt før jernbanen eventuelt flyttes igjen. Dette skaper usikkerhet om planleggingen og samordningen mellom etatene, og om hvilke konkrete forutsetninger og tidsrammer som nå gjelder for å få opprinnelig E6 tilbakeført.

Svar:

Bane NOR og Statens vegvesen (SVV) har samarbeidet tett siden raset ved Nesvatnet 30. august 2025. SVV og Bane NOR sine prosjektorganisasjoner har hatt ukentlige samhandlingsmøter i hele perioden, for å sikre god koordinering og samkjøring av anleggsarbeidene og anleggstrafikk, og for å sørge for at sikkerheten i området blir ivaretatt.

Bane NOR opplyser at de har jobbet med flere alternative traseer for gjenoppbygging av jernbanen, og

tidlig i januar i år ble det klart at den raskeste og sikreste løsningen for å få reetablert trafikken på jernbanen var å bygge et midlertidig spor inntil E6-traseen. Både høydeforskjell og kort avstand til E6 bidrar til at det ikke vil være mulig å starte arbeidet med å reetablere E6 før jernbanen er flyttet til permanent beliggenhet. SVV har blitt orientert om dette, og Bane NOR opplyser at SVV har støttet Bane NORs planer og behovet for at Nordlandsbanen gjenåpnes så raskt som mulig.

Videre planlegging av permanent trase for E6 og jernbane vil skje i tett dialog mellom SVV og Bane NOR. Bane NOR anslår at trafikken på Nordlandsbanen kan gjenopptas i løpet av juni, på det midlertidige sporet. Det er ikke gitt noe nytt anslag for gjenetablering av E6, men SVV opplyser at det midlertidige strekket av E6 som Statens vegvesen fikk etablert på rekordtid, er av en slik kvalitet at den fungerer tilfredsstillende for trafikkavviklingen inntil videre.

SPØRSMÅL NR. 1644**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 25. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Undervisningstida i småskolen har økt med hele 2 år fra 1990 til 2008. Hva koster de ekstra skoletimene som utgjør to skoleår til sammen for samfunnet per år?

BEGRUNNELSE:

Skoleforsker Elise Farstad Djupedal har i sin doktorgradsavhandling avdekket at undervisningstida i småskolen har økt med hele 2 år fra 1990 til 2008. Dette har skjedd ikke bare gjennom 6-årsreformen, men også ved at det er lagt til timer tilsvarende et skoleår. Statsråden har selv vist til disse tallene i media, blant annet i et oppslag i Aftenposten 5. oktober 2024. I intervjuet med Aftenposten kommuniserte statsråden også at dette kom med en kostnad, og at disse pengene kan brukes bedre andre steder i skolen.

Økningen i antall timer har i hovedsak skjedd for de minste barna, som tar støytten for skolepolitikere som vil vise handlekraft. Forskningen viser også at flere skoletimer ikke nødvendigvis fører til bedre resultater.

Svar:

Minstetimetallet i grunnskolen er fastsatt i ordinær fag- og timefordeling, som er en del av læreplanverket i grunnskolen. For de fleste fag er timetallet angitt for hele barnetrinnet samlet (1.–7.). Unntakene er fagene norsk/samisk, matematikk, engelsk og naturfag, hvor minstetimetall er fordelt mellom hovedtrinnene 1.–4. og 5.–7., men fortsatt ikke som egne timetall per enkelt årstrinn. Skoleeier må fordele timene på de enkelte årstrinnene innenfor disse rammene. I beregningen av kostnader i dette svaret, er det tatt utgangspunkt i skoletimer som til sammen utgjør to skoleår, ikke i de konkrete timetallsøkningene i perioden 1990 til 2008.

I 2026 er kostnaden for én uketime – det vil si én time undervisning hver uke i ett skoleår – på barne- og mellomtrinnet anslått å koste om lag 300 mill. kroner, uavhengig av fag. På ungdomstrinnet er én time til undervisning anslått å koste om lag 324 mill. kroner.

Det samlede minstetimetallet etter 7. trinn er 5 272 timer. Delt på syv årstrinn utgjør dette i snitt 753 timer per år, eller om lag 20 uketimer. Siden timetall for årstrinn fastsettes lokalt og antall uketimer gjerne øker gjennom opplæringen, vil dette være et gjennomsnitt som ikke nødvendigvis er beskrivende for samtlige årstrinn. Gitt

en kostnad per uketime på 300 mill. kroner, anslås kostnaden for 20 uketimer – tilsvarende ett skoleår i snitt – på barne- og mellomtrinnet å være om lag 6 mrd. kroner. På ungdomstrinnet tilsvarer ett skoleår om lag 23 uketimer og anslås å koste om lag 7,5 mrd. kroner. Kostnaden for skoletimer tilsvarende to skoleår kan dermed anslås til om lag 12–15 mrd. kroner.

Å kutte et skoleår ved å utsette skolestarten ett år, vil innebære et år ekstra i barnehage for barna. Kostnaden for et ekstra barnehageår er om lag 13 mrd. kroner.

Hvis reduksjon i timer ikke tas ved å kutte et helt skoleår, vil innsparingen avhenge av på hvilket eller hvilke trinn timetallet reduseres, og om det vil påvirke oppholdstiden i SFO.

Jeg må understreke at tallene i dette svaret kun er grove og usikre anslag.

Avslutningsvis vil jeg vise til at regjeringen gjennom Plan for Norge har varslet at vi vil vurdere endringer i hvilke fag elevene har på ulike tidspunkt i grunnopplæringen og omfanget av hvert enkelt fag. Det er viktig for meg at vi greier å snu den negative utviklingen i skolerresultater, og jeg mener vi særlig må prioritere lesing, skriving og regning. Jeg har også merket meg at evalueringen av seksårsreformen peker på at det er for lite lek og for lite fysisk aktivitet for de yngste elevene.

Videre vil evalueringen av fagfornyelsen være et viktig kunnskapsgrunnlag i mitt videre arbeid. Det vil også vurderingen og anbefalingene fra det offentlige utvalget som utreder fellesskolens rolle i framtidens samfunn. En del av deres mandat er å vurdere om omfanget av grunnopplæringen og lengden på utdanningsløpet er hensiktsmessig. Dette utvalget skal avgi sin innstilling i august 2026.

SPØRSMÅL NR. 1645**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 26. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tidsfrister/milepæler har vært satt for å følge opp den nye sikkerhetsloven, hva er status for hver enkelt frist/milepæl og hvilke tidsfrister/milepæler gjelder i dag?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt skriftlige spørsmål nr. 1507 til statsministeren. Svaret jeg har mottatt svarer ikke på spørsmålene som ble stilt. Ber om konkrete svar på frister som er satt, status på oppfølging og hvilke frister som gjelder i dag.

Svar:

I kongelig resolusjon 20. desember 2018 ble det fastsatt at sikkerhetsloven skulle tre i kraft 1. januar 2019. I samme resolusjon ble det fastsatt at departementene skal identifisere grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF) og fatte vedtak overfor virksomheter etter ny sikkerhetslov § 2-1 «innen rimelig tid».

Jeg understreker at det ikke finnes en sluttdato for det kontinuerlige arbeidet med forebyggende nasjonal sikkerhet. Trusselbildet er i endring, og derfor er ikke verdiene noen gang kartlagt en gang for alle. Arbeidet departementene skulle gjøre rett etter ikrafttredelsen av sikkerhetsloven handlet om å innrette seg etter ny sikkerhetslov.

Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM), støttet departementene i dette arbeidet og i august 2020 la Justis- og beredskapsdepartementet en fremdriftsplan. I fremdriftsplanen ble det satt konkrete milepæler for identifisering av GNF, vedtak om klassifisering av objekter og infrastruktur og vedtak om å underlegge virksomheter sikkerhetsloven. Målsetningen da var at alle milepælene som da ble satt skulle være oppnådd innen slutten av 2021.

I starten av 2022 forelå den første samlede nasjonale oversikten over grunnleggende nasjonale funksjoner, virksomheter av avgjørende betydning for GNF-ene, og skjermingsverdige objekter og infrastrukturer.

At det ble satt milepæler på denne måten var en måte å igangsette det nødvendige verdikartleggingsarbeidet etter ny sikkerhetslov, men betyr ikke at det var satt en sluttdato for å sikre verdier. Det er store forskjeller mellom departementene både mht. størrelse og hvor sentralt arbeidet med forebyggende nasjonal sikkerhet er.

NSM gjennomfører nå sektorgjennomganger, som er jevnlige vurderinger av sikkerhetstilstanden og sårbarheter i ulike sektorer som en del av sitt oppdrag. Målet med sektorgjennomgangene er å identifisere svakheter og foreslå forbedringer i det forebyggende sikkerhetsarbeidet i sektorene. NSMs sektorgjennomganger inngår også i departementenes beslutningsgrunnlag på sikkerhetsområdet. Hva som må til for å for å oppnå et forsvarlig sikkerhetsnivå, kan endre seg eller variere innenfor ulike sektorer. Det anses derfor ikke lenger hensiktsmessig med noen felles tidsfrist eller milepæl knyttet til oppfølging av sikkerhetsloven. Det er stor variasjon i trusler, sårbarheter og omfang av skjermingsverdige verdier i de ulike sektorene. For å kunne prioritere raskt i hvilken sektor og hvilke tiltak som må iverksettes, er det ved flere anledninger blitt benyttet «hurtigmekanismer» for å sikre verdiene med utgangspunkt i den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Siden sikkerhetsloven ble vedtatt har vi erkjent at metoden med å utpeke verdier knyttet til deres kobling mot GNF kan være komplisert. Blant annet derfor ble det vedtatt endringer i sikkerhetsloven § 2-1 som muliggjør at departementene kan fatte vedtak om at loven skal gjelde for virksomheter som råder over informasjon, informasjonssystemer, objekter eller infrastruktur eller som driver aktivitet som har avgjørende betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser, uten å kunne knyttes direkte til en grunnleggende nasjonal funksjon. Endringen trådte i kraft 1. juli 2023. Dette øker handlingsrommet i sikkerhetsloven ut over det tradisjonelle GNF-sporet. Men vi må gi regelverket noe tid til å virke før vi kan se tydelige resultater av denne endringen.

Som jeg nevnte i svaret mitt på spørsmål nr. 1507 har regjeringen igangsatt arbeid med å forenkle arbeidsprosessene og begrepsapparatet knyttet til sikkerhetsloven. Vi har ikke satt konkrete tidsfrister for dette, da også dette er et kontinuerlig arbeid. I tillegg til å utnytte mulighetsrommet i sikkerhetsloven vil vi blant annet se på hvordan virksomheter kan få bedre støtte i arbeidet med å kartlegge avhengigheter, noe som er avgjørende for verdikartleggingsarbeidet.

Vi vil be NSM om å bistå med å etablere en oversikt over kritiske avhengigheter som er felles for de GNF-ene som er meldt inn. NSM vil også gis i oppdrag å revidere veileder/håndbok i avhengighetskartlegging. Det skal også igangsettes et utredningsarbeid som raskt skal vurdere behovet for ytterligere forbedringer i dagens sikkerhetslov og tilhørende forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 1646**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 24. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Vil klima- og miljøministeren ta initiativ og forsikre seg om at Statsforvalteren, som skal gjennomføre verneplan prosessen i forbindelse med tiltak 47 Spranget, gjennomfører en grundig og bred konsekvensutredning som ivaretar både villreinfaglige forhold, næringsgrunnlag og forhold som berører lokalbefolkningen i området, og at det blir avsatt tilstrekkelig tid til dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

I departementets arbeid med tiltaksplan for Rondane villreinområde har klima- og miljøministeren vært opp-tatt av at tiltakene som foreslås skal ha tilslutning hos de forskjellige aktørene i og med at tiltaksplanen ikke er juridisk bindende, og at ingen av tiltakene som oppfordrer kommuner/fylkeskommuner, private aktører eller andre organisasjoner til å gjennomføre tiltak, er pålegg fra statens side. Statskog som grunneier har uttalt seg positivt til gjennomføring av tiltaket, men det er ingenting som tilsier at Statskog som grunneier har tatt initiativ til en slik prosess.

Tiltak 47 i tiltaksplanen for Rondane villreinområde er åpenbart et pålegg fra departementet og statens side som berører svært mange parter. Departementet har presisert at de er godt kjent med at utredningsinstruksen stiller krav til vurdering av virkninger statlige tiltak har for berørte parter. Det er ikke gjennomført i denne saken.

Det er også påpekt at Spranget ligger i et verneområde og at det er forvaltningsmyndigheten som etter verneforskriften regulerer hvilke tiltak som skal tillates og ikke for å ivareta verneverdiene. Det er også slått fast at det må vurderes om tiltaket i tillegg krever vedtak etter plan- og bygningsloven og andre lover.

Departementet påstår at de er godt kjent med hvilke konsekvenser de ulike tiltakene vil ha, både for villreinen og for lokalsamfunnet. Sel kommune er svært uenig i denne påstanden og vil ha saken bedre belyst. Det er åpenbart en stor mangel på kunnskap om hvilke konsekvenser tiltak 47 vil ha, spesielt konsekvenser som ikke angår villrein og som vil få følgekonskvenser andre steder.

Det er svært uheldig at Klima- og miljødepartementet ikke tar initiativ til å belyse alle forhold i en så viktig sak.

Dette ble også slått fast av Rondane og Dovre nasjonalparkstyre 6. januar 2026 som fattet følgende vedtak:

«Nasjonalparkstyret ber Statsforvalteren om å gjennomføre konsekvensanalyser av de ulike alternativene.»

Svar:

Tiltak 47 er et tiltak som er avgjørende for mulighetene til å reetablere et viktig trekk på vestsiden av Rondanemasivet. Jeg har forståelse for at dette engasjerer sterkt lokalt. Av denne grunn, har vi derfor lagt stor vekt på involvering av berørte kommuner og aktører både før og under høringen av tiltaksplanen. I etterkant har jeg også hatt eget møte med Sel kommune om Spranget.

Det er viktig å understreke at tiltaksplanene for villrein er et styrings- og samordningsverktøy. De er ikke i seg selv juridisk bindende. Enkelttiltak som krever vedtak etter lov eller forskrift må følges opp i ordinære prosesser.

Som en del av oppfølgingen av tiltak 47 har Statsforvalteren i Innlandet sendt på høring en utredning av to alternative endringer i vernebestemmelser og verneform for området Tjønnbakken–Spranget–Rondvassbu. Høringsdokumentet beskriver konsekvenser for ulike brukergrupper og ber om innspill på hvilke virkninger forslagene kan få for berørte interesser. Dette legger til rette for at både villreinfaglige forhold, næringsgrunnlag og lokale forhold belyses grundig før det tas videre beslutninger.

I forkant av høringen har Statsforvalteren også gjennomført møte med sentrale lokale aktører, blant annet Sel kommune, Sel fjellstyre, Tjønnbakkvegen SA og Mysusæter Vel. Dette kommer i tillegg til den involveringen som fant sted i arbeidet med selve tiltaksplanen.

Jeg er kjent med at Rondane–Dovre nasjonalparkstyre har etterlyst konsekvensanalyser av alternative løsninger. Statsforvalteren følger opp dette ved å utrede to konkrete alternativer og åpne for innspill både i forkant av og under høringen.

Når det gjelder utredning av konsekvenser for tiltaket, viser jeg til at Statsforvalteren har vurdert at de aktuelle endringene ikke utløser krav om konsekvensutredning etter gjeldende forskrift om konsekvensutredninger. Det innebærer likevel ikke at konsekvenser ikke skal utredes. Høringsprosessen og utredningsarbeidet er innrettet for å synliggjøre virkninger for villrein, friluftsliv, lokalt næringsliv og andre berørte.

Statsforvalteren viser blant annet til at tiltaket kan få konsekvenser for reiseliv, næringsliv og folks bevegelsesmønstre. Det er krevende å forutsi alle ringvirkningene av

tiltaket før det er gjennomført. Derfor peker statsforvalteren på at tiltaket må overvåkes, og at det må vurderes løpende om det også er behov for å iverksette tiltak i andre områder.

Jeg har tiltro til Statsforvalterens arbeid gjennomføres på en grundig og åpen måte, med tilstrekkelig tid til å belyse konsekvenser for både villrein, lokalt næringsliv og befolkningen. Innkomne høringsinnspill og utredninger vil bli nøye vurdert før det tas stilling til videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1647

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 25. februar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan energiministeren redegjøre for forordningen for TEN-E (transeuropeisk energiinfrastruktur), hvorfor denne ikke er tatt inn i norsk lov og om hvorvidt departementet har gjort noen vurderinger av dens EØS-relevans i forbindelse med diskusjoner om EUs nettpakke?

BEGRUNNELSE:

Det såkalte TEN-E-regelverket har som formål å strømlinjeforme det europeiske energimarkedet, noe som kan innebære enda flere utenlandskabler i fremtiden. Regelverket har aldri blitt tatt inn i norsk lov, og slik bør det forbli. Et sentralt talepunkt i kraftdebatter, ikke minst fra regjeringen, har vært at Norge skal bestemme over sine egne konsesjonsprosesser. Denne pakken rokker ved dette prinsippet, og flytter makt fra Norge til Ljubljana. Resultatet kan bli dyrere nettleie, slik Norsk Industri peker på i sitt høringsinnspill til pakken, og potensielt flere utenlandskabler. Pakken vil også gå på bekostning av natur og lokaldemokrati, slik blant annet kommunenes organisasjon KS peker på i sitt høringsinnspill.

Det er oppsiktsvekkende at flere tunge aktører advarer mot deler av TEN-E-forordningen (transeuropeisk energiinfrastruktur), og det er svært forståelig. Denne innebærer en betydelig sentralisering av avgjørelser bort fra de såkalte TSO-enes nasjonale ansvar og over til EUs energibyrå ACER.

Statens egen systemutvikler Statnett skriver for eksempel i sitt høringsinnspill at «vi ser ikke verdien av at kommisjonen får mulighet til å initiere prosess for nye prosjekter ettersom konsesjonsmyndigheten er, og vil forbli, hos medlemslandene» og «det europeiske scenariet kan ikke alene være førende i den nasjonale nettutviklingsplanen».

I pakken foreslås det at 25 prosent av nettleien skal avsettes til nettutvikling i Europa, det vil si utenlandskabler. Dette er også flere aktører kritiske til i sine høringsinnspill – og det med rette. Statnett skriver at «avtaler om kostnadsdeling bør være frivillige, forhandles frem av de berørte partene og forankres med nasjonale myndigheter». Norsk Industri skriver at «at dette er problematisk av flere grunner» og lister opp konflikter med nasjonale prioriteringer, redusert fleksibilitet og høyere nettleie for folk og industri. Selv ikke Fornybar Norge støtter en slik svekkelse i bruken av flaskehalsinntekter.

Svar:

Forordning 2022/869/EU trådte i kraft i EU 23. juni 2022 og omtales som energiinfrastrukturforordningen eller TEN-E («Transeuropean Networks for Energy»). Energidepartementet, i samarbeid med øvrige berørte departementer, gjennomfører vurderinger av de juridiske, økonomiske og administrative konsekvensene av rettsakten. Forordningen fra 2022 er til nå ikke innlemmet i EØS-avtalen. En nærmere redegjørelse av forordningen er gitt i forordningens EØS-notat.

10. desember 2025 la Europakommisjonen frem sin nettpakke «European Grids Package». Denne omfatter blant annet et forslag til revisjon av TEN E forordningen fra 2022. Energidepartementet har hatt regelverkspakken på norsk høring, som ble avsluttet 17. februar. Høringsvarene vil være viktige innspill til departementets vurdering av rettsaktene i den videre EØS-prosessen. Departementet vil vurdere forslaget til nytt regelverk sammen med høringsinnspillene, i tråd med utredningsinstruksens krav.

Kommisjonens forslag diskuteres nå mellom EUs medlemsland. Norge vil i denne prosessen vurdere om det er behov for å gi innspill i tråd med norske interesser. Det

kan komme store endringer i den reviderte TEN-E-forord-

ningen før den vedtas i EU og deretter vurderes for eventuell innlemmelse i EØS.

SPØRSMÅL NR. 1648

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 25. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vurderer finansministeren at regelverket for merverdiavgift kan forbedres for å legge til rette for gjenbruk og sirkulær økonomi?

BEGRUNNELSE:

En ideell gjenbruksaktør er en virksomhet som driver salg av brukte varer med et ikke-kommersielt formål, der eventuelt overskudd reinvesteres i organisasjonens samfunnsnyttige eller veldedige formål.

Hovedkjennetegn er:

- Ikke-kommersiell profit: De har ikke som mål å tjene penger til eiere, men å fremme et ideelt formål (f.eks. humanitært arbeid, miljøvern, eller bistand).
- Overskudd reinvesteres: Eventuelt overskudd fra drift-en går tilbake til organisasjonens formål, ikke til utbytte for eiere.
- Sosial profil: Ofte kombineres gjenbruk med arbeidsinkludering (f.eks. praksisplasser for de som står utenfor arbeidslivet).
- Frivillighet: Driften baserer seg ofte på en kombinasjon av ansatte og frivillig arbeidskraft.
- Uavhengighet: Virksomheten er privat og ikke direkte underlagt offentlig styring.

En av de mest grunnleggende utfordringene for ideelle gjenbruksaktører er at det ikke finnes helhetlige, bransjetilpassede rammer som synliggjør og anerkjenner hele bredden av den verdiskapningen de bidrar med i samfunnet. Bransjen leverer både økonomisk verdiskapning og samfunnsverdi.

Denne mangel på helhetlige rammer gjør at ingen offentlige kilder fullt ut beskriver eller kvantifiserer den samlede samfunnsnyttigen gjenbruksaktørene leverer. Regelverket fanger opp enkelte elementer, men aldri helheten. Resultatet er et politisk og administrativt kunnskapshull: Den faktiske verdiskapningen dokumenteres ikke, den speiles ikke i avgiftssystemet, og den blir dermed heller ikke løftet frem i nasjonale prioriteringer, på tross av at

både miljømål, avfallsreduksjon og arbeidsinkludering er eksplisitte politiske ambisjoner.

Dagens ideelle gjenbruksaktører driver ikke lenger små «loppemarkedsbutikker», men:

- store åpne gjenbruksanlegg
- avanserte sorterings- og logistikkapparat
- arbeidstrening og integrering

Dagens MVA-regelverk og tilhørende bestemmelser er fragmenterte og er i sin helhet utformet for lineær omsetning og ordinær næringsvirksomhet, og ikke for virksomheter som opererer i sirkulære verdikjeder og kombinerer klima- og miljøarbeid med sosial inkludering og arbeidstrening – hvor varekost er nær null (gaver og donasjoner) og virksomheten samtidig har betydelige driftskostnader (lønn, lokaler, transport, sortering).

Resultat: Ideelle gjenbruksaktører får liten eller ingen fradragseffekt, mens kostnadene er like høye som i kommersiell drift.

Dette understreker behovet for nye, helhetlige rammer som gjenspeiler virkeligheten i en sektor som i økende grad er en nøkkelaktør i sirkulærøkonomien – og en viktig samfunnsressurs.

Svar:

Utgangspunktet i merverdiavgiftsloven er at det skal beregnes merverdiavgift ved omsetning av alle varer og tjenester. Av hensyn til nøytralitet, skal også aktørene som selger varer og tjenester likebehandles.

Formålet med merverdiavgiften er å skaffe inntekter til staten. Det gjøres mest effektivt når avgiften legges på et bredt grunnlag med få unntak og lave satser. Reduserte satser og fritak fra merverdiavgift reduserer inntektene til staten, skaper avgrensingsproblemer og øker de administrative kostnadene for både de næringsdrivende og myndighetene. Videre bidrar det til økt lobbyisme og press på merverdiavgiftssystemet. Omfanget av særordninger som fritak og reduserte satser bør derfor begrenses. Flere ekspertutredninger har anbefalt å avvikle alle fritak og re-

duserte satser, og dermed rendyrke avgiften som en skatt som skal skaffe staten inntekter, se NOU 2019: 11 Enklere merverdiavgift med én sats og NOU 2022: 20 Et helhetlig skattesystem.

Det finnes mer effektive virkemidler for å ivareta miljøhensyn enn særordninger i merverdiavgiftssystemet, for eksempel miljøavgifter eller støtte over statsbudsjettets utgiftsside. Tiltak i merverdiavgiften for å fremme en mer sirkulær økonomi må derfor ses i sammenheng med andre mulige virkemidler, og jeg vil i denne sammenheng trekke frem ekspertgruppen om sirkulær økonomi som regjeringen satte ned i 2024. For å stimulere omsetningen av brukte varer, anbefaler ekspertgruppen at støtte gis i form av direkte tilskudd til omsetning av brukte varer hos næringsdrivende eller ved fritak i merverdiavgiften. Ekspertgruppen peker på at begge tiltak vil måtte utredes nærmere. Videre anbefaler ekspertgruppen å forenkle avansemetoden for omsetning av brukte varer.

Særregler for gjenbruksvarer vil skape utfordringer og dermed kostnader med å skille mellom brukte og nye varer. For eksempel vil det oppstå grensespørsmål ved re- turvarer, demo-varer, varer med brutt emballasje, repar-

erte eller oppgraderte varer, og varer som har vært i noens eie, men aldri blitt brukt. Det er videre risiko for uønskede tilpasninger, for eksempel ved å la kunder teste ut produktene på såkalte demodager for deretter å selge varene med redusert merverdiavgiftssats (NOU 2022: 20 punkt 14.9.3). Det er heller ikke gitt at den reduserte merverdiavgiftssatsen veltes over til forbrukeren, i form av lavere priser på brukthandel. Redusert merverdiavgift for brukte varer vil heller ikke gi nevneverdig insentiv for kjøpere som enten har rett til fradrag eller kompensasjon for inngående merverdiavgift.

Jeg nevner også at vi allerede har særregler i merverdiavgiftssystemet om at bruktselgere ikke trenger å beregne merverdiavgift på hele salgssummen, men på nærmere vilkår kan velge å kun legge merverdiavgift på avansen. Etter omstendighetene vil dette kunne gi en gunstig avgiftsbehandling.

Regjeringen har allerede gjort tiltak for å fremme brukthandel, gjennom å avvikle brukthandeloven blant annet for brukte klær fra 1. juli 2024. Regjeringen vurderer endringer i skatte- og avgiftssystemet i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1649

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 24. februar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvordan kartlegger forsvarsdepartementet muligheter for droneproduksjon i Norge og blir ulike lokasjoner vurdert fortløpende for dette formålet av aktørene som skal stå for produksjonen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til at Norge og Ukraina inngår samarbeid om å etablere droneproduksjon i Norge, med mål om en pilotlinje tidlig i 2026 for å støtte Ukrainas forsvarsbehov. Det er mange egnede steder for produksjon i landet. Blant annet legger Orkla Health ned sin produksjon av ulike produkter på Flisa i Innlandet i løpet av 2026, og igjen står vel egnede industrilokaler med tilgang på mye kraft og fastboende arbeidskraft.

Svar:

En rekke norske bedrifter arbeider med droner og autonomi. Området er i rask utvikling og flere norske aktører har verdensledende teknologi innenfor sine felt.

Regjeringens dronestrategi for forsvarssektoren ble utgitt 1. desember 2025 og beskriver de strategiske målsetningene for Forsvarets bruk av droner og evne til forsvar mot droner. Strategien trekker bl.a. frem fem konkrete tiltaksområder. Disse er: 1) utvikle Forsvarets drone- og dronedeforsvarskapabiliteter, 2) tverrsektorielt og flernasjonalt samarbeid, 3) målrettet innovasjon, forskning og utvikling på tvers av sektorer, 4) styrke nasjonal droneindustri, og 5) utnytte handlingsrommet i regulering og forvaltning.

Det er i første rekke forsvarsindustriens som må utvide egen produksjonskapasitet. Som del av gjennomføringen av Prop. 87 S (2023–2024) Langtidsplan for forsvarssektoren kan staten støtte opp under økt

produksjonskapasitet ved å inngå forpliktende anskaffelseskontrakter med industrien. Kontraktene kan gi befruktning forutsigbarhet for å investere i egen kapasitet.

Det er også næringslivet selv som har best forutsetninger for å vurdere egnede lokasjoner og utvikle levedyktige prosjekter.

I november 2025 underskrev jeg og den ukrainske forsvarsministeren en intensjonsavtale om ukrainsk

droneproduksjon i Norge. Dette var et svar på president Zelenskyjs initiativ «Build With Ukraine», som ble lansert sommeren 2025. Gjennom initiativet har regjeringen til hensikt å donere droner produsert i Norge til Ukraina. Disse dronene vil være produsert i sikre omgivelser, utenfor Ukraina, og gir avlastning til den ukrainske nasjonale industrien. Det er ukrainske behov som er førende for dette initiativet.

SPØRSMÅL NR. 1650

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Mats Henriksen

Besvart 24. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden trafikksikkerheten på E6 ved Hammer, rundt kommunegrensen mellom Steinkjer og Snåsa, sett i lys av at seks mennesker har omkommet på en strekning på om lag 3 km i løpet av drøyt åtte år, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden sørge for – og når – for å redusere risikoen for nye alvorlige ulykker på denne E6-strekningen?

BEGRUNNELSE:

E6 ved Hammer, rundt kommunegrensen mellom Steinkjer og Snåsa kommuner, har de siste årene opplevd flere alvorlige ulykker. Trønder-Avisa har dokumentert at på en strekning på om lag tre kilometer har seks mennesker mistet livet i løpet av drøyt åtte år. Utvider man strekningen til 15 kilometer, er tallet sju omkomne i samme periode. Det er alvorlige tall, særlig når de knytter seg til et så avgrenset område på en av landets viktigste riksveier.

Dette er en del av E6 som brukes daglig av tungtransport, pendlere og gjennomgangstrafikk mellom landsdeler. Selv om registrert ÅDT i området er lavere enn andre steder i fylket, er antallet dødsulykker på strekningen langt høyere enn steder med høyere ÅDT. Når møteulykker og alvorlige hendelser gjentar seg på samme strekning, reiser det spørsmål om dagens veistandard og sikringstiltak er tilstrekkelige. Den aktuelle strekningen er svingete, har dårlige siktlinjer og vinterforholdene er tidvis krevende.

I etterkant av en alvorlig dødsulykke på strekningen februar 2020 har Statens havarikommisjon (Vei rapport 2021/02) pekt på mangler knyttet til vinterdrift og oppfølging/kvalitetssikring, og gitt flere sikkerhetstil-

rådinger til Statens vegvesen. Lokalt har flere stilt spørsmål rundt om tilrådingene fra Statens Havarikommisjon er fulgt opp.

Blant lokalbefolkningen og i transportnæringen har det over tid vært uttrykt bekymring for sikkerheten på strekningen. Når flere liv går tapt innenfor et så begrenset område, bør det utløse vurderes om det er behov for ytterligere tiltak.

Svar:

Statens vegvesen følger opp trafikksikkerhetssituasjonen på denne strekningen på E6 etter de mange ulykkene. Vegvesenet opplyser at de etter dødsulykken i 2020 har rettet opp doseringen og innført forsterket friksjonskrav i kurven på Hammer gjennom driftskontrakten og satt opp nytt vegrekkverk.

Statens vegvesen gjennomførte en trafikksikkerhetsinspeksjon på strekningen fra Ho ved kryss med fylkesveg 6994 til Vegset høsten 2023. På bakgrunn av denne ble det gjennomført flere tiltak, blant annet utbedring av sideterreng og vegskuldre og vegrekkverkstiltak.

Det pågår arbeid med etablering av automatisk trafikk kontroll ved Snåsa. Det blir gjennomsnittsmåling på E6-strekningen mellom Rygg og Lagnesberga (både nord- og sørgående retning). Hammer ligger på denne strekningen. Anlegget skal etter planen settes i drift i mars i år.

Etter evaluering av den siste dødsulykken i vinter blir det nå startet opp en ny systematisk trafikksikkerhetsgjennomgang for strekningen.

Statens vegvesen opplyser videre at alle sikkerhetstilrådingene til vegvesenet fra Statens havarikommisjon

i Vei rapport 2021/02 knyttet til ulykken i februar 2020 er lukket, de siste to i mai 2024.

